

Uchwała NR XXXIV/130/10
Rady Gminy Łaskarzew
z dnia 02 lutego 2010 r.

**w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Łaskarzew**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (jednolity tekst Dz.U.01.142.1591 – z późn. zm.), w związku z art. 11 pkt 12 oraz art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.03.80.717 – z późn. zm.) w nawiązaniu do Uchwały Nr XI/42/07 Rady Gminy Łaskarzew z dnia 28 listopada 2007 r. w sprawie przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łaskarzew, na wniosek Wójta Gminy Łaskarzew **Rada Gminy Łaskarzew** uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwala się zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łaskarzew, w jej granicach administracyjnych, określające uwarunkowania oraz kierunki i politykę przestrzenną gminy zawartą w tekście oraz na mapach w „Studium”.

§ 2

Integralną częścią uchwały są: Załącznik 1 – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego (tekst), Załącznik 2 – Kierunki i polityka przestrzenna (tekst), Załącznik 3 – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego (rysunek), Załącznik 4 – Kierunki i polityka przestrzenna (rysunek), Załącznik 5 – Uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz syntezę ustaleń studium, Załącznik 6 – Lista nieuwzględnionych uwag złożonych do projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łaskarzew.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Łaskarzew.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

§ 5

Z dniem podjęcia niniejszej uchwały traci moc studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łaskarzew, zatwierdzone uchwałą nr XXVI/84/97 Rady Gminy Łaskarzew z dnia 5 września 1997 r.

§ 6

Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Łaskarzew.

Przewodniczący Rady Gminy

Tadeusz Gendek

Wójt Gminy Łaskarzew
Instytut Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY ŁASKARZEW**

**I. UWARUNKOWANIA
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**

Załącznik nr do Uchwały Nr
Rady Gminy w Łaskarzewie
z dnia

Warszawa, styczeń 2010

PODSTAWA FORMALNO-PRAWNA

Podstawę formalno-prawną sporządzenia niniejszego opracowania stanowi uchwała nr XI/42/07 Rady Gminy Łaskarzew z dnia 28 listopada 2007 r. w sprawie przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łaskarzew.

Obowiązki wynikające z realizacji powyższej uchwały Rada Gminy powierzyła Wójtowi Gminy, który dnia 6 sierpnia 2008 r. ogłosił przetarg nieograniczony na zadanie „Zmiana całego obszaru studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łaskarzew”. W wyniku jego rozstrzygnięcia dnia 29 sierpnia 2008 r., Wójt Gminy wybrał ofertę Instytutu Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa, następnie dnia 10 września 2008 r. zawarł umowę nr 01/2008 z Instytutem w sprawie „Zmiany całego obszaru studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łaskarzew”. Zakres opracowania stanowiącego przedmiot umowy obejmuje przygotowanie i opracowanie projektu studium oraz wykonanie opracowania ekofizjograficznego dla gminy Łaskarzew.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717, z późniejszymi zmianami), przedmiotem niniejszego opracowania jest określenie polityki przestrzennej obszaru gminy Łaskarzew, w tym lokalnych zasad zagospodarowania. Wspomnianą politykę należy rozumieć jako formułowanie celów w zakresie rozwoju przestrzennego oraz sposobów ich osiągnięcia w procesie kształtowania przestrzennego zagospodarowania terenu. W świetle art. 9 ust. 2 ww. ustawy studium jest także narzędziem koordynowania planowania przestrzennego na szczeblu lokalnym i strategicznych zamierzeń gminy z planowaniem krajowym i regionalnym. Jest to druga koordynacyjna funkcja studium. Rangę studium określa art. 9 ust. 4 i 5 ww. ustawy, w myśl których studium, pomimo, iż nie jest aktem prawa miejscowego, ma moc wiążącą dla opracowywanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

SPORZĄDZIŁ:

Wójt Gminy Łaskarzew
ul. Duży Rynek 32
08-450 Łaskarzew

OPRACOWAŁ:

Instytut Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa
ul. Targowa 45
03-728 Warszawa

w składzie:

mgr inż. Kacper Kamiński – kierownik projektu
mgr Piotr Fogel – główny projektant, członek OIU z siedzibą w Warszawie nr 370
dr Przemysław Stolarz
mgr inż. Urszula Bereza
mgr inż. Wioletta Jaworska
mgr inż. Karolina Pawlak
mgr inż. Włodzimierz Rybarczyk
mgr inż. Wojciech Stolarz
mgr Edyta Godula
Iwo Hencz
Wojciech Kędziora
Natalia Szajewska

SPIS TREŚCI

I.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O GMINIE	7
I.2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENU ORAZ ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOWGÓW JEGO OCHRONY.....	9
I.2.1. PLANOWANIE I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE W GMINIE ŁASKARZEW-STAN PRAWNY	9
I.2.1.1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łaskarzew.....	9
I.2.1.2. Przyczyna zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łaskarzew	12
I.2.1.3. Decyzje administracyjne	13
I.2.2. DOTYCHCZASOWE ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENÓW.....	18
I.2.2.1. Użytkowanie terenu.....	18
I.2.2.2. Struktura osadnicza	19
I.2.2.3. Tereny mieszkaniowe – stan mieszkalnictwa	29
I.2.2.4. Tereny usługowo – produkcyjne	29
I.2.2.5. Tereny usług i administracji.....	29
I.3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.....	31
I.3.1. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO – ZASOBY.....	31
I.3.1.1. Budowa geologiczna	31
I.3.1.2. Rzeźba terenu	31
I.3.1.3. Warunki glebowe	33
I.3.1.4. Warunki klimatyczne	33
I.3.1.5. Hydrologia.....	35
I.3.1.6. Flora	37
I.3.1.7. Fauna	37
I.3.2. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO – ZAGROŻENIA.....	37
I.3.3. LEŚNA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA.....	40
I.3.4. ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA	43
I.3.5. WYMOGI OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.....	49
I.4. WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH.....	50
I.5. WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH	50
I.6. WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH.....	51
I.7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	52
I.7.1. ZARYS HISTORII I PRZEMIAN STRUKTURY PRZESTRZENNEJ GMINY.....	52
I.7.1.1. Struktura własności osadniczej	52
I.7.1.2. Zabytkowe układy drożne	52
I.7.1.3. Zmiany administracyjne dotyczące gminy.....	53
I.7.2. WALORY ŚRODOWISKA KULTUROWEGO.....	53

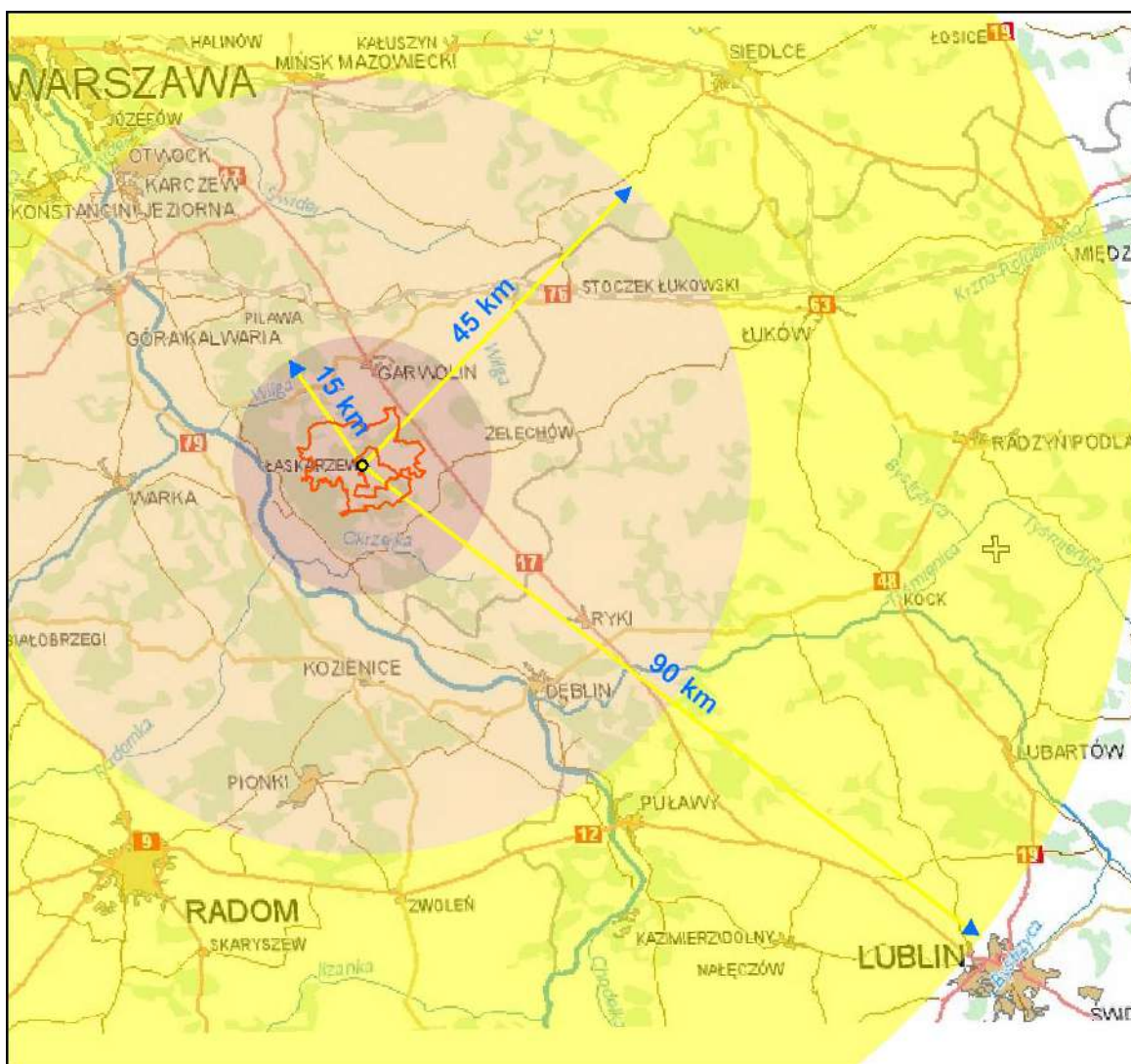
I.7.2.1. Zabytki budownictwa ludowego.....	53
I.7.2.2. Zabytki architektury sakralnej	54
I.7.2.3. Zabytki architektury użyteczności publicznej	54
I.7.2.4. Zabytki techniki	54
I.7.2.5. Zabytki architektury rezydencjonalnej	55
I.7.2.6. Zabudowania folwarczne	55
I.7.2.7. Parki oraz wody urządzone	55
I.7.2.8. Miejsca pamięci narodowej	56
I.7.2.9. Archeologia.....	56
I.7.2.10. Obiekty i obszary wpisane do ewidencji WKZ	58
I.7.3. STAN I ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO	61
I.8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA	63
I.8.1. POTENCJAŁ DEMOGRAFICZNY	63
I.8.1.1. Liczba ludności i gęstość zaludnienia.....	63
I.8.1.2. Przyrost naturalny i saldo migracji	65
I.8.2. SYTUACJA NA RYNKU PRACY	68
I.8.2.1. Podmioty gospodarcze	68
I.8.2.2. Stan zatrudnienia i bezrobocie	69
I.8.3. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	69
I.8.3.1. Oświata	69
I.8.3.2. Kultura	70
I.8.3.3. Ochrona zdrowia, pomoc społeczna	71
I.8.3.4. Sport i turystyka.....	71
I.9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA	73
I.10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY	75
I.10.1. DOKUMENTY SZCZEBŁA WOJEWÓDZKIEGO	75
I.10.1.1. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego.....	75
I.10.1.2. Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020 (aktualizacja).....	76
I.10.2. DOKUMENTY SZCZEBŁA POWIATOWEGO	76
I.10.2.1. Strategia Rozwoju Powiatu Garwolińskiego do 2014 r.....	76
I.10.2.2. Program Ochrony Środowiska.....	77
I.10.2.3. Plan Gospodarki Odpadami	78
I.10.3. DOKUMENTY SZCZEBŁA LOKALNEGO	79
I.10.3.1. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Łaskarzew	79
I.10.3.2. Program Ochrony Środowiska dla gminy Łaskarzew	79
I.10.3.3. Plan Gospodarki Odpadami dla gminy Łaskarzew na lata 2004-2015.....	79
I.10.3.4. Wnioski złożone do zmiany SUiKZP Gminy Łaskarzew.....	80
I.11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW	83
I.12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH	84
I.12.1. OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O OCHRONIE PRZYRODY	84
I.12.2. OBIEKTY I OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O OCHRONIE ZABYTKÓW	85

I.12.3. OBIEKTY I OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE INNYCH NIŻ POWYŻSZE PRZEPISÓW ODREBNYCH	85
I.12.3.1. Obszary chronione na podstawie przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych.....	85
I.12.3.2. Obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów o ochronie wód	85
I.13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI	87
I.13.1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCEGO Z ISTNIEJĄCEGO SYSTEMU TRANSPORTOWEGO.....	87
I.13.1.1. Układ drogowy	87
I.13.1.2. Komunikacja kolejowa.....	89
I.13.1.3. Komunikacja autobusowa	90
I.13.1.4. Transport ładunków.....	90
I.13.1.5. Ruch pieszy i rowerowy	90
I.13.1.6. Parkowanie pojazdów	90
I.13.2. UWARUNKOWANIA ROZWOJU KOMUNIKACJI WYNIKAJĄCE Z UWARUNKOWAŃ ZEWNĘTRZNYCH, DOTYCHCZASOWYCH USTALEŃ PLANISTYCZNYCH, STRATEGII, PLANÓW ROZWOJU ORAZ WNIOSKÓW DO STUDIUM I PLANÓW MIEJSCOWYCH.....	90
I.13.3. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	95
I.13.3.1. Zaopatrzenie w wodę	95
I.13.3.2. Oczyszczanie i odprowadzanie ścieków	95
I.13.4. GOSPODARKA ODPADAMI	98
I.13.5. ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNA	98
I.13.6. ZAOPATRZENIE W GAZ.....	98
I.13.7. ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ CIEPLNĄ	99
I.14. ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH.....	101
I.15. SPIS SCHEMATÓW, TABEL I WYKRESÓW	102

I.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O GMINIE

Gmina Łaskarzew jest położona w południowo-wschodniej części województwa mazowieckiego, w centralnej części powiatu garwolińskiego. Jest gminą wiejską w skład której wchodzi 25 sołectw. Obszar gminy Łaskarzew sąsiaduje z gminami: Wilga od północnego zachodu, Garwolin od północy, Górzno od północnego wschodu, Sobolew od południowego wschodu, Maciejowice od południowego zachodu. Ponadto obszar gminy otacza odrębne administracyjnie miasto Łaskarzew.

Schemat 1: Położenie gminy Łaskarzew w regionie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z portalu www.geoportal.gov.pl

Obszar gminy zajmuje powierzchnię ok. 88 km² z czego 62% zajmują użytki rolne. Lesistość wynosi 33%. Tereny zurbanizowane stanowią zaledwie 4% powierzchni gminy.

W strukturze sieci osadniczej gminy przeważają małe miejscowości poniżej 400 mieszkańców. Nie można spośród nich wyodrębnić ośrodka dominującego, w którym koncentrują się funkcje handlowo-usługowe, produkcyjne oraz administracyjne.

Z dniem 1 stycznia 1991 r. nastąpił podział gminy Łaskarzew na dwie odrębne jednostki samorządu terytorialnego tj. gminę wiejską i gminę miejską.¹ Gmina wiejska pozostaje w bezpośrednim zasięgu oddziaływania miasta Łaskarzew. Rzutuje to na jej zagospodarowanie przestrzenne oraz treść sporządzanych opracowań planistycznych. Miasto, mimo że jest jednostką administracyjnie odrębną, to jednak pozostaje siedzibą władz gminnych i świadczy szereg usług dla mieszkańców gminy.

Przez teren gminy z północy na południe przebiega linia kolejowa nr 7 relacji Warszawa-Dorohusk.

Podstawowe dane o gminie²:

- Powierzchnia – 8 761 ha
- Liczba mieszkańców – 5467
- Liczba sołectw – 25 (Aleksandrów, Budel, Budy Krępskie, Celinów, Dąbrowa, Dąbrowa Kolonia, Grabina, Izdebno, Izdebno Kolonia, Kacprówek, Krzywda, Ksawerynów, Leokadia, Lewików, Lipniki, Melanów, Nowy Pilczyn, Sośninka, Stary Helenów, Stary Pilczyn, Uścieniec, Wola Łaskarzewska, Wola Rowska, Wanaty oraz Zygmunt)
- Liczba miejscowości – 31
- Gęstość zaludnienia – 0,62 os./ha

Użytkowanie ziemi (ha):

- grunty orne – 4450
- sady – 107
- łąki – 415
- pastwiska – 413
- lasy i grunty leśne – 2859
- pozostałe (w tym tereny zabudowane i drogi) – 517

¹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27-XII-1990r. w sprawie podziału wspólnych organów dla miast i sąsiadujących z nimi gmin oraz ustalenia granic, nazw gmin i ich siedzib. Dz. U. z 1991r. Nr 2 poz. 8.

² Dane z UG Łaskarzew.

I.2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENU ORAZ ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOWGÓW JEGO OCHRONY.

Dotychczasowe zagospodarowanie terenu jest rezultatem konsekwentnej, prowadzonej przez władze gminy polityki przestrzennej, której wyraz znajdujemy w następujących po sobie kolejnych opracowaniach planistycznych.

I.2.1. PLANOWANIE I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE W GMINIE ŁASKARZEW-STAN PRAWNY

Polski system planowania przestrzennego³ przewiduje sporządzanie, na poziomie lokalnym następujących opracowań planistycznych.

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego –

Gmina Łaskarzew posiada „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego” przyjęte uchwałą Nr XXVI/84/97 Rady Gminy w Łaskarzewie z dnia 5 września 1997 r., sporządzone na mocy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 89, poz. 415 z późniejszymi zmianami).

- Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego –

Obecnie (marzec 2009) na terenie gminy nie obowiązuje żaden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, nie podjęto również żadnej uchwały prowadzącej do sporządzenia takowego planu.

- Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (jako alternatywny tryb lokalizowania inwestycji w przypadku braku planu miejscowego) –

Przeznaczenie i zagospodarowanie terenów w gminie Łaskarzew prowadzone jest wyłącznie w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy oraz o lokalizacji inwestycji celu publicznego.

I.2.1.1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łaskarzew

Polityka przestrzenna gminy Łaskarzew jest obecnie realizowana przez „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łaskarzew”.

Analizowane opracowanie składa się z czterech części pisemnych oraz załącznika graficznego (plansza podstawowa):

- I. Część informacyjna;
- II. Uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy;
- III. Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Łaskarzew;
- IV. Dokumenty formalno-prawne.

W pierwszej części zawarty został spis wykorzystanych materiałów wejściowych, informacje formalno-prawne, określono przedmiot, treść i formę studium oraz cel jego wykonania.

Druga część zawiera szereg rozdziałów poświęconych uwarunkowaniom rozwoju przestrzennego gminy. Dane liczbowe prezentowane są często w formie graficznej tj. kartogramu bądź kartodiagramu co znacznie ułatwia ich odczytywanie. W większości treść rozdziałów została podsumowana wnioskami mającymi bezpośrednie przełożenie na określenie kierunków rozwoju przestrzennego w kolejnej części studium. Odniesienie do treści uwarunkowań będzie zawarte w kolejnych rozdziałach niniejszego studium.

W trzeciej części autorzy studium określili nadrzędny cel polityki przestrzennej jakim jest ogólny rozwój gospodarczy gminy. Aby go osiągnąć zostały wyznaczone cele jednostkowe.

³ Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717, z późniejszymi zmianami)

W studium nie przedstawiono sposobów realizacji niektórych spośród określonych celów (np. w żadnej z wyznaczonych stref funkcjonalnych nie przewidziano terenów pod produkcję nieuciążliwą i rzemiosło).

W obszarze gminy autorzy studium wyodrębnili następujące funkcje podstawowe:

- *Rolnictwo* jako naturalna funkcja gminy, w ramach której preferować należy przetwórstwo-przemysłowe oraz warzywnictwo. Ponadto „Z tradycyjnych form rolnictwa dominującym kierunkiem produkcji zwierzęcej powinien pozostać chów bydła, produkcja mleka i żywności wołowej”;
- *Drobna wytwórczość* wywodząca się z tradycji produkcji obuwia na terenie gminy;
- *Rekreacja* uwarunkowana istniejącymi walorami przyrodniczo-krajobrazowymi wzdłuż rzeki Promnik. Zalecaną formą rozwoju rekreacji na wskazanych terenach jest agroturystyka.

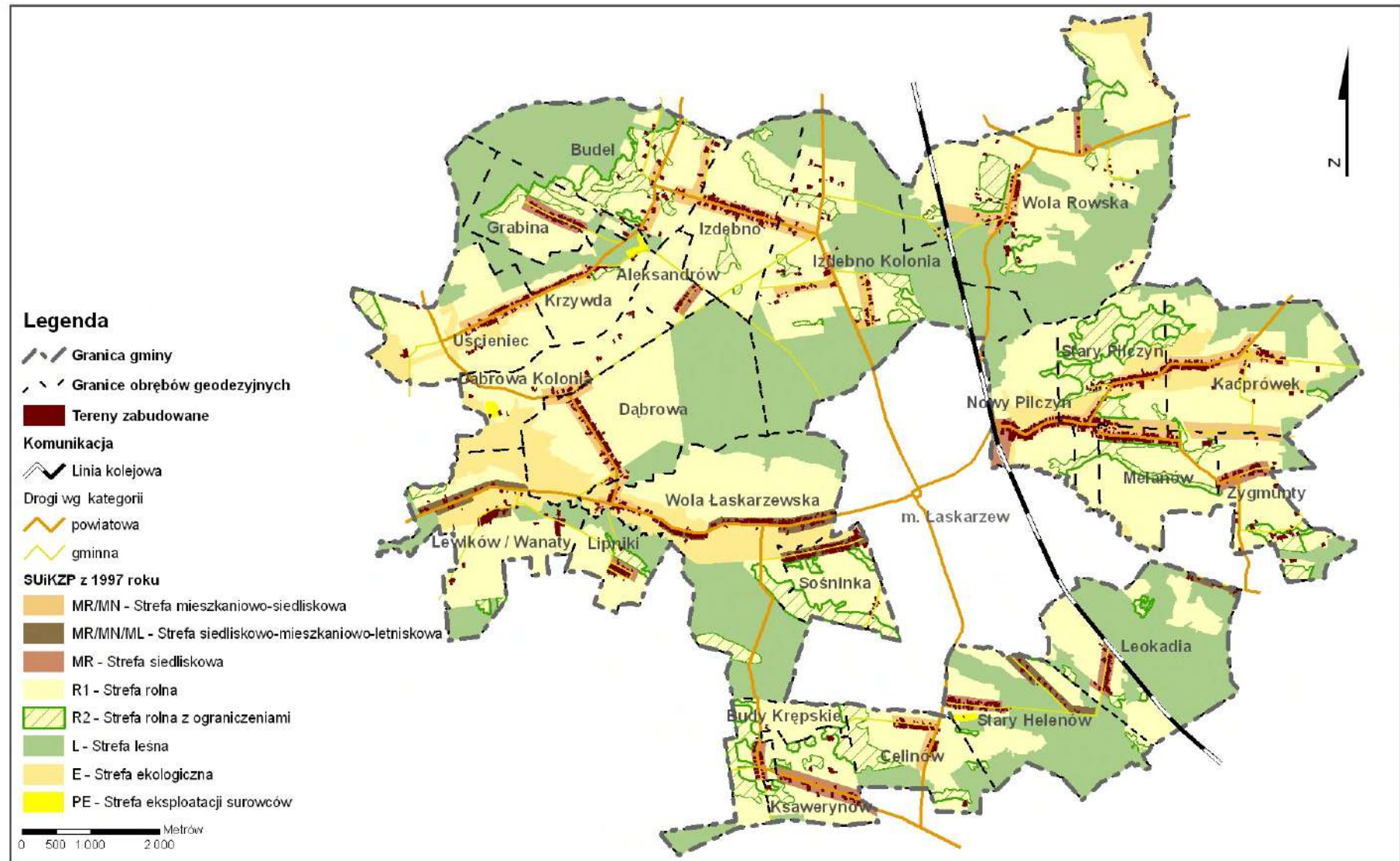
W oparciu o analizę stanu istniejącego oraz analizę uwarunkowań funkcjonowania gospodarki przestrzennej, obszar gminy podzielono na 8 stref funkcjonalnych dla określenia kompleksowej polityki przestrzennej gminy:

1. Strefa mieszkaniowo-siedliskowa – MR/MN
2. Strefa siedliskowo-mieszkaniowo-letniskowa – MR/MN/ML
3. Strefa siedliskowa – MR
4. Strefa rolna – R1
5. Strefa rolna z ograniczeniami – R2
6. Strefa powierzchniowej eksploatacji surowców – PE.
7. Strefa leśna – L
8. Strefa ekologiczna – E

Ustalenia dla niektórych stref są bardzo ogólne, umożliwiając tym samym elastyczne podejście do zagospodarowania wskazanych terenów. Powyższej strukturze brakuje uzupełnienia i doprecyzowania, jakim byłoby określenie przeznaczenia terenów w poszczególnych strefach funkcjonalnych (wyznaczenie terenów funkcjonalnych). Tylko w dwóch strefach wskazano obowiązek opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (PE i L). Jednakże w strefie L nie przedstawiono tych obszarów na rysunku studium (brak jednoznacznego wskazania terenów przewidzianych do zalesienia).

Część graficzna studium sporządzona została w skali 1:10 000 na podkładzie mapy ewidencyjnej (mapa w skali 1:5 000 dwukrotnie została pomniejszona na potrzeby wykonania rysunku studium). Na planszy studium wskazano zgodnie z tekstem wszystkie strefy funkcjonalne. Wyznaczone zostały również obszary ochrony środowiska przyrodniczego, obszary ograniczonego użytkowania, obszary i obiekty ochrony wartości kulturowych oraz przebieg sieci infrastruktury technicznej. Ponadto wskazano tereny zainwestowania proponowane do opracowania planu miejscowego (20 obszarów o których nie wspomniano w tekście studium).

Schemat 2: Tereny zabudowane oraz obowiązujące Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Łaskarzew (styczeń 2009)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Łaskarzew

Podsumowanie

Dotychczasowe zagospodarowanie⁴ obszaru gminy Łaskarzew jest zgodne z ustaleniami polityki przestrzennej przyjętej w studium z 1997 r. Wyznaczone strefy terenów otwartych, obecnie pokrywają lasy bądź są użytkowane rolniczo. Zabudowa skupia się głównie w strefach do tego wyznaczonych. Obecnie największe rezerwy powierzchni pod zabudowę, występują we wsiach w których studium z 1997 r. takich terenów wyznaczyło najwięcej. Pod tym względem wyróżnić należy Kacprówek ok. 50 ha pozostaje niezabudowanych, Wolę Łaskarzewską i Rowską po ok. 30 ha, w Izdebnie Kolonii 40 ha. W tych dwóch ostatnich zabudowa prawie wcale nie koncentruje się w wyznaczonych strefach zabudowy. Należy również wspomnieć o strefie wskazanej pod zabudowę na granicy trzech obrębów (Kacprówek, Zygmunt, Melanów), która do dzisiaj pozostaje niezabudowana (ok. 31 ha). Jest to obszar wyznaczony wzdłuż drogi gruntowej pośród gruntów użytkowanych rolniczo. Obecnie strefy wskazane do zabudowy w studium z 1997 r. są sukcesywnie zagospodarowywane, jednakże wciąż posiadają spore rezerwy dla rozwoju nowej zabudowy.

I.2.1.2. Przyczyna zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łaskarzew

Dotychczas obowiązujące studium z 1997 r. było opracowane według nieaktualnej na dzień dzisiejszy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym.

Wstępne analizy, w tym ocena aktualności obowiązującego studium, wykazały konieczność wprowadzenia zasadniczych zmian merytorycznych. Opracowując zmianę studium uznano, że zmiany nie mogą dotyczyć poszczególnych ustaleń. Mają one uwzględniać zmieniające się potrzeby i możliwości rozwojowe gminy, jak również obejmować pełny zakres i formę studium określoną w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. oraz w rozporządzeniu w sprawie zakresu projektu studium w części tekstowej i graficznej (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28.04.2004 r. opublikowane w Dz. U. Nr 118, poz. 1233).

Wobec powyższego niniejsze Studium jest nowym opracowaniem w którym wykorzystano część zapisów ze Studium z 1997 roku.

Podsumowując, do konieczności zmiany studium przyczyniło się kilka okoliczności.

1) Do UG wpłynęła duża liczba wniosków dotyczących zmiany przeznaczenia terenu, od właścicieli działek praktycznie z terenu całej gminy.

2) Dodatkowym elementem wpływającym na podjęcie decyzji o zmianie studium była konieczność dostosowania treści tego dokumentu do wymagań narzuconych przez ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (Dz. U. Nr.80, poz. 717). Wspomniana tu ustawa w miejsce spójności nakłada na gminy opracowujące plany miejscowe obowiązek zachowania ich zgodności ze studium.

3) Ponadto od 1998 r. sporządzono i uchwalono szereg dokumentów określających politykę gminy i województwa, w zakresie związanym z gospodarowaniem przestrzenią. Należą do nich:

- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego (uchwalony 7 czerwca 2004 r. przez Sejmik Województwa Mazowieckiego),
- Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Łaskarzew (2004)
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łaskarzew (Warszawa 2004)
- Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Łaskarzew (Warszawa 2004)
- Koncepcja gospodarki ściekowej na terenie gminy Łaskarzew (Warszawa 2005)
- Plan reagowania kryzysowego (2008)

4) Ważnym powodem było również wstąpienie Polski do Unii Europejskiej. Niezbędne jest zatem wprowadzenie do studium uaktualnień, które nie zablokują gminie możliwości korzystania z zewnętrznych środków pomocowych wskutek rozbieżności dokumentów planistycznych.

⁴ Weryfikacja realizacji ustaleń studium z aktualnym stanem zagospodarowaniem terenu, została przeprowadzona w oparciu o ortofotomapę gminy Łaskarzew (skala 1:5000, aktualność 2006–2007 r.) oraz inwentaryzację terenową (grudzień 2008).

I.2.1.3. Decyzje administracyjne

Przeanalizowano następujące rodzaje decyzji administracyjnych:

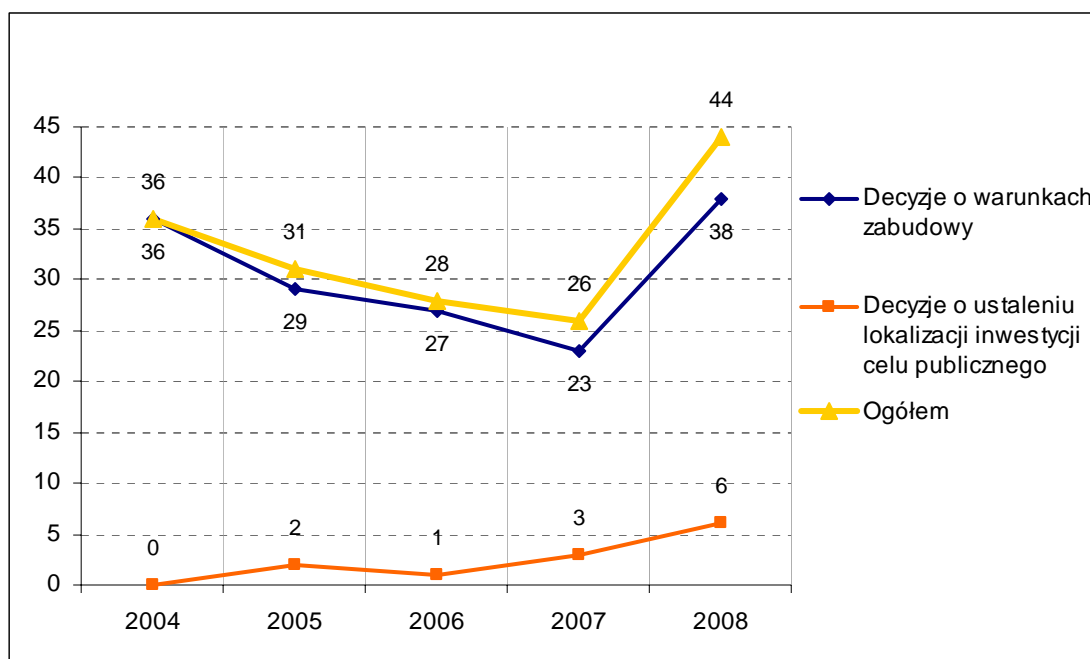
1. Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, na które składają się:
 - a. Decyzje o lokalizacji inwestycji celu publicznego,
 - b. Decyzje o warunkach zabudowy,
2. Decyzje o pozwoleniu na budowę.

Analizowane decyzje administracyjne wydawane były w okresie od 1 stycznia 2004 r. do 12 listopada 2008 r.

Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

W okresie od roku 2004 do 2008 r. Wójt gminy Łaskarzew wydał 165 decyzji (dotyczyły 486 działek) z czego aż 92,7% (153 szt.) stanowiły decyzje o warunkach zabudowy. Analizując wydane decyzje pod względem ilości działek których dotyczyły, liczba działek objętych decyzjami o warunkach zabudowy-181, znacznie odbiega od liczby działek których dotyczyły decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego-305. Rozbieżność ta wynika z faktu, iż przedmiotem większości decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, były obiekty infrastruktury technicznej o charakterze liniowym (jeden obiekt zazwyczaj położony jest na wielu działkach).

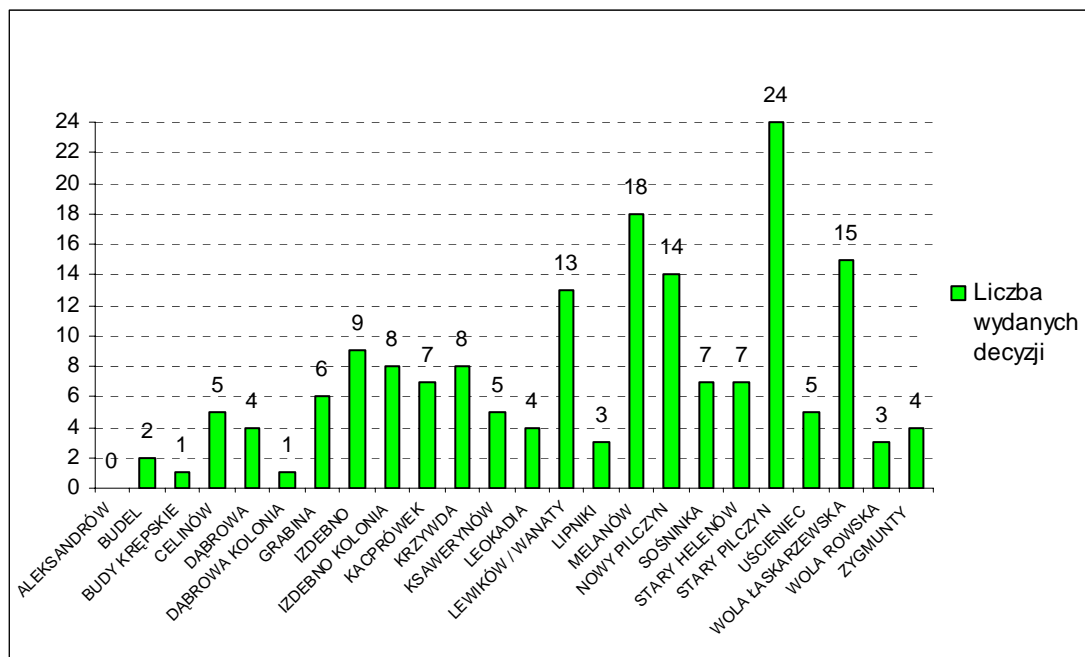
Wykres 1: Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydane w latach 2004–2008

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Łaskarzew

Do roku 2007 liczba wydawanych decyzji charakteryzowała się tendencją spadkową. Dopiero w 2008 r. wartość ta wzrosła. Wynika to pośrednio ze znacznie wyższej niż dotychczas liczby decyzji wydanych w trybie lokalizacji inwestycji celu publicznego. Warto również zaznaczyć, że ilość wydanych decyzji w danym sołectwie wyraźnie koreluje z liczbą mieszkańców w nim zameldowanych.

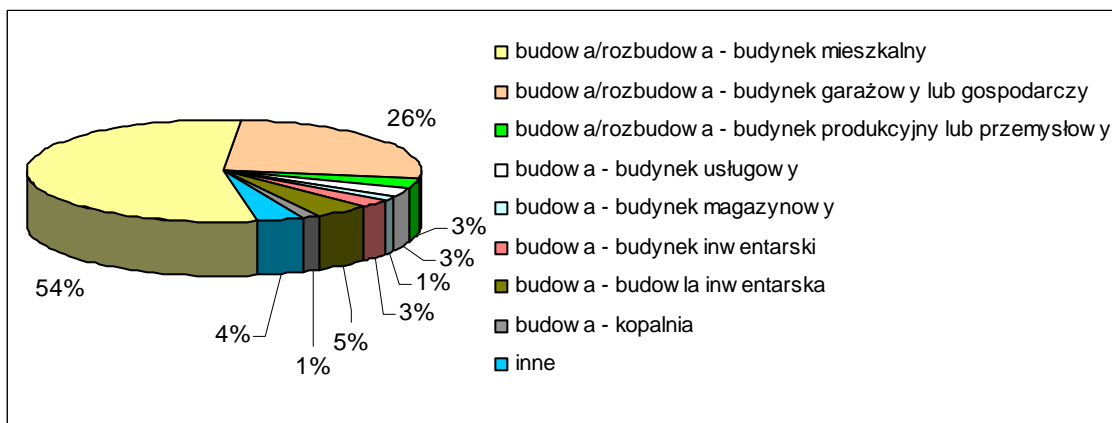
Wykres 2: Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w rozbiciu na sołectwa

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Łaskarzew

Najwięcej decyzji o warunkach zabudowy wydano w Starym Pilczynie-24, żadnej decyzji nie wydano w Aleksandrowie. Przedmiotem ich rozstrzygnięć była głównie budowa/rozbudowa budynków mieszkalnych. Łącznie stanowiły one ok. 54% spośród wszystkich decyzji wydanych w tym trybie.

Wykres 3: Struktura wydanych decyzji o warunkach zabudowy w rozbiciu na przedmiot decyzji

*inne-zmiana sposobu użytkowania, budowa-zbiornik wodny, budowa urządzenia infrastruktury technicznej, budowa stacja paliw

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Łaskarzew

W latach 2004–2007 liczba wydawanych decyzji o warunkach zabudowy stopniowo malała. Dopiero w roku 2008 obserwujemy znaczny wzrost. Determinuje go między innymi rosnąca liczba decyzji dotyczących budowy budynków garażowych i gospodarczych oraz rozbudowy budynków mieszkalnych.

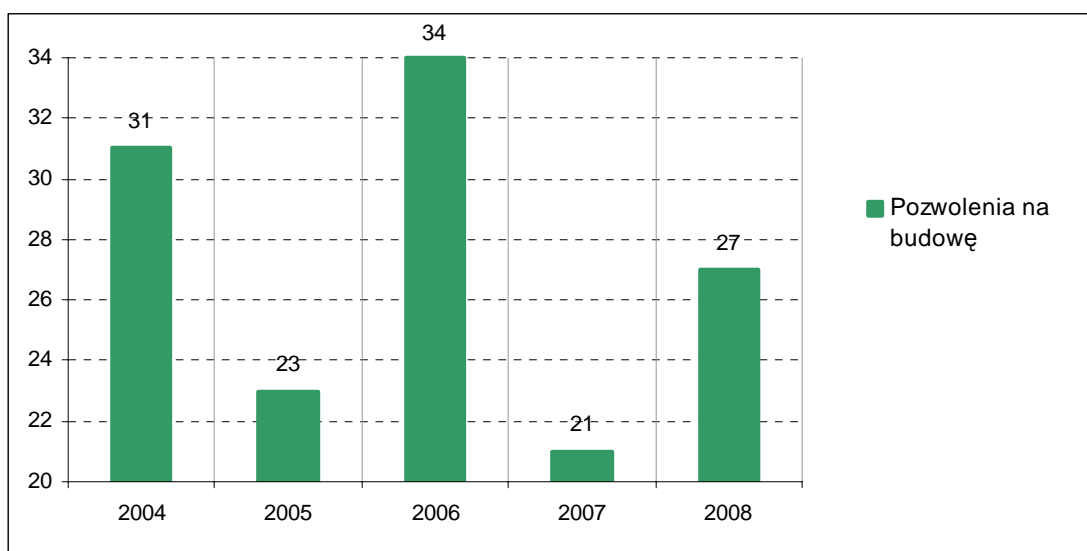
W badanym okresie (2004–2008) wydano jedynie 12 decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, co stanowi 7,3 % wszystkich wydanych decyzji. Decyzje te ustaliły warunki zabudowy

dla 305 działek. Przedmiotem analizowanych decyzji były głównie obiekty infrastruktury technicznej o charakterze liniowym (budowa linii światłowodowej– Celinów, Stary Pilczyn; linii elektroenergetycznej niskiego napięcia– Stary Pilczyn; sieci wodociągowej– Lipniki, Melanów, Zygmunty; sieci kanalizacyjnej– Kacprówek, Melanów, Nowy Pilczyn, Stary Pilczyn, Zygmunty; modernizacja drogi– Celinów, Nowy Pilczyn, Stary Helenów). Tylko 5 decyzji dotyczyło obiektów kubaturowych (budowa/rozbudowa budynku szkolnego– Stary Pilczyn, Wola Rowska; budowa/rozbudowa budynku pogotowia opiekuńczego– Izdebno Kolonia oraz budowa oczyszczalni ścieków– Nowy Pilczyn).

Decyzje o pozwoleniu na budowę.

Istniejący ruch budowlany najpełniej obrazują wydane decyzje o pozwoleniu na budowę. W analizowanym okresie (2004–2008) Starosta powiatu Garwolin wydał 136 pozwoleń na budowę dla obszaru gminy Łaskarzew. Aż 100 pozwoleń wydano na budowę obiektów kubaturowych, pozostałe dotyczyły obiektów o charakterze liniowym. Najwięcej decyzji wydano w roku 2006, natomiast w 2007 r. wydano ich najmniej. Na podstawie tak kształtujących się wartości, w badanym okresie nie można jednoznacznie określić linii trendu.

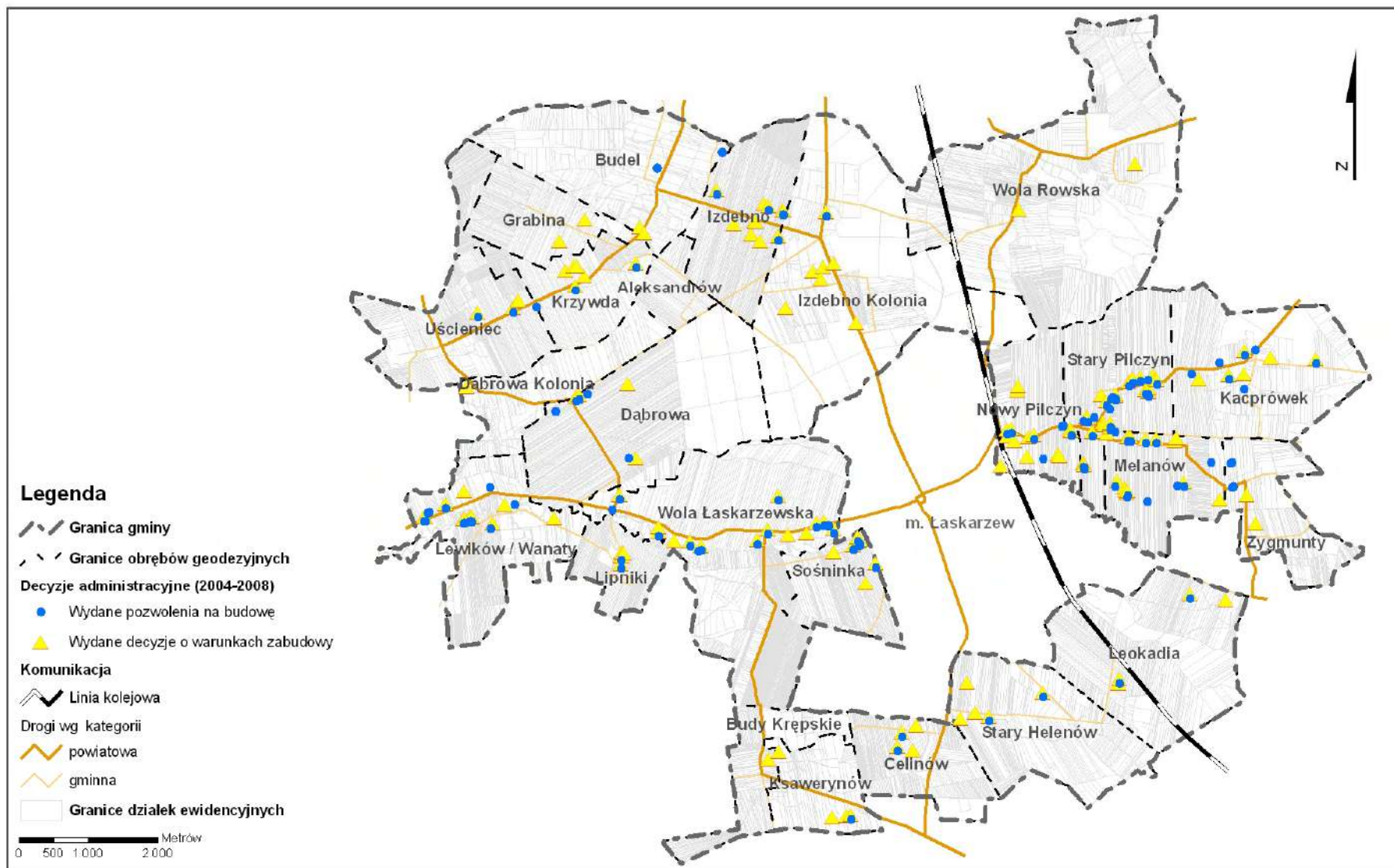
Wykres 4: Liczba wydanych pozwoleń na budowę w latach 2004–2008

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Łaskarzew

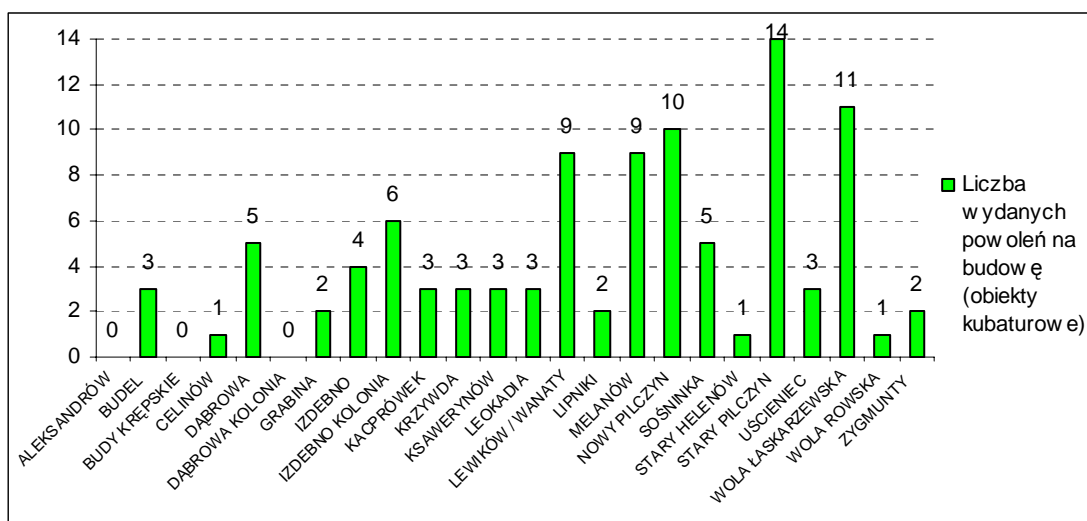
Podobnie jak w przypadku decyzji o warunkach zabudowy, liczba wydanych pozwoleń na budowę wyraźnie koreluje z liczbą osób zameldowanych w danym sołectwie. Nawet poziom wartości jest bardzo zbliżony. Najwięcej pozwoleń wydano w Starym Pilczynie, Melanowie oraz Woli Łaskarzewskiej. Natomiast żadnego pozwolenia nie wydano w Aleksandrowie, Budach Krępskich oraz Dąbrowie Kolonii.

Schemat 3: Rozmieszczenie decyzji o warunkach zabudowy i pozwoleń na budowę wydanych w latach 2004–2008

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Łaskarzew

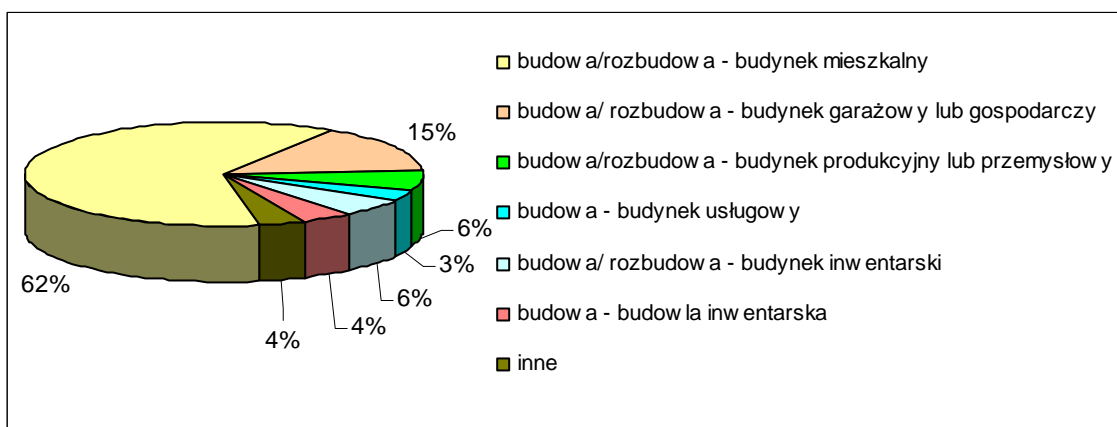
Wykres 5: Liczba wydanych pozwoleń na budowę w rozbiciu na sołectwa (tylko obiekty kubaturowe)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Łaskarzew

Wśród pozwoleń na budowę dominowały te rozstrzygające o budowie bądź rozbudowie budynku mieszkalnego-62 szt.

Wykres 6: Struktura wydanych pozwoleń na budowę w rozbiciu na przedmiot pozwolenia (obiekty kubaturowe)

*inne-budowa-hala sportowa, zbiornik wodny, oczyszczalnia ścieków, stacja paliw

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Łaskarzew

Pozwolenia na budowę wydane dla obiektów o charakterze liniowym, dotyczyły budowy/przebudowy drogi, budowy sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej oraz instalacji gazowej.

Podsumowanie

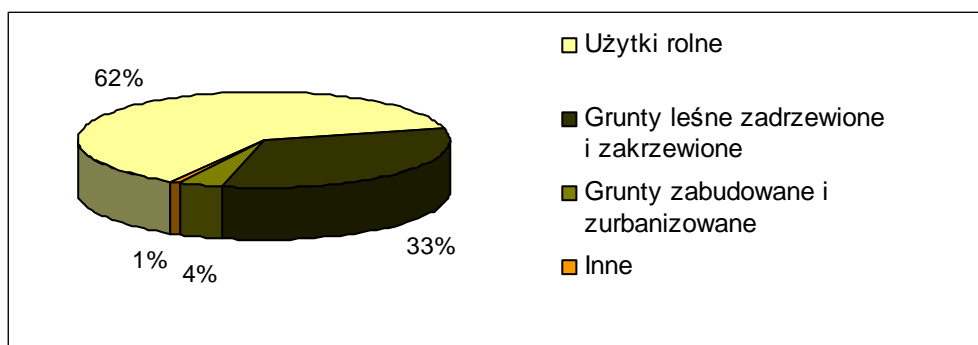
Wydawane decyzje o warunkach zabudowy jak i pozwolenia na budowę dotyczą przede wszystkim budowy bądź rozbudowy budynków mieszkalnych. Obiekty usługowe, produkcyjne oraz przemysłowe stanowią tutaj poniżej 10%. Najwięcej decyzji oraz pozwoleń wydano w sołectwach Stary Pilczyn, Wola Łaskarzewska i Melanów. Ponadto obowiązujące studium proponuje tu dość duże powierzchnie do objęcia zabudową w stosunku do pozostałych miejscowości. Sołectwa te charakteryzuje największa powierzchnia terenów zainwestowanych, największa liczba osób zameldowanych oraz bezpośrednie sąsiedztwo z miastem Łaskarzew. Taki stan rzeczy pozwala stwierdzić, iż w sołectwach, które dotychczas cieszyły się największym zainteresowaniem inwestycyjnym, nadal ruch budowlany będzie najwyższy.

I.2.2. DOTYCHCZASOWE ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENÓW

I.2.2.1. Użytkowanie terenu

Struktura użytkowania terenów gminy Łaskarzew jest typowa dla rolniczych gmin wiejskich. Użytki rolne zajmują ok. 5480 ha, co stanowi ponad 60% powierzchni gminy. Ponadto w gminie występuje wysoka lesistość-33%. W wyniku tego tereny otwarte, wolne od zabudowy i przekształceń w analizowanym obszarze stanowią aż 96% pow. gminy. Pozostałe 4% zajmują tereny zabudowane i zurbanizowane, czyli te najbardziej przekształcone w wyniku działalności człowieka.

Wykres 7: Struktura użytkowania terenu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Łaskarzew

Wśród użytków rolnych dominują grunty orne, stanowią 81%. Na gruntach zurbanizowanych i zabudowanych dominują tereny zabudowy mieszkaniowej-45% oraz tereny dróg-44%. Najmniejszy udział w ogólnej strukturze użytkowania gruntów gminy Łaskarzew stanowią: nieużytki-58 ha, (0,7%) oraz grunty pod wodami-19 ha (0,2%).

Tabela 1: Struktura użytkowania terenu

Lp.	Rodzaj	Wyszczególnienie	Powierzchnia [ha]	
1	Użytki rolne	R – grunty orne	4450,2431	5481,2581
2		S – sady	106,9095	
3		Ł – łąki trwałe	415,1474	
4		Ps – pastwiska trwałe	413,0237	
5		Wsr – grunty pod stawami	67,57	
6		W – rowy	28,3644	
7	Grunty leśne zadrzewione i zakrzewione	Ls – lasy	2853,0346	2858,2846
8		Lz – grunty zadrzewione i zakrzewione	5,25	
9	Grunty zabudowane i zurbanizowane	B – tereny mieszkaniowe	153,0416	343,7647
10		Ba – tereny przemysłowe	0,7941	
11		Bi – inne tereny zabudowane	1,1047	
12		dr – drogi	150,8943	
13		Tk – tereny kolejowe	37,93	
14	Grunty pod wodami	Wp – wody płynące	16,6666	19,1666
15		Ws – wody stojące	2,5	
16	Inne	N – nieużytki	57,5312	58,1312
17		Tr – tereny różne	0,6	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Łaskarzew

I.2.2.2. Struktura osadnicza

Strukturę osadniczą gminy tworzy 25 wsi sołeckich o charakterze rolniczym. Występujący układ zabudowy pozwala na określenie typu genetycznego wsi. W analizowanym obszarze przeważają typowe ulicówki, występujące we wschodniej, południowej oraz zachodniej części gminy. Cechuje je zwarta zabudowa zlokalizowana przeważnie po obu stronach drogi. W północnej części położone są wsie o rozproszonej zabudowie (Budiel, Izdebno Kolonia). W centralnej części badanego terenu, na przecięciu dwóch głównych szlaków komunikacyjnych gminy, położone jest odrębne administracyjnie miasto Łaskarzew.

Na obszarze gminy wyróżnić można następujące rodzaje zabudowy:

- zabudowę zagrodową
 - zwarcie występującą wzdłuż dróg (Aleksandrów, Budy Krępskie, Celinów, Dąbrowa, Grabina, Helenów Stary, Izdebno, Kacprówek, Leokadia, Lewików, Lipniki, Melanów, Pilczyn Nowy, Pilczyn Stary, Sośninka, Uścieniec, Wola Łaskarzewska)
 - luźno występującą wzdłuż dróg (Dąbrowa Kolonia, Helenów Nowy, Kolonia Rowy, Ksawerynów, Romanów, Śliz, Onufrynów, Wanaty, Wola Rowska, Zygmunt)
 - zupełnie rozproszoną (Budiel, Izdebno Kolonia, Rowy)
- zabudowę mieszkaniową jednorodzinną
 - sporadycznie występującą pośród zabudowy zagrodowej, powstającą z jej przekształcenia bądź na wolnych działkach (Stary Pilczyn, Wola Łaskarzewska)
 - niewielkie skupiska zabudowy we Włódkowie i Polesiu Rowkim
- zabudowę przemysłowo–produkcyjną (wielkopowierzchniowe zakłady produkujące obuwie w Budlu, Lipnikach i Starym Pilczynie, tartak w Ksawerynowie, zakład impregnacji drewna w Lewikowie, masarnia w Starym Pilczynie).

Obecnie w miejscowościach gminy Łaskarzew dominuje zabudowa zagrodowa, wyjątek stanowią skupiska zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej we Włódkowie i Polesiu Rowkim. Jednakże w związku z dużym rozdrobnieniem gospodarstw rolnych, wzrostem zatrudnienia mieszkańców poza rolnictwem oraz presją zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, można przewidywać że zabudowa zagrodowa w coraz mniejszym stopniu będzie pełnić swoją dotychczasową rolę.

Stan zagospodarowanych terenów gminy jest zróżnicowany, zarówno pod względem stanu technicznego zabudowy jak i uzbrojenia terenu. Występująca na analizowanym obszarze zabudowa zagrodowa często wymaga remontu bądź przebudowy. Ponadto pojawiające się pośród niej stare zagrody (przełom XIX–XX w.) będące świadectwem dziedzictwa kulturowego regionu, popadają w ruinę. Nowe budynki, oddane do użytkowania po roku 2000 występują sporadycznie, najliczniej w Woli Łaskarzewskiej i Starym Pilczynie. Sołectwa posiadające największą powierzchnię terenów zabudowanych położone są wzdłuż głównych dróg wylotowych z miasta (Stary Pilczyn ze wschodu, Wola Łaskarzewska z zachodu). Dodatkowo rozwój Starego Pilczyna determinuje położona nieopodal jego zachodniej granicy stacja kolejowa w Łaskarzewie.

W badanym obszarze rolę ośrodka głównego pełni miasto Łaskarzew liczące ok. 5000 mieszkańców. Pomimo iż teren gminy okala miasto, nie rozwija się w niej funkcja mieszkalnictwa jednorodzinnego na potrzeby mieszkańców miasta. Funkcja sypialniana rozwijana jest w Łaskarzewie, gdzie znajdują się znaczne rezerwy terenów budowlanych.

Schemat 4: Ortofotomapa obszaru gminy Łaskarzew (aktualność 2006–2007)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Biura Geodety Województwa Mazowieckiego

Tabela 2: Charakterystyka sołectw gminy Łaskarzew

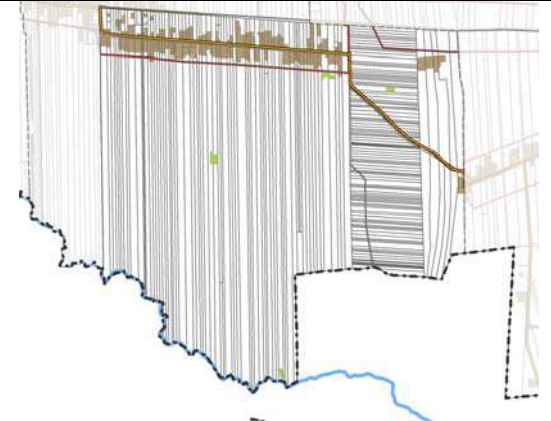
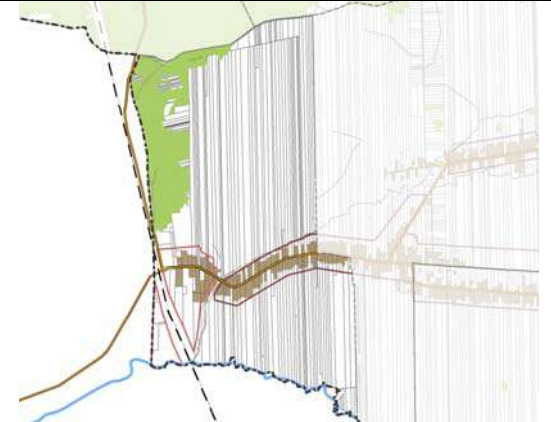
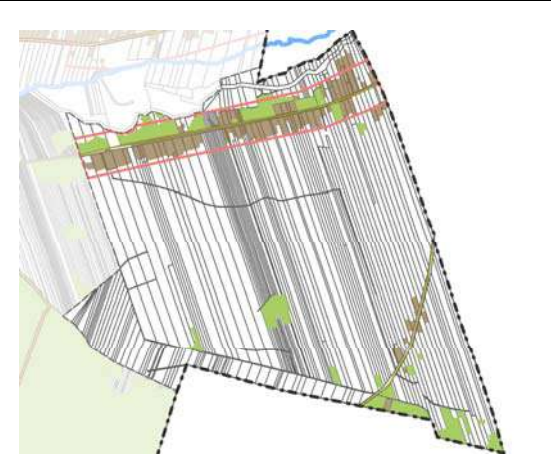
ALEKSANDRÓW	
	<ul style="list-style-type: none"> - Wieś o układzie jednostronnie zabudowanej ulicówki. - Głównie występuje zwarta zabudowa zagrodowa. - Przeważają drewniane i murowane budynki mieszkalne (1 kondygnacyjne), wybudowane w latach 1945–60. - Niekorzystna struktura agrarna, działki bardzo długie i wąskie. - Przez teren wsi przebiega wodociąg.
BUDEL	
	<ul style="list-style-type: none"> - We wsi występuje bardzo rozproszona zabudowa zagrodowa. - Przeważają murowane budynki mieszkalne (2 kondygnacyjne), wybudowane w latach 1970–80, ponadto występują drewniane i murowane budynki mieszkalne (1-kondygnacyjne) wybudowane w latach 1945–60. - We wsi funkcjonuje duży zakład szewski. - Korzystna struktura agrarna, działki szerokie i niezbyt długie. - Przez teren wsi przebiega wodociąg. - Niemalże połowę sołectwa zajmuje las położony w jego północno–zachodniej części.
BUDY KRĘPSKIE	
	<ul style="list-style-type: none"> - Wieś o układzie obustronnie zabudowanej ulicówki. - Głównie występuje zwarta zabudowa zagrodowa. - Występują murowane budynki mieszkalne (2 kondygnacyjne), wybudowane w latach 1970–80, zabudowę uzupełniają drewniane (1 kondygnacyjne), wybudowane w latach 1945–60. - W środku wsi zlokalizowana jest murowana kaplica rzymskokatolicka oraz drewniany budynek starej szkoły, północnej części sołectwa znajdują się stawy rybne. - Niekorzystna struktura agrarna, działki długie i bardzo wąskie. - Przez teren wsi przebiega wodociąg. - Skrajnie południowo–zachodni fragment pokrywa las.

<p style="text-align: center;">CELINÓW</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - Wieś położona wzdłuż dwóch dróg o układzie jednostronnie zabudowanej ulicówki. - Dominuje zwarta zabudowa zagrodowa. - Przeważają murowane budynki mieszkalne (2 kondygnacyjne), wybudowane w latach 1970–80. - Funkcjonuje sklep spożywczy. - Niekorzystna struktura agrarna, działki długie i bardzo wąskie. - Przez teren wsi przebiega wodociąg. - Południowy fragment sołectwa pokrywa las.
<p style="text-align: center;">DĄBROWA</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - Wieś o układzie jednostronnie zabudowanej ulicówki, sporadycznie zabudowa występuje po obu stronach drogi. - Głównie występuje zwarta zabudowa zagrodowa. - Występują murowane budynki mieszkalne (2 kondygnacyjne), wybudowane w latach 1970–80, zabudowę uzupełniają drewniane (1 kondygnacyjne), wybudowane w latach 1945–60. - W centralnej części wsi mieści się: biblioteka, remiza OSP oraz sklep spożywczo-przemysłowy. - Niekorzystna struktura agrarna, działki długie i bardzo wąskie. - Przez teren wsi przebiega wodociąg oraz gazociąg. - Wschodni fragment sołectwa pokrywa las.
<p style="text-align: center;">DĄBROWA KOLONIA</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - We wsi występuje rozproszona zabudowa zagrodowa. - Występują murowane budynki mieszkalne (1,5–2 kondygnacyjne), wybudowane w latach 1970–80. - Korzystna struktura agrarna, działki szerokie i niezbyt długie. - Przez teren wsi przebiega wodociąg.

<p style="text-align: center;">GRABINA</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - Wieś o układzie obustronnie zabudowanej ulicówki. - Głównie występuje zwarta zabudowa zagrodowa. - Występują murowane (2 kondygnacyjne), wybudowane w latach 1970–80, zabudowę uzupełniają drewniane budynki mieszkalne (1 kondygnacyjne), wybudowane w latach 1945–60. - We wsi znajduje się remiza OSP oraz nie eksploatowane wyrobisko kruszywa. - Niekorzystna struktura agrarna, działki długie i bardzo wąskie. - Przez teren wsi przebiega wodociąg. - Zachodni fragment sołectwa pokrywa las.
<p style="text-align: center;">IZDEBNO</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - Wieś o układzie obustronnie zabudowanej ulicówki. - Głównie występuje zwarta zabudowa zagrodowa. - Występują murowane (2 kondygnacyjne), wybudowane w latach 1970–80, zabudowę uzupełniają drewniane (1 kondygnacyjne), wybudowane od końca XIX w. do lat 30-tych XX. - We wsi znajduje się: szkoła, remiza OSP, biblioteka, sklep spożywczy. - Niekorzystna struktura agrarna, działki długie i bardzo wąskie. - Przez teren wsi przebiega wodociąg. - Północny fragment sołectwa pokrywa las.
<p style="text-align: center;">IZDEBNO KOLONIA</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - We wsi występuje bardzo rozproszona zabudowa zagrodowa. - Przeważają murowane (1,2-kondygnacyjne), wybudowane w latach 1970–80. - We wsi znajduje się: leśniczówka, Zespół Szkół Specjalnych i Pogotowie Opiekuńcze (z siedzibą w pozostałościach zespołu dworsko parkowego) oraz skład materiałów budowlanych. - Przez teren wsi przebiega wodociąg oraz linia kolejowa. - Niemalże 1/3 sołectwa pokrywają lasy.

<p style="text-align: center;">KACPRÓWEK</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - W zachodniej części sołectwa występuje typowa ulicówka obustronnie zabudowana. - W centralnej części sołectwa tj. miejscowości Śliz, zabudowa jest nieco bardziej rozproszona i koncentruje się wzdłuż dwóch dróg. - W sołectwie dominuje zabudowa zagrodowa. - Przeważają murowane budynki mieszkalne (2 kondygnacyjne), wybudowane w latach 1970–80, występują również drewniane (1 kondygnacyjne), wybudowane od końca XIX w. do lat 30–tych XX w. Sporadycznie pojawiają się budynki powstałe po roku 2000. - We wsi znajduje się: sklep spożywczy oraz strzelnica. - Występuje średnio korzystna struktura agrarna. - Przez teren sołectwa przepływa rzeka Promnik. - Przez teren wsi przebiega wodociąg oraz gazociąg. - Północne fragmenty sołectwa pokrywa las.
<p style="text-align: center;">KRZYWDA</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - Wieś o układzie jednostronnie zabudowanej ulicówki. - Głównie występuje zwarta zabudowa zagrodowa. - Dominują murowane budynki mieszkalne (1,5–2 kondygnacyjne), wybudowane w latach 1970–80. - We wsi znajduje się: szkoła, mogiła żołnierzy poległych podczas I Wojny Światowej, czynna kopalnia kruszywa. - Niekorzystna struktura agrarna, działki długie i bardzo wąskie. - Przez teren wsi przebiega wodociąg. - Północne fragmenty sołectwa pokrywa las.
<p style="text-align: center;">KSAWERYNÓW</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - We wsi występuje rozproszona zabudowa zagrodowa. - Dominują murowane budynki mieszkalne (1,5–2 kondygnacyjne), wybudowane w latach 1970–80. - We wsi znajduje się tartak. - Korzystna struktura agrarna, działki szerokie i niezbyt długie. - Przez teren wsi przebiega wodociąg.

<p style="text-align: center;">LEOKADIA</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - Wieś o układzie jednostronnie zabudowanej ulicówki. - Głównie występuje zwarta zabudowa zagrodowa. - Dominują murowane budynki mieszkalne (1,5–2 kondygnacyjne), wybudowane w latach 1970–80. - We wsi znajduje się stacja PKP. - Niekorzystna struktura agrarna, działki długie i bardzo wąskie. - Przez teren wsi przebiega wodociąg oraz linia kolejowa. - Niemalże połowę sołectwa pokrywają lasy.
<p style="text-align: center;">LEWIKÓW / WANATY</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - Lewików to wieś o układzie jednostronnie zabudowanej ulicówki. - W Wanatach zabudowa jest rozproszona. - W obu wsiach dominuje zabudowa zagrodowa. - Występują murowane budynki mieszkalne (2 kondygnacyjne), wybudowane w latach 1970–80, zabudowę uzupełniają budynki drewniane (1 kondygnacyjne), wybudowane w latach 1945–60. Sporadycznie pojawiają się budynki powstałe po roku 2000. - W Lewikowie funkcjonuje Ludowy Dom Kultury oraz tartak. - Występuje średnio korzystna struktura agrarna. - Przez teren obu wsi przebiega wodociąg oraz gazociąg. - Przez tereny sołectw przepływa rzeka Promnik.
<p style="text-align: center;">LIPNIKI</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - We wsi występuje zwarta zabudowa zagrodowa, ograniczona czterema drogami. - Dominują murowane budynki mieszkalne (1,5–2 kondygnacyjne), wybudowane w latach 1970–80. - W sołectwie funkcjonuje duży zakład szewski. - Niekorzystna struktura agrarna, działki długie i bardzo wąskie. - Przez teren wsi przebiega wodociąg oraz gazociąg. - Północne fragmenty sołectwa pokrywa las.

<p style="text-align: center;">MELANÓW</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - Wieś o układzie obustronnie zabudowanej ulicówki. - Głównie występuje zwarta zabudowa zagrodowa. - Występują murowane budynki mieszkalne (1,5–2 kondygnacyjne), wybudowane w latach 1970–80, zabudowę uzupełniają budynki drewniane (1 kondygnacyjne), wybudowane od końca XIX w. do lat 30–tych XX. - We wsi znajduje się: remiza OSP, sklep spożywczy. - Niekorzystna struktura agrarna, działki długie i bardzo wąskie. - Przez teren wsi przebiega wodociąg oraz gazociąg.
<p style="text-align: center;">NOWY PILCZYN</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - Wieś o układzie obustronnie zabudowanej ulicówki. - Głównie występuje zwarta zabudowa zagrodowa. - Występują murowane budynki mieszkalne (2 kondygnacyjne), wybudowane w latach 1970–80. Zabudowę uzupełniają budynki drewniane (1 kondygnacyjne), wybudowane od końca XIX w. do lat 30–tych XX. Sporadycznie pojawiają się budynki powstałe po roku 2000. - We wsi znajduje się biblioteka. - Przez teren wsi przebiega wodociąg, gazociąg oraz linia kolejowa
<p style="text-align: center;">SOŚNINKA</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - Wieś o układzie obustronnie zabudowanej ulicówki. - Głównie występuje zwarta zabudowa zagrodowa. - Dominują murowane budynki mieszkalne (1,5–2 kondygnacyjne), wybudowane w latach 1970–80, zabudowę uzupełniają budynki drewniane wybudowane od końca XIX w. do lat 30–tych XX. Sporadycznie pojawiają się budynki powstałe po roku 2000. - We wsi znajduje się Ludowy Dom Kultury, zakład produkujący opakowania do kosmetyków. - Niekorzystna struktura agrarna, działki długie i bardzo wąskie. - Przez teren wsi przebiega wodociąg oraz gazociąg.

<p style="text-align: center;">STARY HELENÓW</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - Zarówno Stary jak i Nowy Helenów są wsiami o układzie obustronnie zabudowanej ulicówki. - Głównie występuje zwarta zabudowa zagrodowa. - Występują murowane budynki mieszkalne (2 kondygnacyjne), wybudowane w latach 1970–80. - Niekorzystna struktura agrarna, działki długie i bardzo wąskie. - W Starym Helenowie znajduje się sklep spożywczy. - Przez teren wsi przebiega wodociąg.
<p style="text-align: center;">STARY PILCZYN</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - Wieś o układzie obustronnie zabudowanej ulicówki. - Głównie występuje zwarta zabudowa zagrodowa. - Przeważają murowane budynki mieszkalne (2 kondygnacyjne), wybudowane w latach 1970–80. Zabudowę uzupełniają budynki drewniane (1 kondygnacyjne), wybudowane od końca XIX w. do lat 30–tych XX. Sporadycznie pojawiają się budynki powstałe po roku 2000. - We wsi znajdują się liczne zakłady szewskie, masarnia, szkoła, remiza OSP, sklepy spożywcze, skład węgla, stacja LPG. - Niekorzystna struktura agrarna, działki długie i bardzo wąskie. - Przez teren wsi przebiega wodociąg oraz gazociąg.
<p style="text-align: center;">UŚCIENIEC</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - Wieś o układzie obustronnie zabudowanej ulicówki. - Głównie występuje zwarta zabudowa zagrodowa. - Występują murowane budynki mieszkalne (1–2 kondygnacyjne), wybudowane w latach 1970–80 oraz drewniane (1 kondygnacyjne), wybudowane od końca XIX w. do lat 30–tych XX. Sporadycznie pojawiają się budynki powstałe po roku 2000. - We sołectwie znajdują się remiza OSP, sklep spożywczy, leśniczówka (z siedzibą w pozostałościach zespołu dworsko-parkowego), wieża obserwacyjna Lasów Państwowych. - Niekorzystna struktura agrarna, działki długie i bardzo wąskie. - Przez teren wsi przebiega wodociąg.

<p>WOLA ŁASKARZEWSKA</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - Wieś o układzie obustronnie zabudowanej ulicówki. - Głównie występuje zwarta zabudowa zagrodowa. - Dominują murowane budynki mieszkalne (1,5–2 kondygnacyjne), wybudowane w latach 1970–80, zabudowę uzupełniają drewniane (1 kondygnacyjne), wybudowane od końca XIX w. do lat 30–tych XX. Sporadycznie pojawiają się budynki powstałe po roku 2000. - We wsi znajduje się szkoła, hala sportowa, remiza OSP, sklepy spożywcze, skład materiałów budowlanych, nieczynny młyn. - Niekorzystna struktura agrarna, działki długie i bardzo wąskie. - Przez teren wsi przebiega wodociąg oraz gazociąg. - Przez teren wsi przepływa rzeka Promnik. - Południowo wschodni obszar sołectwa pokrywają lasy.
<p>WOLA ROWSKA</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - W sołectwie występuje rozproszona zabudowa zagrodowa. - Przeważają murowane budynki mieszkalne (1,5–2 kondygnacyjne), wybudowane w latach 1970–80, zabudowę uzupełniają drewniane (1 kondygnacyjne), wybudowane w latach 1945–60. - We wsi znajduje się: sklep spożywczy, stacja PKP, budynek byłej szkoły, stawy rybne. - Niekorzystna struktura agrarna, działki długie i bardzo wąskie. - Przez teren sołectwa przebiega wodociąg oraz linia kolejowa. - Południowy oraz wschodni obszar sołectwa pokrywają lasy.
<p>ZYGMUNTY</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - Zygmunty są wsią o układzie obustronnie zabudowanej ulicówki. - W sołectwie dominuje zabudowa zagrodowa. - Przeważają murowane budynki mieszkalne (2 kondygnacyjne), wybudowane w latach 1970–80. - Niekorzystna struktura agrarna, działki długie i bardzo wąskie. - Przez teren sołectwa przebiega wodociąg oraz gazociąg..

Źródło: Opracowanie własne na podstawie inwentaryzacji terenowej oraz danych UG Łaskarzew

I.2.2.3. Tereny mieszkaniowe – stan mieszkalnictwa

Aktualne dane odnośnie gospodarki mieszkaniowej na terenie gminy Łaskarzew pochodzą z roku 2007. W latach 2007–2004 zasoby mieszkaniowe systematycznie się zwiększały, średnio o 1% w stosunku do roku ubiegłego. W analizowanym okresie przybyło 45 mieszkań (w 2007 r. ogółem na terenie gminy było 1424 mieszkania). Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wynosiła w badanym roku 22,7m²/1 osobę, z kolei przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania to 87,1 m². Wśród zasobów mieszkaniowych dominują mieszkania będące własnością osób fizycznych, stanowiąc aż 98,7% ogółu. Zasoby gminne (komunalne) oraz zasoby zakładów pracy zajmują po 0,63% ogólnej liczby mieszkań w gminie.

Tabela 3: Zasoby mieszkaniowe w gminie

Zasoby mieszkaniowe	2004	2005	2006	2007
zasoby gminne (komunalne)	16	8	8	9
zasoby zakładów pracy	15	13	13	9
zasoby osób fizycznych	1348	1371	1383	1406
RAZEM	1379	1392	1404	1424

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z BDR GUS

W badanym okresie do użytku oddawane były wyłącznie mieszkania indywidualne. Poniższa tabela prezentuje liczbę nowych budynków mieszkalnych oddanych do użytkowania.

Tabela 4: Budynki mieszkalne oddane do użytkowania

	2004	2005	2006	2007
Budynki mieszkalne oddane do użytkowania	17	19	16	26

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z BDR GUS

Mieszkania charakteryzują się średnim stopniem wyposażenia w instalacje techniczno-sanitarne. W ok. 78,4% mieszkań jest bieżąca woda (sieć wodociągowa występuje we wszystkich sołectwach gminy), w 65,7% znajduje się łazienka, 60,5% posiada centralne ogrzewanie, 18,4% posiada dostęp do gazu sieciowego (Lewików, Wanaty, Lipniki, Wola Łaskarzewska, Sośninka, Nowy Pilczyn, Stary Pilczyn, Kacprówek, Melanów, Zygmunt).

I.2.2.4. Tereny usługowo – produkcyjne

Podmioty gospodarcze pełniące funkcje usługowo produkcyjne koncentrują się w otaczanym przez gminę mieście Łaskarzew. Na terenie gminy pojawiają się raczej drobne obiekty usługowe i produkcyjne. Są to przeważnie sklepy spożywcze obsługujące lokalnych mieszkańców oraz małe zakłady produkcji obuwia. Wyjątek stanowią wielkopowierzchniowe zakłady produkujące obuwie w Budlu, Lipnikach i Starym Pilczynie, tartak w Ksawerynowie, zakład impregnacji drewna w Lewikowie oraz masarnia w Starym Pilczynie.

Działalność gospodarcza na terenie gminy w roku 2007 prowadzona była przez 261 podmiotów gospodarki narodowej. Najwięcej podmiotów zarejestrowanych było w sekcji D – przetwórstwo przemysłowe-39%, na drugim miejscu plasowały się jednostki z sekcji G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego-23%, udział jednostek z pozostałych sekcji nie przekraczał 9%. Należy również dodać, że na terenie gminy jest zarejestrowana kopalnia pozyskująca kopaliny ze złoża kruszywa naturalnego w Krzywdzie.

I.2.2.5. Tereny usług i administracji

Obsługę mieszkańców gminy w zakresie infrastruktury ekonomicznej i administracji zapewnia miasto Łaskarzew. Jest ono siedzibą licznych obiektów pełniących usługi: oświaty, zdrowia,

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY ŁASKARZEW
CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

bankowe, kultury, rozrywki i nauki. Usługi społeczne w zakresie kultury oraz nauki świadczone są również na terenie gminy: 4 szkoły podstawowe, 2 przedszkola, gimnazjum, 3 biblioteki.

I.3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

W oparciu o przepisy odrębne na potrzeby studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łaskarzew sporządzone zostało opracowanie ekofizjograficzne podstawowe. W poniższych rozdziałach zamieszczono najistotniejsze informacje wynikające z tego opracowania.

I.3.1. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO – ZASOBY

I.3.1.1. Budowa geologiczna

Na przeważającej części obszaru gminy występują gliny morenowe oraz piaski i żwiry wodnolodowcowe, stanowiące bezpieczne podłoże dla posadowienia budowli różnego typu. Wody gruntowe zalegają tutaj na poziomie poniżej 2m. Piaski rzeczne występują na obszarze plejstocenijskiego tarasu nadzalewowego Promnika na zachód od wsi Wola Łaskarzewska. Piaski eoliczne budują wydmy w Grabinie, Budlu, Krzywdzie, Izdebnie Kolonii na południu, Woli Łaskarzewskiej na południowym zachodzie, Starym Helenowie i Leokadii. Dna dolin i zagłębień wypełniają namuły piaszczyste lub pylaste oraz piaski humusowe. Terenami niekorzystnymi dla posadowienia budynków jest dolina Promnika, tereny zastoisk w okolicach Bud Krępskich oraz torfów w obniżeniach terenu.

Na terenie gminy występują złoża piasków, żwirów oraz torfów. Złoża surowców występujących na terenie gminy zostały opisane w rozdziale „I.5 WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH”.

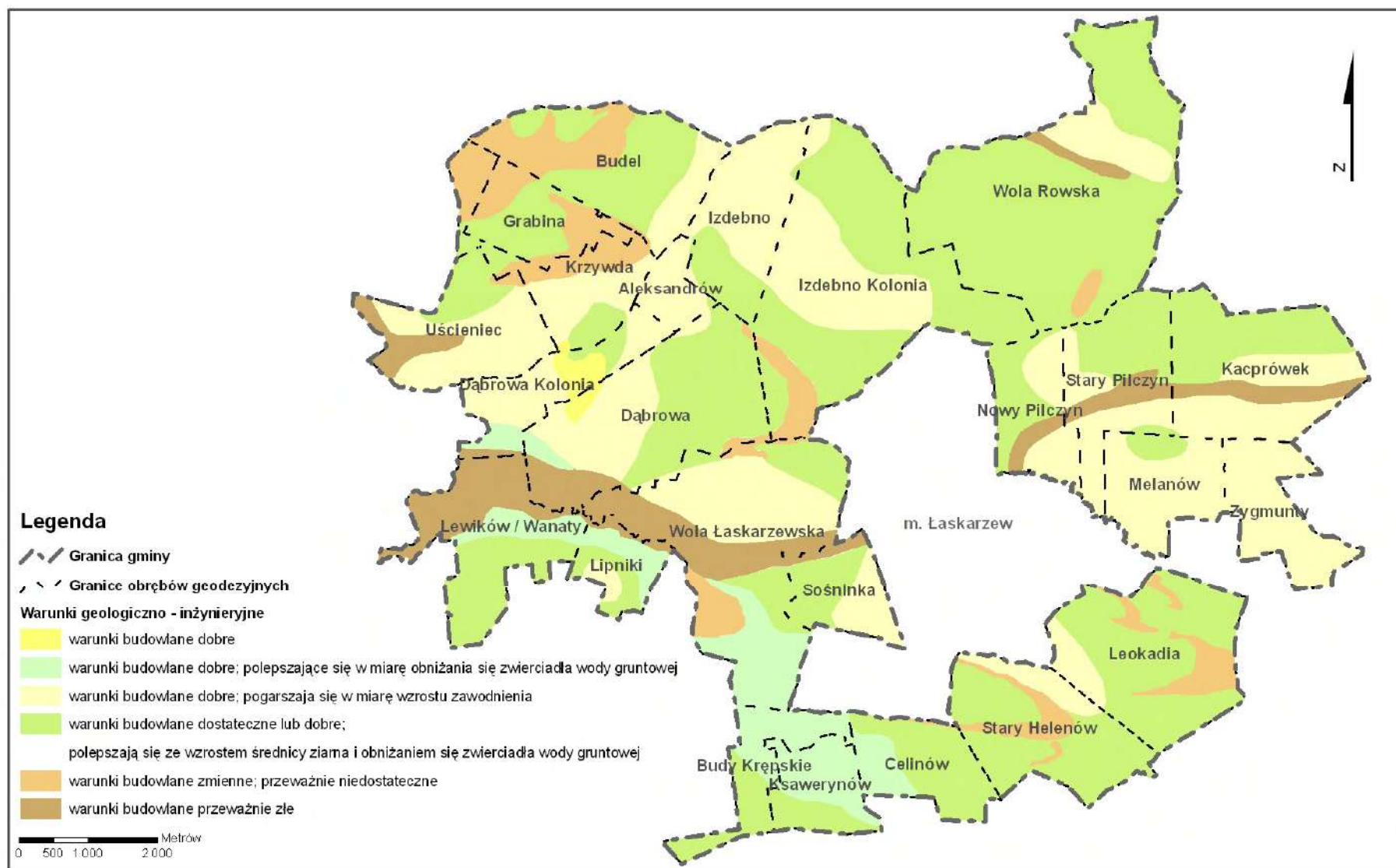
I.3.1.2. Rzeźba terenu

Teren całej gminy łagodnie opada w kierunku zachodnim. Wysokości bezwzględne wahają się od ok. 111 m n.p.m. w dolinie Promnika przy zachodniej granicy do ok. 172 m n.p.m. we wschodniej części gminy, na północny-wschód od wsi Kacprówek.

Rzeźba terenu jest słabo zróżnicowana-lekko falista o niewielkich spadkach. Część wschodnia gminy będąca wysoczyzną polodowcową jest silniej urzeźbiona i urozmaicona niewielkimi pagórkami, suchymi dolinkami oraz płytkimi zagłębieniami bezodpływowymi.

Przeważająca część obszaru gminy charakteryzuje się korzystnymi warunkami geologiczno-inżynierskimi. Waloryzacja przydatności terenów dla budownictwa została przedstawiona na schemacie „Warunki geologiczno-inżynierskie w gminie Łaskarzew”.

Schemat 5: Warunki geologiczno-inżynierne w gminie Łaskarzew

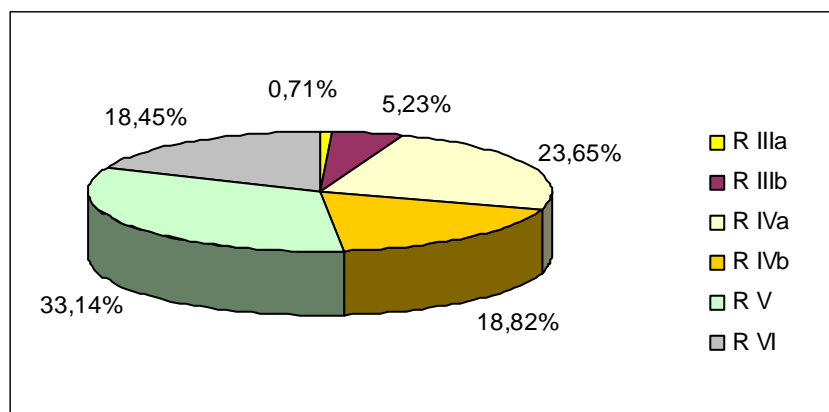
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Mapy geologiczno-inżyniernej Polski 1:300 000

I.3.1.3. Warunki glebowe

Pod względem typologicznym gleby gminy są mało zróżnicowane. Występują tutaj gleby: pseudobielicowe, brunatne, czarne ziemie, mady – wytworzone w dolinach i obniżeniach terenu z utworów lessowatych, mułowo-torfowe, murszowo mineralne i murszowate oraz torfowe i murszowo-torfowe.

Przeważają gleby V klasy bonitacyjnej, razem z glebami VI klasy pokrywają ponad 50% obszaru gminy. Gleby chronione (na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych) zajmują ok. 6% powierzchni gminy, stanowią je grunty III klasy bonitacyjnej. Na terenie gminy nie występują gleby I i II klasy bonitacyjnej.

Wykres 8: Struktura klas bonitacyjnych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Łaskarzew

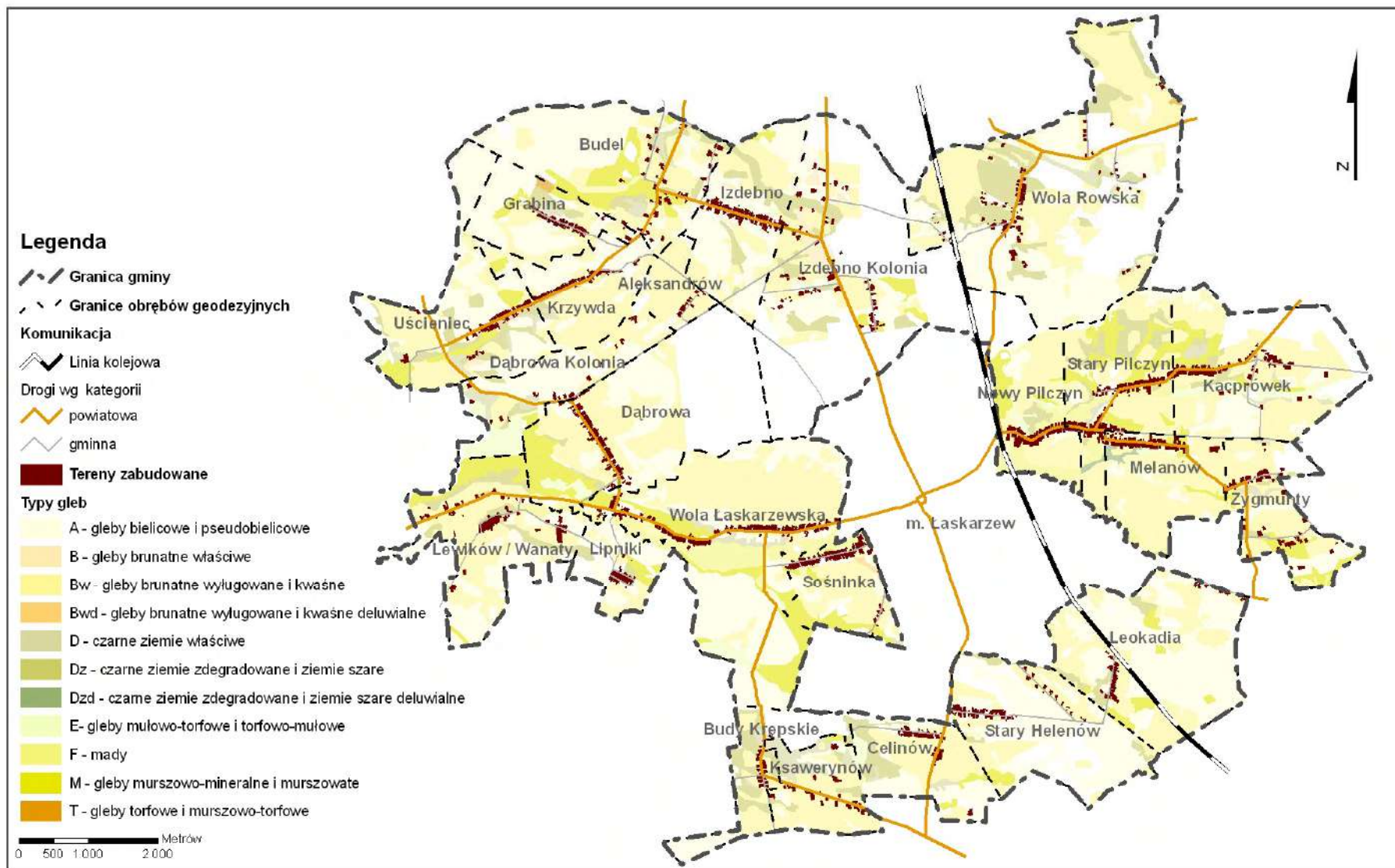
I.3.1.4. Warunki klimatyczne

Cechy klimatu Gminy Łaskarzew (Atlas klimatyczny Polski):

- średnia roczna temperatura powietrza – ok. 8°C;
- średnia liczba dni przymrozkowych (temperatura min < 0 °C) – 115;
- okres wegetacji (średnia temperatura >5 °C) – 210 dni
- średnia liczba dni pogodnych w roku – 45;
- średnie roczne sumy opadu – ok. 520 mm (minimum: styczeń – marzec, maksimum: lipiec)
- średnia roczna wilgotność powietrza – ok. 79%;
- liczba dni z opadem śnieżnym – 60;
- średnia wysokość pokrywy śnieżnej – 8cm;
- średnia liczba dni pochmurnych – 195;
- średnia liczba dni z zamgleniem – 290;
- średnia liczba dni z mgłą – 30.

Teren gminy jest dobrze przewietrzany, dominują wiatry zachodnie i południowo-zachodnie.

Schemat 6: Rozmieszczenie typów gleb w gminie Łaskarzew

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych IUNG w Puławach

I.3.1.5. Hydrologia

Wody powierzchniowe

Rzeki – Obszar gminy znajduje się w obrębie zlewni II rzędu prawobrzeżnych dopływów Wisły, Promnika (południowa i centralna część) i Wilgi (północna część). Dział wodny pomiędzy zlewniami Promnika i Wilgi przebiega przez tereny północnej części wsi Pilczyn Stary, północne tereny miasta Łaskarzew oraz w rejonie Dąbrowy.

Stany wód w rzekach powiązany jest ściśle ze stanami Wisły charakteryzującej się śnieżno-deszczowym zasilaniem, co przekłada się na wczesnowiosenne wezbrania i jesienne niżówki. Wezbrania na rzekach występują w okresie luty-kwiecień (roztopy) i w lipcu (zwiększone opady).

Promnik – długość rzeki na terenie gminy wynosi 13 km, przepływa po południowej granicy sołectw Melanów, Stary Pilczyn, Nowy Pilczyn oraz przez sołectwa Wola Łaskarzewska i Lewików. We wschodniej części gminy Promnik płynie meandrując wąską, głęboką doliną. Na terenie miasta Łaskarzew dolina poszerza się, a rzeka przestaje meandrować. Od Woli Łaskarzewskiej Promnik płynie w dolinie Wisły. Na tym odcinku rzeka znów zaczyna meandrować i traci swój drenujący charakter. W Nowym Pilczynie Promnik przyjmuje prawostronny dopływ Śliz spod Gaśowa, płynący ze wschodu, na południe od Kacprówka i Starego Pilczyna. W dolinie rzeki brak jest mokradeł i zbiorników wód powierzchniowych. Rzeka na całej swej długości nie jest obwałowana.

Wilga – płynie poza terenem gminy, na jej obszarze znajduje się jedynie źródłowy obszar lewostronnych dopływów rzeki.

Wody stojące – Największe zbiorniki wód stojących na terenie gminy są pochodzenia antropogenicznego, są to stawy rybne w Budach Krepskich o powierzchni 42 ha oraz stawy rybne w Rowach o powierzchni 30,6 ha.

Pozostałe elementy systemu hydrologicznego – Sieć hydrograficzną gminy uzupełniają bezimienne ciekły oraz rowy odprowadzające wody do Promnika lub Wilgi.

Wody podziemne

W gminie występuje trzeciorzędowe i czwartorzędowe użytkowe piętro wodonośne.

Piętro użytkowe trzeciorzędowe – jest głównym poziomem wodonośnym Niecki Mazowieckiej. W jego obrębie występują dwa poziomy wodonośne związane z piaszczystymi utworami oligocenu (nie udokumentowany geologicznie) i miocenu (miaższość poziomu sięga do 60m, strop zalega od 30 do 100 metrów). Na terenie gminy nie wykorzystuje się tego poziomu (brak studni ujmujących wody).

Piętro użytkowe czwartorzędowe – występujące w osadach piaszczystych i piaszczysto-żwirowych. Składa się z dwóch, połączonych ze sobą poziomów wodonośnych użytkowanych przez mieszkańców gminy.

Głębokość stropu warstwy wodonośnej wynosi:

- 15m – obszary dolinne;
- 15-50 m – wysoczyzna

Wysokość zwierciadła poziomu czwartorzędowego uzależnione jest od warunków atmosferycznych (opady i roztopy).

Miaższość warstwy wynosi przeważnie ponad 10 m, jedynie na wschód od Łaskarzewa od 5 do 10 m. We wschodniej części gminy poziom wodonośny jest izolowany warstwą utworów nieprzepuszczalnych.

Wydajność potencjalna studni zawiera się w przedziale 30-50 m³/h, wydajność poniżej 30-50 m³/h występuje jedynie w okolicach Przyłęku.

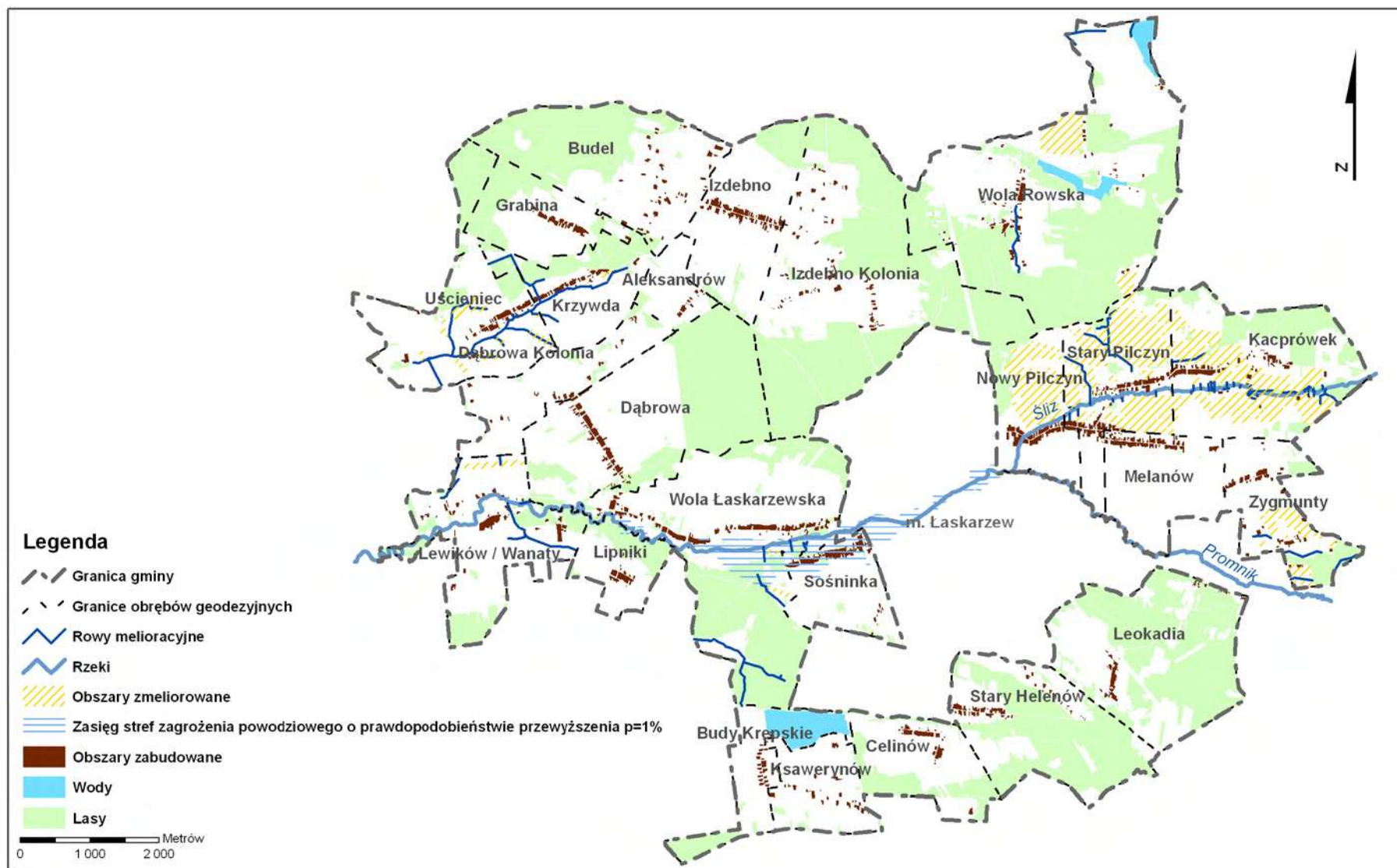
Wody gruntowe występują na głębokości:

- 1,0-2,0 m p.p.t. – tereny okolic dolin i obniżeń,
- do 1,0 m p.p.t. w dolinach i obniżeniach.

Płytkie występowanie wód i brak izolacji warstwą nieprzepuszczalną sprawia, że są to wody narażone na zanieczyszczenia chemiczne i bakteriologiczne. Jest to poważne zagrożenie sanitarne dla osób posiadających studnie ujmujące wody z tego poziomu.

Główne zbiorniki wód podziemnych – opisano je w rozdziale „I.5 WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ŹŁÓŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH”.

Schemat 7: Hydrologia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych RZGW w Warszawie

I.3.1.6. Flora

Na terenie gminy występują różnorodne siedliska roślinne. Poza siedliskami leśnymi występują zbiorowiska roślinności bagiennej, łąkowej, zaroślowej, wodnej i przywodnej. Pełnią one różne funkcje przyrodnicze, zależne od charakteru zbiorowiska.

Lasy szczególnie te w północnej części są ze sobą połączone. Na północy są one dość zwarte i tworzą strefę wnętrza lasu – jest to ostoja dla wielu gatunków roślin. Sąsiedztwo lasów i pól uprawnych stworzyło korzystne warunki dla kształtowania się ekotonu polno-leśnego, jego rozwój jest jednak ograniczany przez zmniejszanie zakrzewień i zadrzewień śródpolnych (szczególnie w sąsiedztwie miasta Łaskarzew).

Roślinność łąkowa rozwija się przeważnie w otoczeniu stawów rybnych oraz w dolinach cieków wodnych. Obszary łąkowo-bagienne występują w dolinie rzek i w otoczeniu zbiorników wodnych. Wtórnie podmokłe łąki o bardzo zróżnicowanej strukturze roślinnej znajdują się w rejonie Sośninki. Dolina Promnika stwarza dogodne warunki do rozwoju zbiorowisk łągowych, roślinności zaroślowej oraz ziołoroślowej.

Zbiorniki wodne na terenie gminy są pochodzenia antropogenicznego. Są to stawy rybne (Wola Rowska, Rowy, Budy Krępskie) i wypełnione wodą torfianki lub glinianki (Polesie Rowskie). Dzięki tym zbiornikom wodnym teren gminy jest wzbogacony o roślinność typowo wodną i bagienną.

Na terenach zabudowanych dominuje roślinność pól uprawnych i nieużytków porolnych oraz ogrodów warzywnych i sadów przydomowych. Urozmaicenie gatunkowe wprowadzają pozostałości parków podworskich.

I.3.1.7. Fauna

Obszar gminy charakteryzuje się dużą różnorodnością środowiska przyrodniczego. Jest powiązany z pobliskimi dużymi kompleksami leśnymi, co sprzyja obecności wielu gatunków zwierząt z różnych środowisk. Do najczęściej spotykanych zwierząt należą: łosie, jelenie, sarny, dziki, borsuki, zające, lisy, kuny, tchórze, bażanty, kuropatwy, dzikie kaczki, grzywacze, piżmaki. Nad rzeką Promnik utrzymują się stanowiska bobrów i wydr.

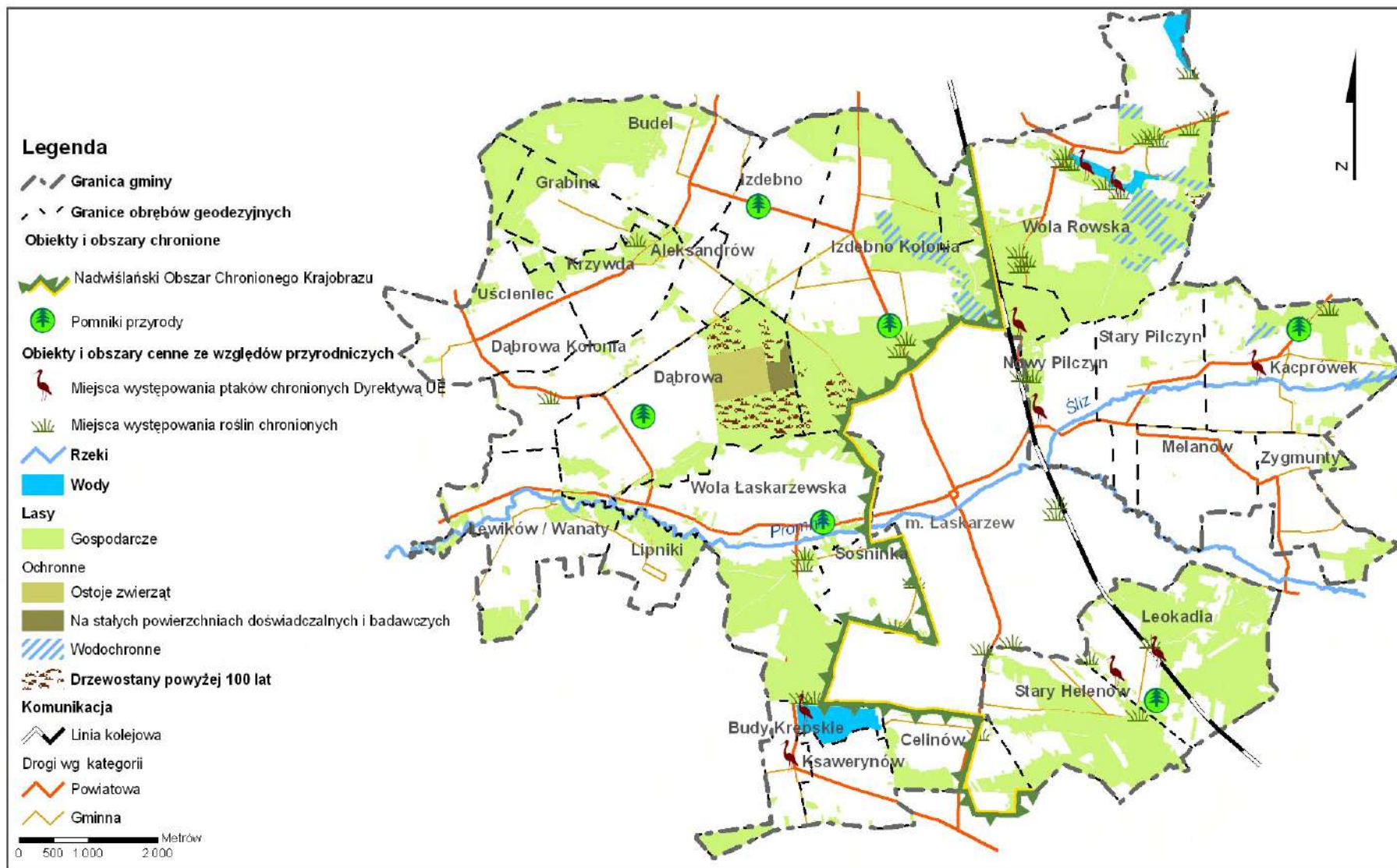
I.3.2. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO – ZAGROŻENIA

Potencjalne źródło zagrożeń dewastacją środowiska przyrodniczego w gminie Łaskarzew może stanowić:

- zbyt duży pobór wody w stosunku do zasobów,
- brak systemu odbioru i zagospodarowania odpadów (dzikie wysypiska odpadów),
- brak kanalizacji sanitarnej i deszczowej,
- wprowadzanie do gleb i wód ścieków komunalnych i przemysłowych (nieszczelne zbiorniki na ścieki bytowe),
- wyrzucanie do lasu odpadów azbestowych (eternit) szczególnie w rejonie Celinowa i Ksawerynowa,
- brak wymaganych zabezpieczeń stacji paliw (Stary Pilczyn), magazynów produktów ropopochodnych oraz innych substancji chemicznych,
- intensyfikacja i chemizacja produkcji rolnej (wzrost nawożenia, stosowanie pestycydów),
- wprowadzanie monokultur uprawowych,
- zanik lokalnych odmian roślin uprawnych i ras zwierząt hodowlanych,
- fragmentacja siedlisk na skutek rozpraszania zabudowy,
- odory związane z wylewaniem gnojówki i gnojowicy oraz nieczystości płynnych na pola i rowy,
- emisja do atmosfery zanieczyszczeń gazowych i pyłowych (budynki opalane węglem kamiennym),
- posypywanie nawierzchni dróg solami powodujące nadmierne zasolenie gleb wzdłuż dróg,
- wzrost hałasu komunikacyjnego powodujący zmianę zachowania zwierząt (np. zmniejszona liczba składanych jaj, stany lękowe, spadek mleczności, zmiana siedlisk),
- nasilenie transportu materiałów niebezpiecznych,

- lokalizowanie inwestycji przemysłowych na terenach cennych przyrodniczo (wszystkie wydmy stanowiące złoża piasku znajdują się w granicach Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu),
- promieniowanie niejonizujące (sieć energetyczna wysokiego napięcia oraz stacja bazowa GSM w Dąbrowie).

Schemat 8: Rozmieszczenie obszarów i obiektów cennych przyrodniczo

Źródło: Opracowanie własne

I.3.3. LEŚNA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

Lasy Państwowe na terenie gminy Łaskarzew administrowane są przez Nadleśnictwo Garwolin. Lasy te podzielone zostały na trzy obręby leśne oraz 13 leśnictw. Właściwe obszarowo dla gminy Łaskarzew, są następujące jednostki:

1. Obręb Huta Garwolińska
 - a. Leśnictwo Izdebno
2. Obręb Podzamcze
 - a. Leśnictwo Izdebno
 - b. Leśnictwo Uścieniec
 - c. Leśnictwo Krępa

Lesistość⁵

Wskaźnik lesistości w gminie wynosi 33%. Wartość ta jest jedną z wyższych spośród gmin powiatu garwolińskiego. Lesistość w powiecie garwolińskim wynosi 29%, natomiast w województwie mazowieckim 22%. W gminie nie występuje presja związana ze zmianą przeznaczenia lasów na tereny nieleśne. Proces zalesiania gruntów rolnych, nie prowadzi do znacznego wzrostu powierzchni lasów. Obecna powierzchnia zajmowana przez lasy jest niemalże równa powierzchni podanej w studium z roku 1997. Największe kompleksy leśne położone są w środkowej, północnej i północno-zachodniej części gminy.

Struktura własności

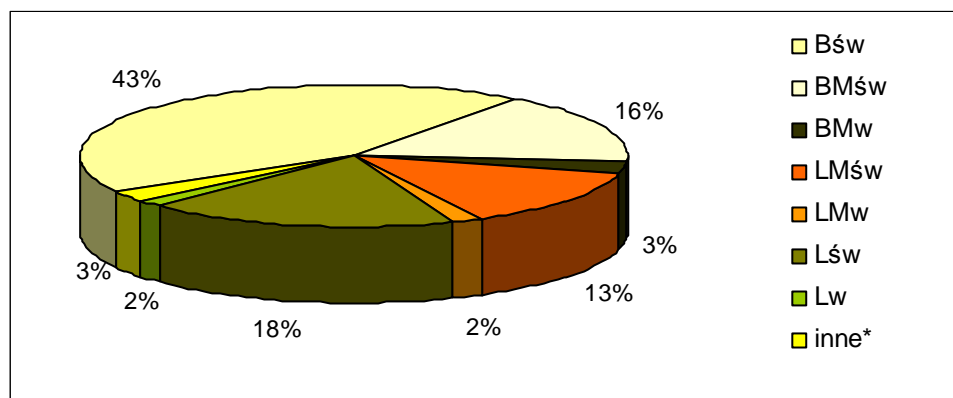
Powierzchnia lasów zarządzanych przez Nadleśnictwo Garwolin wynosi 1150,26 tj. 41% gruntów leśnych położonych na terenie gminy. Lasy nie stanowiące własności Skarbu Państwa zajmują powierzchnię 1681 ha.

Struktura siedliskowa

W strukturze siedliskowej w obu obrębach dominują siedliska borowe, łącznie stanowią 62% terenów lasów państwowych. Największą powierzchnię zajmują siedliska boru świeżego, występujące na terenach o niskiej żyzności i słabym uwilgotnieniu. Wśród siedlisk lasowych głównie występują siedliska lasu świeżego i lasu mieszanego świeżego (razem 21%). Są to siedliska istniejące na terenach żyznych i średnio żyznych, bez wyraźnego wpływu wód gruntowych.

Lasy niepaństwowe charakteryzują się uboższymi siedliskami, przeważają w nich siedliska borowe.

Wykres 9: Struktura siedliskowa – udział poszczególnych typów siedliskowych Lasów Państwowych w gminie Łaskarzew

*inne-Bw, Bb, BMb, LMb, Ol, OIj, Lł

Źródło: Zestawienie własne na podstawie danych Nadleśnictwa Garwolin

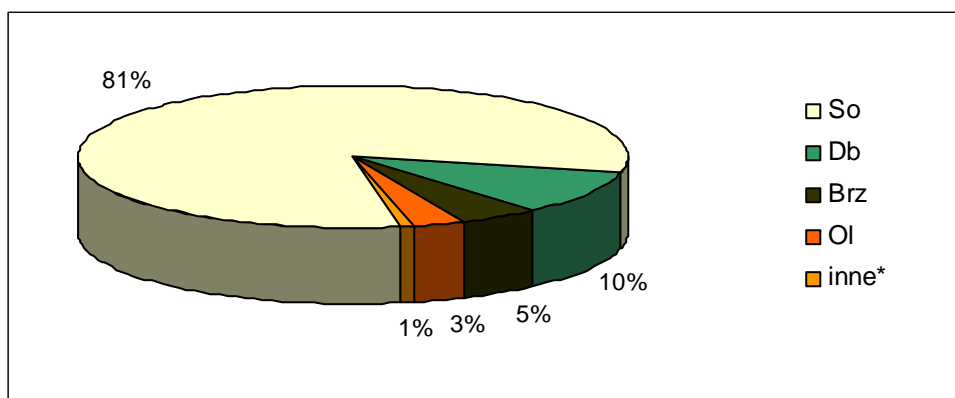
Struktura gatunkowa

Wyraźnie dominującym gatunkiem lasotwórczym jest sosna, stanowi ponad 80% składu gatunkowego lasów państwowych w gminie. Drzewostan uzupełniają: dąb, brzoza i olcha. Pozostałe występujące gatunki drzew, łącznie zajmują ok. 1% struktury gatunkowej.

⁵ Dane GUS BDR 2007

W lasach niepaństwowych gatunkami panującymi są sosna i olcha, domieszkowo występuje brzoza i sporadycznie dąb.

Wykres 10: Struktura gatunkowa – udział poszczególnych gatunków panujących w Lasach Państwowych w gminie Łaskarzew

*inne-Md, Św, Bk, Kl, Js, Gb, Tp, Os, Lp

Źródło: Zestawienie własne na podstawie danych Nadleśnictwa Garwolin

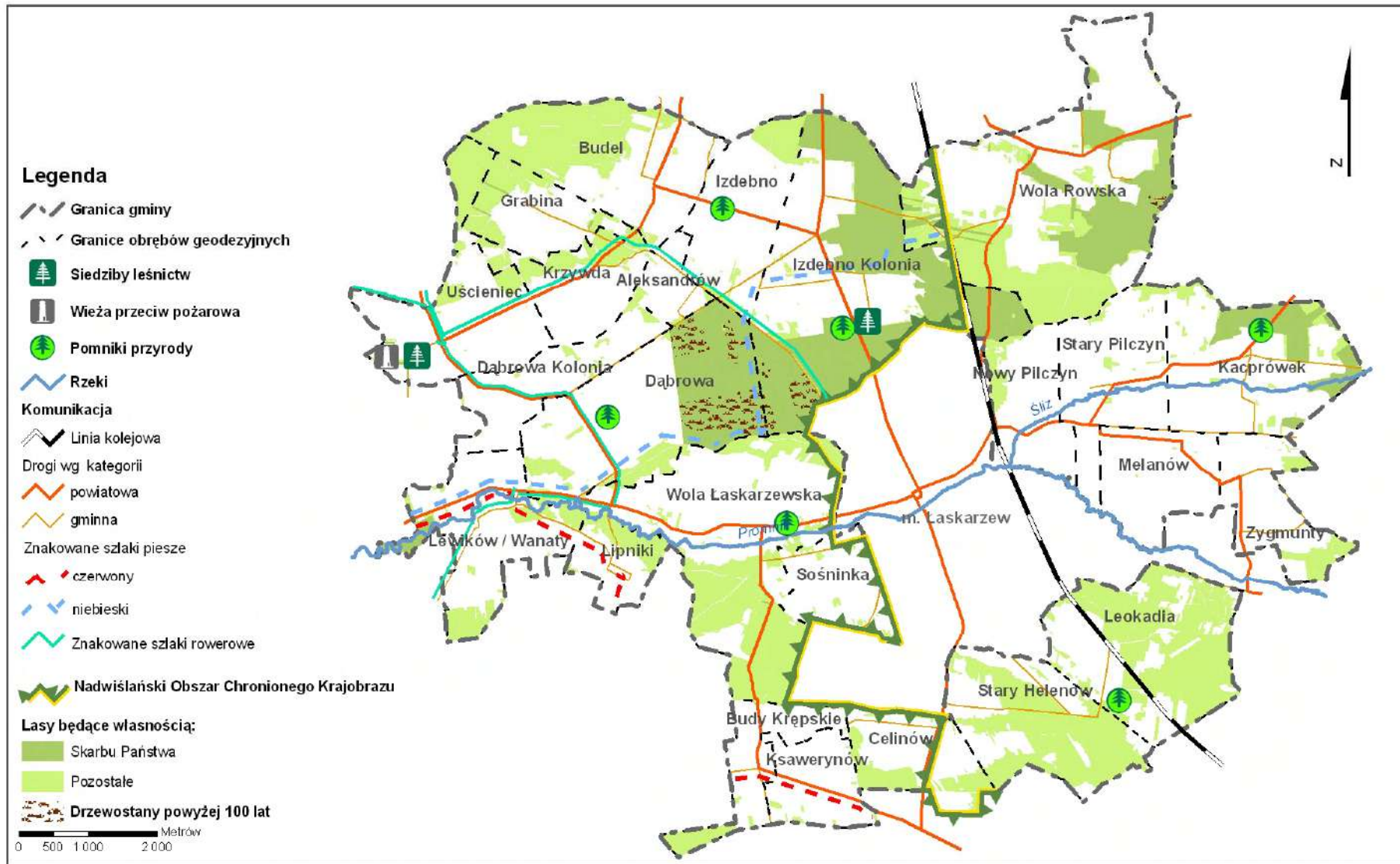
Lasy ochronne

Lasy państwowe pełnią funkcję gospodarczą i ochronną. Wśród lasów ochronnych wyodrębniono lasy: wodochronne, na stałych powierzchniach doświadczalnych i badawczych oraz lasy stanowiące ostoję zwierząt chronionych. Lasy nie będące własnością Skarbu Państwa pełnią wyłącznie funkcję gospodarczą.

Występujące gatunki zwierząt

W obwodach łowieckich na terenie gminy Łaskarzew, wśród gatunków zwierząt łownych najliczniej występują: zające, kuropatwy, sarny, dziki i jelenie

Schemat 9: Lasy na obszarze gminy Łaskarzew (styczeń 2009)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Nadleśnictwa Garwolin

I.3.4. ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

Charakterystyka warunków klimatycznych

Rozwojowi rolnictwa w gminie sprzyja dość długi okres wegetacyjny, który wynosi ok. 210 dni, przy czym średnia dla Polski wynosi 200 dni. Przeciętne dla rozwoju produkcji rolnej na obszarze gminy są warunki termiczne, średnia roczna temperatura wynosi tutaj 8°C. Niskie roczne sumy opadów atmosferycznych (520 mm) nie wpływają korzystnie na rozwój produkcji rolnej w gminie.

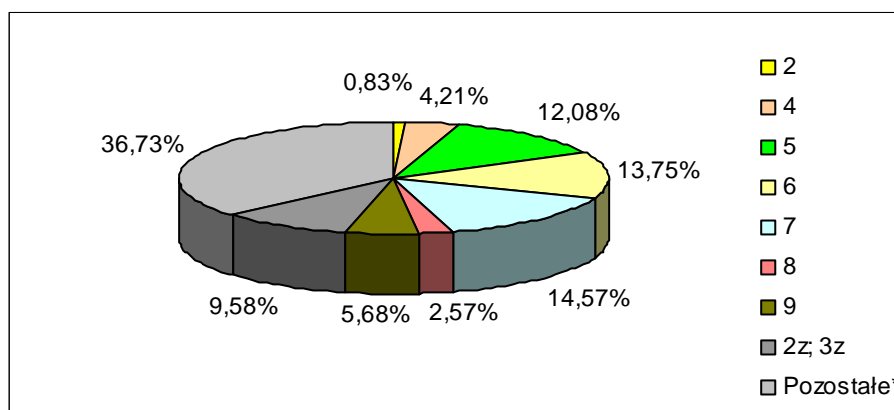
Charakterystyka rolniczej przydatności gleb

Kompleksy rolniczej przydatności gleb

Na przydatność rolniczą gleb składa się wiele czynników związanych bezpośrednio z właściwościami fizycznymi gleby (właściwości skały macierzystej – uziarnienie, zasobność w składniki odżywcze, odczyn, zawartość próchnicy), jak i środowiska (rzeźba terenu, stosunki wodne, agroklimat). Na podstawie analizy wszystkich tych czynników ustalana jest przynależność poszczególnych gleb do kompleksów rolniczej przydatności. Podział ten został opracowany przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa.

Na badanym terenie dominują kompleksy glebowe⁶ o stosunkowo niskiej przydatności rolniczej (rozproszone na obszarze całej gminy): 7 – żytnio-łubinowy (14,57% pow. gminy), 6 – żytni słaby (13,75% pow. gminy), 5 – żytni dobry (12,08% pow. gminy). Najlepszy kompleks występujący na analizowanym obszarze tj. 2 – pszeniczny dobry, zajmuje zaledwie 0,83% pow. gminy (występuje w Kacprówku, Izdebnie Kolonii, Uścieńcu oraz Dąbrowie Kolonii).

Wykres 11: Struktura kompleksów rolniczej przydatności gleb

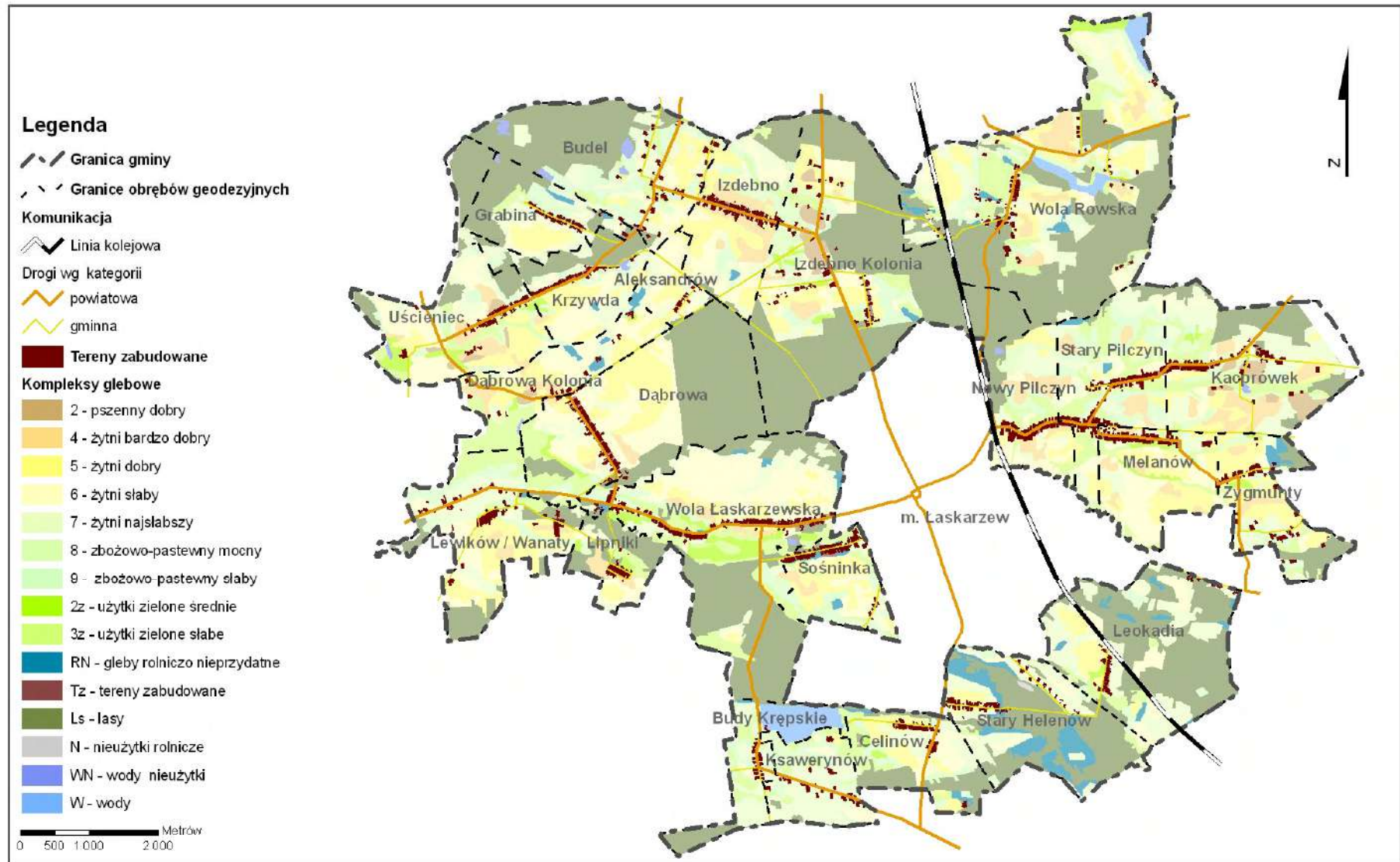

* 2-pszeniczny dobry, 4 – żytni bardzo dobry, 5 – żytni dobry, 6 – żytni słaby, 7 – żytnio-łubinowy, 8 – zbożowo-pastewny mocny, 9 – zbożowo-pastewny słaby, 2z ; 3z – (użytki zielone średnie; użytki zielone słabe i bardzo słabe), Pozostałe: lasy, nieużytki rolnicze, gleby rolniczo nieprzydatne (pod zalesienie), tereny zabudowane (o zwartej zabudowie), wody, wody nieużytki.

Źródło: Zestawienie własne na podstawie danych IUNG w Puławach

⁶ Saturnin Zawadzki (red.): Gleboznawstwo PWRiL, 1999

Schemat 10: Rozmieszczenie kompleksów rolniczej przydatności gleb

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych IUNG w Puławach

Klasy bonitacyjne użytków rolnych

Warunki glebowe do produkcji rolnej na obszarze gminy Łaskarzew można określić jako średnie, co w niewielkim stopniu sprzyja rozwojowi rolnictwa. Miarą jakości gleb są klasy bonitacyjne. Najwięcej bo aż ok. 1475 ha zajmują mało przydatne dla rozwoju produkcji rolnej gleby V klasy. Natomiast gleby dobrych i średnich klas bonitacyjnych (III i IV) łącznie zajmują prawie 50% (ok. 2154 ha) powierzchni gruntów ornych. Gleby IV klasy rozproszone są na obszarze całej gminy. Gleby III klasy głównie pokrywają północno-wschodnie obszary gminy (największe powierzchnie zajmują w Kacprówku).

Charakterystyka rzeźby terenu pod względem przydatności rolniczej

W gminie występuje korzystne dla produkcji rolnej ukształtowanie terenu. Tereny użytkowane rolniczo charakteryzują się dość monotonna, falistą rzeźbą, co sprzyja prowadzeniu prac polowych. Nie wymaga to ponoszenia dodatkowych kosztów uprawy, związanych z gospodarowaniem na terenach o dużych nachyleniach.

Wpływ warunków środowiskowych na produkcję rolniczą – podsumowanie

W celu dokonania zbiorczej charakterystyki rolniczej przestrzeni produkcyjnej, IUNG dokonał waloryzacji tejże przestrzeni dla wszystkich gmin w Polsce (*Praca zbiorowa pod red. T. Witka "Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej polski według gmin" Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa, Puławy 1994, seria A-57*). W 2003 roku opracowano w IUNG waloryzację według obecnego podziału administracyjnego w wersji cyfrowej. Waloryzacja ta obejmuje następujące elementy środowiska przyrodniczego: gleby, agroklimat, rzeźbę terenu oraz warunki wodne.

- Gleba jest warsztatem pracy rolnika dlatego poświęcono jej największą uwagę. W związku z powyższym jej ocena, jest wynikiem analizy dwóch ujęć, a mianowicie powierzchni klas bonitacyjnych oraz powierzchni kompleksów przydatności rolniczej gleb.
- Wskaźnik oceny agroklimatu jest próbą oceny zdolności plonotwórczej klimatu dla podstawowych upraw rolnych. Zakłada się tutaj jednolitość tła pozaklimatycznego oraz względną wartość plonu poszczególnych upraw.
- Rzeźba terenu wywiera dość duży wpływ na jakość przestrzeni produkcyjnej. Wpływ ten jest zarówno pośredni (kształtowanie się gleb, układ stosunków wodnych terenu, warunki klimatyczne) oraz bezpośredni (utrudniona organizacja produkcji rolnej na terenach silnie urzeźbionych, zabiegi przeciwoerozyjne). Wskaźnik bonitacji rzeźby terenu został uzyskany na podstawie oceny tych dwóch wpływów.
- Ostatnim czynnikiem którego bonitacji dokonano pod kątem potrzeb produkcji rolnej są warunki wodne środowiska. Wskaźnik bonitacji warunków wodnych jest efektem analiz powierzchniowych zestawień glebowych, według występujących na nich warunków wodnych (np. uwilgotnienie gleb).

Tabela 5: Wskaźniki bonitacji dla 4 podstawowych elementów środowiska przyrodniczego

OBSZAR	WSKAŹNIK BONITACJI				OGÓLNY WSKAŹNIK JAKOŚCI ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ
	JAKOŚCI I PRZYDATNOŚCI ROLNICZEJ GLEB	AGROKLIMATU	RZEŻBY TERENU	WARUNKÓW WODNYCH	
Łaskarzew – gmina wiejska (identyczne wartości przyznano dla obszaru gminy miejskiej – Łaskarzew)	36,6	10,2	4,0	2,4	53,2
powiat Garwolin	44,1	9,9	3,8	2,9	60,8
województwo mazowieckie	43,1	9,7	4,1	3	59,9
Polska	49,5	9,9	3,9	3,3	66,6

Źródło: Dane IUNG w Puławach

Jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej w gminie Łaskarzew jest słaba co potwierdzają powyższe wskaźniki. Pod tym względem obszar gminy plasuje się również na ostatnim miejscu wśród gmin powiatu garwolińskiego.

Użytkowanie gruntów

Sposób zagospodarowania terenów gminy Łaskarzew, sugeruje jej rolniczy charakter. Według danych UG ponad 60% powierzchni gminy stanowią użytki rolne.

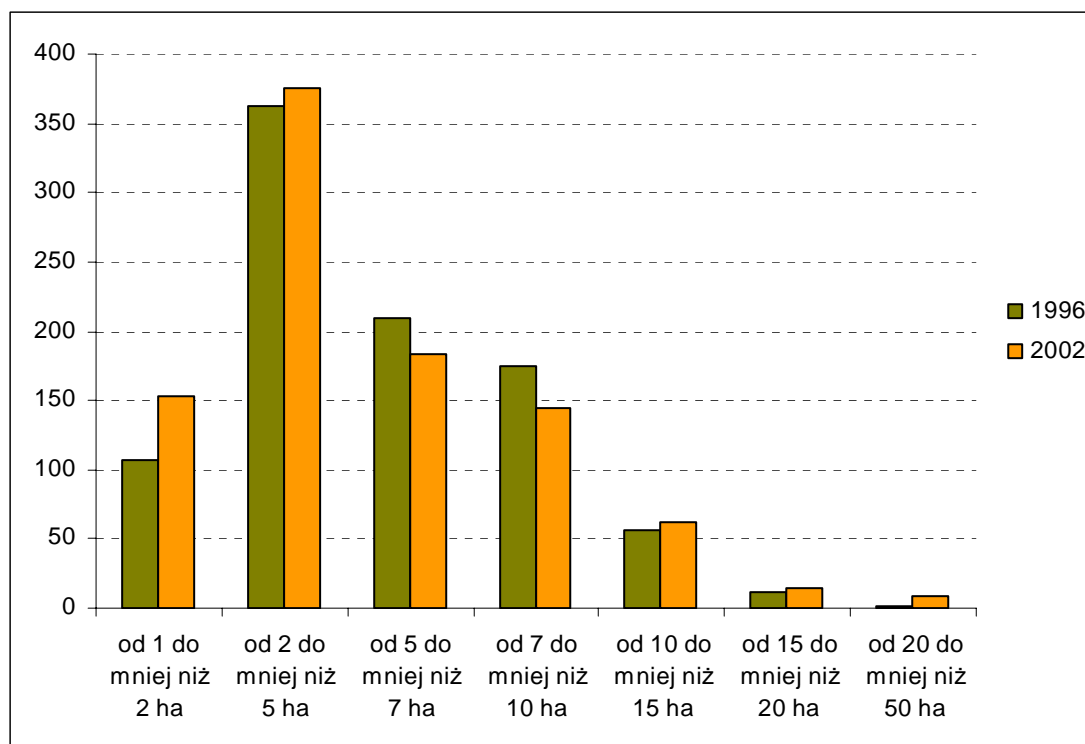
Tabela 6: Struktura użytkowania gruntów

WYSZCZEGÓLNIENIE GRUNTÓW		POWIERZCHNIA	
		ha	udział %
Użytki rolne (razem)		5481,2581	62,56
w tym:	Grunty orne	4450,2431	50,80
	Sady	106,9095	1,22
	Łąki	415,1474	4,74
	Pastwiska trwałe	413,0237	4,71
	Grunty pod stawami	67,57	0,77
	Rowy	28,3644	0,32
Lasy i grunty leśne		2858,2846	32,63
Pozostałe grunty		421,0625	4,81
Powierzchnia ogólna		8760,6052	100,00

Źródło: Zestawienie własne na podstawie danych UG Łaskarzew

Aktualne dane dotyczące rolniczej przestrzeni produkcyjnej w gminie Łaskarzew pochodzą z powszechnego Spisu Rolnego z 2002 roku, Urząd Gminy nie dysponuje nowszymi danymi. Według powyższych danych, w 2002 roku na terenie gminy Łaskarzew znajdowało się 1053 gospodarstwa rolne z czego 1052 to gospodarstwa indywidualne. Przeważały gospodarstwa małe o powierzchni poniżej 5 ha (60,78% wszystkich gospodarstw). W 2002 r. było ich o 12% więcej niż w roku poprzedniego spisu rolnego. Należy również zwrócić uwagę na wzrost liczby gospodarstw dużych, o powierzchni przekraczającej 20 ha, w 2002 r. było ich o 6 więcej niż w roku 1996. W gminie nie występowały gospodarstwa o powierzchni 50ha i powyżej. Średnia wielkość gospodarstwa wynosiła ok. 6 ha.

Wykres 12: Ilość gospodarstw rolnych wg powierzchni

Źródło: Zestawienie własne na podstawie danych UG Łaskarzew

Struktura produkcji rolnej⁷

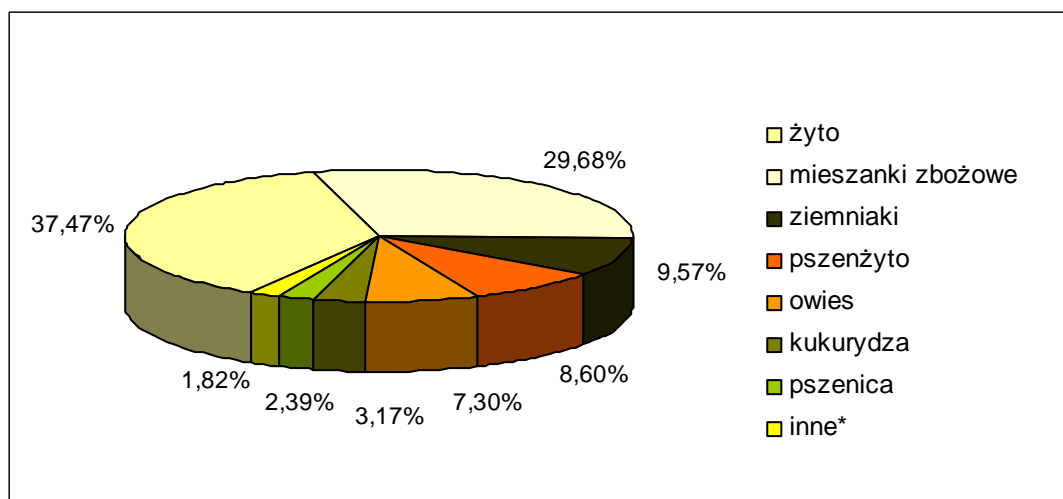
Produkcja roślinna

Jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej bezpośrednio wpływa na dobór roślin w strukturze upraw na terenie gminy. Wg Powszechnego Spisu Rolnego 2002 największe powierzchnie zajmowały zboża, które stanowiły niemalże 90% powierzchni upraw. Wśród nich dominowały zasiewy żyta (1161,90 ha) oraz mieszanek zbożowych (920,45 ha). Żyto było również najczęściej uprawianą rośliną-65,24% wszystkich gospodarstw. Gospodarstwa zajmujące się uprawą ziemniaków stanowiły 60,68%, mimo że same uprawy zajmowały jedynie 296,64 ha. W ok. 550 gospodarstwach uprawiało się mieszanki zbożowe (52,23% wszystkich gospodarstw).

Łączna powierzchnia zasiewów w porównaniu z rokiem 1996 znacznie zmalała. W głównej mierze jest to wynikiem zmniejszenia się areалу żyta (o 26,32% w stosunku do roku 1996) oraz ziemniaków (-46,83%).

⁷ Dane pochodzą z Powszechnego Spisu Rolnego 2002 i 1996.

Wykres 13: Struktura powierzchni zasiewów

inne*- jęczmień, gryka, proso i inne zbożowe, okopowe pastewne, warzywa gruntowe, truskawki
 Źródło: Powszechny Spis Rolny 2002

Produkcja zwierzęca

Oprócz upraw polowych na terenie gminy prowadziło się również hodowlę zwierząt. Do najczęściej hodowanych należało bydło (46,63% wszystkich gospodarstw) oraz krowy (45,20%). Aż w 472 gospodarstwach nie prowadziło się hodowli zwierząt (44,82%). Porównując dane z przeprowadzonych w 1996 i 2002 roku Powszechnych Spisów Rolnych, widać dosyć znaczne różnice w ilości sztuk zwierząt. W roku 2002 było o ok. 16% DJP mniej niż w 1996. Duży spadek pogłowia nastąpił wśród koni (-48,17%), kur (-30,46%) oraz kur niosek (-25,45%).

Tabela 7: Struktura hodowli zwierząt

Pogłowie zwierząt gospodarskich	Współczynnik przeliczania sztuk rzeczywistych na DJP	Powszechny Spis Rolny – dane GUS			
		1996		2002	
		sztuki	DJP	sztuki	DJP
bydło	1	2327	2327,00	1945	1945,00
krowy	1	1517	1517,00	1289	1289,00
trzoda chlewna	0,25	4482	1120,50	4287	1071,75
trzoda chlewna lochy	0,3	439	131,70	479	143,70
konie	1,2	409	490,80	212	254,40
owce	0,1	32	3,20	9	0,90
kury	0,004	7971	31,88	5543	22,17
kury nioski	0,004	6679	26,72	4979	19,92
Razem	x	x	5648,80	x	4746,84

Źródło: Powszechny Spis Rolny 1996 i 2002

Obsługa rolnictwa

Udział rolnictwa w strukturze głównych źródeł utrzymania wynosi 25%⁸. Jest to średnia wartość dla gmin wiejskich. Jednakże w gminie Łaskarzew rolnictwo jest marginalnym działem gospodarki narodowej. W 2007 roku w rejestrze REGON w sekcji A zarejestrowanych było tylko 7 podmiotów gospodarczych (poniżej 3% wszystkich podmiotów na terenie gminy, przy czym średnia dla gmin wiejskich województwa mazowieckiego wynosiła 7%).

⁸ Dane wg Narodowego Spisu Powszechnego Ludności w 2002r.

Tabela 8: Podmioty gospodarki narodowej – sekcja A

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON W 2007 ROKU WG SEKCJI PKD	
Ogółem	
Ogółem	261
Sektor prywatny	247
Sekcja A – Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	
Ogółem	7
Sektor prywatny	7

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS

Wnioski

Warunki rolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy Łaskarzew są niesprzyjające, ponieważ:

- obszar gminy posiada słabe warunki naturalne do rozwoju produkcji rolnej,
- obszar gminy charakteryzuje się rozdrobnioną strukturą agrarną; grunty orne położone są w większości na długich i bardzo wąskich działkach, znacznie utrudniających ich wykorzystywanie (wyjątek stanowią działki położone w Budlu, Izdebnie Kolonii, Dąbrowie Kolonii, Uścieńcu Kolonii oraz Wanatach),
- w produkcji rolnej występują tendencje spadkowe, zarówno w powierzchni zasiewów jak i pogłowie zwierząt gospodarskich,
- na terenie gminy działa niewielka liczba podmiotów gospodarczych zapewniających obsługę rolnictwa,
- występuje brak tendencji do tworzenia dużych towarowych gospodarstw rolnych.

I.3.5. WYMOGI OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

Ciagi przyrodnicze

Przez teren gminy prowadzi ponadregionalny ciąg (korytarz) ekologiczny: pas leśno-wydmowy na wschodniej krawędzi doliny Wisły wchodzący w granice Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Lasy Otwocko-Garwolińskie, Puszcza Osiecka), regionalny ciąg ekologiczny związany z doliną rzeki Promnik i kompleksami leśnymi. W szerszej skali przebiega od Doliny Świdra, Mazowieckiego Parku Krajobrazowego do obszaru Natura 2000 – Doliny Środkowej Wisły (PLB140004 – obszar specjalnej ochrony ptaków).

W gminie brak jest ostoi „Natura 2000”. Najbliższe ostoje w sąsiedztwie to Dolina Środkowej Wisły i Bagno Całowanie.

System przyrodniczy gminy w głównej mierze opiera się na pasie leśno-wydmowym na zachodzie gminy i na ciekach wodnych: rzece Promnik i jej dopływach oraz kompleksach leśnych, uzupełnionych o obszary wspomagające i zasilania (łąki, stawy w Rowach i Budach Krępskich). Podstawowy układ wzbogacają tereny zieleni, takie jak parki podworskie (Izdebnio, Dąbrowa – oba wymagające rewitalizacji), nasadzenia i kępy śródpolne, pasy zieleni przydrożnej, roślinność przywodna.

Chronione gatunki roślin i zwierząt

Na terenie gminy stwierdzono 6 gatunków ssaków prawnie chronionych (ochrona łowiecka – zając, sarna, dzik, lis, borsuk, gatunkowa –kret), 4 gatunki płazów (ropucha szara, żaba trawna, żaba jeziorkowa, żaba śmieszka) i 2 gatunki gadów (jaszczurka zwinka, zaskroniec).

Na terenie gminy w latach 1990-2008 obserwowano 97 gatunków ptaków (inventaryzacja na potrzeby studium + programy: PAO, badania stawów rybnych i dolin rzek), z czego obecność 92 gatunków potwierdzono w 2008 r., a 31 zimą 2009 r. Całkowitej ochronie gatunkowej podlega 86 gatunków, częściowej 5 i łowieckiej 6 (krzyżówka, cyraneczka, głowienka, czernica, bażant, kuropatwa).

W gminie występuje 8 gatunków ptaków wymagających szczególnej ochrony na podstawie Dyrektywy 79/409 EWG (bocian biały, czapla biała, brodziec leśny, dzięcioł czarny, skowronek borowy i gąsiorek), 4 priorytetowe – poważnie zagrożone na Nizinie Mazowieckiej).

W Czerwonej Księdze znajdują się 2 gatunki ptaków spotykane na terenie gminy podczas migracji: brodziec leśny (CR) i czeczotka (LC).

W gminie występuje ponad 300 gatunków roślin naczyniowych. Podczas wizji terenowej w okresie wrzesień-grudzień 2008 wykryto 2 gatunki objęte ochroną całkowitą (widłak goździsty, bagno zwyczajne) i 6 objętych ochroną częściową (bluszcz, kalina koralowa, kocanki piaskowe, porzeczka czarna, kruszyna, konwalia majowa). Najwięcej stanowisk roślin chronionych znajduje się na terenach leśnych w okolicy Woli Rowskiej.

Prawdopodobne jest występowanie w gminie Łaskarzew w odpowiednich siedliskach innych gatunków chronionych, spotykanych w gminach sąsiednich. Optymalna pora roku dla ich wykrycia to pełnia sezonu wegetacyjnego (maj-lipiec).

Ochrona siedlisk

Przeprowadzona inwentaryzacja przyrodnicza wykazała występowanie następujących siedlisk podlegających ochronie:

Tabela 9: Zbiorowiska roślinne podlegające ochronie (rozp. MŚ z 16 maja 2005r)

Lp.	Nazwa polska	Kod	Powierzchnia	Stanowiska
1.	Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi	2330	Mała	Celinów, Helenów, Polesie Rowskie, Romanów, Wola Rowska
2.	Niżowe (i górskie) łąki świeże użytkowane ekstensywnie	6510	Średnia	Dolina Prądnika: Melanów-Wanaty
3.	Bór bagienny i brzezina bagienna	91D0	Bardzo mała	Wola Rowska
4.	Grąd subkontynentalny /wysoki/	9160	Mała	Izdebno
5.	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	91E0	Średnia	Dolina Prądnika
6.	Sosnowy bór chrobotkowy	91T0	Mała	wydmy (Celinów, Helenów, Wola Rowska)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie inwentaryzacji przyrodniczej

I.4. WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

Na terenie gminy Łaskarzew nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych.

I.5. WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH

Na terenie gminy występują zasoby:

- piaski wydymowe
 - o północno-zachodnia części gminy tzw. Rejon Gór Budelskich (objętość zasobów – ok. 3 mln m³) – obecnie eksploatowane;
 - o rejon wsi: Wola Rowska, Grabina, Krzywda, Stary Helenów – eksploatowane w przeszłości
- piaski ze żwirem – wzgórza w północno-zachodniej części gminy, eksploatowane w przeszłości w niewielkich ilościach,
- torfy – okolice miejscowości Dąbrowa i Budy Krępskie.

Na obszarze gminy Łaskarzew nie prowadzono dotąd większych prac związanych z poszukiwaniem surowców ceramicznych. Istnieje jednak prawdopodobieństwo występowania złóż ilów w okolicy Woli Rowskiej, Izdebna, Lewikowa.

Na terenie gminy znajdują się 4 udokumentowane złoża surowców mineralnych.

Tabela 10: Struktura użytkowania terenu

Nr	NAZWA ZŁOŻA	RODZAJ SUROWCA	WIEK SUROWCA	KATEGORIA ZASOBÓW RODZAJ OPRACOWANIA	ZASOBY [tys. t]	ZASTOSOWANIE	STAN ZAGOSPODAROWANIA ZŁOŻA	PRZYCZYNY KONFLIKTOWOŚCI ZŁOŻA
1	Kolonia Dąbrowa	Piaski i żwiry	Czwartorzęd	C ₁ dokumentacja geologiczna	243	Surowiec budowlany, drogowy	Zaniechane	Ochrona krajobrazu, ochrona lasów
2	Krzywda	Piaski	Czwartorzęd	C ₁ dokumentacja geologiczna	129	Surowiec budowlany, drogowy	Zagospodarowane	Ochrona krajobrazu
3	Krzywda I	Piaski	Czwartorzęd	C ₁ dokumentacja geologiczna	213	Surowiec budowlany, drogowy	Niezagospodarowane	Ochrona krajobrazu
4	Grabina	Piaski	Czwartorzęd	C ₁ dokumentacja geologiczna	182	Surowiec budowlany, drogowy	Niezagospodarowane	Ochrona krajobrazu, ochrona lasów

Źródło: Koncesje geologiczne wydane przez Starostę Garwolińskiego, objaśnienia do mapy geologiczno-gospodarczej Polski 1:50 000, Arkusz Łaskarzew.

Teren gminy leży na obszarze dwóch głównych zbiorników wód podziemnych:

- GZWP nr 215A „Subniecka Warszawska – Część Centralna” (zbiornik trzeciorzędowy) – północna i centralna część gminy. Szacunkowe zasoby dyspozycyjne: 145 tys. m³/dobę, Średnia głębokość ujęć: 180 m;
- GZWP nr 215 „Subniecka Warszawska (zbiornik trzeciorzędowy). Szacunkowe zasoby dyspozycyjne: 250 tys. m³/dobę, Średnia głębokość ujęć: 160 m.

I.6. WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH

Jedynie złoża Krzywda posiada koncesję na wydobywanie surowca. Zasoby możliwe do wydobycia i wykorzystania określono na 100 602,9 t (udokumentowane zasoby geologiczne 128 997,4 t). Powierzchnia obszaru górniczego wynosi 12 729,5 m², zaś terenu górniczego 19 987,0 m².

I.7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

I.7.1. ZARYS HISTORII I PRZEMIAN STRUKTURY PRZESTRZENNEJ GMINY

I.7.1.1. Struktura własności osadniczej

Gmina Łaskarzew położona jest w obrębie historycznej Ziemi Stężyckiej wykształconej ok. połowy XV wieku. Wchodziła ona w skład staropolskiego województwa sandomierskiego stanowiąc zarazem jego pogranicze z województwem mazowieckim.

Osadnictwo na terenie obecnie obejmującym gminę Łaskarzew związane było z ciekami wodnymi (rzeka Promnik oraz jej dopływy) oraz szlakami komunikacyjnymi ale przede wszystkim z leżącym w centrum obszaru miastem Łaskarzew, które od wieków jest siedzibą lokalnych władz świeckich i kościelnych.

Łaskarzew prawa miejskie otrzymał z rąk króla Władysława Jagiełły w 1418 r., na prośbę biskupa poznańskiego Andrzeja Łaskarza z Gosławic. Od nazwiska biskupa miasto przyjęło swoją nazwę. Było ośrodkiem dóbr kapituły poznańskiej, do których oprócz miasta należały wsie i dawne folwarki kościelne: Pilczyn i Wola Łaskarzewska. Jako późniejsze w tym zespole dóbr wykształciły się: Krupa (nazwa od młyna mielącego ziarno na kaszę), Kacprówek vel Kasprówek, Melanów – dawniej zwany Melaniowem oraz Sośninka.

Po uwłaszczeniu majątków kościelnych przez rząd carski w 1866 r. były one początkowo w dzierżawach pod zarządem państwowym, a następnie z biegiem czasu częściowo rozprzedawane. W ten sposób z Pilczyna powstał Pilczyn Stary i Pilczyn Nowy Chacińskich.

Cała północna część gminy stanowiła dobra prywatne szlachty mazowieckiej. Były to dobra: Dąbrowa z wsią i folwarkiem (w XIX w. usamodzielnionym), Izdebno oraz wieś Wanaty.

Ponadto w północnej części gminy leżały prywatne dobra Uścieniec z wsiami Krzywda i Grabina oraz dobra Rowy i Wola Rowska.

Wszystkie powyższe miejscowości wchodziły w skład parafii i pierwotnej gminy Łaskarzew. Natomiast południowa i wschodnia część obecnej gminy z wsiami: Leokadia, Stary i Nowy Helenów oraz Śliz i Zygmuntę związana była z leżącym poza gminą prywatnym ośrodkiem dóbr w Chotyni i wraz z nim należały w XIX w. do gminy Sobolew (parafia Łaskarzew).

W południowo-zachodniej części obecnej gminy rozciągał się w okresie staropolskim obszar królewskiej królewskiej z folwarkami w Krępie i Pogorzalcu leżącymi już poza granicą gminy. W jej obrębie znajdowały się natomiast Budy Krępskie wymieniane w lustracjach staropolskich jako trzeci ośrodek osadniczy w tej królewskiej królewskiej. Po rozbiorach królewskiej królewskiej przeszły na własność Skarbu Państwa, stały się dzierżawami, lub były rozprzedawane. W posiadanie Krępy weszli Zamoyscy, a w 1837 r. Ksawery Dobrowolski, który dokonał podziału nabytych dóbr pomiędzy dzieci, stąd obok Bud takie nazwy jak Leonów, Celinów i Ksawerów.

Całość dawnej królewskiej królewskiej należała w XIX w. do gminy Podręż a parafii Maciejowice. Wreszcie Lipniki i Lewików w XIX w. były własnością rządową należąc do parafii w Samogoszcy.

Przedstawiona struktura własnościowa w gminie nie była jednolita. Były tu reprezentowane wszelkie rodzaje własności: kościelnej, prywatnej i królewskiej, potem rządowej.

I.7.1.2. Zabytkowe układy drożne

Dla omawianego terenu głównym węzłem dróg był Garwolin, do którego promieniście zbiegały się trakty kierujące się ku Mazowszu ze stolicą w Czersku, a od końca XV w. w Warszawie. Jednocześnie wzdłuż samej Wisły wiódł prawobrzeżnie trakt warszawski, który przechodził między innymi przez Maciejowice i Wilgę. Ważnym traktem był trakt prowadzący z Maciejowic do Garwolina (a dalej na Mazowsze i Podlasie), wykształcony prawdopodobnie już w XIII w. Przy tym właśnie trakcie ulokowano w początkach XV w. miasto Łaskarzew. Z analizy źródeł kartograficznych wynika, że na obszarze obecnej gminy znaczenie ponadlokalne w okresie staropolskim posiadał jeszcze jeden trakt, mianowicie droga z Garwolina przez Budel i Uścieniec do Tarnówka.

Oba wyżej wymienione trakty związane były z przeprawą przez Wisłę pod Magnuszewem, miały więc istotne znaczenie strategiczne zarówno w okresie staropolskim, jak i w czasach wojen

napoleońskich. a także podczas I i II wojny światowej. Wszystkie pozostałe drogi w gminie miały charakter lokalny.

W latach 1830-33 wytrasowana została strategiczna szosa łącząca Lublin z Warszawą. Biegła ona w linii prostej przez Kurów-Ryki-Garwolin, pozostawiając na uboczu Łaskarzew, który nic nie zyskał na przebiegu nowej trasy.

Szansą dla Łaskarzewa stało się dopiero wytrasowanie linii kolei żelaznej tzw. Nadwiślańskiej z Warszawy do Lublina, której budowę wraz ze stacjami i przystankami zrealizowano na początku lat 70-tych XIX w. Wyjątkowo jak dla tej linii kolejowej przystanek w Łaskarzewie znalazł się blisko centrum miasta, co stymulowało jego wielki rozwój w ostatnim trzydziestoleciu XIX i na początku XX w. Jednakże dla pozostałego obszaru gminy nie został zaobserwowany znaczący wpływ przeprowadzenia linii kolejowej – nie wpłynęła ona na uprzemysłowienie gminy, nie powstały również modne wówczas wsie letniskowe z budownictwem willowym.

I.7.1.3. Zmiany administracyjne dotyczące gminy

Od połowy XV w. do końca XVIII w. teren gminy Łaskarzew należał do Ziemi Stężyckiej, która wchodziła w skład województwa sandomierskiego. Po II rozbiórce Polski w 1793 r. Ziemię Stężycką wcielono do województwa lubelskiego a po III rozbiórce Polski była to Galicja Zachodnia w zaborze austriackim. Na przełomie XVIII i XIX w. oraz w pierwszej dekadzie XIX w. ziemie te dość często zmieniały przynależność administracyjną, do 1801 r. należały najpierw do cyrkułu łukowskiego, następnie do cyrkułu mińskiego a od 1803 r. do cyrkułu siedleckiego. W 1810 r. cyrkuł siedlecki został przemianowany na departament aby pięć lat później stać się województwem siedleckim, a następnie gubernią niewielką i słabą ekonomicznie.

Gubernia siedlecka w trakcie wielkiej reorganizacji w 1844 r. została wcielona do nowoutworzonej dużej guberni lubelskiej. W 1867 r. reaktywowano gubernię siedlecką, z powiatem garwolińskim. Zniesiono ją jednak w 1912 r. i włączono ponownie do guberni lubelskiej. Obszar gminy Łaskarzew pozostał w powiecie garwolińskim, co utrzymało się też w okresie międzywojennym.

Po II wojnie światowej powiat garwoliński wszedł w skład województwa warszawskiego. Reforma administracyjna w 1975 r. likwidując powiat garwoliński wcieliła gminę Łaskarzew w obszar województwa siedleckiego. W 1999 r. w ramach reformy zostały przywrócone powiaty – od tego czasu gmina Łaskarzew należy do powiatu garwolińskiego w województwie mazowieckim. W 1991 r. nastąpił podział administracyjny – z dotychczasowej gminy Łaskarzew zostały wydzielone dwie gminy: miejska oraz wiejska.

Gmina Łaskarzew była w przeszłości terenem pogranicznym, stale przechodzącym do innych jednostek administracyjnych wyższego rzędu, co niekorzystnie odbijało się na zarządzaniu i dbałości o obszar peryferyjny zarówno w czasie przynależności do województwa mazowieckiego lub sandomierskiego jak również w XIX i XX wieku do woj. lubelskiego i podlaskiego a potem warszawskiego i siedleckiego.

I.7.2. WALORY ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

O indywidualnym charakterze gminy Łaskarzew stanowią zarówno historyczne struktury przestrzenne zespołów ruralistycznych, zespoły dworsko-parkowe, liczne stanowiska archeologiczne, jak i pojedyncze obiekty architektoniczne.

I.7.2.1. Zabytki budownictwa ludowego

W gminie istnieje kilka wsi o dużym nasyceniu wartościowym budownictwem ludowym. Są to wsie: Pilczyn Stary i Nowy (liczne wartościowe obiekty XIX-XX w.), Wola Łaskarzewska, Melanów, ale przede wszystkim Izdebno, gdzie na długim odcinku wsi od nr 32 do nr 54 zachował się duży zespół chat prawie bez nowszych wtętów murowanych.

Większość wsi tak w okresie staropolskim jak i w wieku XIX powstawała na terenach pokarczunkowych. Wsie charakteryzowały się małą liczbą domostw. Największe wsie: takie jak Pilczyn, Wola Łaskarzewska, Izdebno i Uścieniec liczyły w XIX w. po ok. 25 gospodarstw, pozostałe tylko po 10-15 siedlisk. Niewielka liczebność mieszkańców osiadłych wśród lasów na słabych gruntach rolnych rzutowała też na ubogi krajobraz kulturowy.

Nieliczne gospodarstwa sytuowano wzdłuż dróg przejazdowych co utrzymało się aż po czasy współczesne jako ulicowy charakter zabudowy wiejskiej.

Wobec powszechności i dostępności lasów na obszarze gminy w budownictwie ludowym jako jedynego budulca używano drewna oraz słomy lub gontu do pokrycia dachów. Było to budownictwo zrębowe, węglowane na jaskółczy ogon z resztkami, pierwotnie nie szalowane. Zarówno układ wewnętrzny chałup jak i kształt dachów są różnorodne.

Za najbardziej archaiczny typ rzutu poziomego izb należy uznać układ najstarszej chaty z ok. 1860 r., tzw. półtraktowy o wymiarach 5,0 x 8,5 m o czterospadowym dachu krytym strzechą. Układ wewnętrzny chałup przechodził kolejne procesy ewolucyjne od układu krzyżowego poprzez trójdzielny, trójdzielny dwutraktowy, zmieniając na coraz większą powierzchnię całkowitą budowli. Wielkość domów osiąga wymiar 16-18 m długości i 10-11 m szerokości co już niewiele różni je od małych drewnianych dworców drobnoszlacheckich, typowych dla Mazowsza, Podlasia i Ziemi Łukowskiej. Rodzaj pokrycia dachów również ulegał ewolucji na przestrzeni lat. Wymieniony jako najstarszy typ dachu czterospadowego krytego strzechą zmienia się na dwuspadowy lub naczółkowy.

I.7.2.2. Zabytki architektury sakralnej

Na terenie gminy brak jest sakralnych obiektów zabytkowych o monumentalnej architekturze. Posługi duszpasterskie dla mieszkańców gminy pełni kościół w Łaskarzewie oraz kaplica w Budach Krępskich.

Wśród zachowanych obiektów architektury sakralnej wymienić należy kapliczki i krzyże przydrożne, przy czym na terenie gminy dość licznie występują kapliczki domkowe.

Kapliczki domkowe są charakterystyczne dla rejonów o małej ilości kościołów. Na obszarze gminy reprezentują dość ujednolicony typ: z czerwonej cegły lub tynkowane, na planie kwadratu, kryte dwuspadowo, ze szczytem flankowanym sterczynami. Kapliczki domkowe występują we wsiach: Dąbrowa, Izdebno, Wola Łaskarzewska, Kacprówek i Zygmunt, pochodzą z pierwszej połowy XX w. i mimo że nie reprezentują zbyt wysokiej wartości zabytkowych, zasługują w pełni na ochronę.

W krajobrazie gminy wyróżniają się liczne, wyjątkowo wysokie krzyże drewniane. Starsze krzyże pochodzące z okresu XIX w. (wieś Melanów) posiadają ozdobne esownice i promienie między ramionami krzyża. Młodsze krzyże-proste bez ozdób odnotowane jeszcze w latach 1970-tych.

Charakterystyczne dla regionu jest otaczanie krzyży płótkami i obsadzanie krzewami lub drzewami, co stwarza malowniczy akcent w krajobrazie kulturowym gminy.

I.7.2.3. Zabytki architektury użyteczności publicznej

W grupie zabytkowych budynków znajdują się obiekty użyteczności publicznej, do których należą:

- drewniany dom 1 poł. XX w. w Dąbrowie (obecnie biblioteka),
- drewniany budynek z 3 ćw. XX w. w Sośnince (świetlica wiejska),
- drewniany budynek z lat-50-tych XX w. w Budach Krępskich (świetlica wiejska).

Natomiast w Izdebnie cały zespół dworsko-parkowy został decyzją Sejmiku Powiatowego w 1925 r. przekazany na cele sierocińca, od 1932 r. Szkoły Rolniczej dla dziewcząt; 1950-76 Dom Dziecka, obecnie Zespół Szkół Specjalnych i Pogotowie Opiekuńcze.

I.7.2.4. Zabytki techniki

W obrębie gminy Łaskarzew na rzece Promnik zlokalizowanych było niegdyś kilka drewnianych młynów wodnych o staropolskich tradycjach usytuowania w raz obranych, najlepszych dla tego celu lokalizacjach hydrologicznych. Były to dwa młyny w Woli Łaskarzewskiej, młyn w Krupie oraz młyn w Lewikowie. Obecnie istnieje jeden młyn z 1939 r. w Woli Łaskarzewskiej (zlokalizowany w miejscu staropolskiego) oraz częściowo rozebrany dom młynarza w Lewikowie.

Na terenie gminy istniał także młyn motorowo-wietrzny z 1932 r. w miejscowości Dąbrowa.

Nie zachowały się natomiast na obszarze gminy żadne przykłady przydworskiej architektury przemysłowej (w Uścieńcu na terenie dawnego zespołu dworsko-parkowego znajdował się budynek dawnej gorzelnii, został on jednak rozebrany w 2001 r.).

I.7.2.5. Zabytki architektury rezydencjonalnej

Na terenie gminy Łaskarzew odnotowuje się istnienie kilku zespołów dworskich z XIX i początku XX wieku. W znacznej mierze są one zniszczone (Rowy, Śliz, Uścieniec) albo reprezentują stan tak dalece posuniętej przebudowy lub zdegradowania, że obniża to niemal do zera ich walory estetyczno-zabytkowe (Dąbrowa, Izdebno).

Tabela 11: Zespoły dworsko parkowe

Miejscowość	Stan zachowania
Uścieniec	Z dużego zespołu dworsko-parkowego, folwarcznego i gorzelnianego pozostał tylko dość dobrze zachowany park z dwoma stawami o czystym lustrze wód przepołowione grobelką oraz częściowo zachowane stawy po zachodniej granicy dawnego zespołu dworskiego.
Izdebno	Zachowały się zabudowania folwarczne (dwór spalony w 1988r.), które od lat 20-tych XX w. pełnią funkcje użyteczności publicznej takie jak Sierociniec, Szkoła Rolnicza dla Dziewcząt, Dom Dziecka, Państwowe Pogotowie Opiekuńcze. Pomimo to, że poprzez kolejne adaptacje zespół budowli podworskich zatracił większość pierwotnych walorów architektonicznych, kwalifikuje się do ochrony i bezwzględного zachowania, jako jedyny istniejący obiekt z końca XIX w.
Rowy	Zespół dworski został zniszczony w 1946 r.; częściowo zachowane są małe stawy przy dawnym parku.
Śliz	Z istniejącego niegdyś zespołu dworsko-parkowego pozostał jedynie zdegradowany park.
Wola Łaskarzewska	Podjęte jest istnienie zespołu folwarcznego.
Wola Rowska	Istniejący od XVII w. pałac (dwór) w 1945 r. został spalony a jego pozostałości rozebrano. Obecnie znajduje się tutaj niewielki staw.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Łaskarzew

I.7.2.6. Zabudowania folwarczne

Po istniejących niegdyś folwarkach na terenie gminy Łaskarzew zachowały się pozostałości w miejscowości Kolonia Dąbrowa.

W części wsi Dąbrowa zwanej Kolonia Dąbrowa zachowały się pozostałości rządcówki związanej z istniejącym tu niegdyś folwarkiem. Zespół rysuje się czytelnie w krajobrazie dzięki resztkom szpaleru ograniczającego siedlisko. Jest ono dostępne z drogi przez wieś krótkim odcinkiem wybrukowanej kamieniami polnymi alei dojazdowej z której pozostało tylko 1 drzewo – topola.

W obrębie dawnych szpalerów (wiązy, kasztany, lipy) znajduje się obszerne podwórze gospodarcze wokół którego nowsze budynki – również gospodarcze. W nowszy budynek mieszkalny wtopiona jest część dawnej rządcówki z czerwonej cegły, parterowa z mieszkalnym poddaszem, kryta dwuspadowo.

I.7.2.7. Parki oraz wody urządzone

Oprócz walorów architektonicznych dawne zespoły dworskie miały wkomponowaną w krajobraz zieleni parkową bądź wodę dopełniającą kompleksowość zabudowy.

Pod tym względem wyróżniają się: dobrze zachowany w dawnym obrysie park i stawy w Uścieńcu o 14 ha powierzchni, który znajduje się w gestii Nadleśnictwa Garwolin, park w Rowach z 4 rzędową aleją jesionową prowadzącą do nieistniejącego dworku, powiązaną z aleją śródpolną jesionów i kłono-jaworów ze stawami w Woli Rawskiej oraz środkowa część zdegradowanego parku w Ślizie – również w gestii Nadleśnictwa Garwolin.

W 1988r. uległ spaleni murowany dwór z I poł. XIX w. we wsi Izdebno stojący pośród zieleni parkowej. Z dawnego drzewostanu zachowało się kilka drzew wyznaczających podjazd do dworu. Dawny zasięg parku czytelnie określa zachowana wzdłuż zachodniego boku zespołu dworskiego – wysoka zieleni pozbawiona wartości zabytkowych.

We wszystkich wymienionych parkach brak jest dworów i innej architektury zabytkowej, co odbiera sensowność i czytelność dawnych kompozycji parkowych.

Wody urządzone występują w powiązaniu z zespołami podworskimi. We wsi Ksawerynów dawniej zwanej Ksawerów (od imienia Ksawerego Dobrowolskiego właściciela dóbr Krępa i założyciela w latach stawów rybnych) zachowały się do dzisiaj zmieniając kolejnych właścicieli, dobrze zachowane, o czystym lustrze wody, z groblami i upustami – stawy rybne (obecnie stawy rybne należą do obrębu Budy Krępskie).

Wspomniany wyżej kompleks stawów w Woli Rowskiej stanowi piękny element krajobrazu, mimo że pierwszy staw przy grobli przejazdowej w kierunku wsi jest pozbawiony wody i zarosły roślinnością. Częściowo zachowane są małe stawy przy dawnym parku i zniszczonym w 1946r. zespole dworskim w Rowach. Dwa małe stawy o czystym lustrze wód znajdują się we wsi Uścieniec w obrębie dobrze zachowanego parku oraz częściowo zachowane stawy przy zachodniej granicy dawnego zespołu dworskiego.

Oprócz wód przydworskich istniały tzw. młynówki przy młynach wodnych na rzece Promnik. W obrębie gminy stanowiły one jednocześnie system zbiorników małej retencji położonych w małej odległości pomiędzy sobą we wsiach: Wola Łaskarzewska, Lewików, gdzie stawy, młynówki zachowane są z groblami i upustami oraz w Lipnikach gdzie obecnie staw jest zarośnięty lecz pozostały ślady upustów i grobli.

I.7.2.8. Miejsca pamięci narodowej

Na terenie gminy znajdują się 3 mogiły żołnierskie – dwie z 1915 r.: w Dąbrowie i w Krzywdzie (mogiły zbiorowe żołnierzy polskich i rosyjskich poległych podczas działań I wojny światowej) oraz jedna z 1939 r. w Kacprówku (w mogile pochowano 5 nieznanych żołnierzy polskich z września 1939 r.).

Kolejnym miejscem pamięci jest pomnik z 1959 r. na terenie wsi Wanaty upamiętniający zagładę ludności i spalenie przez hitlerowców zabudowań podczas II wojny światowej.

Jako miejsca pamięci można również traktować liczne krzyże i kapliczki (omówione jako architektura sakralna), które wystawiała miejscowa ludność aby upamiętnić ówczesne wydarzenia.

I.7.2.9. Archeologia

W latach 1998 i 2004 na terenie gminy Łaskarzew zostały przeprowadzone badania AZP. W ich wyniku zostały zaewidencjonowane 63 (65) stanowiska archeologiczne.

Tabela 12: Wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do ewidencji WKZ

Lp.	Nr stanowiska na arkuszu AZP	Arkusze AZP	Obręb geodezyjny
1	1	65–71	Izdebno
2	2	65–71	Uścieniec
3	12	65–71	Budel
4	13	65–71	Grabina, Krzywda
5	14	65–71	Grabina
6	15	65–72	Wola Rowska
7	29	65–72	Wola Rowska
8	30	65–72	Wola Rowska
9	31	65–72	Wola Rowska
10	34	65–72	Izdebno Kolonia
11	35	65–72	Wola Rowska
12	36	65–72	Wola Rowska
13	41–42	65–72	Wola Rowska
14	1	66–71	Lewików / Wanaty
15	2	66–71	Lewików / Wanaty
16	3	66–71	Uścieniec
17	4	66–71	Dąbrowa

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
 GMINY ŁASKARZEW
 CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Lp.	Nr stanowiska na arkuszu AZP	Arkusze AZP	Obręb geodezyjny
18	6	66-71	Uścieniec
19	7	66-71	Uścieniec
20	8	66-71	Uścieniec
21	9	66-71	Uścieniec
22	10	66-71	Uścieniec
23	11	66-71	Uścieniec
24	13	66-71	Dąbrowa Kolonia
25	14	66-71	Dąbrowa Kolonia
26	15	66-71	Dąbrowa Kolonia
27	16	66-71	Dąbrowa Kolonia
28	17	66-71	Dąbrowa Kolonia
29	18	66-71	Dąbrowa Kolonia
30	19	66-71	Dąbrowa
31	20	66-71	Lewików / Wanaty
32	21	66-71	Lewików / Wanaty
33	22	66-71	Lewików / Wanaty
34	23	66-71	Lipniki
35	24	66-71	Lipniki
36	25	66-71	Wola Łaskarzewska
37	26	66-71	Wola Łaskarzewska
38	27-28	66-71	Wola Łaskarzewska
39	1	66-72	Kacprówek
40	2	66-72	Kacprówek
41	3	66-72	Kacprówek
42	4	66-72	Wola Łaskarzewska
43	5	66-72	Wola Łaskarzewska
44	6	66-72	Wola Łaskarzewska
45	7	66-72	Nowy Pilczyn
46	8	66-72	Nowy Pilczyn
47	12	66-72	Sosninka
48	25	66-72	Kacprówek
49	26	66-72	Kacprówek
50	27	66-72	Kacprówek
51	28	66-72	Kacprówek
52	29	66-72	Kacprówek
53	30	66-72	Melanów
54	31	66-72	Melanów
55	32	66-72	Melanów
56	33	66-72	Melanów
57	34	66-72	Melanów
58	35	66-72	Melanów
59	40	66-72	Leokadia
60	6	67-72	Celinów
61	7	67-72	Leokadia
62	8	67-72	Stary Helenów / Nowy Helenów
63	11	67-72	Leokadia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

Ilość stanowisk oraz zasięgi stref ochrony konserwatorskiej przewidziane do uwzględnienia w planach zagospodarowania przestrzennego, na skutek nowych odkryć, ustaleń lub uzupełniania ewidencji, mogą w następnych latach ulec zmianie.

I.7.2.10. Obiekty i obszary wpisane do ewidencji

Wartościowe obiekty i obszary z terenu gminy zostały objęte gminną ewidencją zabytków.

Wśród nich wyróżnić można:

- 2 folwarki,
- 1 park dworski,
- 2 domy ludowe,
- 1 dom pełniący funkcję biblioteki,
- 6 kapliczek,
- 2 krzyże,
- 3 mogiły żołnierskie,
- 1 pomnik,
- 1 spichlerz,
- 1 żuraw w zagrodzie,
- 1 stodoła,
- 1 zagroda młynarza,
- zabudowę wsi Izdebno – domy o nr 32-54,
- 32 budynki mieszkalne.

Dokładny wykaz obiektów i obszarów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków znajduje się w tabeli poniżej. W stosunku do istniejących obiektów o wartościach kulturowych, objętych ochroną konserwatorską, istnieje obowiązek uzgadniania z Mazowieckim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków wszystkich remontów i modernizacji, przebudów, zmian sposobu użytkowania itp.

Tabela 13: Obiekty i obszary wpisane do gminnej ewidencji zabytków

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Materiał	Datowanie
1/1762	Aleksandrów 2	dom	drewniane	2 ćw. XX w.
2/1762	Aleksandrów	kapliczka	ceglane	I. 30 XX w.
3/1762	Aleksandrów	krzyż	drewniane	3 ćw. XX w.
4/1762	Budy Krępskie 5	zagroda	drewniane	2 ćw. XX w.
5/1762	Budy Krępskie	dom ludowy	drewniane	1950 r.
6/1762	Celinów 13	dom	ceglane	1. poł. XX w.
7/1762	Dąbrowa 13	stodoła	drewniane	2 ćw. XX w.
8/1762	Dąbrowa 14	dom	drewniane	I. 40. XX w.
9/1762	Dąbrowa 35	dom	drewniane	2 ćw. XX w.
10/1762	Dąbrowa 42	dom	drewniane	I. 50-te XX w.
11/1762	Dąbrowa 44	dom	drewniane	I. 50-te XX w.
12/1762	Dąbrowa	dom	drewniane	1. poł. XX w.
13/1762	Dąbrowa	kapliczka	ceglane	I. 30-te XX w.
14/1762	Dąbrowa Kolonia 14	folwark	ceglane	1. poł. XX w.
15/1762	Uścieniec Kolonia	krzyż	kamienne	2. poł. XX w.
16/1762	Dąbrowa	mogiła żołnierska		1915r.
17/1762	Grabina 21	dom	drewniane	2 ćw. XX w.
18/1762	Grabina 22	dom	drewniane	3 ćw. XX w.
19/1762	Izdebno 8	dom	drewniane	1. poł. XX w.
20/1762	Izdebno	kapliczka	ceglane	I. 30-te XX w.
21/1762	Izdebno Kolonia	zespół folwarczny	kamienne	k. XIX-1920r.
22/1762	Izdebno	wieś - zabudowa	drewniane	1 ćw. XX w.
23/1762	Kacprówek 10	kapliczka	ceglane	poł. XX w.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
 GMINY ŁASKARZEW
 CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

24/1762	Kacprówek	mogiła żołnierska		1939r.
25/1762	Krzywda 9	żuraw w zagrodzie	drewniane	2 ćw. XX w.
26/1762	Krzywda 12	dom	drewniane	1 poł. XX w.
27/1762	Krzywda	mogiła żołnierska		1915r.
28/1762	Leokadia 7	dom	drewniane	1 poł. XX w.
29/1762	Leokadia 13	dom	drewniane	2 ćw. XX w.
30/1762	Lewików 6	zagroda młynarza	drewniane	XIX / XX w.
32/1762	Lewików 21	dom	drewniane	2 ćw. XX w.
34/1762	Melanów 8	dom	drewniane	2 ćw. XX w.
35/1762	Melanów 39	dom	drewniane	1 poł. XX w.
36/1762	Melanów 40	dom	drewniane	1 poł. XX w.
37/1762	Nowy Pilczyn 11	dom	drewniane	1 poł. XX w.
38/1762	Nowy Pilczyn 68	dom	drewniane	1 poł. XX w.
39/1762	Nowy Pilczyn 88	dom	drewniane	2 ćw. XX w.
40/1762	Sośninka 66	dom ludowy	drewniane	3 ćw. XX w.
41/1762	Stary Helenów 28	dom	drewniane	2 ćw. XX w.
42/1762	Stary Pilczyn 14	dom	drewniane	2 ćw. XX w.
43/1762	Stary Pilczyn 24	dom	drewniane	2 ćw. XX w.
44/1762	Stary Pilczyn 52	dom	drewniane	1 ćw. XX w.
45/1762	Stary Pilczyn 53	dom	drewniane	2 ćw. XX w.
46/1762	Stary Pilczyn 74	spichlerz	drewniane	1 poł. XX w.
47/1762	Uścieniec 4	dom	drewniane	3 ćw. XX w.
49/1762	Uścieniec 24	dom	drewniane	2 ćw. XX w.
50/1762	Uścieniec	park dworski		koniec XIX w.
51/1762	Wanaty 33	dom	drewniane	3 ćw. XX w.
52/1762	Wanaty	pomnik		1959 r.
54/1762	Wola Łaskarzewska 19	dom	drewniane	3 ćw. XX w.
55/1762	Wola Łaskarzewska 38	dom	drewniane	1 poł. XX w.
56/1762	Wola Łaskarzewska 47	dom	drewniane	3 ćw. XX w.
57/1762	Wola Łaskarzewska 48	dom	drewniane	poł. XX w.
58/1762	Wola Łaskarzewska 72	dom	drewniane	3 ćw. XX w.
60/1762	Wola Łaskarzewska	kapliczka	ceglane	1 poł. XX w.
63/1762	Budy Krępskie	stanowisko archeologiczne	-	epoka kamienna
66/1762	Dąbrowa	stanowisko archeologiczne	-	wczesne średniowiecze
67/1762	Dąbrowa	stanowisko archeologiczne	-	wczesne średniowiecze
68/1762	Dąbrowa Kolonia	stanowisko archeologiczne	-	starożytność
69/1762	Dąbrowa Kolonia	stanowisko archeologiczne	-	okres wpływów rzymskich
70/1762	Dąbrowa Kolonia	stanowisko archeologiczne	-	wczesne średniowiecze
71/1762	Dąbrowa Kolonia	stanowisko archeologiczne	-	starożytność
72/1762	Dąbrowa Kolonia	stanowisko archeologiczne	-	wczesne średniowiecze
73/1762	Grabina	stanowisko archeologiczne	-	późne średniowiecze
74/1762	Grabina	stanowisko archeologiczne	-	schyłek średniowiecza
75/1762	Izdebno	stanowisko archeologiczne	-	wczesne średniowiecze
76/1762	Kacprówek	stanowisko archeologiczne	-	wczesne średniowiecze

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
 GMINY ŁASKARZEW
 CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

77/1762	Kacprówek	stanowisko archeologiczne	-	starożytność
78/1762	Kacprówek	stanowisko archeologiczne	-	późne średniowiecze
79/1762	Kacprówek	stanowisko archeologiczne	-	ogólnie starożytne
81/1762	Kacprówek	stanowisko archeologiczne	-	wczesne średniowiecze
82/1762	Kacprówek	stanowisko archeologiczne	-	wczesne średniowiecze
83/1762	Kacprówek	stanowisko archeologiczne	-	epoka kamienna
84/1762	Kacprówek	stanowisko archeologiczne	-	późne średniowiecze
86/1762	Lewików/Wanaty	stanowisko archeologiczne	-	późne średniowiecze
87/1762	Lewików/Wanaty	stanowisko archeologiczne	-	wczesne średniowiecze
88/1762	Lewików/Wanaty	stanowisko archeologiczne	-	okres wędrówki ludów
89/1762	Lewików/Wanaty	stanowisko archeologiczne	-	późne średniowiecze
90/1762	Lewików/Wanaty	stanowisko archeologiczne	-	wczesne średniowiecze
91/1762	Leokadia	stanowisko archeologiczne	-	epoka kamienna
92/1762	Lipniki	stanowisko archeologiczne	-	późne średniowiecze
93/1762	Lipniki	stanowisko archeologiczne	-	późne średniowiecze
94/1762	Melanów	stanowisko archeologiczne	-	późne średniowiecze
95/1762	Melanów	stanowisko archeologiczne	-	epoka brązu
96/1762	Melanów	stanowisko archeologiczne	-	wczesne średniowiecze
97/1762	Melanów	stanowisko archeologiczne	-	ogólnie starożytne
98/1762	Melanów	stanowisko archeologiczne	-	wczesne średniowiecze
99/1762	Melanów	stanowisko archeologiczne	-	wczesne średniowiecze
100/1762	Nowy Pilczyn	stanowisko archeologiczne	-	epoka kamienna
101/1762	Nowy Pilczyn	stanowisko archeologiczne	-	epoka kamienna
102/1762	Uścieniec	stanowisko archeologiczne	-	wczesne średniowiecze
103/1762	Uścieniec	stanowisko archeologiczne	-	starożytność
104/1762	Uścieniec	stanowisko archeologiczne	-	późne średniowiecze
105/1762	Uścieniec	stanowisko archeologiczne	-	późne średniowiecze
106/1762	Uścieniec	stanowisko archeologiczne	-	okres wpływów rzymskich
107/1762	Uścieniec	stanowisko archeologiczne	-	późne średniowiecze
108/1762	Uścieniec	stanowisko archeologiczne	-	wczesne średniowiecze
109/1762	Uścieniec	stanowisko archeologiczne	-	późne średniowiecze
110/1762	Uścieniec	stanowisko archeologiczne	-	późne średniowiecze
111/1762	Uścieniec	stanowisko archeologiczne	-	wczesne średniowiecze
112/1762	Wola Łaskarzewska	stanowisko archeologiczne	-	paleolit
113/1762	Wola Łaskarzewska	stanowisko archeologiczne	-	starożytność
114/1762	Wola Łaskarzewska	stanowisko archeologiczne	-	epoka brązu

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
 GMINY ŁASKARZEW
 CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

115/1762	Sośninka	stanowisko archeologiczne	-	starożytność
116/1762	Wola Łaskarzewska	stanowisko archeologiczne	-	późne średniowiecze
117/1762	Wola Łaskarzewska	stanowisko archeologiczne	-	późne średniowiecze
119/1762	Wola Rowska	stanowisko archeologiczne	-	epoka brązu
120/1762	Wola Rowska	stanowisko archeologiczne	-	paleolit
121/1762	Wola Rowska	stanowisko archeologiczne	-	epoka kamienna
122/1762	Wola Rowska	stanowisko archeologiczne	-	nowożytność
123/1762	Wola Rowska	stanowisko archeologiczne	-	wczesne średniowiecze
124/1762	Wola Rowska	stanowisko archeologiczne	-	nieokreślone
125/1762	Wola Rowska	stanowisko archeologiczne	-	epoka brązu
126/1762	Wola Rowska	stanowisko archeologiczne	-	nieokreślone
127/1762	Kolonia Izdebno	stanowisko archeologiczne	-	wczesne średniowiecze
128/1762	Izdebno 61	dom	drewniane	1 poł. XX w.
129/1762	Nowy Helenów	kapliczka	kamienne	k. XIX w.

Źródło: Opracowano na podstawie gminnej ewidencji zabytków

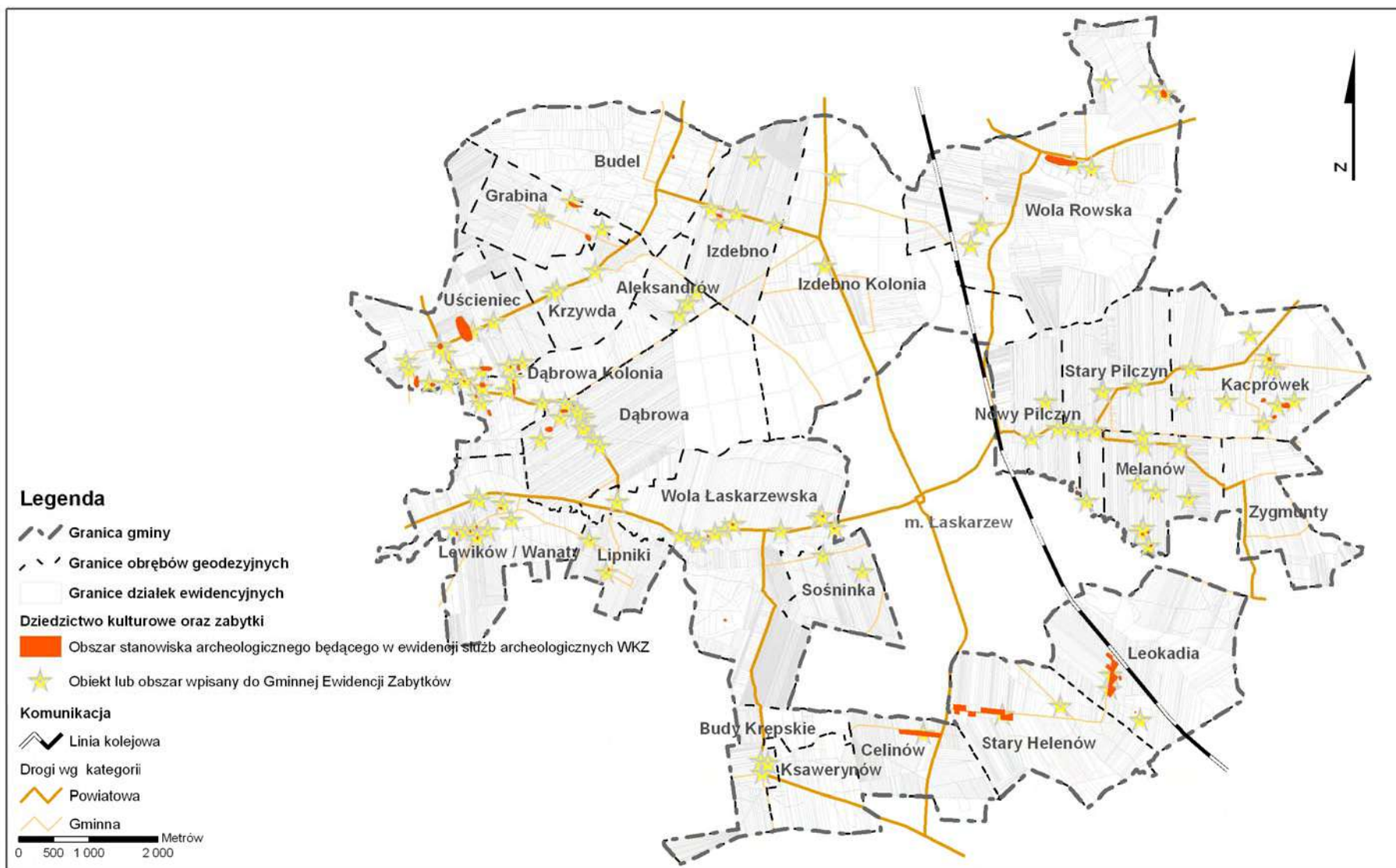
I.7.3. STAN I ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

Środowisko kulturowe jest istotnym uwarunkowaniem przy kształtowaniu kierunków dalszego przestrzennego rozwoju gminy, jednocześnie stanowi niezaprzeczalny walor w promocji gminy Łaskarzew.

Nie można jednak pominąć zagrożeń, które stanowi w dużym stopniu zły stan techniczny zabudowy historycznej, powodujący jej dekapitalizację a w rezultacie zatarcie całych zespołów zabytkowych. Równie niepokojącym zjawiskiem stają się remonty obiektów prowadzone niezgodnie z wymogami konserwatorskimi.

Najważniejszym czynnikiem zagrażającym stanowiskom archeologicznym jest głęboka orka prowadzona na obszarze stanowisk, czego efektem jest wyorywanie pojedynczych palenisk lub innych bliżej nieokreślonych obiektów. Innym, marginalnym jednak zagrożeniem, jest działalność przemysłowa w postaci eksploatowanych piasnic i żwirowni.

Schemat 11: Środowisko kulturowe w gminie Łaskarzew

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz Urzędu Gminy Łaskarzew

I.8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA

I.8.1. POTENCJAŁ DEMOGRAFICZNY

I.8.1.1. Liczba ludności i gęstość zaludnienia

W związku z powiązaniem lokalnymi oraz umiejscowieniem w przestrzeni, zmiany demograficzne w gminie Łaskarzew rozpatrywano na tle powiatu oraz leżących w pobliżu miast Łaskarzewa i Garwolina. Szczegółowe zmiany liczby ludności w wybranych jednostkach terytorialnych przedstawia poniższa tabela.

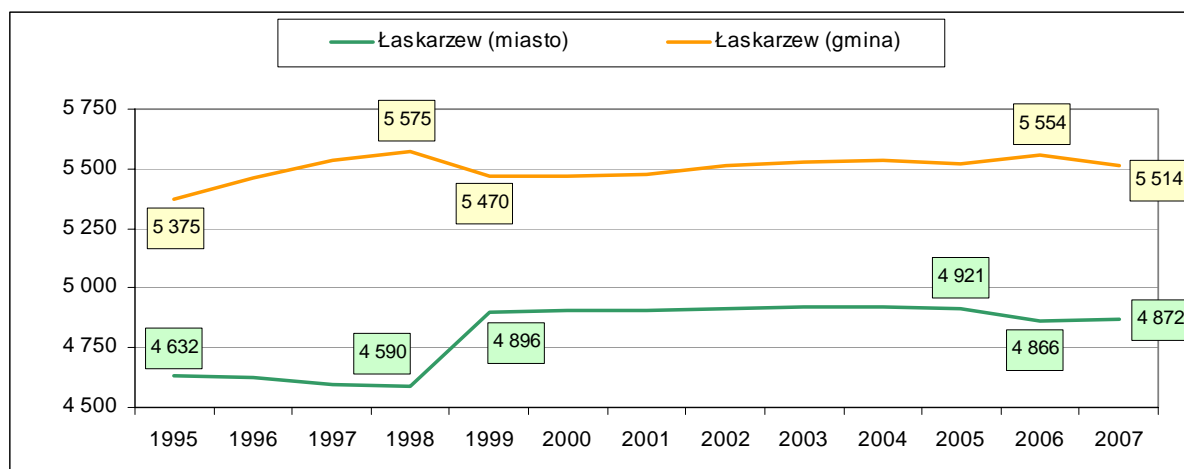
Tabela 14: Liczba ludności ogółem według miejsca zamieszkania (stan na 31 grudnia)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Powiat	107 935	108 108	107 999	108 139	105 769	106 214	106 400	106 506	106 272	106 442	106 310	106 265	106 423
Garwolin	16 310	16 334	16 421	16 534	15 557	15 646	15 744	15 805	15 747	15 966	16 067	16 141	16 298
Łaskarzew (m)	4 632	4 625	4 595	4 590	4 896	4 906	4 909	4 911	4 919	4 921	4 916	4 866	4 872
Łaskarzew (gm)	5 375	5 464	5 535	5 575	5 470	5 470	5 476	5 510	5 528	5 536	5 519	5 554	5 514

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS

Analizując dane z powyższej tabeli widać niewielkie wahania liczby mieszkańców na przestrzeni lat we wszystkich jednostkach terytorialnych. Na podstawie tych danych, pomimo wzrostu liczby ludności przy zestawieniu danych z roku 1995 i 2007, nie można mówić o istniejących, stałych trendach demograficznych na tym terenie. Zmiany liczby ludności w ujęciu liniowym dla gminy i sąsiadującego z nią miasta przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 14: Zmiany liczby ludności gminy Łaskarzew na tle miasta Łaskarzew

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS

Liczbę mieszkańców w 28 miejscowościach gminy przedstawiono na podstawie danych z gminnej ewidencji ludności.

Tabela 15: Zmiany liczby ludności w miejscowościach gminy Łaskarzew⁹

miejsowości	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Aleksandrów	66	64	68	68	65	66	63	63	63	60	58
Budel	208	205	210	211	212	213	229	232	231	232	229
Budy Krępskie	96	95	98	98	92	86	89	94	95	91	95
Celinów	165	174	171	169	173	172	178	176	176	181	178
Dąbrowa	246	246	243	244	246	242	246	255	254	250	245
Dąbrowa-Kolonia	75	75	77	73	72	66	65	60	62	62	63
Grabina	131	130	134	137	140	142	138	139	139	141	143
Izdebno	334	338	344	331	328	335	314	309	292	304	293
Izdebno-Kolonia	304	304	309	316	314	313	317	318	325	324	332
Kacprówek	233	232	236	246	246	248	245	259	278	275	278
Krzywda	169	167	166	168	169	168	163	163	163	166	167
Ksawerynów	141	145	149	148	151	152	154	153	154	152	152
Leokadia	132	137	135	133	132	130	129	128	126	125	124
Lewików	133	135	133	131	125	125	123	124	124	124	122
Lipniki	85	84	84	83	81	80	82	81	80	79	77
Melanów	355	355	356	360	370	371	376	384	387	388	379
Nowy Pilczyn	285	285	290	294	295	297	299	300	288	288	289
Nowy Helenów	42	43	43	44	44	44	44	44	44	41	38
Polesie Rowskie	26	27	27	26	26	25	25	24	23	24	27
Rowy	45	45	46	45	46	42	40	35	36	35	33
Sośninka	354	351	360	356	361	360	355	354	353	367	358
Stary Helenów	169	169	164	162	162	167	166	163	163	162	161
Stary Pilczyn	440	442	440	449	436	438	446	449	448	451	442
Uścieniec	231	223	230	229	231	232	226	225	231	237	232
Wanaty	38	40	41	41	44	44	48	54	54	55	56
Wola Rowska	312	310	303	305	305	316	318	314	305	328	330
Wola Łaskarzewska	372	383	374	372	368	376	380	380	373	364	367
Zygmunt	227	229	226	230	229	219	218	214	208	203	199
RAZEM	5414	5433	5457	5469	5463	5469	5476	5494	5475	5509	5467

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Łaskarzew

W ciągu ostatnich 10 lat liczba ludności gminy nieznacznie wzrosła (o 0,97%). Pod względem liczby mieszkańców największą miejscowością w gminie jest Stary Pilczyn (442 mieszkańców). Z porównania danych z roku 1997 i 2007 dla poszczególnych miejscowości widać, że najwięcej mieszkańców w analizowanym dziesięcioleciu przybyło w Kacprówku (45 osób), w dalszej kolejności w Izdebnie-Kolonii (28) i Melanowie (24). Odwrotne tendencje panowały w Izdebnie (o 41 osób mniej) i Zygmuntach (28 osób mniej).

Odnosząc liczbę ludności do powierzchni sołectwa w skład których wchodzi wymienione wcześniej miejscowości, określono gęstość zaludnienia (ilość osób na hektar). Najwyższym współczynnikiem charakteryzuje się sołectwo Sośninka (ponad 2 os/ha), bezpośrednio sąsiadujące z miastem Łaskarzew. Nieznacznie niższy współczynnik gęstości zaludnienia posiada grupa sołectw przylegających do miasta od strony wschodniej: Nowy Pilczyn, Stary Pilczyn i Melanów. Najmniejszą gęstość zaludnienia (poniżej 0,35 osoby na hektar) posiadają sołectwa Leokadia (0,24), Dąbrowa Kolonia (0,28) oraz Lewików i Wanaty (0,33).

⁹ Zestawienie na podstawie danych z gminnej ewidencji ludności, stan na 31 grudnia

Tabela 16: Liczba ludności i gęstość zaludnienia w miejscowościach i sołectwach gminy Łaskarzew

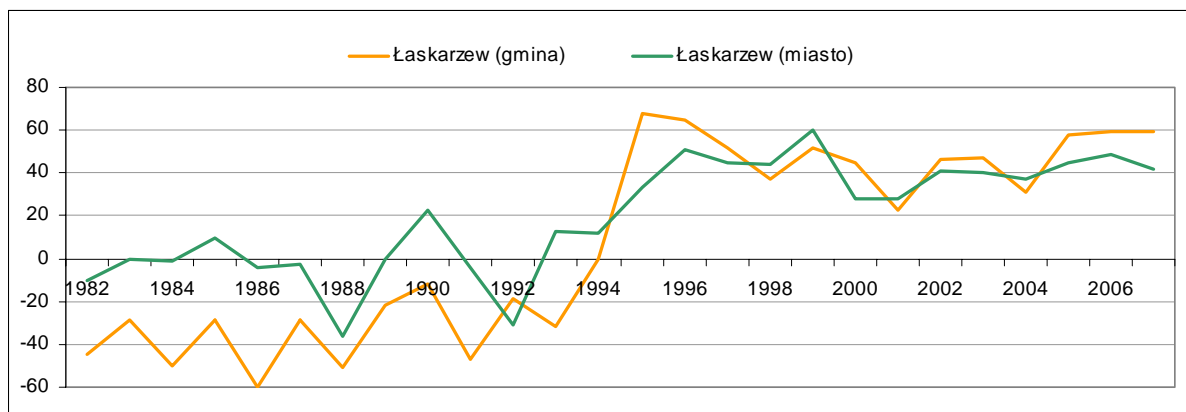
Miejscowości o największej liczbie ludności		Sołectwa o największej gęstości zaludnienia (os/ha)	
Stary Pilczyn	442	Sośninka	2,027
Melanów	379	Melanów	1,585
Wola Łaskarzewska	367	Stary Pilczyn	1,360
Sośninka	358	Nowy Pilczyn	1,318
Izdebno-Kolonia	332	Izdebno	0,958
Wola Rowska	330	Ksawerynow	0,905

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Łaskarzew

I.8.1.2. Przyrost naturalny i saldo migracji

Na liczbę ludności wpływ mają dwa czynniki: saldo migracji oraz przyrost naturalny. Porównując dane dotyczące migracji przedstawione w Studium z 1997 r. (dane do 1994 roku) widać wyraźne odwrócenie panujących w tamtym czasie tendencji. W analizowanym w dokumencie okresie saldo migracji dla gminy Łaskarzew było stale ujemne i jak wskazywało studium migrowały głównie kobiety, co niekorzystnie wpływało na strukturę płciową gminy.

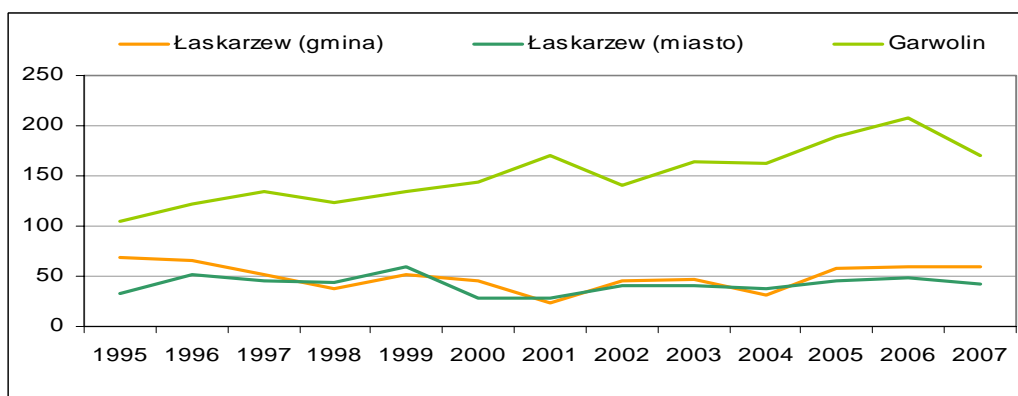
Wykres 15: Saldo migracji wewnętrznych w gminie Łaskarzew i w mieście Łaskarzew na przestrzeni 26 lat

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Łaskarzew

W aktualnie analizowanym przedziale czasowym (od 1995 roku) tendencje uległy odwróceniu. Migracja na terenie gminy jest dodatnia a w napływającej ludności przeważają kobiety. Porównując jednak skalę migracji dla gminy i miasta Łaskarzewa z sąsiednim Garwolinem widać, że panujące tendencje są dużo niższe niż te obserwowane dla Garwolina.

Wykres 16: Saldo migracji wewnętrznych w gminie Łaskarzew na przestrzeni 13 lat, na tle miasta Łaskarzew i Garwolin

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS

Podobnie jak w przypadku danych migracyjnych zmianie uległy tendencje dotyczące przyrostu naturalnego. Do roku 1994 (dane analizowane w starym Studium) przyrost naturalny był ciągle ujemny. Dopiero w roku 1994 osiągnął wartości „0”, a po tym roku przyrost naturalny zaczął przyjmować wartości dodatnie. Ujemną wartość przyjął dopiero w 2007 roku, nie wiadomo czy jest to sygnał ponownego odwrócenia panujących tendencji.

Tabela 17: Przyrost naturalny w Gminie Łaskarzew i mieście Łaskarzew

Przyrost naturalny w okresie analizowanym w Studium z 1997 roku

	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994
Łaskarzew (miasto)	-10	0	-1	10	-4	-3	-36	0	23	-4	-31	13	12
Łaskarzew (gmina)	-45	-29	-50	-29	-60	-29	-51	-22	-12	-47	-19	-32	0

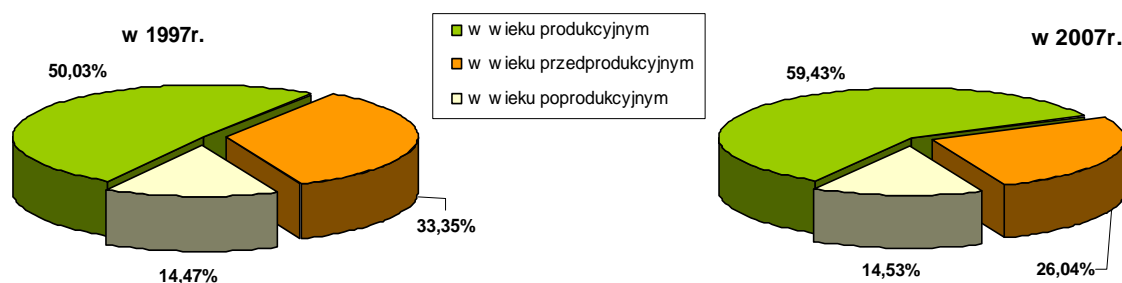
Przyrost naturalny w latach 1995–2007 wg danych gminnej ewidencji ludności

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Łaskarzew (miasto)	-1	-17	-30	-21	26	17	14	6	9	19	-1	-5	13
Łaskarzew (gmina)	60	68	66	51	9	4	16	21	20	43	4	8	-31

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych SUiKZP Łaskarzew z 1997r. oraz na podstawie danych BDR GUS

Poza liczbą ludności istotny jest udział poszczególnych grup wiekowych, warunkujący dalszy rozwój gminy. W strukturze wiekowej w gminie dominuje ludność w wieku produkcyjnym (powyżej 17 roku życia), która w 2007 r. stanowiła ponad 59% ogółu ludności. W porównaniu z rokiem 1997 jej udział wzrósł o 9%. W tym samym czasie obserwuje się spadek udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym – różnica między 2007 r. i 1997 r. wynosi 7,3%.

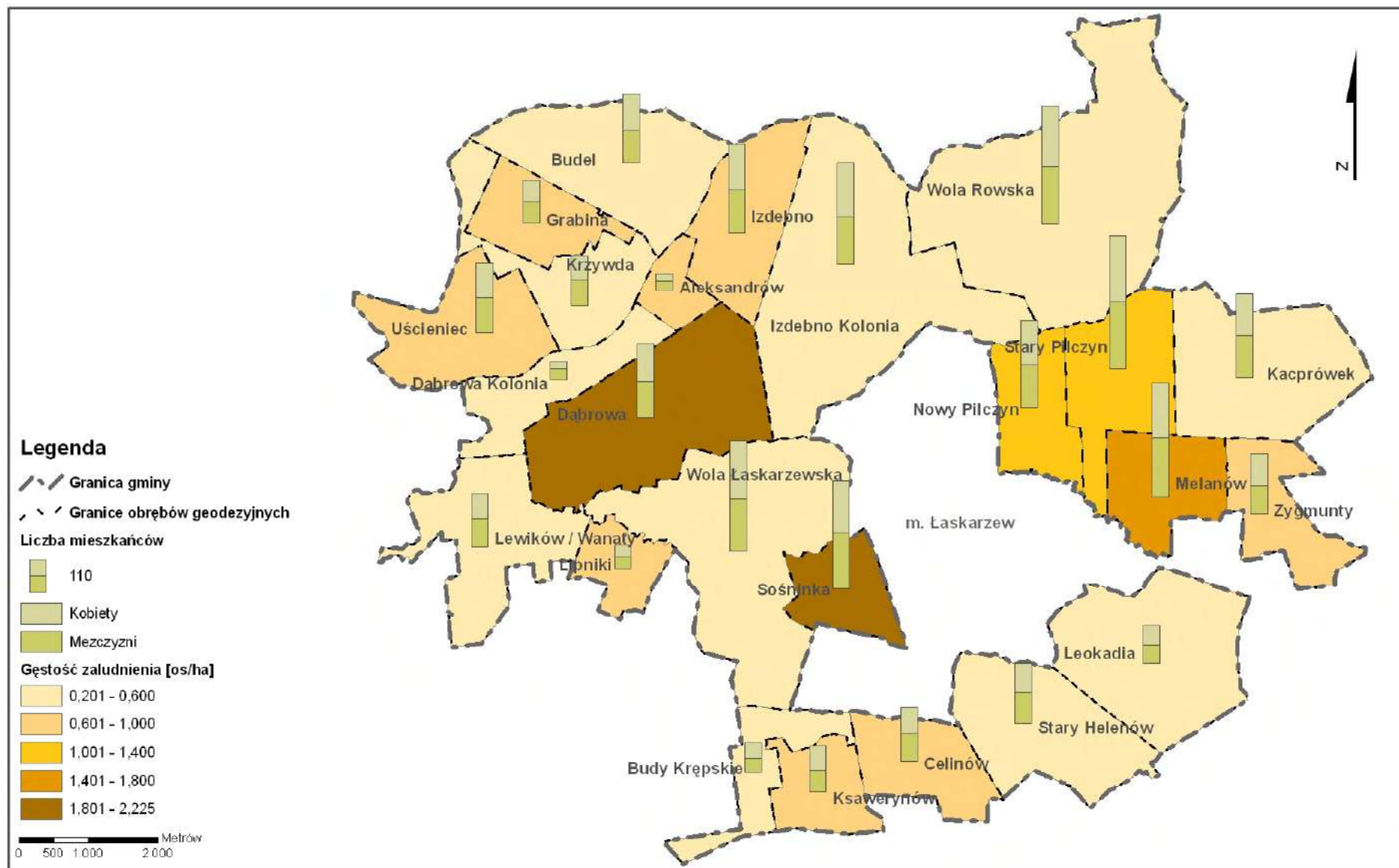
Wykres 17 Udział poszczególnych grup wiekowych w strukturze ludności gminy Łaskarzew w 1997 r. i 2007 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych SUiKZP Łaskarzew z 1997 r. oraz na podstawie danych BDR GUS

Spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz wzrost udziału grupy w wieku produkcyjnym wynika z wchodzenia na rynek pracy kolejnych roczników wyżu demograficznego lat 80 XX wieku. Spadku udziału grupy w wieku produkcyjnym można się spodziewać po roku 2010, kiedy to wyż lat powojennych osiągnie wiek emerytalny. W tym okresie powinien też zacząć wzrastać udział grupy w wieku przedprodukcyjnym, jako wynik zakładania rodzin przez pokolenia późnych lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych. Nie jest jednoznaczne czy w tym czasie wzrost liczby urodzeń wpłynie znacząco na dosyć stabilną liczbę ludności w gminie.

Schemat 12: Potencjal demograficzny gminy Łaskarzew

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Łaskarzew

I.8.2. SYTUACJA NA RYNKU PRACY

I.8.2.1. Podmioty gospodarcze

Mieszkańcy gminy Łaskarzew przejawiają niską aktywność gospodarczą, co potwierdza wskaźnik mierzony liczbą firm na 1000 mieszkańców. Obecnie wynosi on 46 i jest równy średniej powiatu dla gmin wiejskich, natomiast jest niższy od średniej krajowej-61 oraz średniej wojewódzkiej-64. Mała liczba podmiotów gospodarczych wynika między innymi z położenia gminy w bezpośrednim oddziaływaniu miasta Łaskarzew, które jest siedzibą aż 518 podmiotów gospodarki narodowej, obsługujących zarówno mieszkańców miasta jak i gminy (105 firm/1000 mieszkańców).

Według danych GUS BDR (stan na 31 grudnia 2007 roku) na terenie gminy zarejestrowanych było 261 podmiotów gospodarczych. Wśród nich zdecydowanie przeważały podmioty prywatne-247 jednostek, tj. 94,6%. W sektorze prywatnym dominowały osoby fizyczne prowadzące własną działalność gospodarczą-225 jednostek. Zestawiając dane z lat poprzednich, widać tendencję spadkową (309 podmiotów gospodarczych w 2001; 266 w 2004; 261 w 2007).

Tabela 18: Zarejestrowane podmioty gospodarcze w gminie Łaskarzew w 2007 r.

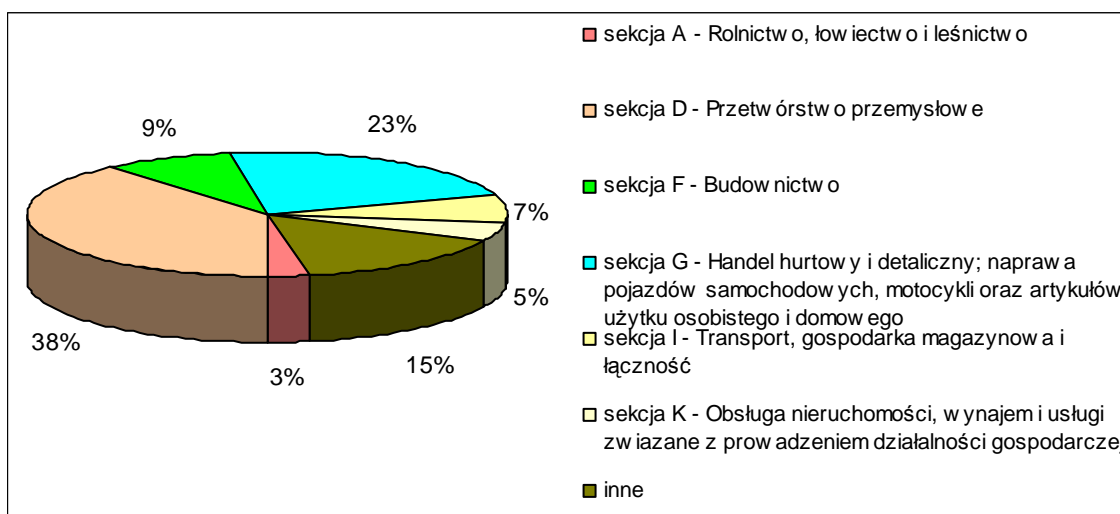
Lp.	Zarejestrowane podmioty gospodarcze wg sektorów własnościowych	Liczba
1	sektor publiczny	
	podmioty gospodarki narodowej ogółem	14
	państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	13
2	sektor prywatny	
	podmioty gospodarki narodowej ogółem	247
	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	225
	spółki handlowe	2
	stowarzyszenia i organizacje społeczne	8

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS

Wśród podmiotów gospodarczych wg sekcji PKD, dominowały jednostki przetwórstwa przemysłowego-101 (głównie drobna wytwórczość związana z produkcją obuwia), na drugiej pozycji plasowały się podmioty zajmujące się handlem i naprawami-59. Jednostki obsługujące rolnictwo i leśnictwo stanowią zaledwie 3% spośród wszystkich podmiotów gospodarczych.

Załamaniem się rynku zbytu obuwia za naszą wschodnią granicą, negatywnie wpłynęło na poziom przedsiębiorczości mieszkańców gminy. Już od 1998 roku obserwujemy stale zmniejszającą się liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w dziale przetwórstwa przemysłowego (200 w 1998, 167 w 2001, 124 w 2004 i zaledwie 101 w 2007).

Wykres 18: Podmioty gospodarcze w gminie Łaskarzew wg wybranych sekcji PKD (2007)

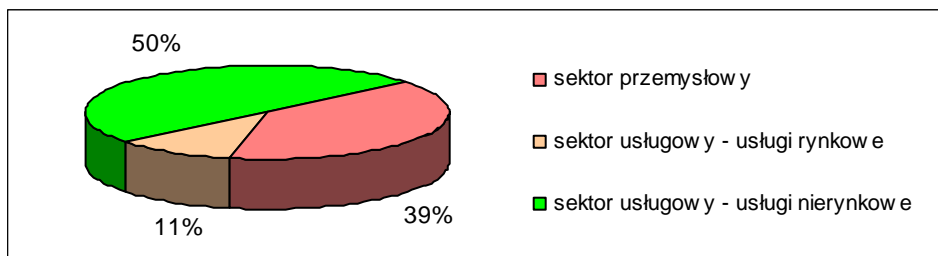
*inne-sekcje C, H, J, L, M, N, O

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDR GUS

I.8.2.2. Stan zatrudnienia i bezrobocie

Obszar gminy Łaskarzew jest głównym miejscem pracy dla 317 osób¹⁰, wśród nich 56% stanowią kobiety. Pozostali aktywni zawodowo mieszkańcy, regularnie dojeżdżają i pracują poza terenem gminy. Aktualne dane obrazujące strukturę zatrudnienia w gminie Łaskarzew pochodzą z Głównego Urzędu Statystycznego (stan na 31 grudnia 2003 roku). Urząd Gminy nie dysponuje nowszymi danymi. W 2003 roku 61% mieszkańców dla których gmina Łaskarzew jest głównym miejscem pracy, zatrudnionych było w sektorze usług.

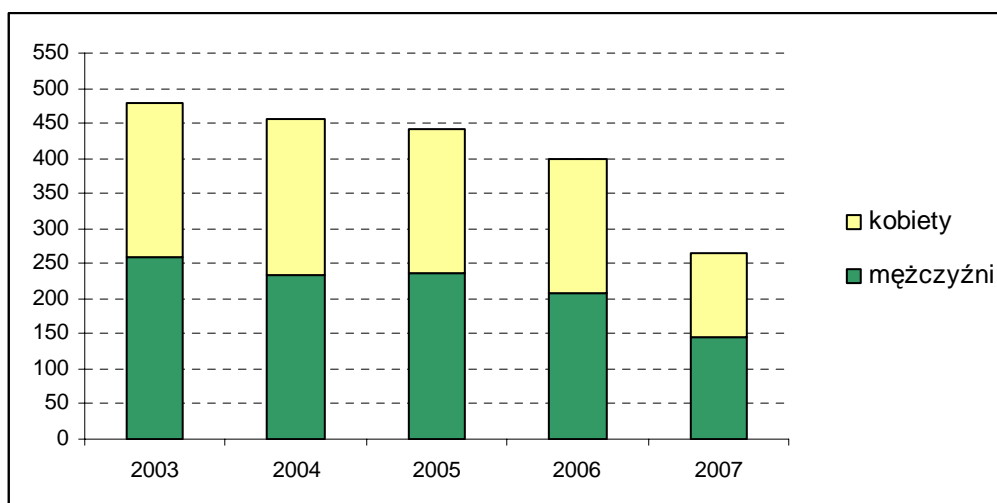
Wykres 19: Pracujący w głównym miejscu pracy wg sektorów ekonomicznych (2003)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDR GUS

W 2007 r. na terenie gminy Łaskarzew zarejestrowanych było 265 bezrobotnych. Większość z nich stanowili mężczyźni (55 %). Liczba bezrobotnych systematycznie spada, co przedstawia poniższy wykres.

Wykres 20: Bezrobotni w gminie Łaskarzew

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDR GUS

I.8.3. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

I.8.3.1. Oświata

Gmina Łaskarzew, zgodnie z kompetencjami, zapewnia edukację na poziomie przedszkolnym, podstawowym i gimnazjalnym. Na terenie gminy funkcjonują następujące placówki oświatowe:

- Zespół Szkół w Starym Pilczynie,
- Zespół Szkół w Izdebnie,
- Szkoła Podstawowa w Dąbrowie z siedzibą w Woli Łaskarzewskiej,
- Szkoła Podstawowa w Krzywdzie.

Ponadto na terenie gminy funkcjonuje Zespół Szkół Specjalnych i Pogotowie Opiekuńcze w Izdebnie, administrowane przez powiat Garwolin.

¹⁰ Dane GUS BDR, stan na 31 grudnia 2003

Szczegółowe dane dotyczące liczby nauczycieli oraz uczniów w roku szkolnym 2007/2008 w poszczególnych placówkach oświatowych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 19: Charakterystyka oświaty w gminie Łaskarzew (2007/2008)

Nazwa placówki	Nauczyciele	Uczniowie gimnazjum	Uczniowie szkoły podstawowej	Uczniowie klasy „0”	Przedszkolaki
Zespół Szkół w Starym Pilczynie	38	203	131	26	25
Zespół Szkół w Izdebnie	12	–	64	10	17
Szkoła Podstawowa w Dąbrowie z siedzibą w Woli Łaskarzewskiej	14	–	103	13	–
Szkoła Podstawowa w Krzywdzie	11	–	64	11	–

Źródło: Dane UG Łaskarzew

Na każdym szczeblu edukacji liczba miejsc w ofercie placówek oświatowych działających na terenie gminy Łaskarzew jest wystarczająca. Wynika to między innymi z faktu iż część dzieci mieszkających w gminie Łaskarzew uczęszcza do szkół spoza terenu gminy. Dotyczy to głównie dzieci z Sośninki, które w większości chodzą do szkoły podstawowej oraz gimnazjum w Łaskarzewie. Dzieci z Bud Krępskich, Helenowa oraz Ksawerynowa wybierają pomiędzy szkołą podstawową w Dąbrowie a Łaskarzewie oraz między gimnazjum w Starym Pilczynie a Łaskarzewie. Dzieci z Leokadii uczęszczają do szkoły w Sobolewie (gmina Sobolew). Do roku 2003 w gminie funkcjonowały szkoły podstawowe w Budach Krępskich, Helenowie oraz Woli Rowskiej, były to szkoły trój oddziałowe.

Liczba miejsc na szczeblu nauczania przedszkolnego również zaspokaja potrzeby mieszkańców gminy. Dużo kobiet pracujących w gospodarstwach rolnych, sprawuje jednocześnie opiekę nad swymi dziećmi.

Na terenie gminy nie funkcjonuje publiczne szkolnictwo ponadgimnazjalne. Jest ono realizowane przez szkoły znajdujące się poza terenem gminy.

Tabela 20: Uczniowie w placówkach oświatowych gminy Łaskarzew

Liczba dzieci w wieku szkolnym		Liczba dzieci w placówkach oświatowych	
dzieci w wieku 3-5 lat	264	przedszkola	42
dzieci w wieku 6-12 lat	560	szkoły podstawowe + "zerówka"	422
dzieci w wieku 13-15	307	gimnazja	203
dzieci w wieku 16-18	315	brak	–

Źródło: Dane UG Łaskarzew, BDR GUS

W roku szkolnym 2007/2008 autobusy gminne codziennie dowoziły 145 uczniów do gimnazjum oraz 75 uczniów do szkoły podstawowej w Dąbrowie. W rezultacie dzienny przebieg autobusów dowożących dzieci wynosił średnio 307 km. Pozostali uczniowie docierają do szkół we własnym zakresie.

I.8.3.2. Kultura

W gminie Łaskarzew działają dwa Ludowe Domy Kultury w Sośnince i Lewikowie. Ponadto w Nowym Pilczynie funkcjonuje Gminna Biblioteka Publiczna posiadająca filie biblioteczne w Dąbrowie oraz Izdebnie. W 2007 roku w bibliotekach zarejestrowanych było 681 czytelników. Powyższe placówki realizują zadania w dziedzinie upowszechniania kultury, edukacji, wychowania i wszechstronnego organizowania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

W mieście Łaskarzew odbywają się corocznie dożynki, organizowane zarówno dla mieszkańców gminy miejskiej jak i wiejskiej.

I.8.3.3. Ochrona zdrowia, pomoc społeczna

Na terenie gminy nie ma zlokalizowanych placówek służby zdrowia. Obsługę medyczną mieszkańcom gminy Łaskarzew zapewniają placówki z miasta Łaskarzew:

- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łaskarzewie (występują poradnie: lekarza POZ, pediatryczna POZ, medycyny szkolnej, stomatologiczna, pielęgniarki środowiskowej-rodzinnej, położnej środowiskowej-rodzinnej oraz laboratorium analityczne, gabinet zabiegowy i punkt szczepień).
- MEDYK Spółka z o.o. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej (występują poradnie: lekarza POZ, pielęgniarki i położnej środowiskowej, chorób wewnętrznych, pediatryczna, ginekologiczno-położnicza, okulistyka, medycyny szkolnej, pielęgniarskiej opieki długoterminowej oraz punkt szczepień).

Ponadto w mieście działają 3 apteki.

Na terenie gminy Łaskarzew zadania z zakresu pomocy społecznej realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łaskarzewie. Poniższa tabela obrazuje beneficjentów GOPS w rozbiciu na rodzaj otrzymywanej pomocy.

Tabela 21: Beneficjenci Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

	Liczba rodzin	Liczba osób
Pomoc społeczna	110	255
Świadczenia rodzinne	561	1175
Zaliczka alimentacyjna	13	22

Źródło: Dane UG Łaskarzew

I.8.3.4. Sport i turystyka

Bazę sportową stanowią wyłącznie obiekty zlokalizowane przy placówkach szkolnych. W Starym Pilczynie znajduje się zmodernizowane boisko szkolne w ramach którego wydzielono: boisko do piłki nożnej (62x42m), boisko wielofunkcyjne (42x22m), bieżnię do skoku w dal oraz rzutnię do pchnięcia kulą. Podobny obiekt o nieco mniejszych rozmiarach ma powstać przy szkole podstawowej w Krzywdzie. Ponadto w 2006 r. w Woli Łaskarzewskiej została wybudowana hala sportowa (28x61m; siłownia, sala korekcyjna, widownia). Wspomniane obiekty charakteryzują się wysoką funkcjonalnością i nowoczesnością dzięki czemu powinny służyć mieszkańcom gminy przez wiele kolejnych lat.

W gminie odbywa się niewiele imprez sportowych o charakterze cyklicznym:

- Indywidualne Mistrzostwa Gminy Łaskarzew w tenisie stołowym o Puchar Wójta,
- Mistrzostwa Gminy Łaskarzew o Puchar Wójta w Piłce Siatkowej Kobiet i Mężczyzn.

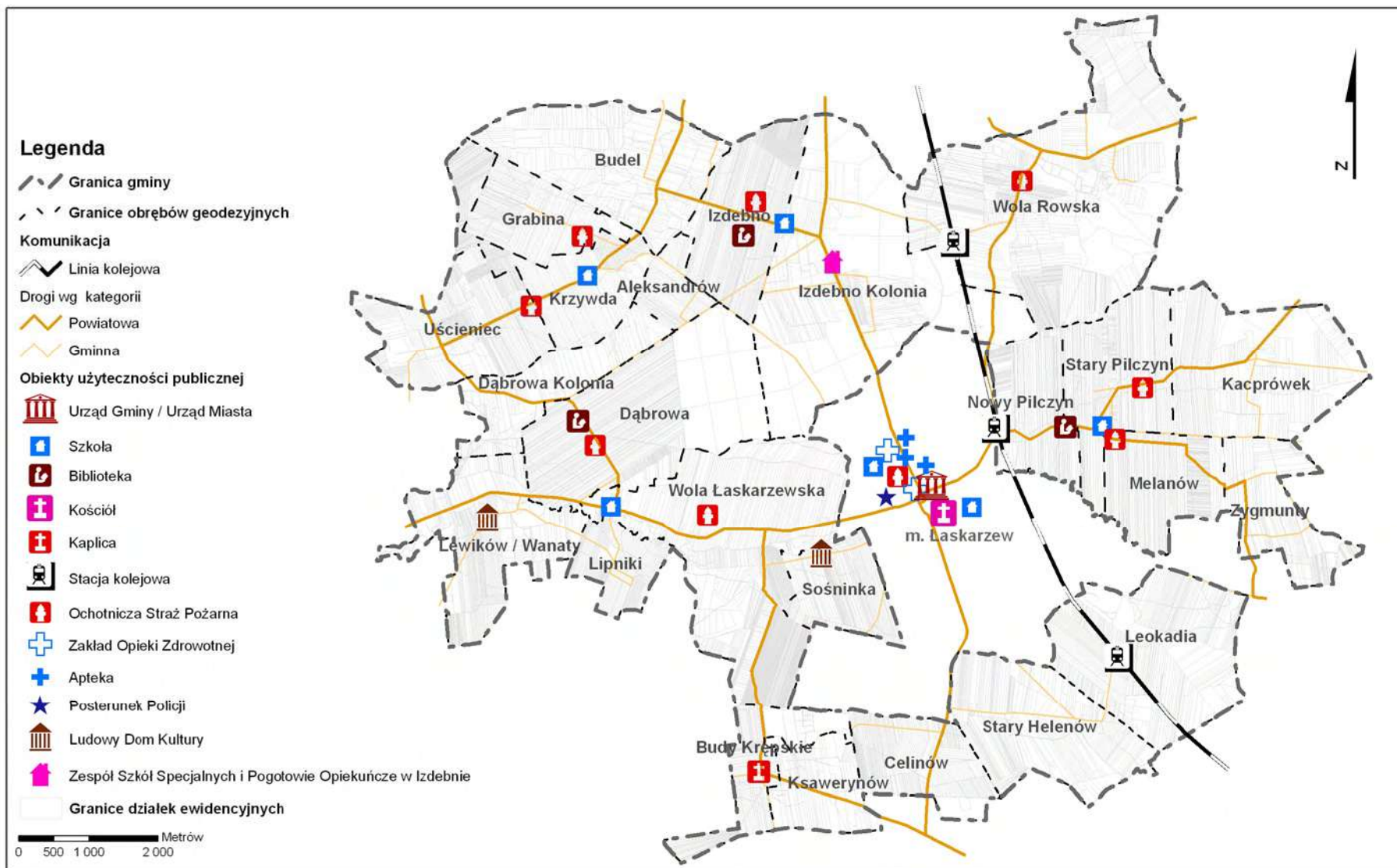
Gmina jest niedoinwestowana w zakresie infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, co jest szczególnie istotne w świetle jej aspiracji dotyczących rozwoju turystyki wiejskiej, weekendowej, krajoznawczej, agroturystyki (obecnie na terenie gminy funkcjonuje tylko jedno gospodarstwo agroturystyczne).

Przez teren przebiegają dwa znakowane piesze szlaki turystyczne:

- szlak niebieski „Czterech Pancernych i Psa” – Wola Rowska (stacja PKP) – Izdebno Kolonia – Dąbrowa – Wanaty – ... – Wilga (ośrodki wczasowe) – skansen bojowy I Armii Wojska Polskiego;
- czerwony „Szlak Walk Narodowyzwoleńczych” – Dęblin – ... – Budy Krępskie – Leonów – Lipniki – Lewików – Wanaty – ... – Wilga (ośrodki wczasowe) – skansen bojowy I Armii Wojska Polskiego;

Ponadto przez teren gminy przebiegają znakowane szlaki rowerowe, stanowiące pierwszy etap wdrażanego systemu szlaków rowerowych powiatu garwolińskiego, tzw. „Garwoszlaków”.

Schemat 13: Rozmieszczenie obiektów użyteczności publicznej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Łaskarzew

I.9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

Charakterystyka zagrożeń

We wrześniu 2008 roku został opracowany Plan Reagowania Kryzysowego Gminy Łaskarzew. Opracowanie to szczegółowo określa struktury i zasady organizacyjne instytucji i zespołów odpowiedzialnych za funkcjonowanie gminy w sytuacjach kryzysowych oraz realizację zadań mających na celu złagodzenie ewentualnych skutków zdarzenia, przywracanie i odtwarzanie warunków bytowania po zdarzeniu. Plan swym zakresem obejmuje realne i potencjalne zagrożenia ludzi i środowiska na obszarze gminy Łaskarzew. Wśród realnych i potencjalnych zagrożeń zostały wymienione między innymi:

1. Zagrożenia spowodowane siłami natury
 - o Na obszarze całej gminy – silne (huraganowe) wiatry, nadmierne opady deszczu i śniegu, oblodzenia, silne mrozy, susze;
 - o Podwyższony stan wody w rz. Promnik może prowadzić do okresowych podtopień terenów położonych w sołectwie Sośninka.
2. Zagrożenia radiacyjne
 - o Potencjalne zagrożenie radiacyjne dla terenu gminy Łaskarzew stanowi tranzyt materiałów niebezpiecznych na trasie kolejowej Warszawa – Dorohusk przebiegającej przez teren gminy.
3. Zagrożenia chemiczne
 - o Przewozy toksycznych substancji przemysłowych. Zagrożone są tereny wzdłuż ciągów komunikacyjnych, szczególnie położone w pobliżu linii kolejowej.
4. Zagrożenia biologiczne
 - o Potencjalne wystąpienie chorób zakaźnych.
5. Awarie
 - o Potencjalne wystąpienie awarii obiektów i sieci infrastruktury technicznej.
6. Pożary
 - o Szczególnie zagrożone kompleksy leśne w pobliżu miejscowości: Leokadia, Izdebno-Kolonia Krzywda, Lewików, Stary Helenów.

Tabela 22: Akcje ratunkowe jednostek OSP w 2007 roku.

Jednostka	Wyjazdy razem	Pożary	Inne miejscowe zagrożenia
OSP Łaskarzew	52	48	4
OSP Izdebno	12	8	4
OSP Dąbrowa	8	7	1
OSP Melanów	8	4	1
OSP Uścieniec – Krzywda	0	0	0
OSP Stary Pilczyn	10	5	5
OSP Wola Rowska	11	6	5
OSP Wola Łaskarzewska	0	0	0
OSP Grabina	0	0	0

Źródło: UG Łaskarzew

7. Katastrofy
 - o Prawdopodobieństwo wystąpienia katastrofy kolejowej, szczególnie zagrożone są tereny położone w pobliżu linii kolejowej.
8. Zagrożenia terrorystyczne
 - o Zagrożeń terrorystycznych na terenie gminy nie można wykluczyć, jednakże prawdopodobieństwo ich wystąpienia jest znikome.

9. Zagrożenia protestami społecznymi
- o Znikome prawdopodobieństwo wystąpienia.

Innym aspektem zagrożeń bezpieczeństwa ludności i jej mienia są zagrożenia w ruchu drogowym. Przyczyną znacznego wzrostu wypadków drogowych w ostatnich latach jest nie tylko nieprzestrzeganie przepisów ruchu drogowego, wzrost liczby pojazdów, czy niski poziom kultury motoryzacyjnej uczestników ruchu, ale także zły i stale pogarszający się stan infrastruktury drogowej. Policjanci z Zespołu Kryminalnego w okresie (01.01.2007-31.10.2007r.) wszczęli 34 postępowania przygotowawcze, dotyczące przestępstw zaistniałych w ruchu drogowym. W tym: 29 nietrzeźwych kierujących (z czego 18 to rowerzyści), 5 zdarzeń drogowych.¹¹

Instytucje odpowiedzialne za zapewnienie bezpieczeństwa

W gminie Łaskarzew został utworzony Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego (współpracujący z Wydziałem Zarządzania Kryzysowego, Ochrony Ludności Spraw Społecznych i Obywatelskich w Starostwie Powiatowym Garwolin). Jego głównym zadaniem jest:

- o ocena występujących i potencjalnych zagrożeń mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo publiczne i prognozowanie tych zagrożeń,
- o przekazywanie do wiadomości publicznej informacji związanych z zagrożeniami.

Bezpieczeństwa na terenie gminy Łaskarzew strzegą:

1. Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w: Łaskarzewie, Izdebnie, Melanowie, Dąbrowie, Uścieńcu – Krzywdzie, Starym Pilczynie, Woli Łaskarzewskiej, Woli Rowskiej, Grabinie);
2. Posterunek Policji w Łaskarzewie.

¹¹ Dane z Komendy Powiatowej Policji w Garwolinie

I.10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

I.10.1. DOKUMENTY SZCZEBŁA WOJEWÓDZKIEGO

Podstawowymi dokumentami programowymi polityki rozwoju, które z mocy ustawy sporządza i realizuje samorząd województwa są *Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020 – aktualizacja*¹² uchwalona w 2006 r. oraz traktowany jako jej przestrzenna interpretacja *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego*¹³ z 2004 r.

I.10.1.1. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa uzupełnia i uszczegóławia zapisy Strategii przekładając je na konkretne rozwiązania przestrzenne. W Planie przyjęto, że zrównoważoną strukturę funkcjonalno-przestrzenną województwa będą tworzyć główne ośrodki osadnicze, jako elementy węzłowe, z siecią powiązań infrastrukturalnych kształtujących potencjalne pasma rozwoju oraz przestrzenie otwarte o różnych funkcjach uwarunkowanych bezpośrednio cechami środowiska przyrodniczego. Kluczowymi elementami równoważenia rozwoju są aglomeracja warszawska i ośrodki subregionalne. Przeprowadzona analiza cech społeczno-gospodarczych i możliwości rozwoju Regionu wskazuje na konieczność podziału funkcjonalnego obszaru województwa na następujące obszary:

- obszar aglomeracji warszawskiej,
- obszar największych wpływów aglomeracji warszawskiej,
- obszar niskiej zdolności wykorzystania endogenicznych czynników rozwoju.

W obszarze największych wpływów aglomeracji warszawskiej (w zasięgu którego znajduje się gmina Łaskarzew) polityka przestrzenna polega na wspieraniu dotychczasowych kierunków rozwoju m.in. poprzez umacnianie ośrodków subregionalnych (koncentracja infrastruktury społecznej i okołobiznesowej), rozwój systemu transportowego, specjalizację produkcji rolnej i rozwój turystyki. Ponadto wspierane są mechanizmy dyfuzji innowacji i postępu z aglomeracji warszawskiej. Działania samorządu województwa polegają głównie na wspieraniu wybranych inicjatyw samorządów lokalnych. Obszar ten charakteryzuje się przewagą funkcji pozarolniczych i dobrą dostępnością komunikacyjną Warszawy.

Misją Planu jest tworzenie warunków do osiągnięcia spójności terytorialnej oraz trwałego i zrównoważonego rozwoju województwa mazowieckiego, poprawy warunków życia jego mieszkańców oraz do stałego zwiększania efektywności procesów gospodarczych i konkurencyjności Regionu. Równoważenie rozwoju i dążenie do zmian w strukturze obszarów problemowych ma być osiągnięte poprzez następujące cele:

- zapewnienie większej spójności przestrzennej województwa i stwarzanie warunków do wyrównywania dysproporcji rozwojowych;
- zapewnienie zrównoważonego i harmonijnego rozwoju województwa poprzez zachowanie właściwych relacji pomiędzy poszczególnymi systemami i elementami zagospodarowania przestrzennego;
- zwiększenie konkurencyjności Regionu i poprawę warunków życia.

Wskazane w Planie pasma aktywności społecznej i gospodarczej oparto o systemy infrastruktury technicznej o znaczeniu międzynarodowym, krajowym i regionalnym. Procesy ich modernizacji i rozbudowy będą podstawą do kształtowania się pasm dynamizujących aktywność województwa opartych o paneuropejskie, ponadregionalne i regionalne korytarze transportowe. Gmina

¹²Uchwała Nr 78/06 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 29 maja 2006 r.

¹³Uchwała Nr 65/2004 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 7 czerwca 2004 r.

Łaskarzew leży w zasięgu europejskiego korytarza transportowego KA (postulowany) Gdańsk – Warszawa – Kowel – Konstanca/Odessa, którego potencjalne wypełnienie na obszarze Mazowsza stanowić będą: fragment autostrady A1 oraz dróg ekspresowych S10 i S17, a także linia kolejowa nr 7 (E28) Warszawa Wschodnia Osobowa – Dorohusk (przecinająca obszar gminy Łaskarzew).

I.10.1.2. Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020 (aktualizacja)

Zaktualizowana w 2004 r. Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego wyznacza perspektywę rozwoju regionu do 2020 r. Obejmuje także działania, które będą współfinansowane ze środków krajowych i funduszy strukturalnych UE w okresie programowania 2007–2013 oraz w kolejnej perspektywie. W dokumencie tym przyjęty został zaktualizowany (w stosunku do wersji Strategii uchwalonej w 2001 r.) układ celów rozwoju województwa mazowieckiego.

Cel nadrzędny województwa mazowieckiego został zdefiniowany jako „Wzrost konkurencyjności gospodarki i równoważenie w Regionie podstawą poprawy jakości życia mieszkańców”.

Strategia wyznacza następujące cele strategiczne:

- Budowa społeczeństwa informacyjnego i poprawa jakości życia mieszkańców województwa.
- Zwiększenie konkurencyjności Regionu w układzie międzynarodowym.
- Poprawa spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej Regionu w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Cele pośrednie to:

- Rozwój kapitału społecznego.
- Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki Regionu.
- Stymulowanie rozwoju funkcji metropolitalnych Warszawy.
- Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych.
- Rozwój społeczeństwa obywatelskiego oraz kształtowanie wizerunku Regionu.

W ramach realizacji tego ostatniego celu wśród kierunków działań są przewidziane działania związane z promocją i zwiększaniem atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej Regionu w oparciu o walory środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego oraz kreowaniem i promocją produktu Regionu.

Ponadto dokument zawiera propozycję systemu i wskaźników służących monitorowaniu realizacji Strategii oraz uwarunkowania realizacyjne Strategii.

I.10.2. DOKUMENTY SZCZEBŁA POWIATOWEGO

I.10.2.1. Strategia Rozwoju Powiatu Garwolińskiego do 2014 r.

Strategia została przyjęta Uchwałą Nr XXII/137/2004 Rady Powiatu Garwolińskiego z dnia 25 sierpnia 2004r. ustala hierarchię celów, podporządkowuje działania doraźne celom długookresowym oraz dostarcza podstaw do racjonalnego działania. Misja została określona następująco: „Poprawa warunków życia mieszkańców powiatu garwolińskiego”, natomiast cele strategiczne to:

- C1: Rozwój lokalnego rynku pracy poprzez wzrost zatrudnienia i wspieranie rozwoju gospodarczego
- C2: Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich oraz działania na rzecz ochrony środowiska naturalnego
- C3: Wzrost jakości świadczonych usług publicznych.

Ich realizacji służyć winny między innymi następujące cele operacyjne i zadania realizacyjne:

CEL STRATEGICZNY C1: ROZWÓJ LOKALNEGO RYNKU PRACY POPRZEZ WZROST ZATRUDNIENIA I WSPIERANIE ROZWOJU GOSPODARCZEGO	
CEL OPERACYJNY C1.1: Wykorzystanie potencjału gospodarczego powiatu oraz kreowanie korzystnego klimatu dla rozwoju gospodarczego	Zadania realizacyjne: C1.1.A Stworzenie strefy aktywności gospodarczej.

<p>CEL OPERACYJNY C.1.4: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej służącej wzmocnieniu konkurencyjności powiatu.</p>	<p>Zadania realizacyjne: C1.4.A Poprawa stanu technicznego, parametrów użytkowych i bezpieczeństwa dróg powiatowych i gminnych w pierwszej kolejności dróg ułatwiających dojazd do terenów inwestycyjnych i atrakcyjnych terenów turystyczno rekreacyjnych poprzez: · modernizacja dróg w celu osiągnięcia standardów Unii Europejskiej w zakresie nacisku na oś, bezpieczeństwa i ochrony środowiska, · poprawa stanu poboczy. C1.4.D Stworzenie odpowiednich warunków dla rozwoju turystyki rowerowej –budowa ścieżek rowerowych. C1.4.E Zwiększenie stopnia spójności komunikacyjnej z regionem radomskim poprzez budowę przeprawy mostowej w gminie Maciejowice.</p>
<p>CEL STRATEGICZNY C2: WSPIERANIE ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH ORAZ DZIAŁANIA NA RZECZ OCHRONY ŚRODOWISKA NATURALNEGO</p>	
<p>CEL OPERACYJNY C2.1: Rozwój rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego.</p>	<p>Zadania realizacyjne: C2.1.B Upowszechnianie rolnictwa ekologicznego w gospodarstwach o niewielkim areale i potencjale produkcji rolnej.</p>
<p>CEL OPERACYJNY C2.2: Poprawa warunków bytowych ludności zamieszkującej tereny wiejskie oraz kreowanie pozarolniczych miejsc</p>	<p>Zadania realizacyjne: C2.2.A Poprawa stanu infrastruktury technicznej na obszarach wiejskich: · wspieranie budowy sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej. C2.2.C [...] tworzenie gospodarstw agroturystycznych.</p>
<p>CEL OPERACYJNY C2.3: Rozwój systemu ochrony przyrody</p>	<p>Zadania realizacyjne: C2.3.C Zwiększanie lesistości i ochrona istniejących lasów: · zalesianie gruntów rolniczo mało przydatnych, · zaostrenie kryteriów wydawania pozwoleń wyłączania powierzchni lasów na cele nierolnicze i nieleśne. C2.3.D Objęcie ochroną najcenniejszych pod względem ekologicznym obszarów powiatu.</p>
<p>CEL OPERACYJNY C2.4: Wykorzystanie walorów przyrodniczo-krajoznawczych powiatu poprzez promocję i rozwój infrastruktury turystycznej</p>	<p>Zadania realizacyjne: C2.4.A Tworzenie szlaków turystycznych i budowa ścieżek rowerowych na bazie atrakcyjnych miejsc krajoznawczych i historycznych powiatu: · wspieranie tworzenia ścieżek edukacyjnych i ich wykorzystywanie dla celów turystycznych</p>
<p>CEL STRATEGICZNY C3: WZROST JAKOŚCI ŚWIADCZONYCH USŁUG PUBLICZNYCH</p>	
<p>CEL OPERACYJNY C3.1: Rozwój systemu edukacji i bazy sportowej</p>	<p>Zadania realizacyjne: C3.1.A Modernizacja bazy dydaktycznej i sportowej w powiecie: · modernizacja i rozbudowa obiektów oświatowych [...]. · budowa i modernizacja istniejących sal gimnastycznych oraz rozbudowa zaplecza sportowego jednostek oświatowych</p>

I.10.2.2. Program Ochrony Środowiska

Program Ochrony Środowiska został przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Garwolińskiego Nr 27/145/2008 z 30 grudnia 2008. Program obejmuje horyzont czasowy lat 2008-2015, z podziałem na okresy: 2008-2011, 2012-2015.

Nadrzędny cel Programu sformułowano następująco: „Osiągnięcie trwałego rozwoju powiatu garwolińskiego i zwiększenie jego atrakcyjności poprzez poprawę środowiska przyrodniczego

i rozwój infrastruktury technicznej”, jego osiągnięciu służyć ma realizacja następujących priorytetów z zakresu ochrony środowiska:

Priorytet 1 – Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych

Priorytet 2 – Utrzymanie dobrych standardów dla jakości powietrza

Priorytet 3 – Ograniczenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego

Priorytet 4 – Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej ochrony środowiska

Priorytet 5 – Podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa powiatu

Priorytet 6 – Kompleksowa gospodarka odpadami (prowadzona zgodnie z Planem gospodarki odpadami

Tabela 23: Długoterminowy harmonogram realizacyjny programu ochrony środowiska na lata 2008-2015

Cel długoterminowy	Cel krótkoterminowy
Poprawa stanu wód powierzchniowych, ochrona jakości wód podziemnych i rozwój infrastruktury z zakresu gospodarki wodno-ściekowej	Zapewnienie mieszkańcom Powiatu odpowiedniej jakości i ilości wody pitnej Rozwój i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej
Spełnianie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza	Spełnianie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza Spełnianie standardów emisyjnych z instalacji, wymaganych przepisami prawa
Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców powiatu ponadnormatywnym hałasem	Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców powiatu ponadnormatywnym hałasem emitowanym przez środki transportu Ograniczanie ponadnormatywnego hałasu pochodzenia przemysłowego
Ochrona przed nadmiernym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych	Ochrona przed nadmiernym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych
Zapobieganie poważnym awariom przemysłowym i zagrożeniom naturalnym oraz eliminacja i minimalizacja skutków w razie ich wystąpienia	Zapobieganie poważnym awariom przemysłowym i zagrożeniom naturalnym oraz eliminacja i minimalizacja skutków w razie ich wystąpienia
Utrzymanie i rozwój walorów przyrodniczych Powiatu Ochrona zasobów leśnych i zrównoważona gospodarka leśna	Ochrona terenów chronionych i przyrodniczo cennych Ochrona i zwiększanie terenów zieleni osiedlowej na terenie miast i jednostek osadniczych Racjonalne wykorzystanie walorów przyrodniczo-kulturowych powiatu Ochrona zbiorowisk leśnych i prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej Utrzymanie obecnego poziomu lesistości lub jego powiększanie
Racjonalne wykorzystanie gleb i gruntów wraz z ich ochroną i rekultywacją	Racjonalne wykorzystanie gleb i gruntów wraz z ich ochroną i rekultywacją
Ochrona zasobów złóż nieeksploatowanych, zahamowanie nielegalnego wydobycia kopalin oraz rekultywacja terenów poeksploatacyjnych.	Ochrona zasobów złóż nieeksploatowanych, zahamowanie nielegalnego wydobycia kopalin oraz rekultywacja terenów poeksploatacyjnych.
Racjonalizacja wykorzystania zasobów wodnych	Racjonalizacja wykorzystania zasobów wodnych
Zwiększenie efektywności energetycznej gospodarki	Zwiększenie efektywności energetycznej gospodarki
Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii	Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii
Zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa Powiatu, kształtowanie postaw proekologicznych mieszkańców oraz poczucia odpowiedzialności za stan środowiska.	Zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa Powiatu, kształtowanie postaw proekologicznych mieszkańców oraz poczucia odpowiedzialności za stan środowiska.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie POŚ

I.10.2.3. Plan Gospodarki Odpadami

Plan Gospodarki Odpadami został przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Garwolińskiego Nr 27/145/2008 z 30 grudnia 2008. Plan zakłada, iż gmina Łaskarzew do roku 2014 będzie korzystać z istniejącego składowiska odpadów komunalnych zlokalizowanego na terenie miasta Łaskarzew (do wyczerpania jego chłonności). Plan proponuje utworzenie Punktów Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów (po jednym w każdej gminie powiatu garwolińskiego). Na terenie PDGO magazynowane

będą odpady przeznaczone do dalszego transportu do miejsc ich ostatecznego odzysku lub unieszkodliwiania.

I.10.3. DOKUMENTY SZCZEBLA LOKALNEGO

I.10.3.1. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Łaskarzew

W sierpniu 2004 r. został uchwalony *Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Łaskarzew na lata 2004–2013*¹⁴. Dokument ten (opracowany zgodnie z wytycznymi zawartymi w Uzupełnieniu ZPORR) służyć winien m.in. pozyskiwaniu środków z funduszy strukturalnych oraz pozyskiwaniu środków finansowych z innych dostępnych programów na realizację zadań w nim zawartych. Horyzont czasowy Planu został podporządkowany okresom programowania UE i dzieli się na lata 2004–2006 oraz 2007–2013. Wyróżnione zostały trzy obszary priorytetowe, do których zostały przyporządkowane zadania przewidziane do realizacji:

Obszary priorytetowe	Wybrane zadania planowane do realizacji w okresie 2007–2013 na terenie gminy Łaskarzew	
Infrastruktura społeczna	Budowa boiska szkolnego w Starym Pilczynie	2012
	Budowa boiska szkolnego w Woli Łaskarzewskiej	2013
Infrastruktura komunikacyjna	Remonty dróg gminnych (wyrównanie nawierzchni, tłuczeń, żwir, dywanik asfaltowy)	2008–2013
Infrastruktura techniczna	Budowa oczyszczalni ścieków	2007
	Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowościach: Nowy Pilczyn, Stary Pilczyn, Melanów, Kacprówek	2007–2010
	Budowa oczyszczalni przydomowych w miejscowościach: Ksawerynow, Budy Krępskie, Celinów, Leokadia, Helenów	2009
	Modernizacja stacji wodociągowej i uzupełnienie przyłączy wodociągowych	2010–2011
	Budowa sieci gazowej w miejscowościach: Izdebno Kolonia, Izdebno, Budel, Aleksandrów, Krzywda, Uścieniec, Helenów, Celinów, Budy Krępskie, Ksawerynow, Leokadia, Wola Rowska	2012
	Modernizacja linii elektrycznej	2007–2013

I.10.3.2. Program Ochrony Środowiska dla gminy Łaskarzew

Obowiązujący od 2004 r. *Program Ochrony Środowiska dla gminy Łaskarzew* stanowi podstawę planowania działań w zakresie ochrony środowiska w latach 2004–2014. Zawiera wytyczne dla formułowania polityki ochrony środowiska w regionie wyrażone w głównych celach programu:

- zachowanie i odtwarzanie występującego na obszarze gminy bogactwa przyrodniczego i krajobrazu,
- ochrona i poprawa jakości wód podziemnych, racjonalne użytkowanie wód podziemnych i gruntów,
- poprawa jakości i zapobieganie zanieczyszczeniu wód powierzchniowych,
- zapobieganie zanieczyszczeniu powierzchni ziemi, poprawa stanu gospodarki odpadami,
- poprawa jakości powietrza atmosferycznego.

Realizacja powyższych celów będzie następowała m.in. poprzez:

- rekultywację terenów użytkowych i zdegradowanych,
- zwiększanie retencji naturalnej i sztucznej.

Wciąż aktualnym zadaniem z zakresu ochrony przyrody i krajobrazu jest tworzenie nowych obszarów zieleni, obiektów chronionych oraz zalesianie gruntów porolnych.

I.10.3.3. Plan Gospodarki Odpadami dla gminy Łaskarzew na lata 2004-2015

Plan wskazuje jako docelowe miejsce unieszkodliwiania odpadów RZGO w Siedlcach (nie wcześniej niż od 2010 r.). Do tego czasu odpady z terenu gminy Łaskarzew będą deponowane na składowisko miejskie w Łaskarzewie, które winno być również bazą dla segregacji i obróbki zebranych surowców wtórnych.

¹⁴ Uchwała NR XIX/74/04 Rady Gminy Łaskarzew z dnia 20 października 2006 r. w sprawie uchwalenia Strategii Rozwoju Gminy Chełmża na lata 2007 – 2015.

I.10.3.4. Wnioski złożone do zmiany SUiKZP Gminy Łaskarzew

Na etapie składania wniosków do Urzędu Gminy Łaskarzew wpłynęło 135 wniosków do opracowywanego studium. W tym 4 wnioski złożone przez instytucje.

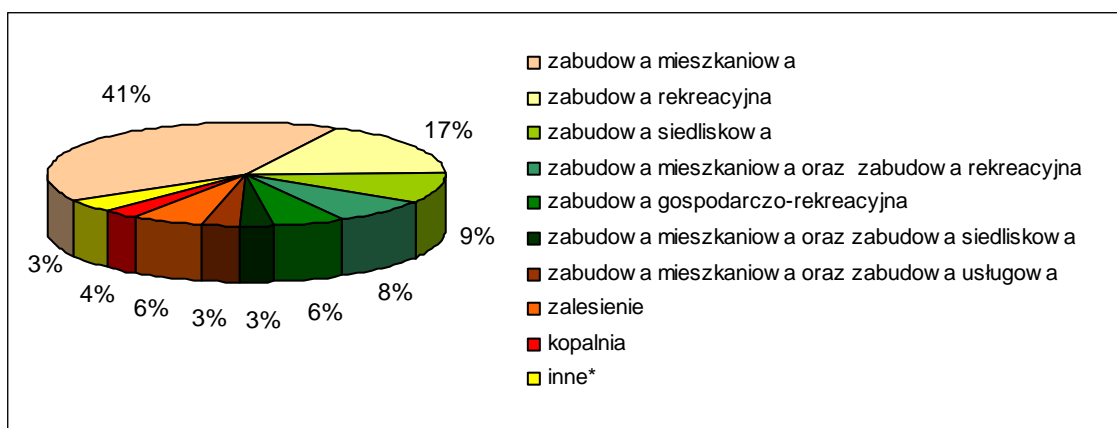
Tabela 24: Wykaz wniosków złożonych przez instytucje do zmiany studium

Lp.	Nazwa instytucji	Przedmiot wniosku
1	Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie Wydział Środowiska i Rolnictwa	<p>Należy uwzględnić:</p> <ul style="list-style-type: none"> Przepisy wynikające z art. 6, 24, 45, 66 ust. 1, 78, 117, 119 oraz art. 121 ustawy 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody; Przepisy dotyczące ochrony gatunkowej wynikające z ustawy o ochronie przyrody w tym: Rozporządzenie Ministra Środowiska o ochronie gatunkowej zwierząt, roślin, grzybów w zakresie występowania gatunków chronionych; Przepisy wynikające z Rozporządzenia nr 68 Wojewody Mazowieckiego z dnia 23 czerwca 2005 r. w sprawie Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu położonego na terenie powiatów garwolińskiego, mińskiego i otwockiego; Art. 71, 72 i 73 Prawa Ochrony Środowiska; W odniesieniu do pomników przyrody należy umieścić zapis o następującej treści: wszelkie prace prowadzone w zasięgu strefy wpływu na pomnik przyrody winny być uzgodnione z Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody <p>Ponadto należy zbadać czy planowane przeznaczenia terenów nie naruszają ustaleń Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej w Florencji 20 października 2000 r., Konwencji Berneńskiej sporządzonej w Bernie dnia 19 września 1979 r., Konwencji z Rio de Janeiro sporządzonej w Rio de Janeiro dnia 5 czerwca 1992 r.</p>
2	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Warszawie Delegatura w Siedlcach	<p>Pouczenie dotyczące treści Studium w zakresie ochrony zabytków. Opracowanie powinno się opierać na uprzednio sporządzonej Gminnej Ewidencji Zabytków. Powinno zawierać wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz w ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.</p>
3	Polskie Koleje Państwowe S.A. Oddział Gospodarowania Nieruchomościami w Warszawie	<p>Działki ew. o numerach: 250 obręb Izdebnio Kolonia, 144 obręb Piłczyn Nowy, 325 obręb Leokadia, 895/1 obręb Wola Rowska, stanowią tereny zamknięte. Pozostała treść wniosku nie dotyczy obszaru gminy Łaskarzew.</p>
4	PGE Dystrybucja Warszawa-Teren Sp. z o. o.	<ul style="list-style-type: none"> Należy uwzględnić: rozbudowę sieci energetycznej napowietrznej i kablowej średniego i niskiego napięcia oraz budowę nowych stacji transformatorowych SN/nN; pasy dla linii średniego i niskiego napięcia oraz oświetlenia ulicznego w ciągach drogowych; konieczność prowadzenia linii SN i nN po oddzielnych trasach; projektowanie w istniejących liniach napowietrznych SN, stacji transformatorowych słupowych, natomiast stacje wewnętrzne tylko w przypadku dużych mocy i braku napowietrznych linii SN; zapisy ogólne dot. tras linii SN i nN, które umożliwiłyby ewentualne wykonanie zasilania liniami napowietrznymi jak i kablowymi (dot. również stacji wewnętrznych i słupowych); rezerwy terenu pod budowę nowych stacji, jeśli takie będą niezbędne do zasilania danego terenu; dopuszczanie na terenie obszarów chronionych skracania wysokości lub usuwania drzew i krzewów pod napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi; zakaz nasadzeń pod nadpowietrznymi liniami elektroenergetycznymi; nakaz przycinania drzew i krzewów rosnących pod liniami elektroenergetycznymi; zachowanie istniejących linii elektroenergetycznych wysokich napięć (WN) 220 i 110 kV, średnich napięć (SN) 15 kV i niskich napięć (nN) 0,4 kV oraz istniejących stacji rozdzielczych, transformatorowych i transformatorowo-rozdzielczych WN/SN i SN/nN.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Łaskarzew

Pozostałe wnioski składane były głównie przez mieszkańców gminy. 10 wniosków wpłynęło od Sołtysów i Rad Sołeckich. Najwięcej wniosków dotyczyło działek położonych w zachodniej części gminy. Mieszkańcy prawie w ogóle nie wnioskowali o zmianę przeznaczenia w południowej części gminy. Przedmiotem analizowanych wniosków była głównie zabudowa mieszkaniowa-56 wniosków dotyczących działek rozproszonych na całym obszarze gminy. Liczną grupę stanowiły również wnioski o zmianę przeznaczenia na zabudowę rekreacyjną-23 wnioski dotyczące głównie działek z sołectw Dąbrowa i Lipniki.

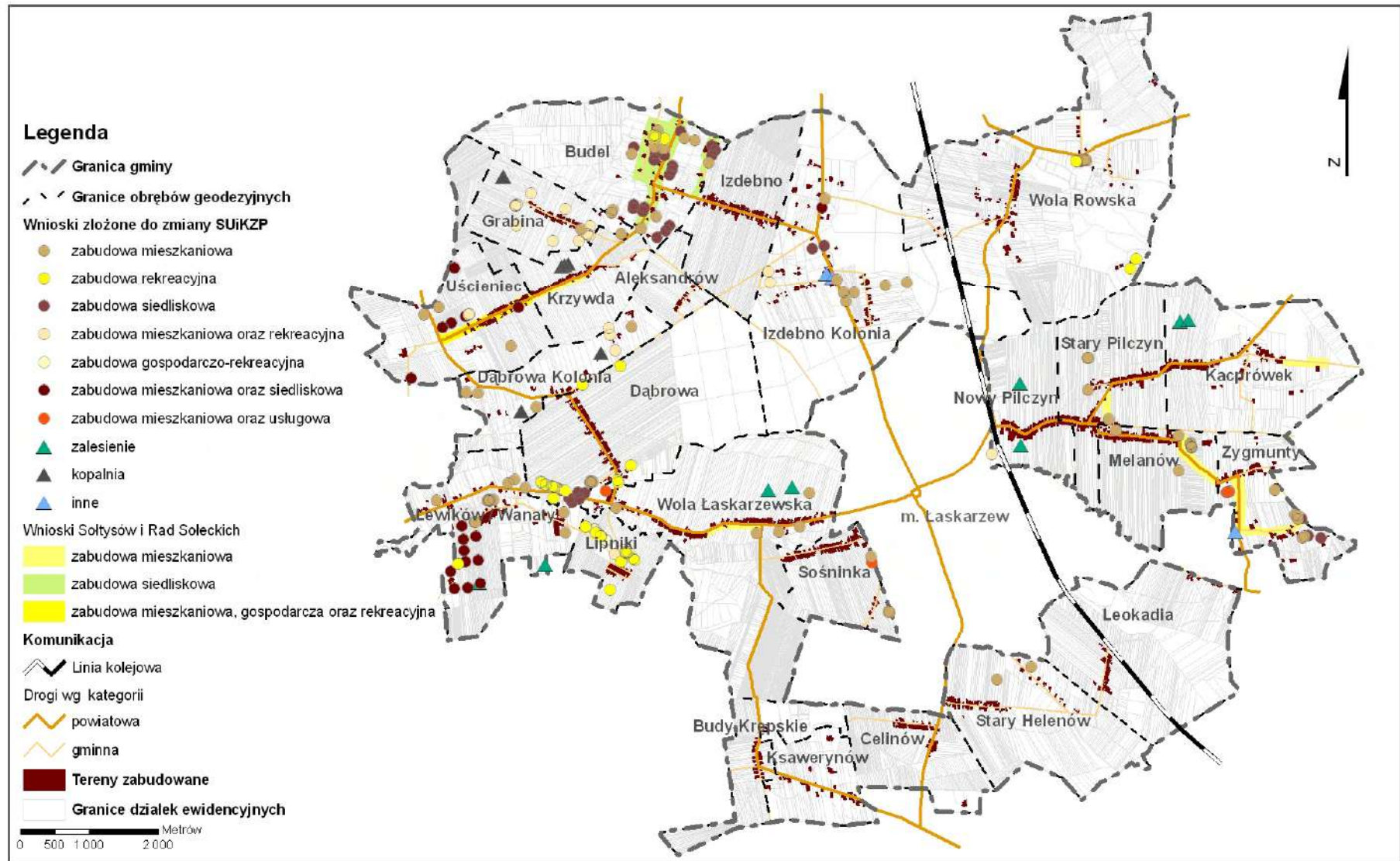
Wykres 21: Struktura wniosków złożonych do zmiany studium

*inne-zabudowa mieszkaniowa oraz zabudowa gospodarcza; zabudowa mieszkaniowa oraz zabudowa przemysłowa nieuciążliwa; zabudowa mieszkaniowa oraz zabudowa gospodarcza oraz zabudowa rekreacyjna; zabudowa siedliskowa oraz kopalnia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Łaskarzew

Schemat 14: Wnioski złożone do zmiany SUIKZP

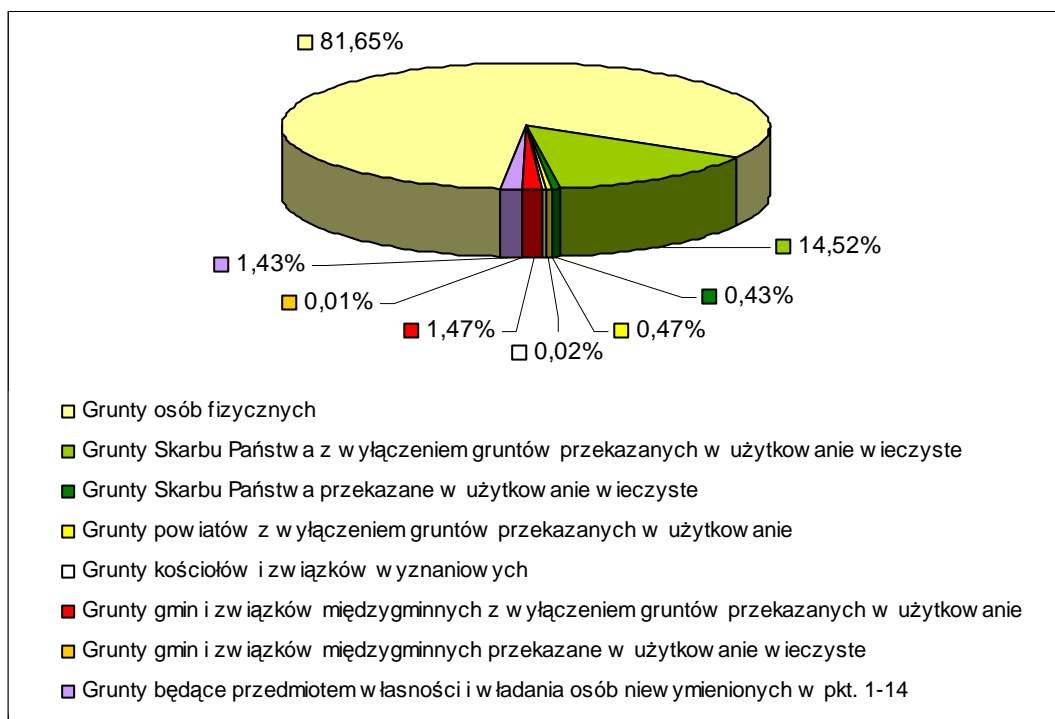

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Łaskarzew

I.11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW

Gmina Łaskarzew zajmuje powierzchnię 8761 ha. Zdecydowaną większość stanowią grunty będące własnością osób fizycznych (7153 ha). Wśród nich wyraźnie dominują grunty wchodzące w skład gospodarstw rolnych (96 % pow. gruntów osób fizycznych). Skarb Państwa jest właścicielem ok. 15 % powierzchni gruntów w gminie. Ponad 90% z nich jest w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe. Trzecią co do wielkości grupę stanowią grunty komunalne. Gmina jest właścicielem gruntów o łącznej powierzchni nieznacznie przekraczającej 100 ha, co stanowi ok. 1,3%. Poniżej zamieszczony został wykres obrazujący strukturę własności gruntów w gminie.

Wykres 22: Struktura własności gruntów w gminie Łaskarzew wg grup rejestrowych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Łaskarzew

I.12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

I.12.1. OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O OCHRONIE PRZYRODY

Prawnie ustanowionymi formami ochrony przyrody właściwymi dla obszaru gminy Łaskarzew są Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu oraz pomniki przyrody. Na terenie gminy brak jest innych form ochrony przyrody tj. parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, obszarów Natury 2000, stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych oraz zespołów przyrodniczo–krajobrazowych.

Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu

NOChK został powołany na mocy uchwały WRN w sprawie powołania obszarów chronionego krajobrazu (Dz. U. W.S. z 1986 r., Nr 11, poz. 130 z późniejszymi zmianami), obecnie funkcjonuje w oparciu o Rozporządzenie Nr 68 Wojewody Mazowieckiego z dnia 23 czerwca 2005 roku w sprawie Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu położonego na terenie powiatów garwolińskiego, mińskiego i otwockiego.

Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje 70070 ha prawobrzeżnej doliny Wisły. W jego zasięgu leży 11 gmin z trzech powiatów: otwockiego (Koźbiel, Osieck, Sobienie Jeziory), mińskiego (Siennica), garwolińskiego (Parysów, Pilawa, Garwolin, Wilga, Łaskarzew, Maciejowie i Sobolew).

Nadwiślański OChK obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach i wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem. Obszary te pełnią również istotną rolę jako korytarze ekologiczne.

NOChK obejmuje zachodnią część gminy (5218 ha z czego ponad 34% stanowią lasy) – sołectwa: Izdebno Kolonia, Izdebno, Budel, Krzywda, Grabina, Aleksandrów, Uścieniec, Dąbrowa, Dąbrowa Kolonia, Lewików/Wanaty, Lipniki, Wola Łaskarzewska, Sośninka, Budy Krepskie, Ksawerynów, zachodnią część Celinowa i Woli Rowskiej.

Rozporządzenie Nr 68 Wojewody Mazowieckiego szczegółowo określa ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów leśnych, wodnych i lądowych oraz zakazuje następujących działań:

- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk;
- realizacji działań mogących znacząco oddziaływać na środowisko rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – prawo ochrony środowiska, z wyjątkiem przedsięwzięć służących obsłudze ruchu komunikacyjnego, turystyce oraz przedsięwzięć związanych z rolnictwem i przemysłem spożywczym;
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej
- wydobywania do celów gospodarczych skał, za wyjątkiem wydobywania piasku i żwiru na powierzchni nie przekraczającej 2ha i rocznym wydobyciu nie przekraczającym 20 000m³,
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym;
- dokonywania zmian stosunków wodnych;
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodnoblotnych;
- lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych.

Pomniki przyrody

Na obszarze gminy Łaskarzew znajduje się 6 obiektów objętych ochroną w formie pomników przyrody. Wszystkie są pomnikami przyrody ożywionej, są to pojedyncze drzewa – dąb szypułkowy.

Tabela 25: Pomniki przyrody w gminie Łaskarzew

Lp	Obiekt/Gatunek	Nr orzeczenia	Miejscowość	Stanowisko	Uwagi –2009r
1	Dąb szypułkowy	349	Izdebno	Grunt leśny oddz. 202	Uszkodzony, obwód 450cm
2	Dąb szypułkowy	350	Wola Łaskarzewska	Działka bud. Wola Łask. 16A	Wł. Prywatna 2 pnie
3	Dąb szypułkowy	275	Leokadia	pastwisko	Stan dobry
4	Dąb szypułkowy	38/88	Dąbrowa	Pole NE od wsi	Stan dość dobry
5	Dąb szypułkowy	20/2003	Izdebno	Działka 171	Stan dobry
6	Dąb szypułkowy	20/2003	Izdebno	Grunt leśny oddz. 262	Stan dobry, obwód 365cm

Źródło: Rejestr wojewódzkiego konserwatora przyrody

I.12.2. OBIEKTY I OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O OCHRONIE ZABYTKÓW

Z terenu gminy Łaskarzew żaden z obiektów zabytkowych nie jest objęty ochroną w formie wpisu do rejestru zabytków.

I.12.3. OBIEKTY I OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE INNYCH NIŻ POWYŻSZE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

I.12.3.1. Obszary chronione na podstawie przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych

Lasy ochronne

Część lasów na terenie gminy Łaskarzew decyzją Ministra Środowiska pełni funkcje lasów ochronnych. Warunki jakie muszą spełniać lasy by uzyskać charakter lasów ochronnych określają przepisy odrębne.

Zgodnie z nimi na terenie gminy Łaskarzew występują:

- lasy ochronne będące ostają zwierząt. Pełnią one również funkcje ochronne przed szkodliwym wpływem zanieczyszczeń przemysłowych oraz stanowią tereny atrakcyjne pod względem turystyczno-wypoczynkowym,
- lasy wodochronne obejmujące obszary przy ciekach wodnych, tereny okresowo zalewane i o wysokim poziomie wód gruntowych. Ich zadaniem jest utrzymanie zdolności retencyjnych gleb leśnych.
- lasy na stałych powierzchniach doświadczalnych i badawczych. Pozwalają na dokonywanie ocen środowiska przyrodniczego jako funkcjonującego systemu z jego geo- i bioróżnorodnością.

Warunki i tryb przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne określają przepisy odrębne.

Grunty rolne wysokich klas bonitacyjnych

Ochroną przed nieoszczędnym przeznaczeniem gruntów na cele nierolnicze powinny być objęte grunty III klasy bonitacyjnej. Na obszarze gminy Łaskarzew jest ich niewiele (występują głównie w okolicach Kacprówka).

Gleby pochodzenia organicznego

Gleby organiczne szczególnie chronione (tzn. gleby mułowe, torfowe, murszowe i murszowate) znajdują się głównie w dolinach rzek i zagłębieniach powytopiskowych.

I.12.3.2. Obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów o ochronie wód

Obszary ochrony wód podziemnych

Wokół ujęć wód podziemnych służących do zbiorowego zaopatrywania ludności w wodę do picia i potrzeb gospodarstw domowych oraz do produkcji artykułów żywnościowych i farmaceutycznych istnieje określony Rozporządzeniem MOŚZNiL z 5 listopada 1991 r. obowiązek ustanawiania stref ochronnych. Składają się one z terenów ochrony bezpośredniej (przy studniach wierconych – od 8 do 10 m licząc od zarysu budowli i urządzeń służących do poboru wody), oraz terenów ochrony pośredniej. Na terenach ochrony bezpośredniej zabronione jest użytkowanie gruntów do celów nie związanych z eksploatacją ujęcia wody. Na terenach ochrony pośredniej mogą być zabronione

pewne czynności i roboty, powodujące zmniejszenie przydatności ujmowanej wody lub ograniczenie wydajności ujęcia. W przypadkach uzasadnionych warunkami hydrogeologicznymi można odstąpić od wyznaczania terenów ochrony pośredniej.

Wszystkie ujęcia wody, które dostarczają wodę pitną do wodociągów gminnych mają wyznaczoną strefę ochrony bezpośredniej ujęcia zamykającą się w granicach działki.

Tereny zagrożone powodzią

W 2006 r. na zlecenie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie wykonano „Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej – etap II, rzeka Promnik”. W powyższym opracowaniu określono strefy zagrożenia powodziowego. Wśród terenów szczególnie zagrożonych powodzią wymieniono m.in. obszary położone w Sośnince oraz Woli Łaskarzewskiej. W niniejszym studium wyznaczono zasięgi zalewów dla wód o prawdopodobieństwie pojawienia się: raz na sto lat ($p = 1\%$), oraz raz na dwadzieścia lat ($p = 5\%$). Z uwagi na fakt, że rzędne zwierciadła dla wody $p = 1\%$ i $p = 5\%$ są sobie bliskie, na mapie obszarów zagrożonych powodzią (schemat – Hydrologia) uwidoczniono zasięg zalewów wodą o prawdopodobieństwie 1%.

I.13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

I.13.1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCEGO Z ISTNIEJĄCEGO SYSTEMU TRANSPORTOWEGO

System transportowy ma znaczący wpływ na możliwości rozwoju gminy. Analiza i ocena stanu istniejącego pozwalają na określenie uwarunkowań wynikających z obecnego stanu rozwoju tego systemu i warunków jego funkcjonowania. Szczególnie istotne są stan i warunki funkcjonowania, w tym wyposażenie techniczne układu drogowego oraz stopień spełnienia wymagań wynikających z funkcji pełnionych w obsłudze ruchu oraz zagospodarowania.

I.13.1.1. Układ drogowy

Układ drogowy gminy Łaskarzew składa się z 89,7 km dróg publicznych, w tym:

- 44,0 km dróg powiatowych,
- 45,7 km dróg gminnych.

W gminie brak jest dróg krajowych i wojewódzkich, które tworzą podstawową sieć drogową regionu, dostęp do tych dróg zapewniają drogi powiatowe.

Pod względem funkcjonalnym w układzie drogowym można wydzielić drogi zapewniające połączenia ponadlokalne, które zapewnia większość dróg powiatowych oraz drogi o znaczeniu lokalnym, służące miejscowym potrzebom komunikacyjnym, do których zaliczają się pozostałe drogi powiatowe, drogi gminne oraz drogi wewnętrzne.

Z uwagi na położenie gminy względem głównych ośrodków administracyjnych, handlowo-usługowych oraz koncentracji miejsc pracy i nauki, najistotniejsze dla powiązań zewnętrznych są połączenia z Łaskarzewem i Garwolinem oraz drogami prowadzącymi w kierunku Warszawy – krajową nr 17 (Warszawa – Lublin) i wojewódzką nr 801 (Warszawa – Puławy). Z kolei dla powiązań wschód-zachód, a także dojazdu z części obszarów gminy do ww. dróg nr 17 i 801, ważne są także drogi – krajowa nr 76 (Wilga – Garwolin – Łuków) i wojewódzka nr 807 (Maciejowice – Gończyce – Żelechów – Łuków).

Najważniejsze dla zewnętrznych powiązań gminy są następujące drogi powiatowe:

- nr 1306W o przebiegu Wola Łaskarzewska (Krupa) – Trzcianka, wyprowadzająca ruch z zachodniej części gminy na drogę krajową nr 76 i dalej w kierunku Garwolina, w tym do węzła „Stacyjna” na obwodnicy Garwolina w ciągu drogi krajowej nr 17 lub w kierunku Wilgi do skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 801,
- nr 1323W o przebiegu Rębków – Uścieniec, łącząca północno-wschodnią część gminy z drogą krajową nr 76 i Garwolinem,
- nr 1325W o przebiegu Garwolin – Ruda Talubska – Łaskarzew – Polik – Maciejowice, jedna z ważniejszych dróg w powiecie na kierunku północ-południe, łącząca Garwolin z terenami po wschodniej stronie linii kolejowej, w tym z Łaskarzewem i Maciejowicami, dla gminy Łaskarzew droga jest ważna w połączeniach z Garwolinem i Łaskarzewem, droga ta nie posiada połączenia z obwodnicą Garwolina,
- nr 1327W o przebiegu Ruda Talubska – Taluba – Kobyła Wola – droga krajowa nr 17, wyprowadzająca ruch z północno-wschodniej części gminy w kierunku Garwolina i drogi krajowej nr 17, przy czym odcinek wschodni drogi nie posiada obecnie nawierzchni twardej,
- nr 1345W o przebiegu droga krajowa nr 17 – Pilczyn – Łaskarzew – Krupa – Tarnów, jedna z ważniejszych dróg w powiecie na kierunku wschód-zachód, łącząca drogę krajową nr 17 z wojewódzką nr 801, wyprowadzająca ruch z gminy bezpośrednio na te drogi oraz w kierunku Łaskarzewa,

- nr 1346W o przebiegu Korytnica – Sokół – Nowy Pilczyn, łącząca Łaskarzew ze wschodnią częścią gminy Sobolew i drogą wojewódzka nr 807 (Maciejowice – Gończyce – Żelechów).

Powyższe drogi zapewniają również obsługę powiązań wewnętrznych w gminie oraz dojazd do przyległego zagospodarowania.

Pozostałe drogi powiatowe uzupełniają sieć tworzoną przez ww. drogi oraz obsługują powiązania wewnętrzne i zabudowę, są to następujące drogi:

- nr 1324W Budel – Izdebno,
- nr 1326W Wola Rowska – Nowy Pilczyn,
- 1348W Wola Łaskarzewska – Budy Krępskie – Sobolew, która pomiędzy Sośninką i Budami Krępskimi nie posiada nawierzchni twardej.

Drogi gminne służą bezpośredniej obsłudze zagospodarowania, wyprowadzają ruch na drogi wyższych kategorii i uzupełniają powiązania o lokalnym znaczeniu.

Część zagospodarowania gminy obsługiwana jest przez drogi niezaliczone do żadnej kategorii dróg publicznych. Są to drogi wewnętrzne na terenach mieszkaniowych, rolnych oraz zakładowe na terenach Lasów Państwowych.

Przebiegi istniejących dróg powiatowych i gminnych przedstawiono na rysunku „Uwarunkowania rozwoju komunikacji”.

Sieć dróg publicznych i wewnętrznych dobrze udostępnia zagospodarowanie gminy, przy czym część zabudowy, dostępna jest jedynie przy pomocy dróg utwardzonych nieulepszonych (głównie żwirowych) lub nieutwardzonych (gruntowych).

Drogi o nawierzchni twardej ulepszonej stanowią 74 % długości dróg publicznych.

Nawierzchnie takie posiada 91% dróg powiatowych i 48% dróg gminnych. W województwie mazowieckim drogi powiatowe są utwardzone w blisko 90%, natomiast drogi gminne w 40%, przy czym w gminach wiejskich średnio ok. 20% dróg gminnych posiada nawierzchnie twarde.

Wskaźniki gęstości dróg publicznych o nawierzchni twardej w odniesieniu do powierzchni i liczby mieszkańców są zbliżone do średnich w kraju i województwie. Wskaźniki te wynoszą:

- w gminie 76 km/100 km² i 12 km/1000 mieszkańców
- w województwie mazowieckim 83 km/100 km² i 6 km/1000 mieszkańców
- w kraju 81 km/100 km² i 6 km/1000 mieszkańców.

Przy średniej gęstości zaludnienia 63 osoby/km² w gminie, 145 osób/km² średnio w województwie mazowieckim, 40-60 osób/km² w gminach wiejskich województwa mazowieckiego i średnio 125 osób/km² w Polsce, oznacza to dobrą dostępność do sieci dróg utwardzonych.

Drogi o nawierzchni twardej zapewniają najważniejsze połączenia zewnętrzne i wewnętrzne gminy oraz obsługują rejony o największej koncentracji zabudowy. Drogi nieutwardzone znajdują się głównie na terenach zabudowy jednorodzinnej i ekstensywnie zagospodarowanych o rozproszonej zabudowie oraz na obszarach rolnych i leśnych.

Drogi powiatowe utwardzone posiadają nawierzchnie o szerokości 5,0-6,0 m, drogi gminne 4,5-6,0 m. Charakterystykę wyposażenia układu drogowego w nawierzchnie przedstawiono w tabeli „Długość i nawierzchnie poszczególnych kategorii dróg publicznych”.

Tabela 26: Długość i nawierzchnie poszczególnych kategorii dróg publicznych.

L.p.	Drogi	Długość	Nawierzchnie	
			Twarde	Gruntowe
1	Powiatowe	44,0	40,0	4,0
2	Gminne	45,7	22,1	23,6
3	Ogółem	89,7	66,1	27,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Łaskarzew

Największe natężenie ruchu występuje na krzyżujących się w Łaskarzewie drogach powiatowych nr 1325W i 1345W, prowadzących w kierunku Garwolina, drogi krajowej nr 17 Warszawa Lublin oraz dróg wojewódzkich Warszawa – Puławy i Maciejowice – Gończyce. Brak jest szczegółowych danych o wielkościach ruchu istniejącego i prognozowanego w gminie, niemniej stwierdza się, że wszystkie drogi posiadają jeszcze duże rezerwy przepustowości i nie wymagają rozbudowy o dodatkowe pasy ruchu.

Klasy dróg w stanie istniejącym przedstawiono na rysunku „Uwarunkowania rozwoju komunikacji”. Klasy te ustalono na podstawie danych z ewidencji dróg, prowadzonych przez ich zarządców. Klasy dróg powiatowych zostały ustalone na podstawie Uchwały Nr IV/26/2007 Rady Powiatu Garwolińskiego z dnia 25 stycznia 2007 r. w sprawie ustalenia przebiegu dróg zaliczonych do kategorii dróg powiatowych na terenie Powiatu Garwolińskiego. Zasadniczym problemem w odniesieniu do dróg istniejących jest niepełne dostosowanie parametrów technicznych dróg do funkcji przez nie pełnionych. Większy ruch i większy zakres obsługi ruchu ponadlokalnego, wymagają lepszych parametrów i wyposażenia technicznego oraz ograniczenia obsługi zagospodarowania – dostępności do drogi.

W stanie istniejącym do dróg klasy głównej (G) zaliczone są drogi powiatowe nr 1325W (Garwolin – Ruda Talubska – Łaskarzew – Polik – Maciejowice) i nr 1345W (DK nr 17 – Pilczyn – Łaskarzew – Krupa – Tarnów). Drogi te obsługują najważniejsze w gminie powiązania zewnętrzne z siedzibą powiatu, z siecią dróg krajowych i wojewódzkich oraz ważne połączenia wewnętrzne. Podstawowymi problemami, które będą się nasilać w miarę wzrostu ruchu i rozwoju zabudowy na przyległych terenach, to bezpośrednia obsługa zwartej zabudowy wzdłuż dróg w Pilczynie, Woli Łaskarzewskiej i Izdebnie oraz brak chodników i ścieżek rowerowych. Szerokość istniejących pasów drogowych jest mniejsza niż wymagana dla tej klasy 25,0 m.

Do dróg klasy zbiorczej (Z) należą drogi powiatowe nr 1306W (Wola Łaskarzewska /Krupa/ – Trzcianka), 1323W (Rębków – Uścieniec), 1324W (Budel – Izdebnie), 1327W (Ruda Talubska – Taluba – Kobyła Wola – droga krajowa nr 17) i 1346W (Korytnica – Sokół – Nowy Pilczyn). Drogi te łączą funkcję obsługi ruchu z obsługą zagospodarowania. Nawet na odcinkach zabudowy, drogi te nie zawsze są wyposażone w chodniki, brak jest również ścieżek rowerowych. Szerokości istniejących pasów drogowych (12-20 m) nie odpowiadają w pełni wymaganiom, określonym dla dróg zbiorczych.

Drogi gminne są drogami klasy lokalnej. Podstawowym problemem jest niedostateczne wyposażenie tych dróg w nawierzchnie twarde oraz zbyt małe szerokości jezdni i pasów drogowych, które utrudniają ich wyposażenie jednocześnie w jezdnie i chodniki.

I.13.1.2. Komunikacja kolejowa

Przez gminę Łaskarzew przebiega pierwszorzędna, dwutorowa, zelektryfikowana linia nr 7 (E28) Warszawa Wschodnia Osobowa – Lublin – Dorohusk. Linia ta, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 marca 2007r. (Dz. U. Nr 61, poz. 412), jest linią o znaczeniu państwowym. Linia E28 stanowi kolejowe wypełnienie postulowanego europejskiego korytarza transportowego KA Gdańsk – Warszawa – Kowel – Konstanca/Odessa, łączącego Polskę z Ukrainą i państwami bałkańskimi. Linia prowadzi wszystkie rodzaje ruchu osobowego i towarowego.

W gminie Łaskarzew znajdują się przystanki osobowe Leokadia, Łaskarzew Przystanek i Wola Rowska. Obsługa towarowa odbywa się na stacji Łaskarzew – poza terenem gminy. Aktualna oferta przewozowa to 14 par pociągów w ciągu doby w kierunku Warszawy i Dębina. Wszystkie skrzyżowania linii kolejowych z drogami w gminie są jednopoziomowe.

I.13.1.3. Komunikacja autobusowa

Komunikacja autobusowa pełni rolę uzupełniającą w stosunku do kolei.

Obsługę autobusową zapewniają linie autobusowe PPKS i przewoźników prywatnych. Linie autobusowe zapewniają przede wszystkim powiązania z Łaskarzewem i Garwolinem, poza tym z pozostałymi sąsiednimi gminami oraz wewnętrzne w gminie. Linie przebiegają przede wszystkim drogami powiatowymi z nawierzchnią twardą. Liczba kursów jest niewielka, w większości są to pojedyncze kursy w dniach roboczych, w porach dojazdów do pracy i nauki.

Większość terenów zabudowanych gminy znajduje się w odległości 1–2 km od przystanków komunikacji autobusowej. Mankamentem komunikacji autobusowej jest niewielka oferta przewozowa – mała liczba kursów i duże odległości dojazdu do przystanków dla części terenów gminy.

Przebiegi linii komunikacji autobusowej przedstawiono na rysunku „Uwarunkowania rozwoju komunikacji”.

I.13.1.4. Transport ładunków

W gminie Łaskarzew brak jest większych źródeł i celów ruchu towarowego – na terenie gminy występują rozproszone obiekty produkcyjne i gospodarstwa rolne, nie stwarzające problemów transportowych. Większe obiekty produkcyjno-składowe znajdują się w Łaskarzewie, gdzie znajduje się również stacja ładunkowa, mogąca obsługiwać także gminę Łaskarzew

I.13.1.5. Ruch pieszy i rowerowy

Większość dróg nie posiada wydzielonych chodników dla pieszych, które znajdują się wyłącznie na odcinkach z intensywną zabudową. Stanowi to poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa pieszych.

Na terenie gminy brak jest wydzielonych ścieżek rowerowych. Ruch rowerowy odbywa się na ogólnodostępnych jezdniach dróg publicznych.

Przez teren gminy przebiegają znakowane szlaki rowerowe, stanowiące pierwszy etap wdrażanego systemu szlaków rowerowych powiatu garwolińskiego, tzw. „Garwoszlaków”.

I.13.1.6. Parkowanie pojazdów

Na terenie gminy nie występują istotne problemy z parkowaniem pojazdów, poza krótkimi odcinkami dróg powiatowych, na terenach ciągłej zabudowy, na których parkowanie, związane z dojazdami do handlu i usług, odbywa się na jezdniach, chodnikach lub nieutwardzonych poboczach, stwarzając tym samym utrudnienia w ruchu i zagrożenie jego bezpieczeństwa.

I.13.2. UWARUNKOWANIA ROZWOJU KOMUNIKACJI WYNIKAJĄCE Z UWARUNKOWAŃ ZEWNĘTRZNYCH, DOTYCHCZASOWYCH USTALEŃ PLANISTYCZNYCH, STRATEGII, PLANÓW ROZWOJU ORAZ WNIOSKÓW DO STUDIUM I PLANÓW MIEJSCOWYCH.

Aktualizacja Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego (przyjęta przez Sejmik Województwa Mazowieckiego w dniu 29 maja 2006r.) wśród celów strategicznych wymienia poprawę spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej regionu w warunkach zrównoważonego rozwoju, natomiast wśród kierunków działań m.in. poprawę dostępności komunikacyjnej w regionie.

W celu poprawy jakości systemu transportowego przewiduje się m.in.:

- wspomaganie rozwoju regionalnego transportu kolejowego poprzez modernizację linii kolejowych oraz zwiększenie liczby i atrakcyjności połączeń,
- rozwój ponadlokalnej i lokalnej infrastruktury transportowej,
- wspieranie transportu publicznego oraz alternatywnych form transportu, w tym ścieżek dla ruchu rowerowego.

Celem Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego (przyjętego uchwałą nr 65/2004 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 7 czerwca 2004r.) jest w szczególności stworzenie warunków dla trwałego i zrównoważonego rozwoju województwa, poprawy warunków życia jego mieszkańców i zwiększenia konkurencyjności m.in. poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury transportowej.

W *Planie* przyjęto pasma aktywizacji oparte na paneuropejskich korytarzach transportowych, w tym przechodzący przez gminę Łaskarzew korytarz postulowany KA (Gdańsk – Warszawa – Kowel – Odessa/Konstanca), którego wypełnieniem jest linia kolejowa nr 7 (E28, Warszawa – Lublin – Dorohusk) oraz droga krajowa nr 17.

Poza ww. linią kolejową, *Plan* nie przewiduje na terenie gminy innych urządzeń komunikacyjnych o znaczeniu krajowym lub regionalnym. W sąsiedztwie gminy oprócz rozbudowy drogi krajowej nr 17 do parametrów drogi ekspresowej, wskazuje się natomiast na budowę nowych przepraw przez Wisłę w rejonach Wilgi i Maciejowic, które przyczynią się do poprawy dostępności gminy Łaskarzew.

Według publikowanych informacji PKP S.A, zasadnicza modernizacja linii kolejowej E28 przewidywana jest po 2013 roku.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2007–2013 podpisany przez Komisję Europejską w dniu 11 października 2007r. wśród barier rozwoju regionu wymienia niski standard połączeń układu drogowo-kolejowego i nie odpowiadający potrzebom stan sieci drogowej. W zakresie infrastruktury drogowej wspierane będą inwestycje polegające na budowie nowych połączeń drogowych oraz przebudowie, rozbudowie i modernizacji istniejących dróg wojewódzkich powiatowych i gminnych. Wspierany będzie transport publiczny na poziomie regionalnym, czyli kolejowe przewozy pasażerskie. Możliwa też będzie realizacja projektów polegających na budowie parkingów „Parkuj i jedź” w celu tworzenia węzłów komunikacyjnych integrujących różne rodzaje transportu.

Dla powiązań zewnętrznych gminy Łaskarzew istotne znaczenie będzie miała kontynuacja przebudowy drogi krajowej nr 17 do parametrów drogi ekspresowej. Połączenia z tą drogą za pomocą węzłów „Stacyjna” (z drogą krajową nr 76) i „Sulbiny” (z dawnym odcinkiem drogi nr 17, przebiegającym przez Garwolin i układem dróg lokalnych w Sulbinach) nie zapewniają wystarczająco dogodnych powiązań gminy z tą drogą, z uwagi na długie i skomplikowane dojazdy drogami o zróżnicowanych parametrach i przechodzące przez tereny zabudowy. Dla potrzeb gminy pożądanym jest węzeł na południe od obwodnicy Garwolina, z istniejącą drogą 1345W, będącą osią komunikacyjną gminy na kierunku wschód-zachód, ewentualnie z drogą nr 1327W w węźle „Górzno”, tak jak przewiduje to ostatnia koncepcja rozbudowy drogi nr 17. Droga 1327W przebiega przez gminę tylko na krótkim odcinku, ale za to w dojazdach do Łaskarzewa i zachodniej części pozwala na uniknięcie prowadzenia ruchu przez tereny zabudowy Pilczyna, ponieważ dojazd do miasta i gminy odbywałby się wówczas przy pomocy drogi powiatowej nr 1326W i częściowo gminnej 3661009. Takie położenie węzła i przewidywane funkcje poszczególnych dróg w obsłudze ruchu, powinno być podstawą do przyjęcia w kierunkach rozwoju gminy, możliwości zapewnienia w przyszłości warunków przestrzennych dla rozbudowy i przebudowy dróg powiatowej nr 1326W do klasy zbiorczej, z jednoczesną możliwością obniżenia klasy drogi nr 1345W na odcinku na wschód od drogi 1326W do klasy zbiorczej.

Strategia Rozwoju Powiatu Garwolińskiego (przyjęta uchwałą Nr XXII/137/2004 Rady Powiatu Garwolińskiego z dnia 2004r.) przewiduje m.in. rozbudowę i modernizację infrastruktury drogowej, służącą wzmocnieniu konkurencyjności powiatu.

Plan budowy i modernizacji dróg powiatowych na lata 2008-2010 (przyjęty uchwałą nr XV/84/2007 Rady Powiatu Garwolińskiego z dnia 20 grudnia 2007r.) przewiduje w gminie Łaskarzew rozbudowę i modernizację dróg nr. 1306W, 1325W, 1326W, 1327W, 1345W i 1348W.

W obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Łaskarzew (przyjętym uchwałą Nr XXVI/84/97 Rady Gminy w Łaskarzewie z dnia

5 września 1997 r.) tereny zabudowy lokalizowane są przede wszystkim wzdłuż istniejących dróg i w większości nawiązują do istniejących terenów i ciągów zabudowy. W świetle ustalonych klas dróg powiatowych, a szczególnie najważniejszych nr 1325W i nr 1345W, lokalizacja zabudowy wzdłuż tych dróg powinna uwzględniać wymagania wynikające z tych klas, a w szczególności ograniczenie liczby zjazdów z dróg do przyległych nieruchomości, szczególnie na terenach nowej zabudowy. Koncepcja systemu transportowego sformułowana w *Studium*, przewiduje w szczególności zachowanie istniejącego układu dróg powiatowych oraz rozwój sieci dróg gminnych.

Program Rozwoju Lokalnego Gminy Łaskarzew na lata 2004-2013 (przyjęty uchwałą nr XIX/74/04 z dnia 13 sierpnia 2008r.) jako jeden z obszarów priorytetowych identyfikował infrastrukturę transportową i przewidywał zadania z zakresu modernizacji, przebudowy i remontów dróg gminnych. Zadania te w dużej części zostały już zrealizowane, poprawiając istotnie warunki obsługi komunikacyjnej w gminie.

Ocena funkcjonowania i możliwości rozwoju systemu transportowego gmin

Do podstawowych problemów funkcjonowania systemu transportowego gminy należą:

- nie w pełni zhierarchizowany układ drogowy – drogi powiatowe, szczególnie drogi nr 1325W i nr 1345W, będące drogami klasy głównej o dużym udziale ruchu tranzytowego, których podstawową funkcją, wynikającą z położenia w sieci powinno być prowadzenie ruchu ponadlokalnego, obsługują jednocześnie przyległą zabudowę,
- zagrożenie bezpieczeństwa ruchu na drogach powiatowych, wynikające z braku kontroli dostępu do tych dróg, braku dostatecznego ich wyposażenia w chodniki, braku ścieżek rowerowych i konfliktów będących skutkiem wspólnego wykorzystywania jezdni przez wszystkich użytkowników, a w szczególności „niechronionych uczestników ruchu” (pieszych i rowerzystów), zmuszonych do korzystania z jezdni wspólnie z pojazdami samochodowymi,
- brak możliwości lub trudności w poprawie parametrów technicznych i użytkowych dróg powiatowych, szczególnie na terenach zabudowy, w zakresie ograniczenia dostępności do drogi i obsługi przyległego zagospodarowania z uwagi na ograniczoną szerokość pasa drogowego (brak możliwości budowy jezdni zbiorczych lub dodatkowych pasów ruchu dla obsługi zagospodarowania bez poszerzenia istniejących pasów drogowych) oraz zwiększenia odległości pomiędzy skrzyżowaniami, poprzez ograniczenie ich liczby, ponieważ spowodowałoby to znaczne utrudnienia w dostępie do zagospodarowania lub wręcz uniemożliwiło z uwagi na brak dróg alternatywnych,
- braki w wyposażeniu w nawierzchnie twarde większości dróg gminnych,
- parametry techniczne części powiatowych, nie odpowiadające wymaganiom określonym dla poszczególnych klas dróg publicznych w zakresie szerokości jezdni i pasa drogowego i tym samym funkcjom, pełnionym przez te drogi,
- jednopoziomowe skrzyżowania dróg kołowych z koleją,
- ogólnie niski standard obsługi kolejną,
- trudny dostęp do komunikacji autobusowej i niska częstotliwość jej kursowania.

Uwarunkowaniami sprzyjającymi rozwojowi gminy są:

- dobra dostępność komunikacyjna gminy w większości powiązań zewnętrznych i wewnętrznych,
- położenie w zasięgu ważnego korytarza transportowego, tworzonego przez drogę krajową nr 17 i linię kolejową nr 7,
- planowana modernizacja dróg powiatowych,
- wysoki udział dróg o nawierzchni twardej, wśród dróg o podstawowym znaczeniu dla gminy,
- położenie części terenów o dużej intensywności zagospodarowania w zasięgu potencjalnej obsługi komunikacją kolejową, autobusowo-kolejową lub z wykorzystaniem systemu „Parkuj i jedź”,
- deklarowana w polityce państwa oraz samorządu województwa realizacja polityki transportowej opartej na zasadach zrównoważonego rozwoju, w tym poprawa stanu dróg i funkcjonowania komunikacji zbiorowej i wsparcie dla działań lokalnych w tym zakresie,
- możliwość uzyskania środków na rozwój infrastruktury z funduszy Unii Europejskiej,

- możliwości przestrzenne modernizacji istniejących dróg (poszerzenia jezdni, budowa chodników i ścieżek rowerowych) na terenach otwartych, t.j. poza terenami zwartej zabudowy.

Zagrożeniami dla rozwoju mogą być:

- pogarszanie się stanu technicznego dróg,
- brak sprawnego wdrażania polityki transportowej państwa oraz województwa,
- możliwe opóźnienia w rozbudowie i modernizacji układu drogowego,
- stałe pogarszanie się jakości obsługi komunikacją publiczną, nie stanowiącej wystarczająco atrakcyjnej alternatywy dla podróży samochodem,
- niedostatek środków finansowych na rozwój i utrzymanie sieci drogowej oraz komunikacji publicznej, w tym na wkład własny, konieczny do uzyskania wsparcia ze środków Unii Europejskiej,
- konflikty społeczne i ekologiczne, ujawniające się przy modernizacji i rozbudowie układu transportowego.

Wnioski.

Obecny system transportowy gminy w zasadzie zaspakaja podstawowe potrzeby komunikacyjne mieszkańców i gospodarki.

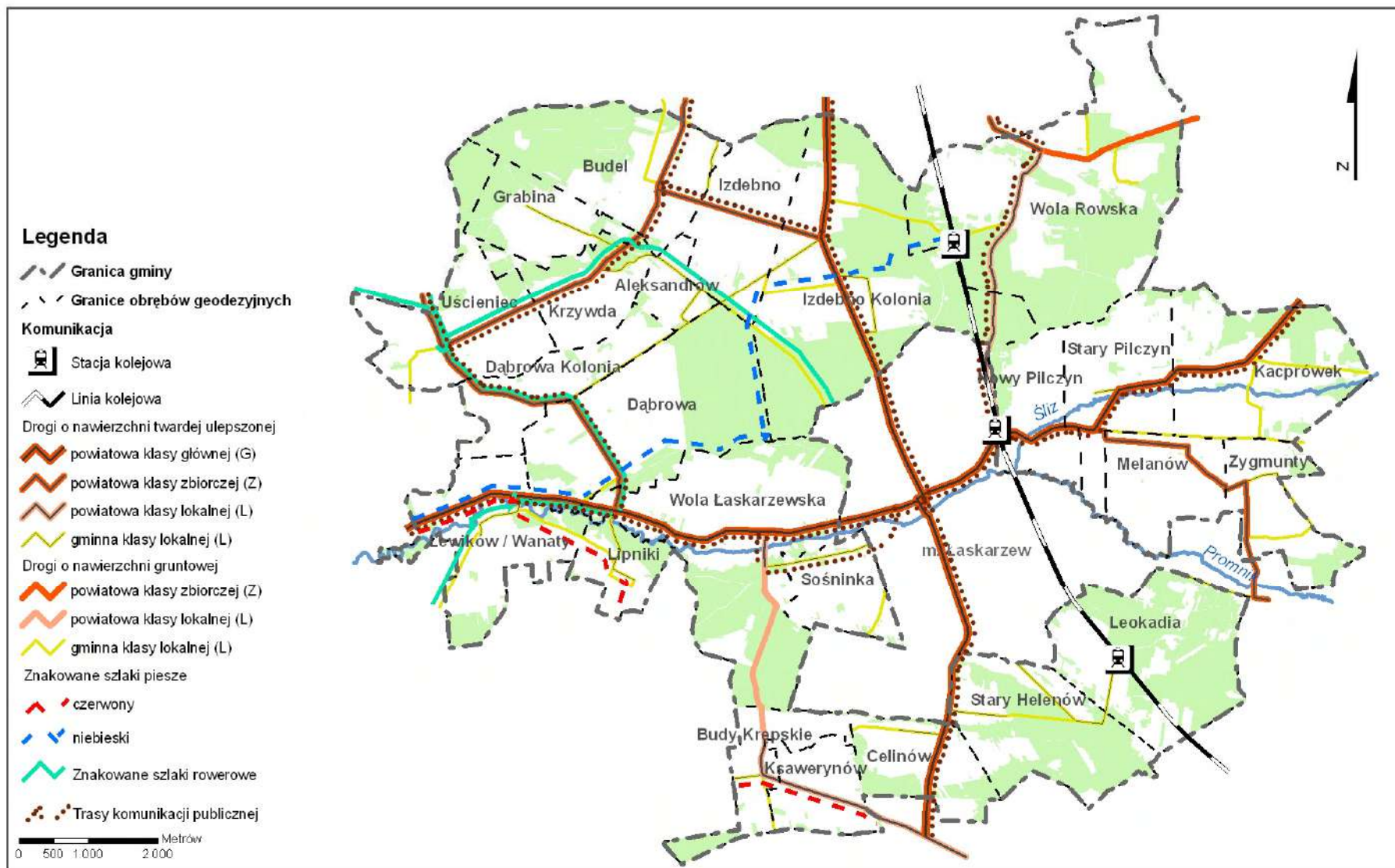
Istotnym problemem są natomiast szeroko rozumiane standardy funkcjonowania tego systemu i obsługi jego użytkowników, obejmujące m.in. wyposażenie i stan infrastruktury, dostępność do dróg i przystanków oraz poziom bezpieczeństwa ruchu drogowego. Rozwiązanie tych kwestii wymaga podjęcia szeregu działań modernizacyjnych i inwestycyjnych, zgodnie z właściwościami zarządców poszczególnych podsystemów poprzez rozbudowę i modernizację urządzeń transportowych.

Dodatковым ważnym zadaniem gminy jest rozbudowa układu dróg gminnych i wewnętrznych, koniecznych dla obsługi nowego zagospodarowania.

W kierunkach rozwoju układu transportowego gminy, powinny być uwzględnione m.in.:

- zapewnienie możliwości przestrzennych dla rozbudowy i przebudowy dróg powiatowych do parametrów dróg klasy głównej, zbiorczej i lokalnej,
- zapewnienie warunków dla poprawy standardu powiązań kolejowych z Warszawą, poprzez stworzenie możliwości przestrzennych dla modernizacji linii kolejowej nr 7, wraz z urządzeniami do obsługi ruchu pasażerskiego,
- rozwój dróg gminnych, w tym w zależności od potrzeb wynikających z przyjętych kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego, budowa nowych dróg,
- przystosowanie wybranych dróg do prowadzenia komunikacji autobusowej,
- budowa ścieżek rowerowych.

Schemat 15: Uwarunkowania rozwoju komunikacji

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Łaskarzew

I.13.3. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

I.13.3.1. Zaopatrzenie w wodę

Miejscowości położone w gminie Łaskarzew są zaopatrywane w wodę ze zbiorczych wodociągów wiejskich oraz studni indywidualnych. Centralne zaopatrzenie w wodę odbywa się z czterech ujęć własnych oraz dwóch należących do gmin sąsiednich. Wszystkie ujęcia podlegają stałej kontroli prowadzonej przez Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Garwolinie. Eksploatacją sieci wodociągów zajmuje się Związek Międzygminny Wodociągów i Kanalizacji Wiejskich z siedzibą przy ul. Gdańskiej 118 w Węgrowie.

Woda pochodząca z ujęć podziemnych podlega uzdatnianiu w celu zmniejszenia ilości żelaza i manganu. Sieć wodociągowa jest okresowo dezynfekowana poprzez chlorowanie.

Badania fizykochemiczne i bakteriologiczne wody odbywają się dwa razy w ciągu roku.

Tereny bezpośredniego otoczenia studni głębinowych są ogrodzone i razem z urządzeniami uzdatniająco-pompowymi zabezpieczone przed dostępem osób niepowołanych. Kontrolowanie stanu technicznego Stacji Uzdatniania Wody odbywa się na bieżąco przez zatrudnionych konserwatorów instalacji wodociągowych oraz nadzór sprawowany przez pracowników Związku Międzygminnego Wodociągów i Kanalizacji Wiejskich w Węgrowie.

Cztery własne ujęcia wodociągowe, wymieniając według maksymalnego wydatku są usytuowane w następujących miejscowościach :

a) wieś Dąbrowa :

$$Q \text{ max d} = 848,63 \text{ m}^3/\text{d}$$

$$Q \text{ max h} = 55,0 \text{ m}^3/\text{h}$$

Wodociąg zaopatruje następujące miejscowości: Dąbrowa, Kolonia Dąbrowa, Wanaty, Lewików, Uścieniec, Krzywda, Grabina, Wola Łaskarzewska, Sośninka, Lipniki, Aleksandrów, Budel.

b) wieś Melanów:

$$Q \text{ max d} = 649,0 \text{ m}^3/\text{d}$$

$$Q \text{ max h} = 56,25 \text{ m}^3/\text{h}$$

Wodociąg zaopatruje następujące miejscowości: Melanów, Kacprówek, Pilczyn Nowy, Pilczyn Stary, Zygmunty, Śliz.

c) wieś Izdebno Kolonia :

$$Q \text{ max d} = 256,0 \text{ m}^3/\text{d}$$

$$Q \text{ max h} = 29,0 \text{ m}^3/\text{h}$$

Wodociąg zaopatruje następujące miejscowości: Izdebno, Izdebno Kolonia.

Wodociągi Izdebno Kolonia i Dąbrowa są ze sobą połączone.

d) wieś Helenów Stary:

$$Q \text{ max d} = 195,30 \text{ m}^3/\text{d}$$

$$Q \text{ max h} = 16,35 \text{ m}^3/\text{h}$$

Wodociąg zaopatruje następujące miejscowości: Helenów, Celinów, Leokadia, Leonów, Budy Krępskie, Ksawerynów.

Miejscowości zaopatrywane w wodę z ujęć znajdujących się w gminach sąsiednich:

a) Wola Rowska jest zaopatrywana z ujęcia w Rudzie Talubskiej leżącej w gminie Garwolin

b) Leokadia na przysiółku Włodków korzystająca z wodociągu gminy Sobolew.

Mieszkańcy pozostałych wsi nie posiadający wodociągu zbiorowego zaopatrują się w wodę ze studni indywidualnych, kopanych, pobierając wody podskórne. Jakość wody w tych studniach nie spełnia wymogów norm dotyczących składu wody do celów spożywczych., a ich wydajność jest uzależniona od wielkości opadów atmosferycznych. W sytuacji coraz częściej występujących okresów suszy obserwuje się czasowe niedobory wody i zgodnie z długookresową prognozą pogody (ilości opadów) dla krajów europy środkowej, opracowanej przez Światową Organizację Żywności, problem ten będzie narastał.

I.13.3.2. Oczyszczanie i odprowadzanie ścieków

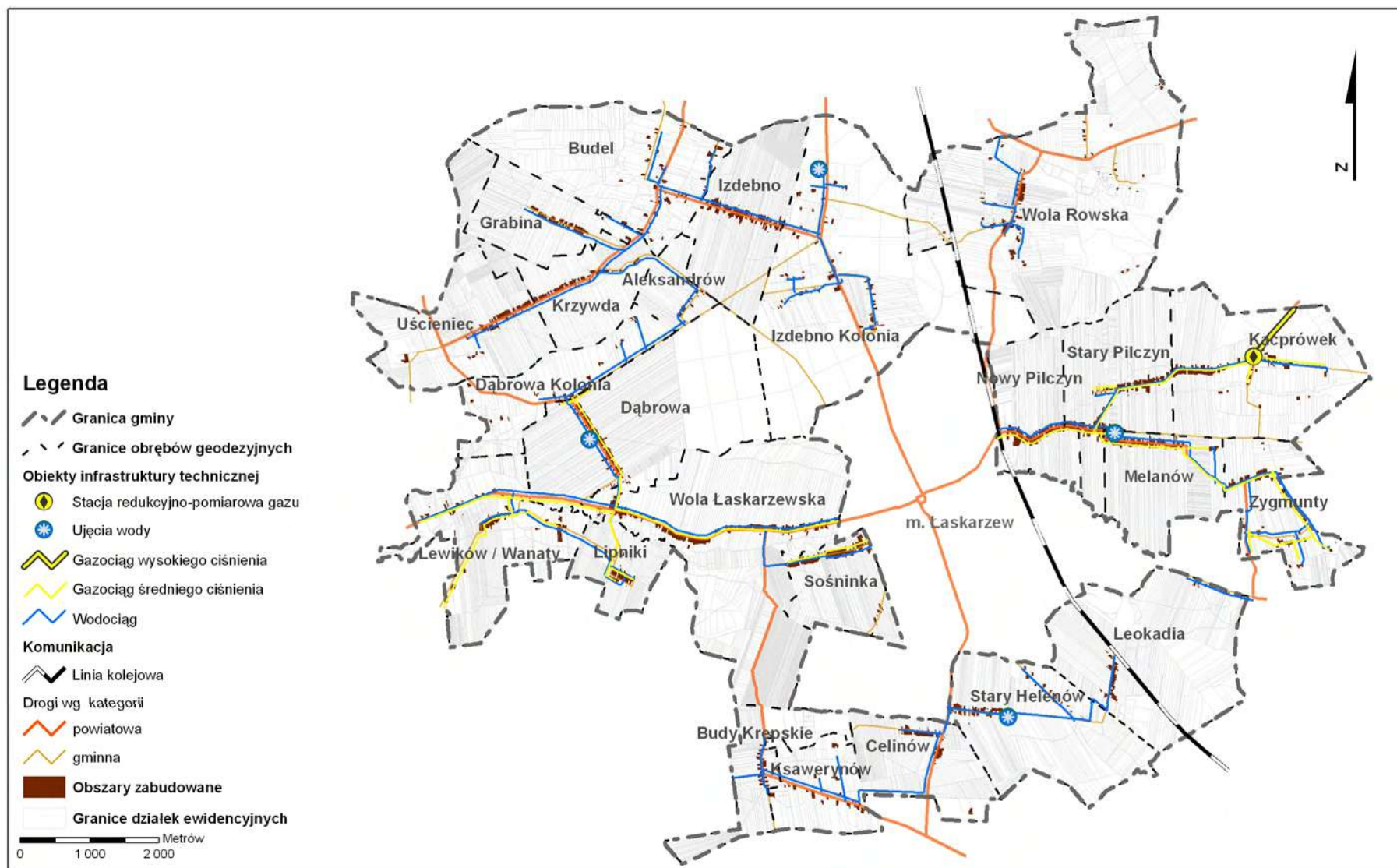
Na terenie gminy Łaskarzew nie istnieje sieć kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej. Niemniej w 2007 r. wydano decyzję WZIZT dotyczącą budowy oczyszczalni ścieków we wsi Nowy Pilczyn.

Obecnie ścieki są gromadzone w zbiornikach bezodpływowych (często nieszczelnych) i wywożone do punktu zlewnego mieszczącego się przy oczyszczalni ścieków w Łaskarzewie albo odprowadzane bez oczyszczania do gruntu powodując zanieczyszczenie środowiska naturalnego.

W 2005 r. została opracowana „Koncepcja gospodarki ściekowej na terenie gminy Łaskarzew”, która w sposób kompleksowy ma rozwiązać problem unieszkodliwiania ścieków.

Dnia 28 października 2005 r. Wojewoda Mazowiecki wydał rozporządzenie nr 156 z. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Łaskarzew (Dz. U. Woj. Maz. Nr 248, poz. 8117), w którym wyznaczona została aglomeracja Łaskarzew, położoną na terenie gminy Łaskarzew, z oczyszczalnią ścieków komunalnych w Woli Łaskarzewskiej. Jednak dotychczas nie przystąpiono do realizacji tej oczyszczalni.

Schemat 16: Uwarunkowania rozwoju infrastruktury technicznej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Łaskarzew

I.13.4. GOSPODARKA ODPADAMI

Na terenie gminy funkcjonuje system zbiórki odpadów niesegregowanych oraz system selektywnej zbiórki odpadów użytecznych od mieszkańców. Zbiórkę i transport odpadów niesegregowanych prowadzi Zakład Usług Komunalnych z Łaskarzewa. Odpady zebrane z terenu gminy deponowane są na składowisku zlokalizowanym w granicach administracyjnych miasta Łaskarzew.

Na terenie gminy Łaskarzew nie jest prowadzona selektywna zbiórka z podziałem na trzy frakcje odpadów: szkło, tworzywa sztuczne oraz makulaturę. Brak jest także zbiórki odpadów ulegających biodegradacji, oraz remontowo–budowlanych od mieszkańców. Na terenie gminy brak jest instalacji do odzysku odpadów komunalnych (sortowni i kompostowni).

Z terenu gminy w 2007 roku wywieziono 115 t. odpadów niesegregowanych. Jednocześnie zwrócić należy uwagę na fakt, że:

- nie wszyscy mieszkańcy gminy objęci są zorganizowaną zbiórką odpadów,
- funkcjonują, różne, zwyczajowo przyjęte sposoby zagospodarowywania odpadów remontowo–budowlanych i wielkogabarytowych,
- powszechne jest spalanie odpadów (np. tworzyw sztucznych, papieru i kartonu) w paleniskach indywidualnych,
- nielegalne deponowanie odpadów w środowisku tzw. „dzikie składowiska”.

W gminie Łaskarzew jest prowadzona zbiórka odpadów wielkogabarytowych, nie prowadzi się zbiórki odpadów pochodzących z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych.

W roku 2004 Rada Gminy przyjęła „Plan gospodarki odpadami dla gminy Łaskarzew”.

I.13.5. ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ

Na terenie gminy Łaskarzew nie występują źródła wytwarzania energii elektrycznej.

Gmina pozyskuje energię z Głównych Punktów Zasilania (GPZ) Garwolin i Sobolew. GPZ–y są zasilane dwukierunkowo poprzez linię 110 kV Kozienice – Mińsk Mazowiecki.

Ze stacji tych wyprowadzonych jest szereg linii napowietrznych, z których część stanowi sieć gminną średniego napięcia. W gminie funkcjonuje jeden system średniego napięcia 15 kV. Struktura sieci średniego napięcia ma charakter pierścieniowy, co gwarantuje ciągłość dostaw energii elektrycznej na wypadek awarii linii SN.

Stale dostawy energii elektrycznej o napięciu 15kV do gminy zapewnione są poprzez linie:

Sobolew – Łaskarzew;

Sobolew Gończyce;

Garwolin Izdebnio;

Garwolin – Pollena.

Stacje transformatorowe na terenie gminy są w zdecydowanej większości, w wykonaniu prefabrykowanym, wolnostojące, słupowe. Łącznie na terenie gminy Łaskarzew ustawiono około 80 stacji transformatorowych.

Gmina Łaskarzew nie opracowała dotychczas „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Łaskarzew”.

I.13.6. ZAOPATRZENIE W GAZ

Gaz ziemny do gminy a także miasta Łaskarzew dostarczany jest z krajowej sieci przesyłowej poprzez stację redukcyjno–pomiarową I° zlokalizowaną w Kacprówku. Stacja posiada przepustowość $Q = 6000 \text{ m}^3/\text{h}$ i jest zasilana z gazociągu przesyłowego wysokiego ciśnienia DN 500 Warszawa–Puławy, za pomocą odgałęzienia gazociągiem DN 100, o długości na terenie gminy niespełna 900 m.

Gaz średnioprężny dostarczany jest bezpośrednio do odbiorców indywidualnych i przemysłowych. Na terenie gminy nie ma stacji redukcyjnych II stopnia oraz gazociągów niskoprężnych.

Usytuowanie poziome gazociągów w stosunku do innych obiektów terenowych spełnia wymagania zawarte w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 30 lipca 2001 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe.

Gazociągi rozdzielcze są umieszczone w całości w pasach drogowych.

Gaz ziemny dostarczany jest do mieszkańców następujących wsi: Kacprówek, Melanów, Zygmunty, Stary Pilczyn, Nowy Pilczyn, Sośninka, Wola Łaskarzewska, Lipniki, Dąbrowa, Lewików/Wanaty Całkowita długość rozdzielczej sieci gazowej wynosi 13,9 km.

Do sieci gazowej podłączonych jest 246 odbiorców, w większości domów jednorodzinnych, w sumie 16,4% mieszkańców gminy korzysta z gazu ziemnego.

Poza zasięgiem sieci gazowej znajdują się pozostałe miejscowości gminy Łaskarzew.

Warunki dostawy gazu są korzystne, bez ograniczeń ilościowych i przy dostatecznym ciśnieniu.

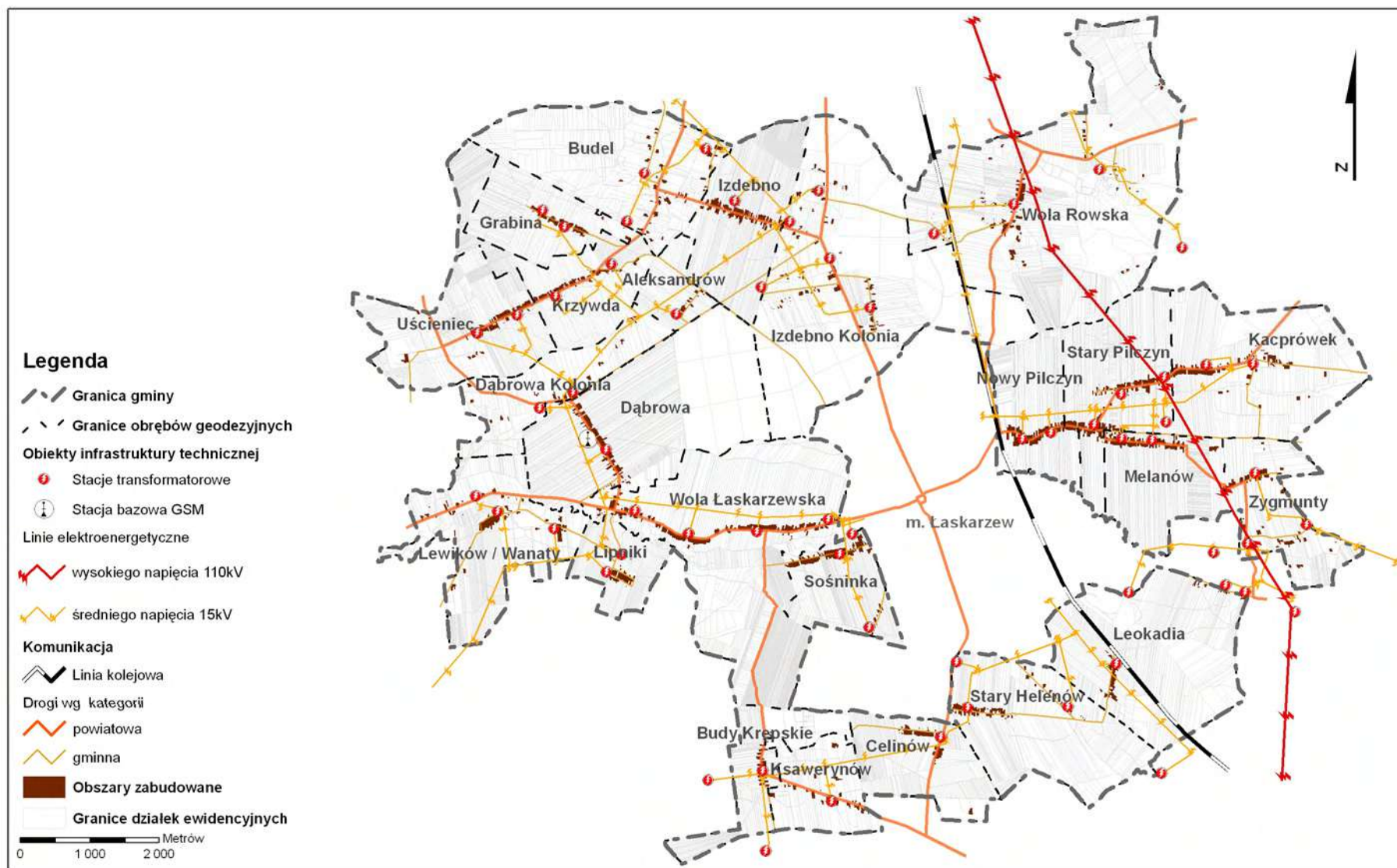
Gmina Łaskarzew nie opracowała dotychczas „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Łaskarzew”.

I.13.7. ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ CIEPLNĄ

Na terenie gminy nie istnieją zbiorcze systemy ogrzewania. Budownictwo jednorodzinne, zakłady usługowe i szkoły posiadają indywidualne systemy grzewcze oparte na gazie ziemnym, paliwach stałych, oleju opałowym.

Gmina Łaskarzew nie opracowała dotychczas „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Łaskarzew”.

Schemat 17: Uwarunkowania rozwoju sieci elektroenergetycznych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PGE Dystrybucja Warszawa-Teren, Rejon Energetyczny Garwolin

I.14. ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

Zadania o znaczeniu krajowym

- Modernizacja linii kolejowej nr 7 (E28) Warszawa – Lublin – Dorohusk w latach 2014–2020 (odcinek Warszawa – Lublin) oraz 2021-2030 (odcinek Lublin – Dorohusk)¹⁵
- Postulowane objęcie europejską umową AGC i AGTC linii kolejowej nr 7 (E28) Warszawa – Lublin – Dorohusk

Zadania o znaczeniu lokalnym

- Modernizacja linii 110 kV relacji Kozienice – Garwolin¹⁶

¹⁵ Master Plan dla Transportu Kolejowego w Polsce do 2030 roku – przyjęty Uchwałą Nr 277 Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 2008 r.

¹⁶ Plan rozwoju ZE Warszawa–Teren S.A. na lata 2002–2005 w: „Wykaz proponowanych zadań dla realizacji ponadlokalnych celów publicznych. Instrumenty Planu Zagospodarowania Przestrzennego województwa mazowieckiego”, kwiecień 2004 r.

I.15. SPIS SCHEMATÓW, TABEL I WYKRESÓW

Spis schematów

Schemat 1: Położenie gminy Łaskarzew w regionie.....	7
Schemat 2: Tereny zabudowane oraz obowiązujące Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Łaskarzew (styczeń 2009).....	11
Schemat 3: Rozmieszczenie decyzji o warunkach zabudowy i pozwoleń na budowę wydanych w latach 2004–2008	16
Schemat 4: Ortofotomapa obszaru gminy Łaskarzew (aktualność 2006–2007).....	20
Schemat 5: Warunki geologiczno-inżynierskie w gminie Łaskarzew.....	32
Schemat 6: Rozmieszczenie typów gleb w gminie Łaskarzew	34
Schemat 7: Hydrologia.....	36
Schemat 8: Rozmieszczenie obszarów i obiektów cennych przyrodniczo	39
Schemat 9: Lasy na obszarze gminy Łaskarzew (styczeń 2009)	42
Schemat 10: Rozmieszczenie kompleksów rolniczej przydatności gleb	44
Schemat 11: Środowisko kulturowe w gminie Łaskarzew	62
Schemat 12: Potencjał demograficzny gminy Łaskarzew.....	67
Schemat 13: Rozmieszczenie obiektów użyteczności publicznej.....	72
Schemat 14: Wnioski złożone do zmiany SUiKZP	82
Schemat 15: Uwarunkowania rozwoju komunikacji	94
Schemat 16: Uwarunkowania rozwoju infrastruktury technicznej	97
Schemat 17: Uwarunkowania rozwoju sieci elektroenergetycznych.....	100

Spis tabel

Tabela 1: Struktura użytkowania terenu.....	18
Tabela 2: Charakterystyka sołectw gminy Łaskarzew	21
Tabela 3: Zasoby mieszkaniowe w gminie	29
Tabela 4: Budynki mieszkalne oddane do użytkowania	29
Tabela 5: Wskaźniki bonitacji dla 4 podstawowych elementów środowiska przyrodniczego	45
Tabela 6: Struktura użytkowania gruntów	46
Tabela 7: Struktura hodowli zwierząt	48
Tabela 8: Podmioty gospodarki narodowej – sekcja A.....	49
Tabela 9: Zbiorowiska roślinne podlegające ochronie(rozp. MŚ z 16 maja 2005r)	50
Tabela 10: Struktura użytkowania terenu.....	51
Tabela 11: Zespoły dworsko parkowe	55
Tabela 12: Wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do ewidencji WKZ.....	56
Tabela 13: Obiekty i obszary wpisane do gminnej ewidencji zabytków	58
Tabela 14: Liczba ludności ogółem według miejsca zamieszkania (stan na 31 grudnia).....	63
Tabela 15: Zmiany liczby ludności w miejscowościach gminy Łaskarzew	64
Tabela 16: Liczba ludności i gęstość zaludnienia w miejscowościach i sołectwach gminy Łaskarzew.....	65
Tabela 17: Przyrost naturalny w Gminie Łaskarzew i mieście Łaskarzew.....	66
Tabela 18: Zarejestrowane podmioty gospodarcze w gminie Łaskarzew w 2007 r.	68
Tabela 19: Charakterystyka oświaty w gminie Łaskarzew (2007/2008)	70
Tabela 20: Uczniowie w placówkach oświatowych gminy Łaskarzew	70
Tabela 21: Beneficjenci Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.....	71
Tabela 22: Akcje ratunkowe jednostek OSP w 2007 roku.....	73
Tabela 23: Długoterminowy harmonogram realizacyjny programu ochrony środowiska na lata 2008-2015.....	78
Tabela 24: Wykaz wniosków złożonych przez instytucje do zmiany studium.....	80

Tabela 25: Pomniki przyrody w gminie Łaskarzew	85
Tabela 26: Długość i nawierzchnie poszczególnych kategorii dróg publicznych.	89

Spis wykresów

Wykres 1: Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydane w latach 2004–2008.....	13
Wykres 2: Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w rozbiciu na sołectwa.....	14
Wykres 3: Struktura wydanych decyzji o warunkach zabudowy w rozbiciu na przedmiot decyzji.....	14
Wykres 4: Liczba wydanych pozwoleń na budowę w latach 2004–2008	15
Wykres 5: Liczba wydanych pozwoleń na budowę w rozbiciu na sołectwa (tylko obiekty kubaturowe)	17
Wykres 6: Struktura wydanych pozwoleń na budowę w rozbiciu na przedmiot pozwolenia (obiekty kubaturowe).....	17
Wykres 7: Struktura użytkowania terenu.....	18
Wykres 8: Struktura klas bonitacyjnych.....	33
Wykres 9: Struktura siedliskowa – udział poszczególnych typów siedliskowych Lasów Państwowych w gminie Łaskarzew	40
Wykres 10: Struktura gatunkowa – udział poszczególnych gatunków panujących w Lasach Państwowych w gminie Łaskarzew	41
Wykres 11: Struktura kompleksów rolniczej przydatności gleb	43
Wykres 12: Ilość gospodarstw rolnych wg powierzchni	47
Wykres 13: Struktura powierzchni zasiewów.....	48
Wykres 14 Zmiany liczby ludności gminy Łaskarzew na tle miasta Łaskarzew	63
Wykres 15 Saldo migracji wewnętrznych w gminie Łaskarzew i w mieście Łaskarzew na przestrzeni 26 lat	65
Wykres 16 Saldo migracji wewnętrznych w gminie Łaskarzew na przestrzeni 13 lat, na tle miasta Łaskarzew i Garwolin.....	65
Wykres 17 Udział poszczególnych grup wiekowych w strukturze ludności gminy Łaskarzew w 1997 r. i 2007 r.....	66
Wykres 18: Podmioty gospodarcze w gminie Łaskarzew wg wybranych sekcji PKD (2007) 68	
Wykres 19: Pracujący w głównym miejscu pracy wg sektorów ekonomicznych (2003)	69
Wykres 20: Bezrobotni w gminie Łaskarzew	69
Wykres 21: Struktura wniosków złożonych do zmiany studium.....	81
Wykres 22: Struktura własności gruntów w gminie Łaskarzew wg grup rejestrowych.....	83

Wójt Gminy Łaskarzew
Instytut Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY ŁASKARZEW**

**II. KIERUNKI I POLITYKA
PRZESTRZENNA**

*Załącznik nr do Uchwały Nr
Rady Gminy w Łaskarzewie
z dnia*

Warszawa, styczeń 2010

SPORZĄDZIŁ:

Wójt Gminy Łaskarzew
ul. Duży Rynek 32
08-450 Łaskarzew

OPRACOWAŁ:

Instytut Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa
ul. Targowa 45
03-728 Warszawa

w składzie:

mgr inż. Kacper Kamiński – kierownik projektu
mgr Piotr Fogel – główny projektant, członek OIU z siedzibą w Warszawie nr 370
dr Przemysław Stolarz
mgr inż. Urszula Bereza
mgr inż. Wioletta Jaworska
mgr inż. Karolina Pawlak
mgr inż. Włodzimierz Rybarczyk
mgr inż. Wojciech Stolarz
mgr Edyta Godula
Iwo Hencz
Wojciech Kędziora
Natalia Szajewska

SPIS TREŚCI

II.1. SYNTeza UWARUNKOWAŃ I CELE POLITYKI PRZESTRZENNEJ	6
II.1.1. SYNTeza UWARUNKOWAŃ	6
II.1.2. OCENA UWARUNKOWAŃ	8
II.1.3. PROGNOZA DEMOGRAFICZNA	8
II.1.4. CELE POLITYKI PRZESTRZENNEJ	9
II.2. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW	10
II.2.1. OKREŚLENIE STRUKTURY I FUNKCJI TERENU	10
II.2.2. BILANS TERENU	13
II.3. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY	13
II.3.1. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW	13
II.3.2. TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY	17
II.3.3. TERENY OGRANICZEŃ W ZABUDOWIE	17
II.4. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	17
II.4.1. SYSTEM PRZYRODNICZY	18
II.4.2. FORMY OCHRONY PRZYRODY	19
II.4.3. POSTULATY DOTYCZĄCE OCHRONY POWIERZCHNI ZIEMI	20
II.4.4. POSTULATY DOTYCZĄCE OCHRONY POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	21
II.4.5. POSTULATY W RAMACH OCHRONY ZASOBÓW WODNYCH I ICH JAKOŚCI	21
II.4.6. POSTULATY W RAMACH OCHRONY AKUSTYCZNEJ	21
II.5. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	22
II.5.1. GENERALNE ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO	22
II.5.2. OBIEKTY I OBSZARY ZABYTKOWE	22
II.5.2.1. Obiekty i obszary objęte ochroną zabytków	22
II.5.2.2. Obiekty i obszary ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków	22
II.5.3. OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH WSKAZANE DO WPISANIA DO EWIDENCJI ZABYTKÓW	26
II.5.4. ZAEWIDENCJONOWANE STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE	26
II.5.5. OBSZARY I OBIEKTY STANOWIĄCE DOBRA KULTURY WSPÓŁCZESNEJ ..	26
II.6. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI	27
II.6.1. POLITYKA ROZWOJU TRANSPORTU	27
II.6.1.1. Cele polityki rozwoju transportu	27
II.6.1.2. Rekomendowany podział zadań przewozowych pomiędzy komunikację indywidualną i zbiorową	27
II.6.2. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMU DROGOWEGO	27
II.6.2.1. Rozwój komunikacji drogowej	27
II.6.2.2. Rozwój komunikacji kolejowej	28
II.6.2.3. Rozwój komunikacji autobusowej	29
II.6.2.4. Polityka parkingowa	29
II.6.2.5. Obsługa transportu ładunków	29
II.6.2.6. Ruch pieszy	30
II.6.2.7. Ruch rowerowy	30

II.6.3.KOORDYNACJA POLITYKI ROZWOJU TRANSPORTU I POLITYKI ROZWOJU PRZESTRZENNEGO	30
II.6.4.KIERUNKI ROZWOJU TRANSPORTU – PRIORYTETY REALIZACYJNE	31
II.7. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.....	31
II.7.1.ELEKTROENERGETYKA	32
II.7.2.GAZOWNICTWO	32
II.7.3.CIEPŁOWNICTWO	33
II.7.4.ZAOPATRZENIE W WODĘ	33
II.7.5.GOSPODARKA ŚCIEKAMI.....	34
II.7.6.ODPADY KOMUNALNE I PRZEMYSŁOWE	34
II.8. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM.....	35
II.9. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM.....	35
II.10.OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	36
II.10.1. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI.....	36
II.10.2. OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 400 m ²	36
II.10.3. OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ.....	36
II.10.4. NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH.....	36
II.11.OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE	36
II.12.KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ.....	37
II.13.OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI I OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH	38
II.14.OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY.....	38
II.15.OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 7 MAJA 1999 R. O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY (DZ.U. NR 41, POZ. 412 ORAZ Z 2002 R. NR 113, POZ. 984 I NR 153, POZ. 1271).....	38
II.16.OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCENĆ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI	38
II.17.GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH.....	38
II.18.OBSZARY PROBLEMOWE.....	39

II.1. SYNTEZA UWARUNKOWAŃ I CELE POLITYKI PRZESTRZENNEJ

Istniejące uwarunkowania zarówno wewnętrzne jak i zewnętrzne determinują rozwój i zagospodarowanie przestrzenne gminy Łaskarzew. Uwarunkowania zawarte w pierwszej części dokumentu pozwalają określić najbardziej pożądany i realny kierunek przemian przestrzennych, gospodarczych i społecznych, jak również zachodzących między nimi interakcji. Wynikiem tego są przedstawione w dalszej części kierunki rozwoju gminy.

Poniżej wymienione uwarunkowania poddano ocenie, dzieląc je na sprzyjające i zagrażające rozwojowi gminy, odgrywające wiodącą rolę w kształtowaniu kierunków jej rozwoju.

II.1.1. SYNTEZA UWARUNKOWAŃ

Uwarunkowania zewnętrzne:

- Gmina Łaskarzew jest położona w południowo-wschodniej części województwa mazowieckiego, w centralnej części powiatu garwolińskiego.
- Przez gminę przebiega pierwszorzędna, dwutorowa, zelektryfikowana linia nr 7 (E28) Warszawa Wschodnia Osobowa – Lublin – Dorohusk.
- W gminie brak jest dróg krajowych i wojewódzkich, dostęp do tych dróg zapewniają drogi powiatowe.
- Układ drogowy gminy Łaskarzew składa się z 89,7 km dróg publicznych, w tym:
 - 44,0 km dróg powiatowych,
 - 45,7 km dróg gminnych.
- Gmina położona jest na obszarach atrakcyjnych przyrodniczo i krajobrazowo o znaczeniu lokalnym.
- Gmina pozyskuje energię z Głównych Punktów Zasilania (GPZ) Garwolin i Sobolew. GPZ są zasilane dwukierunkowo poprzez linię 110 kV Kozienice – Mińsk Mazowiecki.
- Gaz ziemny do gminy a także miasta Łaskarzew dostarczany jest z krajowej sieci przesyłowej poprzez stację redukcyjno-pomiarową I^o zlokalizowaną w Kacprówku.
- Zadaniem służącymi realizacji ponadlokalnych celów publicznych są: modernizacja linii kolejowej nr 7 (E28) Warszawa – Lublin – Dorohusk w latach 2014-2020 (odcinek Warszawa – Lublin) oraz 2021-2030 (odcinek Lublin – Dorohusk) a także modernizacja linii wysokiego napięcia 110 kV relacji Kozienice – Garwolin.

Uwarunkowania wewnętrzne:

- Na terenie gminy nie obowiązuje żaden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.
- Polityka przestrzenna jest realizowana wyłącznie w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.
- W analizowanym obszarze gminy zabudowa skupiona jest głównie wzdłuż ulic (typowe ulicówki), występujące we wschodniej, południowej oraz zachodniej części gminy. W północnej części znajdują się wsie o rozproszonej zabudowie (Budel, Izdebno Kolonia).
- Wśród typów zagospodarowania zdecydowanie dominuje zabudowa zagrodowa, funkcja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, ze względu na rolniczy charakter terenu ma niewielkie znaczenie (występuje sporadycznie pośród zabudowy zagrodowej, powstając z jej przekształceń bądź na wolnych działkach najliczniej w Woli Łaskarzewskiej i Starym Pilczynie).
- Podmioty gospodarcze pełniące funkcje usługowe i produkcyjne koncentrują się w otaczanym przez gminę mieście Łaskarzew. Na terenie gminy pojawiają się raczej drobne obiekty usługowe i produkcyjne.
- Obsługa mieszkańców gminy w zakresie usług publicznych jest zapewniana przez miasto Łaskarzew.
- Budowa geologiczna oraz ukształtowanie terenu nie stwarza barier dla rozwoju gminy.

- Przeważają gleby V klasy bonitacyjnej, razem z glebami VI klasy zajmują ponad 50% powierzchni gruntów ornyczych na obszarze gminy.
- Wskaźnik lesistości w gminie wynosi 33%. Wartość ta jest jedną z wyższych spośród gmin powiatu garwolińskiego.
- Udział lasów prywatnych w powierzchni wszystkich gruntów leśnych na terenie gminy wynosi 59%.
- Użytki rolne stanowią 62,56% ogólnej powierzchni gminy.
- Warunki do rozwoju rolnictwa w gminie są niesprzyjające, wpływają na to między innymi słabe warunki naturalne oraz rozdrobniona struktura agrarna.
- Przeważają gospodarstwa małe o powierzchni poniżej 5 ha (60,78% wszystkich gospodarstw).
- Na terenie gminy nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych.
- Na terenie gminy znajdują się 4 udokumentowane złoża surowców mineralnych (piaski i żwiry).
- Jedynie złożo „Krzywda” posiada koncesję na wydobywanie surowca.
- Gmina Łaskarzew na swoim terenie nie posiada obiektów wpisanych do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.
- W gminie istnieje kilka wsi o dużym nasyceniu wartościowym budownictwem ludowym. Są to wsie: Pilczyn Stary i Nowy (liczne wartościowe obiekty XIX-XX w.), Wola Łaskarzewska, Melanów oraz Izdebno.
- W ciągu ostatnich 10 lat liczba ludności gminy nieznacznie wzrosła (o 0,97%);
- W wieku produkcyjnym jest 59% ogółu ludności.
- Spada liczba podmiotów gospodarczych.
- Wśród podmiotów gospodarczych wg sekcji PKD, dominowały jednostki przetwórstwa przemysłowego (głównie drobna wytwórczość związana z produkcją obuwia).
- W 2007 r. na terenie gminy Łaskarzew zarejestrowanych było 265 bezrobotnych. Liczba bezrobotnych systematycznie spada.
- W gminie funkcjonują 2 zespoły szkół oraz 2 szkoły podstawowe.
- Na terenie gminy nie funkcjonuje publiczne szkolnictwo ponadgimnazjalne.
- Obsługę medyczną mieszkańcom gminy Łaskarzew zapewniają placówki z miasta Łaskarzew.
- Bazę sportową stanowią wyłącznie obiekty zlokalizowane przy placówkach szkolnych.
- Podwyższony stan wody w rzece Promnik może prowadzić do okresowych podtopień terenów położonych w sołectwie Sośninka.
- W strukturze własności gruntów zdecydowaną większość stanowią te będące własnością osób fizycznych (7153 ha). Wśród nich wyraźnie dominują grunty wchodzące w skład gospodarstw rolnych (96 % pow. gruntów osób fizycznych).
- Prawnie ustanowionymi formami ochrony przyrody właściwymi dla obszaru gminy Łaskarzew są Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu oraz 6 pomników przyrody.
- Część lasów na terenie gminy Łaskarzew decyzją Ministra Środowiska pełni funkcje lasów ochronnych.
- Plan Gospodarki Odpadami dla gminy Łaskarzew na lata 2004-2015 wskazuje jako docelowe miejsce unieszkodliwiania odpadów RZGO w Siedlcach (nie wcześniej niż od 2010 r.). Do tego czasu odpady z terenu gminy Łaskarzew będą deponowane na składowisko miejskie w Łaskarzewie, które winno być również bazą dla segregacji i obróbki zebranych surowców wtórnych.
- Miejscowości położone w gminie Łaskarzew są zaopatrywane w wodę ze zbiorczych wodociągów wiejskich oraz studni indywidualnych. Centralne zaopatrzenie w wodę odbywa się z czterech ujęć własnych oraz dwóch należących do gmin sąsiednich.
- Na terenie gminy Łaskarzew nie istnieje sieć kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej.
- Do sieci gazowej podłączonych jest 246 odbiorców, w większości domów jednorodzinnych, w sumie 16,4% mieszkańców gminy korzysta z gazu ziemnego.

II.1.2. OCENA UWARUNKOWAŃ

Głównymi uwarunkowaniami sprzyjającymi rozwojowi gminy są:

- Dobre warunki środowiskowe dla rozwoju sieci osadniczej.
- Zdrowe środowisko naturalne.
- Duże rezerwy terenów przewidzianych do zainwestowania w obowiązującym studium.
- Położenie w zasięgu oddziaływania miasta Łaskarzew.
- Położenie w sąsiedztwie linii kolejowej nr 7.
- Walory krajobrazowe sprzyjające różnym formom rekreacji.

Głównymi zagrożeniami dla rozwoju przestrzennego gminy mogą być:

- Realizacja polityki przestrzennej odbywa się wyłącznie poprzez wydawanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w miejsce tworzenia planów miejscowych.
- Rozpraszanie zabudowy, powodujące wzrost kosztów budowy i utrzymania infrastruktury technicznej i drogowej.
- Niesprzyjające warunki naturalne, w obecnych warunkach rynkowych do rozwoju rolnictwa.
- Niekorzystna struktura agrarna gospodarstw rolnych – mała przeciętna powierzchnia gospodarstw i ich znaczne rozdrobnienie.
- Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura techniczna (głównie kanalizacja), komunikacyjna.

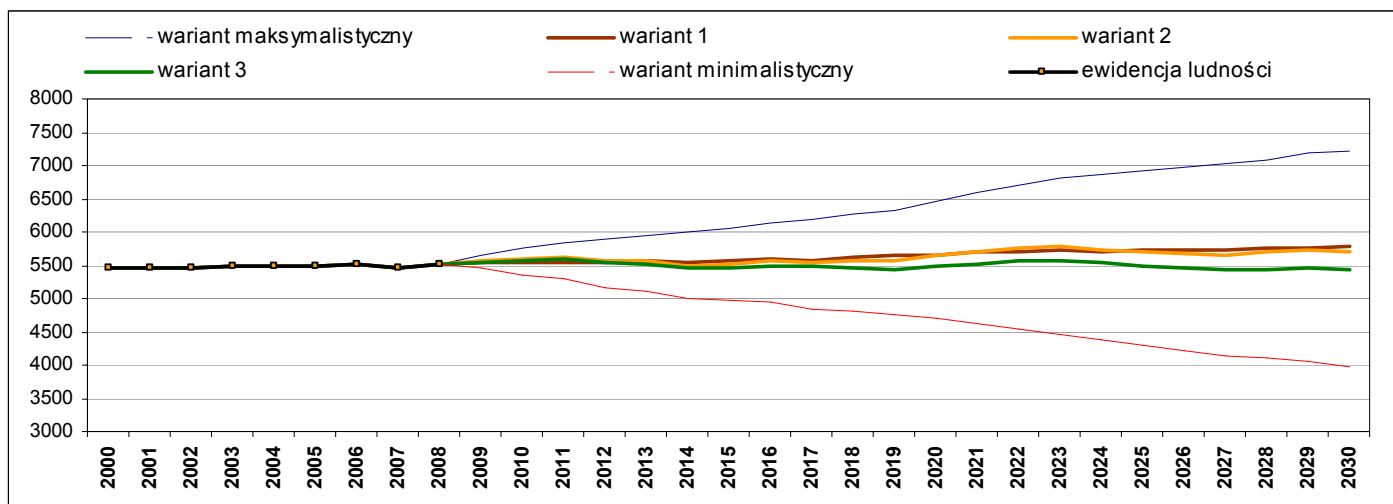
II.1.3. PROGNOZA DEMOGRAFICZNA

Na potrzeby Studium przeprowadzono uproszczoną symulację zmian demograficznych w gminie, opierając się o dane dotyczące migracji i przyrostu naturalnego w latach 1982-2007 (bazując na danych ze Studium z 1997 roku oraz danych BDR GUS) i liczbie ludności (wg gminnej ewidencji ludności).

Dane migracyjne oraz przyrostu naturalnego na przestrzeni badanego wielolecia potraktowano jako zmienny ciąg liczbowy. Jego powtórzenia pozwoliły określić przybliżone zmiany liczby mieszkańców gminy, przy założeniu panujących trendów (migracji i przyrostu naturalnego).

Na podstawie panujących w poprzednich latach tendencji wyznaczono wariant maksymalny (zakładający skrajne wzrosty liczby mieszkańców, wynikające z dodatniej migracji oraz utrzymującego się dodatniego przyrostu naturalnego) oraz wariant minimalistyczny (odzwierciedlający największe spadki liczby ludności, przy założeniu ujemnej migracji oraz ujemnego przyrostu naturalnego).

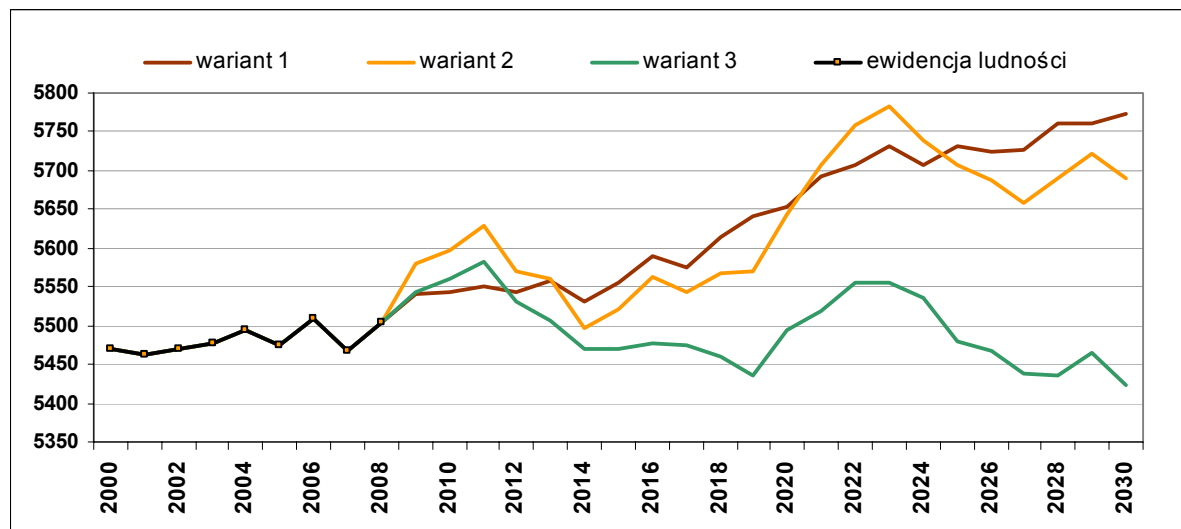
Wykres 1: Wariantowa prognoza zmian demograficznych dla gminy Łaskarzew

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS

Pomiędzy maksymalnym i minimalistycznym wyznaczono warianty pośrednie, odpowiadające mniej radykalnym zmianom liczby ludności.

Wykres 2: Warianty pośrednie prognozy demograficznej dla gminy Łaskarzew

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS

Tabela 1: Liczba mieszkańców gminy (wytluszczone) oraz prognozowane zmiany

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Wariant	2010	2015	2020	2025	2030	2050
									1	5 543	5 555	5 654	5 731	5 772	6 062
5 469	5 463	5 469	5 476	5 494	5 475	5 509	5 467	5 505	2	5 598	5 520	5 644	5 706	5 690	6 003
									3	5 560	5 470	5 495	5 480	5 423	5 446

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS

Z analizy trendów oraz prognozowanych zmian ludnościowych w dwóch z trzech wariantów wynika, że liczba mieszkańców gminy wzrośnie. Przebieg zmian ma charakter łagodny – przewidywane wzrosty, lub w przypadku jednego wariantu spadki, są niewielkie (w przypadku wariantu 1 i 2 w roku 2020 liczba mieszkańców wzrośnie w stosunku do roku 2007 o ok. 3%, wariant 3 przewiduje spadek o ok. 0,2%). Wg prognoz dopiero w roku 2025 ludność gminy przekroczy 5700 osób.

Zaprezentowane na wykresach szacunkowe zmiany liczby ludności gminy w dłuższej perspektywie mogą odbiegać od przyjętych wartości, ze względu na zmianę warunków ekonomicznych oraz kierunków migracji.

II.1.4. CELE POLITYKI PRZESTRZENNEJ

Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy oraz jej polityki przestrzennej muszą szczególnie uwzględniać zasadę zrównoważonego rozwoju, wedle której: zachowanie trwałości podstawowych procesów przyrodniczych i równowagi przyrodniczej, zintegrowane z procesami rozwoju społeczno-gospodarczego, daje równoważne szanse dostępu do środowiska obecnemu, jak i przyszłym pokoleniom.

Na podstawie wszechstronnej analizy powyższych uwarunkowań, zapisów polityki rozwoju przestrzennego gminy, określonych w Studium z 1997 r. oraz uwzględnieniu konstytucyjnej zasady zrównoważonego rozwoju oraz nadrzędnego celu planowania przestrzennego jakim jest ład przestrzenny ustala się, że nadrzędnym celem polityki przestrzennej gminy Łaskarzew jest:

Zrównoważony rozwój gminy wspierany przez rozsądną politykę przestrzenną uwzględniającą położenie geograficzne gminy, stan zagospodarowania, potrzeby i możliwości rozwojowe, interes społeczny i gospodarczy mieszkańców, sprawne funkcjonowanie systemu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej, wymogi ochrony przyrody, środowiska, krajobrazu i dziedzictwa kulturowego

Ponadto ustalono cele zagospodarowania przestrzennego:

- 1) Stworzenie warunków do wykorzystania mało przydatnych rolniczo gruntów ornych do rozwoju funkcji nierolniczych w tym zwłaszcza: mieszkalnictwa, rekreacji, usług, rzemiosła i produkcji

nieuciążliwej. Ilość takich terenów będzie adekwatna do prognozowanej liczby ludności i realnych możliwości rozwoju.

- 2) Rozwój terenów inwestycyjnych, w tym poprzez podniesienie standardów technicznych istniejącej zabudowy i zagospodarowania.
- 3) Uporządkowanie funkcjonalno-przestrzenne i estetyczne zabudowy, poprawa wizerunku wsi.
- 4) Utrzymanie zwartości lub dążenie do wytworzenia zwartej struktury przestrzennej terenów zabudowanych gminy.
- 5) Ochrona terenów o wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych.
- 6) Ochrona krajobrazu kulturowego m.in. poprzez: respektowanie historycznych układów ruralistycznych, projektowanie nowych obiektów w nawiązaniu do tradycyjnego charakteru zabudowy lub w innych formach harmonizujących z krajobrazem kulturowym.
- 7) Ochrona terenów o najwyższych walorach do rozwoju rolnictwa.
- 8) Powiększanie zasobów leśnych poprzez zalesianie gruntów o najniższej przydatności do rozwoju rolnictwa.
- 9) Poprawa stanu sieci dróg.
- 10) Stworzenie sieci ścieżek rowerowych wzdłuż dróg o dużym natężeniu ruchu.
- 11) Uzupełnienie braków infrastruktury technicznej na istniejących terenach zabudowanych i wyprzedzające przygotowanie techniczne obszarów wskazanych pod zabudowę.

Powyższe cele są podstawą do formułowania zasad i wyznaczenia kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

II.2. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łaskarzew jest kontynuacją polityki przestrzennej przyjętej w Studium(...) uchwalonym w 1997 r. Pozostaje w zgodzie z przyjętymi kierunkami zmian, jednocześnie aktualizując je i dostosowując do obecnych potrzeb rozwoju gminy i wymogów prawa.

Kierunki rozwoju zagospodarowania przestrzennego zostały sformułowane w oparciu o analizę istniejących uwarunkowań oraz przyjętych celów polityki przestrzennej, przedstawionych we wcześniejszych rozdziałach. Priorytetowym kierunkiem rozwoju przestrzennego w dalszym ciągu pozostaje funkcja rolnicza (funkcja podstawowa gminy), uzupełniana przez funkcję mieszkaniową (wspomagająca), produkcyjno-usługową (wspomagająca) oraz w mniejszym stopniu rekreacyjno-wypoczynkową (wspomagająca). Wyznaczone kierunki zmian będą realizowane poprzez działania prowadzące do osiągnięcia wcześniej wymienionych celów zagospodarowania przestrzennego.

Zakres przekształceń i kierunków zmian w strukturze przestrzennej dla obszarów gminy sformułowano w odniesieniu do wyodrębnionych jednostek strukturalnych, którym przypisano funkcję wyrażoną poprzez odpowiednie przeznaczenie terenu.

II.2.1. OKREŚLENIE STRUKTURY I FUNKCJI TERENU

W ramach struktury przestrzennej gminy Łaskarzew wydzielono dwa obszary funkcjonalne. Podstawą ich wydzielenia jest zainwestowanie. Nie tworzą one zwartej strefy lecz wzajemnie przeplatają się. W ramach tych obszarów funkcjonalnych wydzielono tereny pełniące określone funkcje w przestrzeni, nazywane terenami funkcjonalnymi, przypisano im ogólne zasady i wskaźniki zagospodarowania.

Tereny zostały wydzielone zgodnie z wytyczonym kierunkiem zmian, z uwzględnieniem istniejącego zainwestowania w zakresie mieszkalnictwa, usług publicznych i komercyjnych, turystyki i rekreacji, rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej oraz uwarunkowań wynikających z przepisów odrębnych.

Obszary funkcjonalne i tereny funkcjonalne wskazano na mapie „*Kierunki i polityka przestrzenna*”.

Obszary funkcjonalne

• **Obszary otwarte**, na których utrzymuje się dotychczasowe przeznaczenie terenów związane z produkcją rolną i leśną, obszary wód i nieużytków, w tym cenne przyrodniczo.

Podstawowym założeniem kształtowania obszarów otwartych jest dążenie do tego, aby całość tworzyła zwarty, powiązany funkcjonalnie i strukturalnie układ stanowiący bazę dla wewnętrznych i zewnętrznych powiązań przyrodniczych gminy.

Celem wszelkich zabiegów powinno być utrzymanie ciągłości strukturalnej i funkcjonalnej istniejących powiązań ekologicznych, zachowanie ich potencjału biologicznego, ograniczenie działań mogących zmienić warunki siedliskowe.

Zachowaniu istniejących walorów środowiska, powinno służyć kształtowanie właściwych proporcji oraz względnie równomiernego rozmieszczenia na terenie gminy obszarów biologicznie czynnych oraz terenów biologicznie pasywnych tzn. intensywnie wykorzystywanych rolniczo i gospodarczo.

• **Obszary zainwestowane**, w których przewiduje się utrzymanie istniejącej zabudowy i rozwój nowych inwestycji.

Tworzą je obszary koncentracji osadnictwa wraz z terenami niezbędnej infrastruktury technicznej i komunikacyjnej zapewniającymi ich obsługę. Optymalne funkcjonowanie i rozwój całego układu obszarów zainwestowanych, zapewniają działania koordynujące i integrujące polityki: zagospodarowania przestrzennego, rozwoju komunikacji, rozwoju infrastruktury oraz ochronną. Prowadzą one do zapobiegania nadmiernemu rozprzestrzenianiu się układu osadniczego i w rezultacie zmniejszaniu kosztów jego funkcjonowania.

W tym zakresie głównymi działaniami powinny być:

- 1) Wzmocnienie powiązań terenów gminy z miastem Łaskarzew, jako ośrodkiem obsługi lokalnej znacznej części mieszkańców gminy.
- 2) Utrzymanie zwartej lub dążenie do wytworzenia zwartej struktury przestrzennej terenów zabudowanych gminy.
- 3) Przeciwdziałanie przenoszenia się osadnictwa na obszary trudne do obsługi lub wymagające znacznych nakładów dla jej zapewnienia.
- 4) Oddzielenie od siebie terenów mieszkaniowych oraz generujących uciążliwości obszarów wykorzystywanych gospodarczo.
- 5) Kształtowanie zagospodarowania przyjaznego ruchowi pieszemu i rowerowemu oraz umożliwienie jego obsługi transportem zbiorowym.
- 6) Rozwój infrastruktury technicznej.
- 7) Rewitalizacja terenów wiejskich.

Tereny funkcjonalne

Tereny te zostały wydzielone w oparciu o:

1. wiodącą funkcję pełnioną przez dany obszar,
2. stopień jego oddziaływania na środowisko.

Wydzielono je uwzględniając istniejący stan zagospodarowania, prognozowane potrzeby rozwojowe gminy, uwarunkowania wynikające z przepisów odrębnych oraz walory środowiska przyrodniczego.

Tereny funkcjonalne posiadają symbol jednoznacznie identyfikujący je na mapie „*Kierunki i polityka przestrzenna*”.

Ze względu na specyfikę zagospodarowania terenów zabudowanych gminy tj. przeplatanie się w obrębie obszarów funkcjonalnych: terenów zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług nieuciążliwych oraz niewielką dynamikę zmian przestrzennych wyróżniono w strukturze funkcjonalnej gminy tereny wielofunkcyjne.

Na obszarze gminy wśród obszarów otwartych wyodrębniono następujące tereny funkcjonalne:

- I. **Tereny rolne**, oznaczone na mapie symbolem **R 1** – obejmują zwarte obszary głównie użytkowane rolniczo, stanowiące duże zwarte powierzchnie wykorzystywane do celów produkcyjnych (hodowla i uprawy) z niewielkimi enklawami użytków zielonych.
- II. **Tereny rolne z ograniczeniami**, oznaczone na mapie symbolem **R 2** – obejmują obszary gruntów ornych o najwyższej jakości (III klasy bonitacyjnej) z niewielkimi enklawami użytków zielonych. Są one rozproszone na całym terenie gminy.
- III. **Tereny rolno-krajobrazowe**, oznaczone na mapie symbolem **E** – obejmują obszary położone wzdłuż obniżień dolinnych lub zagłębień bezodpływowych o okresowo lub stale wysokim poziomie wód gruntowych, na obszarach o podwyższonych walorach przyrodniczo-krajobrazowych stanowiących lokalne i regionalne korytarze ekologiczne i obszary węzłowe. Zawierają się wśród nich niewielkie enklawy gruntów ornych, łąk i pastwisk, zbiorniki wodne oraz lasy. Są to przede wszystkim obszary położone wzdłuż rzek Promnik i Śliz.
- IV. **Tereny lasów**, oznaczone na mapie symbolem **ZL** – obejmują zwarte i rozproszone obszary leśne.
- V. **Tereny szczególnie predysponowane do wprowadzenia zalesień**, oznaczone na mapie symbolem **L** – są to niewielkie powierzchniowo, rozproszone obszary, sąsiadujące z dużymi kompleksami leśnymi.
- VI. **Tereny wód powierzchniowych**, oznaczone na mapie symbolem **W** – obejmują tereny wód powierzchniowych płynących (rzeki Promnik i Śliz) oraz stojących (stawy w Budach Krępskich i Woli Rowskiej).

Na obszarze gminy wśród obszarów zainwestowanych wyodrębniono następujące tereny funkcjonalne wraz z ich kategoriami:

- VII. **Tereny wielofunkcyjne**, oznaczone na mapie symbolem **MR** oraz **MRr** – obejmują obszary istniejącej i planowanej (MR) oraz perspektywicznego rozwoju (MRr) zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usługi zapewniające obsługę mieszkańców oraz inne usługi nieuciążliwe, nie kolidujące z funkcją wiodącą. W ramach tego wydzielenia możliwe jest lokalizowanie terenów: mieszkaniowych niskiej intensywności, mieszkaniowo – usługowych, zagrodowych, zabudowy rekreacyjnej, usług publicznych, usług komercyjnych, zieleni publicznej, terenów sportu i rekreacji oraz niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania tych terenów urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji. Na terenach tych nie jest dozwolona lokalizacja obiektów i technologii, które powodują uciążliwości w emisji substancji i energii oraz są przedsięwzięciami mogącymi potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem dróg i obiektów infrastruktury technicznej, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej. Lokalizacja poszczególnych funkcji będzie określana na etapie planu miejscowego. Dopuszcza się możliwość zamiany przeznaczenia terenów w ramach wyżej wymienionych funkcji. Uruchomienie rezerw powinno nastąpić w sytuacji wypełnienia w 70% obszarów przeznaczonych do rozwoju zabudowy zagrodowej wraz z jednorodziną niskiej intensywności. Rezerwy te w niniejszym Studium określone są mianem terenów perspektywicznego rozwoju (oznaczone MRr).
- VIII. **Tereny aktywności gospodarczej**, oznaczone na mapie symbolem **AG** – obejmują obszary istniejącej aktywności gospodarczej. Podstawowe przeznaczenie terenów na działalność produkcyjną, przetwórczą, bazy, składy, usługi itp. Poza obiektami budowlanymi związanymi z funkcją podstawową możliwa jest lokalizacja obiektów administracyjno –

technicznych, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, dróg dojazdowych i wewnętrznych, parkingów, garaży. Nie wskazane jest lokalizowanie w tej strefie zabudowy mieszkaniowej, za wyjątkiem mieszkań służbowych i właścicieli obiektów. Na terenach tych dozwolona jest jedynie lokalizacja obiektów i technologii, które powodują uciążliwości w emisji substancji i energii oraz są przedsięwzięciami mogącymi potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem dróg i obiektów infrastruktury technicznej, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

- IX. **Tereny powierzchniowej eksploatacji surowców**, oznaczone na mapie symbolem **PE, PE-1** – obejmują istniejące i planowane obszary powierzchniowej eksploatacji surowców. Przeznaczenie terenów pod eksploatację surowców. Po zakończeniu eksploatacji teren ten należy zrekultywować. Kierunek rekultywacji przyjęty w Studium to naturalna sukcesja roślinna oraz zalesienie, a preferowane wykorzystanie to wykorzystanie turystyczne i rekreacyjne.

II.2.2. BILANS TERENU

Tabela 2: Bilans terenu

TERENY FUNKCJONALNE (wraz z ich oznaczeniami na rysunku Studium)		Powierzchnia (ha)	%
R 1 – rolne		3658,8299	41,78
R 2 – rolne z ograniczeniami		573,9062	6,55
E – rolno-krajobrazowe		568,9569	6,50
ZL – lasy		3009,5703	34,37
L – szczególnie predysponowane do wprowadzenia zalesień		65,9495	0,75
W – wód powierzchniowych		80,3907	0,92
MR	tereny wielofunkcyjne	749,2671	8,56
MRr		38,2056	0,44
AG – aktywności gospodarczej		3,7989	0,04
PE, PE-1 – powierzchniowa eksploatacja surowców		7,6390	0,09

Źródło: Opracowanie własne

Na podstawie bilansu terenów ustalono potencjalną pojemność terenów mieszkaniowych wskazanych w studium dla gminy Łaskarzew. Wynosi ona 15,5 tys. mieszkańców i niemalże 3 - krotnie przekracza ona prognozowaną liczbę ludności w roku 2025 roku.

II.3. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY

II.3.1. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW

Dopuszcza się lokalizację wszelkich niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania gminy obiektów i urządzeń, a w szczególności: obiektów obsługi technicznej, urządzeń wodnych i melioracyjnych, dróg wewnętrznych, ogólnodostępnych parkingów, zieleni urządzonej, ciągów pieszo-jezdnych, ciągów pieszych, ścieżek rowerowych w sposób nie kolidujący z innymi przepisami odrębnymi i zasadami współżycia społecznego.

Obszary otwarte

R 1 – tereny rolne;

Na obszarach tych zaleca się:

- Rolnicze użytkowanie gruntów.
- Prowadzenie gospodarki rolnej z zachowaniem uwarunkowań przyrodniczych, uwzględniając ograniczenia wynikające z położenia w obszarze chronionego krajobrazu.

- Wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych.
- Ochrona zadrzewień śródpolnych.
- Nakaz ochrony siedlisk roślinności wodnej, torfowisk itp., ich niszczenia i działań osłabiających ich odporność siedliskową.
- Pozostawienie enklaw łąk i zbiorników wodnych.
- Zachowanie istniejących urządzeń melioracyjnych oraz możliwość lokalizacji nowych.

Dopuszcza się:

- Lokalizowanie obiektów i urządzeń służących rolnictwu w tym: budynków i urządzeń służących przechowywaniu środków produkcji, prowadzeniu produkcji rolnej, przetwarzaniu i magazynowaniu wyprodukowanych w gospodarstwie produktów rolnych (po spełnieniu warunków zawartych w przepisach odrębnych).
- Budowę kompletnego siedliska zagrodowego, zgodnie z przepisami odrębnymi w tej mierze. Sugerowana wysokość nowopowstałej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej dwie kondygnacje naziemne. Wszelkie nowe podziały terenów rolnych muszą uwzględniać wydzielenie dróg dojazdowych.
- Zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele leśne, na terenach o najniższej przydatności do produkcji rolnej (po spełnieniu warunków zawartych w przepisach odrębnych).

Nie wyznacza się wskaźników dla terenów R 1.

R 2 – tereny rolne z ograniczeniami;

Na obszarach tych zaleca się:

- Adaptację istniejącej zabudowy służącej rolnictwu.
- Rolnicze użytkowanie gruntów.
- Prowadzenie gospodarki rolnej z zachowaniem uwarunkowań przyrodniczych, uwzględniając ograniczenia wynikające z położenia w obszarze chronionego krajobrazu
- Ochrona zadrzewień śródpolnych.
- Nakaz ochrony siedlisk roślinności wodnej, torfowisk itp., ich niszczenia i działań osłabiających ich odporność siedliskową.
- Zachowanie istniejących urządzeń melioracyjnych oraz możliwość lokalizacji nowych.
- Pozostawienie enklaw łąk oraz zbiorników wodnych.
- Preferencję dla prowadzenia ekologicznych metod gospodarki rolnej.

Wprowadza się:

- Zakaz lokalizacji zabudowy mieszkaniowej.

Nie wyznacza się wskaźników dla terenów R 2.

E – tereny rolno-krajobrazowe;

Na obszarach tych zaleca się:

- Pozostawienie obszarów dolin w dotychczasowym użytkowaniu (przede wszystkim nie przekształcanie trwałych użytków zielonych w grunty orne).
- Zachowanie istniejących zadrzewień i zakrzewień oraz zarośli (zwłaszcza nad brzegami cieków i zbiorników wodnych).
- Pozostawienie naturalnego biegu koryta rzek Promnik i Śliz, co wiąże się z nie prowadzeniem prac, których głównym celem jest likwidacja istniejących meandrów rzek.
- Zaniechanie prac odwadniających w dolinach rzek i w sąsiedztwie istniejących zbiorników wodnych.
- Zapewnienie przepustów w nasypach drogowych i kolejowych oraz utrzymanie ich drożności w celu umożliwienia migracji flory i fauny w lokalnych ciągach ekologicznych oraz swobodny przepływ wód opadowych.

- Ograniczenie do niezbędnego minimum stosowania chemicznych środków ochrony roślin.

Dopuszcza się:

- Budowę i modernizację urządzeń małej retencji w dolinie Promnika.
- Budowę i modernizację przepraw mostowych przez rzekę Promnik.

Wprowadza się:

- Zakaz lokalizacji zabudowy mieszkaniowej.

Nie wyznacza się wskaźników dla terenów E.

ZL – tereny lasów;

Na obszarach tych zaleca się:

- Ochronę i utrzymanie dotychczas pełnionych funkcji.
- Gospodarowanie zgodnie z planami urządzeniowymi lasów.

Dopuszcza się:

- Zagospodarowanie rekreacyjne tj. leśne ścieżki przyrodnicze, trasy rowerowe, miejsca wypoczynku.

Wprowadza się:

- Zakaz lokalizacji zabudowy, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

Nie wyznacza się wskaźników dla terenów ZL.

L – tereny szczególnie predysponowane do wprowadzenia zalesień;

Na obszarach tych zaleca się:

- Powiększanie zasobów leśnych w wyniku zalesiania gruntów porolnych (po spełnieniu warunków zawartych w przepisach odrębnych).

Nie wyznacza się wskaźników dla terenów L.

Obszary zainwestowane

MR, MRr – tereny wielofunkcyjne o wiodącej funkcji zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej, z udziałem usług zapewniających obsługę mieszkańców i innych usług nieuciążliwych, nie kolidujących z funkcją wiodącą.

Na obszarach tych zaleca się:

- Zachowanie zwartego charakteru zabudowy szczególnie we wsiach położonych najbliżej Łaskarzewa tj. Stary Pilczyn, Nowy Pilczyn, Wola Łaskarzewska, Melanów lub tworzenie zwartych kompleksów mieszkaniowych z zabudowy rozproszonej, preferowany kierunek przekształceń – dogęszczenie istniejącej zabudowy.
- Ochronę i pielęgnację drzewostanu oraz utrzymanie i ucytelnienie założeń parkowych (dotyczy terenów parków podworskich w Izdebnie i Uścieńcu).
- Realizację zabudowy usług publicznych w formie architektonicznej stanowiącej wyraźną dominantę przestrzenną.

Dopuszcza się:

- Lokalizowanie zabudowy rekreacji indywidualnej.
- Lokalizowanie zabudowy zagrodowej, mieszkaniowo-usługowej, usługowej oraz drobnej wytwórczości i produkcji, które nie powodują uciążliwości w emisji substancji i energii oraz nie są przedsięwzięciami mogącymi potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko jest

wymagana lub może być wymagana, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej, za wyjątkiem urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji.

- Realizację zieleni publicznej.
- Lokalizowanie obiektów infrastruktury technicznej niezbędnej do prawidłowego funkcjonowania terenów zainwestowanych, o ile nie koliduje to z funkcją podstawową.

Wprowadza się:

- Zakaz lokalizowania nowej zabudowy na obszarach dotychczas nie zainwestowanych we wsi Sośninka i Wola Łaskarzewska leżących w obrębie terenów zalewowych rzeki Promnik, które wskazano na mapie „*Kierunki i polityka przestrzenna*”.
- Zakaz lokalizowania nowych ferm hodowlanych o obsadzie zwierząt powyżej 40 dużych jednostek przeliczeniowych (DJP).

Wskaźniki i zasady zagospodarowania:

- Wysokość nowej zabudowy powinna harmonizować z istniejącymi budynkami i nie powinna przekraczać trzech kondygnacji naziemnych, w tym poddasze użytkowe.
- Dla obiektów już istniejących, a wymagających modernizacji ilość kondygnacji i wysokość budynków pozostają jak w stanie istniejącym lub nie mogą przekroczyć parametrów ustalonych dla nowej zabudowy.
- Gabaryty i standardy obiektów użyteczności publicznej oraz zagospodarowanie terenów usług publicznych należy kształtować indywidualnie w dostosowaniu do wielkości i rodzaju pełnionej funkcji.
- Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej - 50%.
- Dla terenów usług komercyjnych, drobnej wytwórczości i produkcji przyjmuje się następujące zasady zagospodarowania:
 - Niezbędnym jest ograniczenie uciążliwości do granic własnej działki bez względu na lokalizację obiektu.
 - Niezbędnym jest zabezpieczenie odpowiedniej liczby miejsc parkingowych.
 - Dla terenów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie terenów mieszkaniowych lub usług publicznych należy stworzyć pasy zieleni izolacyjnej.
 - Preferuje się wprowadzenie ograniczenia wysokości obiektów kubaturowych do maksymalnej wyznaczonej dla sąsiednich terenów mieszkaniowych.

Wskaźniki te winny być doprecyzowywane i uszczegółowione na etapie opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

AG – tereny aktywności gospodarczej (są to obszary znajdujące się we wsiach Budel, Lewików, Lipniki, Ksawerynów oraz Starym Pilczyn).

Na obszarach tych zaleca się:

- Zachowanie istniejących oraz lokalizowanie nowych obiektów produkcyjnych i usługowych, magazynowo-składowych, baz i składów itp. w tym obiektów i technologii, które powodują uciążliwości w emisji substancji i energii oraz są przedsięwzięciami mogącymi potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko jest wymagana lub może być wymagana, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

Dopuszcza się:

- Wyłącznie lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej tzw. mieszkań służbowych lub mieszkań dla właściciela obiektu.
- Lokalizowanie obiektów administracyjno – technicznych, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, dróg dojazdowych i wewnętrznych, parkingów, garaży.

Wskaźniki zagospodarowania:

- Wysokość nowej zabudowy na terenach AG nie powinna przekraczać 20 metrów (nie odnosi się to do masztów, anten, kominów itp.).
- Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w wysokości 40%.

PE – tereny powierzchniowej eksploatacji surowców (są to obszary znajdujące się w Dąbrowie, Grabinie i Krzywdzie).

Na obszarach tych zaleca się:

- Adaptację istniejących terenów górniczych oraz możliwość wyznaczania nowych w obrębie rozpoznanych złóż surowców zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym dotyczącymi położonego na terenie gminy Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.
- Zrehabilitowanie terenu po zakończeniu eksploatacji.

PE-1 – tereny powierzchniowej eksploatacji surowców (o pow. ok. 1,9 ha), położone we wsi Krzywda. Rozpoczęcie wydobywania surowca na tym obszarze będzie możliwe dopiero po zakończeniu eksploatacji bezpośrednio sąsiadującego złoża kruszywa naturalnego „Krzywda”, oznaczonego na mapie symbolem PE, ze względu na uwarunkowania prawne wynikające z Rozporządzenia nr 68 Wojewody Mazowieckiego z dnia 23 czerwca 2005 roku w sprawie Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu położonego na terenie powiatów garwolińskiego, mińskiego i otwockiego (§ 3 ust. 1 pkt 4 oraz § 3 ust. 3),

Na obszarach tych konieczna jest rekultywacja terenu po zakończeniu eksploatacji.

II.3.2. TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY

Terenami wyłączonymi spod nowej zabudowy są:

- Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi.
- Obszary położone w obrębie Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek i innych zbiorników wodnych z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.
- Obszary występowania gleb organicznych.
- Obszary R 2 – rolne z ograniczeniami.
- Obszary E – rolno-krajobrazowe.
- Obszary ZL – lasów i zadrzewień.

Obszary te wskazano na mapie „*Kierunki i polityka przestrzenna*”.

II.3.3. TERENY OGRANICZEŃ W ZABUDOWIE

Terenami występowania ograniczeń dla zabudowy są:

- Obszary na których znajdują się podziemne urządzenia melioracyjne. W planie miejscowym niezbędne jest nakazanie ich ochrony w miejscach kolizji z nową zabudową.

Tereny te wskazano na mapie „*Kierunki i polityka przestrzenna*”.

II.4. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

Przy określaniu celów polityki przestrzennej gminy przyjęto jako podstawową zasadę zrównoważonego rozwoju, podkreślając dodatkowo potrzebę zachowania trwałości procesów przyrodniczych i równowagi przyrodniczej. Oznacza to konieczność określenia zasad zagospodarowania pozwalających na zachowanie zasobów środowiska przyrodniczego, w tym jego

najcenniejszych elementów, przy jednoczesnym racjonalnym wykorzystaniu jego walorów. Stąd Studium w ramach polityki zagospodarowania przestrzennego gminy postuluje o:

- Ochronę wód powierzchniowych i podziemnych.
- Ochronę powietrza atmosferycznego.
- Zapobieganie nadmiernemu przekształcaniu gleb.
- Ochronę przed hałasem komunikacyjnym i przemysłowym.
- Wdrożenie nowoczesnego systemu gospodarowania odpadami.
- Ochronę walorów przyrody i krajobrazu.

Do działań wypełniających przyjęte postulaty należy:

- Utrzymanie ciągłości przestrzennej obszarów o znaczących wartościach przyrodniczych i krajobrazowych, które w strukturze gminy stanowią system przyrodniczy, obejmując także fragmenty korytarzy ekologicznych i obszarów węzłowych o randze ponadregionalnej (krajowej).
- Ochrona istniejącej oraz wprowadzanie nowych terenów zieleni urządzonej i zadrzewień śródpolnych.

W celu ochrony środowiska i jego zasobów w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym określa się:

- System obszarów otwartych (system przyrodniczy).
- Obszary i obiekty ochrony przyrody.
- Postulaty dotyczące ochrony powierzchni ziemi.
- Postulaty dotyczące ochrony powietrza atmosferycznego.
- Postulaty dotyczące ochrony zasobów wodnych i ich jakości.
- Postulaty dotyczące ochrony akustycznej.

II.4.1. SYSTEM PRZYRODNICZY

System przyrodniczy gminy jest to zespół obszarów funkcjonalnych, który jest kluczowy z punktu widzenia funkcjonowania przyrody w gminie, nie ma on umocowania prawnego w powszechnie obowiązujących przepisach prawa. Niemniej jego elementy należy chronić poprzez stosowne zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

System przyrodniczy gminy umożliwia:

- swobodną wymianę powietrza,
- retencję wód,
- migrację zwierząt.

Ponadto korzystnie wpływa na walory krajobrazowe gminy.

System ten w głównej mierze opiera się na pasie leśno-wydmowym na zachodzie gminy i na ciekach wodnych: rzecze Promnik i jej dopływach oraz kompleksach leśnych, uzupełnionych o obszary wspomagające i zasilania: łąki, stawy w Rowach i Budach Krępskich (tereny – R1, R2, E, ZL, L). Głównym korytarzem ekologicznym gminy jest dolina Promnika przepływająca przez cenne różnorodne przyrodniczo tereny - mozaiki terenów wilgotnych, pól i łąk, kompleksów leśnych oraz wydm z roślinnością kserotermiczną (tereny – E). Obszary te, a w szczególności dolina Promnika i stawy rybne, są miejscem bytowania i szlakiem migracyjnym wielu gatunków zwierząt, zwłaszcza ptaków.

Przedstawiony system przyrodniczy ocenia się wysoko, jest on nieznacznie przekształcony, jednakże należy wzmocnić jego rolę poprzez: ochronę łąk oraz zarośli i zadrzewień jako otwartych przestrzeni przyrodniczych w pobliżu cieków wodnych i niewielkich zbiorników, ze względu na ich ważną rolę w funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego. Obszary te utrzymują równowagę hydrologiczną terenu i odpowiedni poziom wód gruntowych poprzez retencjonowanie wody. Mają znaczenie hydrosanitarnie oraz wpływają korzystnie na warunki mikroklimatyczne.

Rola systemu przyrodniczego i jego ochrona musi zostać wzmocniona poprzez zapisy w planie miejscowym dla wsi: Wanaty, Lewików, Dąbrowa, Lipniki, Wola Łaskarzewska, Nowy i Stary Pilczyn oraz Melanów.

II.4.2. FORMY OCHRONY PRZYRODY

Istniejące

Prawnie ustanowionymi formami ochrony przyrody właściwymi dla obszaru gminy Łaskarzew są Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu oraz 6 pomników przyrody. Ponadto niektóre fragmenty lasów państwowych zostały uznane za lasy ochronne (wodochronne, ostoje zwierząt, na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych).

Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu

NOChK został powołany na mocy uchwały WRN w sprawie powołania obszarów chronionego krajobrazu (Dz. U. W.S. z 1986 r., Nr 11, poz. 130 z późniejszymi zmianami), obecnie funkcjonuje w oparciu o Rozporządzenie Nr 68 Wojewody Mazowieckiego z dnia 23 czerwca 2005 roku w sprawie Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu położonego na terenie powiatów garwolińskiego, mińskiego i otwockiego.

Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje 70070 ha prawobrzeżnej doliny Wisły. W jego zasięgu leży 11 gmin z trzech powiatów: otwockiego (Kołbiel, Osieck, Sobienie Jeziory), mińskiego (Siennica), garwolińskiego (Parysów, Pilawa, Garwolin, Wilga, Łaskarzew, Maciejowie i Sobolew).

NOChK obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach i wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem. Obszary te pełnią również istotną rolę jako korytarze ekologiczne.

NOChK obejmuje zachodnią część gminy (5218 ha z czego ponad 34% stanowią lasy) – sołectwa: Izdebno Kolonia, Izdebno, Budel, Krzywda, Grabina, Aleksandrów, Uścieniec, Dąbrowa, Dąbrowa Kolonia, Lewików/Wanaty, Lipniki, Wola Łaskarzewska, Sośninka, Budy Krepskie, Ksawerynów, zachodnią część Celinowa i Woli Rowskiej.

Pomniki przyrody

Na obszarze gminy Łaskarzew znajduje się 6 obiektów objętych ochroną w formie pomników przyrody. Wszystkie są pomnikami przyrody ożywionej, są to pojedyncze drzewa – dąb szypułkowy.

Tabela 3: Pomniki przyrody w gminie Łaskarzew

Lp	Obiekt/Gatunek	Nr orzeczenia	Miejscowość	Stanowisko	Uwagi –2009r
1	Dąb szypułkowy	349	Izdebno	Grunt leśny oddz. 202	Uszkodzony, obwód 450cm
2	Dąb szypułkowy	350	Wola Łaskarzewska	Działka bud. Wola Łask. 16A	Wł. Prywatna 2 pnie
3	Dąb szypułkowy	275	Leokadia	pastwisko	Stan dobry
4	Dąb szypułkowy	38/88	Dąbrowa	Pole NE od wsi	Stan dość dobry
5	Dąb szypułkowy	20/2003	Izdebno	Działka 171	Stan dobry
6	Dąb szypułkowy	20/2003	Izdebno	Grunt leśny oddz. 262	Stan dobry, obwód 365cm

Źródło: Rejestr wojewódzkiego konserwatora przyrody

Zasady ochrony w/w form ochrony przyrody regulują przepisy odrębne, w tym rozporządzenie Wojewody Mazowieckiego nr 68 z dnia 23 czerwca 2005 w sprawie Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu położonego na terenie powiatów garwolińskiego, mińskiego i otwockiego, ustalające zasady ochrony i zagospodarowania tego terenu.

Obszary i obiekty te zostały wskazane na mapie „Kierunki i polityka przestrzenna”.

Proponowane

W niniejszym studium postuluje się utworzenie na terenie gminy zespołu przyrodniczo-krajobrazowego oraz 4 użytków ekologicznych:

- 1) Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Dolina rzeki Promnik” (koryto oraz od 5 do 20 m po obu jego stronach, zależnie od warunków wodno-środowiskowych). Stwierdzono tutaj: 49 gatunków ptaków, chronione siedliska przyrodnicze, 2 gatunki chronionych roślin naczyniowych. W Studium zaleca się utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania

tych terenów, tj. zachowanie łąk, zabagnień i wilgotnych lasów (ochrona od wschodniej części gminy z „łąkowym charakterem” doliny do granicy miasta Łaskarzew i od Woli Łaskarzewskiej do Wanatów).

- 2) Proponowane użytki ekologiczne (powołanie użytków powinno być poprzedzone konsultacjami i uzgodnieniami z właścicielami i użytkownikami gruntów; Nazwy poszczególnych obszarów są nazwami roboczymi określonymi na potrzeby opracowywanego Studium):
- a. „Stawy Wola Rowska”: stawy rybne z otaczającymi terenami podmokłymi (łąki, zadrzewienia) z chronionymi gatunkami roślin, ptaków i płazów,
 - b. „Stawy Ksawerynow”: chronione siedliska, ostoja ptaków i płazów, chronione gatunki roślin (obiekt wymaga ochrony przed zaśmiecaniem),
 - c. „Wydma z lasem Celinów-Ksawerynow”: chronione siedliska z rzadkimi roślinami, ostoja ptaków i płazów. Teren zagrożony niekontrolowanym rozkopywaniem,
 - d. „Bagno śródpolne Budel” (przy skrzyżowaniu dróg) – ostoja płazów, owadów i roślin wodno-błotnych.

Obszary te zostały wskazane na mapie „Kierunki i polityka przestrzenna”.

Obiekty, w przypadku których warto rozważyć objęcie ochroną pomnikową, to:

- aleja klonowa w Woli Rowskiej – drzewa do 250 cm obwodu z chronionymi porostami,
- aleja jesionowa między Wolą Rowską i Talubą: drzewa do 290 cm obwodu z chronionymi porostami,
- aleja kasztanowcowa w Pilczynie Starym: 49 drzew o obwodach 150-210 cm;
- Aleja brzoźowa na brzegu lasu koło pomnika lotniska polowego, na północ od Woli Rowskiej, drzewa o obwodach 150-180 cm,
- 2 klony pospolite w Pilczynie Nowym, koło stacji PKP Łaskarzew, obwody po 250cm,
- 3 dęby szypułkowe o obwodach 300, 330, 400cm z chronionymi porostami w Helenowie Nowym,
- kasztanowiec i lipa przy drodze w Helenowie Nowym, obwody 300cm,
- 3 Lipy drobnolistne w Budlu, obwody 250-300 cm,
- 3 Olchy czarne o obwodach 220-240cm koło stawów w Woli Rowskiej,
- dąb 300 cm obwodu w pasie drogowym w Kolonii Izdebno,
- dąb ok. 300 cm obwodu w Woli Łaskarzewskiej (pole naprzeciw domu nr 66),
- 2 głazy narzutowe (granit szaro-różowy 300 cm obwodu i granit czerwony ok. 400 cm obwodu) przy drodze Łaskarzew – Helenów Nowy (głazy jako pomniki mogą zostać umieszczone w innym miejscu, np. o znaczeniu historycznym, dydaktycznym czy turystycznym),
- lipa drobnolistna o obwodzie ok. 200 cm w osiedlu Kacprówek-Śliz.

II.4.3. POSTULATY DOTYCZĄCE OCHRONY POWIERZCHNI ZIEMI

W zakresie ochrony powierzchni ziemi *Studium* postuluje:

- Zachowanie ukształtowania naturalnych form rzeźby terenu, za wyjątkiem potrzeb wynikających z realizacji przedsięwzięć infrastrukturalnych służących obsłudze mieszkańców oraz eksploatacji surowców; szczególnie dotyczy to zachowania zboczy wydm i ochrony roślinności je utrwalającej (w Grabinie, Budlu, Krzywdzie, w południowej części Izdebna Kolonii, w południowo-zachodniej części Woli Łaskarzewskiej, Starym Helenowie oraz we wschodniej części Leokadii).

II.4.4. POSTULATY DOTYCZĄCE OCHRONY POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego *Studium* postuluje:

- Promowanie ograniczenia emisji powierzchniowej, liniowej (związanych z ruchem samochodowym) i niskiej emisji rozproszonej komunalno-bytowej, poprzez stosowanie niskoemisyjnych paliw i technologii.
- Ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych – stosowanie zintegrowanego systemu transportowego w zakresie: rozwoju ścieżek rowerowych, modernizację i budowę dróg i parkingów w oparciu o materiały i technologie ograniczające emisję pyłu.
- Ograniczenie emisji ze źródeł technologicznych i komunalno-bytowych poprzez nie wprowadzanie instalacji i urządzeń wymagających pozwolenia na wprowadzenie gazów i pyłów do powietrza, na terenach zabudowy mieszkaniowej oraz o znacznym udziale tej zabudowy.

II.4.5. POSTULATY W RAMACH OCHRONY ZASOBÓW WODNYCH I ICH JAKOŚCI

W zakresie ochrony zasobów i jakości wód *Studium* postuluje:

- Ochronę zbiorowisk roślinności wodolubnej wodnej i przywodnej np. olsów poprzez pozostawienie ich wolnymi od zabudowy.
- Zachowanie określonej w przepisach odległości od brzegów cieków wodnych i odległości ogrodzenia od brzegów cieków i zbiorników wodnych.
- Ochronę i wykorzystanie naturalnych zagłębień terenu i terenów podmokłych, istniejących stawów do zwiększenia małej retencji wodnej; określenie w planach miejscowych zasad zagospodarowania zapewniających gromadzenie, przechowywanie i powolny odpływ wód opadowych i roztopowych.
- Odprowadzanie wód deszczowych do gruntu na terenach zabudowy mieszkaniowej w granicach poszczególnych działek.
- Zachowanie jak największego udziału powierzchni biologicznie czynnej na terenach przewidzianych do zainwestowania.
- Ograniczenie (w miarę możliwości) stosowania nawierzchni nieprzepuszczalnych (placów, ścieżek, parkingów, składów i innych) na rzecz nawierzchni perforowanych lub innych przepuszczalnych.

II.4.6. POSTULATY W RAMACH OCHRONY AKUSTYCZNEJ

W zakresie ochrony akustycznej *Studium* postuluje:

- Poprawę stanu dróg zgodnie z obowiązującymi standardami, na etapie planowania, projektowania i eksploatacji systemu transportowego.
- Zwiększanie konkurencyjności transportu publicznego w stosunku do samochodu osobowego.

II.5. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Wójt gminy Łaskarzew prowadzi Gminną Ewidencję Zabytków w rozumieniu ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *O ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz. U. Nr 162, poz. 1568).

Zasób kulturowy gminy Łaskarzew stanowią występujące na jej terenie obiekty drewniane z okresu od drugiej połowy XIX w. do lat 30-tych XX w. (budynki mieszkalne oraz inwentarskie), a także obiekty kultu religijnego (murowane kapliczki przydrożne z 1 poł. XX w.) wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków. Większość z nich charakteryzuje się nienajlepszym stanem technicznym.

Ochrona elementów dziedzictwa kulturowego, w tym zabytków polega na: ich zachowaniu, wyeksponowaniu i harmonijnej adaptacji w procesie rozwoju, jak również na powstrzymaniu procesu degradacji historycznej tkanki zabudowy poprzez podnoszenie standardów w ramach modernizacji technicznej poszczególnych obiektów oraz przywracaniu wartości estetycznych i użytkowych budynków i zagospodarowania terenu.

II.5.1. GENERALNE ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Generalne zasady ochrony wartości zabytkowych, którym należy podporządkować kształtowanie zagospodarowania przestrzennego regulują przepisy odrębne. Studium postuluje:

- zachowanie zabytkowego układu i kompozycji przestrzennej zespołów wiejskich (Celinów, Dąbrowa, Leokadia, Lipniki),
- uwzględnianie wymogów ochrony archeologicznej.

II.5.2. OBIEKTY I OBSZARY ZABYTEKOWE

II.5.2.1. Obiekty i obszary objęte ochroną zabytków

Formami ochrony zabytków są według art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz. U. Nr 162, poz. 1568):

1. wpis do rejestru zabytków,
2. uznanie za pomnik historii,
3. utworzenie parku kulturowego,
4. ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Żadna z powyższych form ochrony zabytków na terenie gminy Łaskarzew nie występuje.

II.5.2.2. Obiekty i obszary ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków

Dokładny wykaz obiektów i obszarów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków znajduje się w tabeli poniżej.

Tabela 4: Obiekty i obszary wpisane do gminnej ewidencji zabytków

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Materiał	Datowanie
1/1762	Aleksandrów 2	dom	drewniane	2 ćw. XX w.
2/1762	Aleksandrów	kapliczka	ceglane	I. 30 XX w.
3/1762	Aleksandrów	krzyż	drewniane	3 ćw. XX w.
4/1762	Budy Krępskie 5	zagroda	drewniane	2 ćw. XX w.
5/1762	Budy Krępskie	dom ludowy	drewniane	1950 r.
6/1762	Celinów 13	dom	ceglane	1. poł. XX w.
7/1762	Dąbrowa 13	stodoła	drewniane	2 ćw. XX w.
8/1762	Dąbrowa 14	dom	drewniane	I. 40. XX w.
9/1762	Dąbrowa 35	dom	drewniane	2 ćw. XX w.
10/1762	Dąbrowa 42	dom	drewniane	I. 50-te XX w.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
 GMINY ŁASKARZEW
 CZĘŚĆ II – KIERUNKI I POLITYKA PRZESTRZENNA

11/1762	Dąbrowa 44	dom	drewniane	I. 50-te XX w.
12/1762	Dąbrowa	dom	drewniane	1. poł. XX w.
13/1762	Dąbrowa	kapliczka	ceglane	I. 30-te XX w.
14/1762	Dąbrowa Kolonia 14	folwark	ceglane	1. poł. XX w.
15/1762	Uścieniec Kolonia	krzyż	kamienne	2. poł. XX w.
16/1762	Dąbrowa	mogiła żołnierska		1915r.
17/1762	Grabina 21	dom	drewniane	2 ćw. XX w.
18/1762	Grabina 22	dom	drewniane	3 ćw. XX w.
19/1762	Izdebno 8	dom	drewniane	1. poł. XX w.
20/1762	Izdebno	kapliczka	ceglane	I. 30-te XX w.
21/1762	Izdebno Kolonia	zespół folwarczny	kamienne	k. XIX-1920r.
22/1762	Izdebno	wieś - zabudowa	drewniane	1 ćw. XX w.
23/1762	Kacprówek 10	kapliczka	ceglane	poł. XX w.
24/1762	Kacprówek	mogiła żołnierska		1939r.
25/1762	Krzywda 9	żuraw w zagrodzie	drewniane	2 ćw. XX w.
26/1762	Krzywda 12	dom	drewniane	1 poł. XX w.
27/1762	Krzywda	mogiła żołnierska		1915r.
28/1762	Leokadia 7	dom	drewniane	1 poł. XX w.
29/1762	Leokadia 13	dom	drewniane	2 ćw. XX w.
30/1762	Lewików 6	zagroda młynarza	drewniane	XIX / XX w.
32/1762	Lewików 21	dom	drewniane	2 ćw. XX w.
34/1762	Melanów 8	dom	drewniane	2 ćw. XX w.
35/1762	Melanów 39	dom	drewniane	1 poł. XX w.
36/1762	Melanów 40	dom	drewniane	1 poł. XX w.
37/1762	Nowy Pilczyn 11	dom	drewniane	1 poł. XX w.
38/1762	Nowy Pilczyn 68	dom	drewniane	1 poł. XX w.
39/1762	Nowy Pilczyn 88	dom	drewniane	2 ćw. XX w.
40/1762	Sośninka 66	dom ludowy	drewniane	3 ćw. XX w.
41/1762	Stary Helenów 28	dom	drewniane	2 ćw. XX w.
42/1762	Stary Pilczyn 14	dom	drewniane	2 ćw. XX w.
43/1762	Stary Pilczyn 24	dom	drewniane	2 ćw. XX w.
44/1762	Stary Pilczyn 52	dom	drewniane	1 ćw. XX w.
45/1762	Stary Pilczyn 53	dom	drewniane	2 ćw. XX w.
46/1762	Stary Pilczyn 74	spichlerz	drewniane	1 poł. XX w.
47/1762	Uścieniec 4	dom	drewniane	3 ćw. XX w.
49/1762	Uścieniec 24	dom	drewniane	2 ćw. XX w.
50/1762	Uścieniec	park dworski		koniec XIX w.
51/1762	Wanaty 33	dom	drewniane	3 ćw. XX w.
52/1762	Wanaty	pomnik		1959 r.
54/1762	Wola Łaskarzewska 19	dom	drewniane	3 ćw. XX w.
55/1762	Wola Łaskarzewska 38	dom	drewniane	1 poł. XX w.
56/1762	Wola Łaskarzewska 47	dom	drewniane	3 ćw. XX w.
57/1762	Wola Łaskarzewska 48	dom	drewniane	poł. XX w.
58/1762	Wola Łaskarzewska 72	dom	drewniane	3 ćw. XX w.
60/1762	Wola Łaskarzewska	kapliczka	ceglane	1 poł. XX w.
63/1762	Budy Krępskie	stanowisko archeologiczne	-	epoka kamienna
66/1762	Dąbrowa	stanowisko archeologiczne	-	wczesne średniowiecze
67/1762	Dąbrowa	stanowisko archeologiczne	-	wczesne średniowiecze
68/1762	Dąbrowa Kolonia	stanowisko archeologiczne	-	starożytność

ZMIANA STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
 GMINY ŁASKARZEW
 CZĘŚĆ II – KIERUNKI I POLITYKA PRZESTRZENNA

69/1762	Dąbrowa Kolonia	stanowisko archeologiczne	-	okres wpływów rzymskich
70/1762	Dąbrowa Kolonia	stanowisko archeologiczne	-	wczesne średniowiecze
71/1762	Dąbrowa Kolonia	stanowisko archeologiczne	-	starożytność
72/1762	Dąbrowa Kolonia	stanowisko archeologiczne	-	wczesne średniowiecze
73/1762	Grabina	stanowisko archeologiczne	-	późne średniowiecze
74/1762	Grabina	stanowisko archeologiczne	-	schyłek średniowiecza
75/1762	Izdebnno	stanowisko archeologiczne	-	wczesne średniowiecze
76/1762	Kacprówek	stanowisko archeologiczne	-	wczesne średniowiecze
77/1762	Kacprówek	stanowisko archeologiczne	-	starożytność
78/1762	Kacprówek	stanowisko archeologiczne	-	późne średniowiecze
79/1762	Kacprówek	stanowisko archeologiczne	-	ogólnie starożytne
81/1762	Kacprówek	stanowisko archeologiczne	-	wczesne średniowiecze
82/1762	Kacprówek	stanowisko archeologiczne	-	wczesne średniowiecze
83/1762	Kacprówek	stanowisko archeologiczne	-	epoka kamienna
84/1762	Kacprówek	stanowisko archeologiczne	-	późne średniowiecze
86/1762	Lewików/Wanaty	stanowisko archeologiczne	-	późne średniowiecze
87/1762	Lewików/Wanaty	stanowisko archeologiczne	-	wczesne średniowiecze
88/1762	Lewików/Wanaty	stanowisko archeologiczne	-	okres wędrówki ludów
89/1762	Lewików/Wanaty	stanowisko archeologiczne	-	późne średniowiecze
90/1762	Lewików/Wanaty	stanowisko archeologiczne	-	wczesne średniowiecze
91/1762	Leokadia	stanowisko archeologiczne	-	epoka kamienna
92/1762	Lipniki	stanowisko archeologiczne	-	późne średniowiecze
93/1762	Lipniki	stanowisko archeologiczne	-	późne średniowiecze
94/1762	Melanów	stanowisko archeologiczne	-	późne średniowiecze
95/1762	Melanów	stanowisko archeologiczne	-	epoka brązu
96/1762	Melanów	stanowisko archeologiczne	-	wczesne średniowiecze
97/1762	Melanów	stanowisko archeologiczne	-	ogólnie starożytne
98/1762	Melanów	stanowisko archeologiczne	-	wczesne średniowiecze
99/1762	Melanów	stanowisko archeologiczne	-	wczesne średniowiecze
100/1762	Nowy Pilczyn	stanowisko archeologiczne	-	epoka kamienna
101/1762	Nowy Pilczyn	stanowisko archeologiczne	-	epoka kamienna
102/1762	Uścieniec	stanowisko archeologiczne	-	wczesne średniowiecze
103/1762	Uścieniec	stanowisko archeologiczne	-	starożytność
104/1762	Uścieniec	stanowisko archeologiczne	-	późne średniowiecze
105/1762	Uścieniec	stanowisko archeologiczne	-	późne średniowiecze
106/1762	Uścieniec	stanowisko archeologiczne	-	okres wpływów rzymskich
107/1762	Uścieniec	stanowisko archeologiczne	-	późne średniowiecze

ZMIANA STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
 GMINY ŁASKARZEW
 CZĘŚĆ II – KIERUNKI I POLITYKA PRZESTRZENNA

108/1762	Uścieniec	stanowisko archeologiczne	-	wczesne średniowiecze
109/1762	Uścieniec	stanowisko archeologiczne	-	późne średniowiecze
110/1762	Uścieniec	stanowisko archeologiczne	-	późne średniowiecze
111/1762	Uścieniec	stanowisko archeologiczne	-	wczesne średniowiecze
112/1762	Wola Łaskarzewska	stanowisko archeologiczne	-	paleolit
113/1762	Wola Łaskarzewska	stanowisko archeologiczne	-	starożytność
114/1762	Wola Łaskarzewska	stanowisko archeologiczne	-	epoka brązu
115/1726	Sośninka	stanowisko archeologiczne	-	starożytność
116/1762	Wola Łaskarzewska	stanowisko archeologiczne	-	późne średniowiecze
117/1762	Wola Łaskarzewska	stanowisko archeologiczne	-	późne średniowiecze
119/1762	Wola Rowska	stanowisko archeologiczne	-	epoka brązu
120/1762	Wola Rowska	stanowisko archeologiczne	-	paleolit
121/1762	Wola Rowska	stanowisko archeologiczne	-	epoka kamienna
122/1762	Wola Rowska	stanowisko archeologiczne	-	nowożytność
123/1762	Wola Rowska	stanowisko archeologiczne	-	wczesne średniowiecze
124/1762	Wola Rowska	stanowisko archeologiczne	-	nieokreślone
125/1762	Wola Rowska	stanowisko archeologiczne	-	epoka brązu
126/1762	Wola Rowska	stanowisko archeologiczne	-	nieokreślone
127/1762	Kolonia Izdebno	stanowisko archeologiczne	-	wczesne średniowiecze
128/1762	Izdebno 61	dom	drewniane	1 poł. XX w.
129/1762	Nowy Helenów	kapliczka	kamienne	k. XIX w.

Źródło: Opracowano na podstawie gminnej ewidencji zabytków

Obiekty i obszary wpisane do gminnej ewidencji zabytków zostały wskazane na mapie „Kierunki i polityka przestrzenna”.

Obiekty znajdujące się w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków (o walorach historycznych lub architektonicznych), będące charakterystycznymi elementami historycznej zabudowy – należy przewidzieć do trwałej adaptacji, z zachowaniem tradycyjnych dla miejsca form i faktur.

Dla obiektów budownictwa i na obszarach zagospodarowania terenu ujętych w ewidencji zabytków obowiązują poniższe wytyczne.

Obiekty zabytkowe architektury, budownictwa

Dla obiektów architektury i budownictwa z Gminnej Ewidencji Zabytków, wyrazem polityki przestrzennej jest:

- dostosowanie współczesnych funkcji obiektów do wartości zabytkowych tych obiektów a nie odwrotnie; zaleca się aby projekt adaptacji do współczesnych potrzeb poprzedzić badaniami architektonicznymi i wytycznymi konserwatorskimi,
- maksymalne możliwe zachowanie struktury budowli i detalu architektonicznego w przypadku remontu, modernizacji bądź adaptacji.

Zespoły dworsko – parkowe

Dla dawnych zespołów dworsko-parkowych ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków tj. zespołów w Izdebnie i Uścieniu wyrazem polityki przestrzennej jest wykonanie rewaloryzacji według wymogów wynikających z ochrony wartości zabytkowych i kulturowych przede wszystkim

utrzymanie lub uczytlnienie kompozycji założeń dworsko – parkowych, w tym poprzez ochronę i pielęgnację drzewostanu oraz zachowanie lub renowację obiektów architektury ogrodowej.

II.5.3. OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH WSKAZANE DO WPISANIA DO EWIDENCJI ZABYTEKÓW

Wskazuje się obiekty zabytkowe dotychczas nie zaewidencjonowane do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków:

- młyn wodny w miejscowości Wola Łaskarzewska,
- kapliczka słupowa w miejscowości Zygmunty, 1 poł. XX w.
- kapliczka domkowa w miejscowości Kacprówek 1 poł. XX w.

Obiekty te zostały wskazane na mapie „*Kierunki i polityka przestrzenna*”.

II.5.4. ZAEWIDENCJONOWANE STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE

Ochrona stanowisk archeologicznych polega na uwzględnianiu w zagospodarowaniu przestrzennym i przy opracowywaniu mpzp następujących zasad:

- wskazanie w opracowywanych mpzp,
- prowadzenie wszelkich działań inwestycyjnych po przeprowadzeniu badań, bądź przy udziale archeologa, z możliwością zmiany nadzoru archeologicznego na badania archeologiczne w przypadku odkrycia zachowanych obiektów archeologicznych i architektonicznych na zasadach przepisów odrębnych,
- możliwość odstąpienia od w/w czynności w przypadkach uzgodnionych z organem ds. ochrony zabytków.

Stanowiska archeologiczne zostały wskazane na mapie „*Kierunki i polityka przestrzenna*”, zgodnie z kartami ewidencyjnymi stanowisk archeologicznych dostępnymi u Wojewódzkiego Mazowieckiego Konserwatora Zabytków oraz Gminną Ewidencją Zabytków.

II.5.5. OBSZARY I OBIEKTY STANOWIĄCE DOBRĄ KULTURĘ WSPÓŁCZESNEJ

Studium wskazuje obiekty i obszary wskazane do ochrony jako dobra kultury współczesnej:

- miejsce pamięci – pomnik upamiętniający zagładę ludności i spalenie przez hitlerowców zabudowań wsi Wanaty zlokalizowany w centrum wsi,
- mogiły z I wojny światowej zlokalizowane w: Dąbrowie (północno-zachodni kraniec wsi, przy drodze do Uścieńca, działka 524/3) i Krzywdzie (przy drodze do wsi Budel, działka nr 312),
- mogiła z II wojny światowej zlokalizowana w Kacprówku (w lesie na północ od wsi Kacprówek, działka 312).

Powyższe obiekty i obszary zostały wskazane na mapie „*Kierunki i polityka przestrzenna*”.

Dla w/w dóbr kultury współczesnej obowiązuje ochrona obiektów (ich formy) wraz z otoczeniem (zagospodarowanie). W przypadku opracowywania dla tych obszarów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy zawrzeć zapisy określające szczegółowo zasady ochrony.

II.6. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI

II.6.1. POLITYKA ROZWOJU TRANSPORTU

II.6.1.1. Cele polityki rozwoju transportu

Prawidłowe działanie systemu transportowego gminy jest warunkiem jej właściwego rozwoju. Celem generalnym polityki rozwoju transportu, opartej na strategii zrównoważonego rozwoju jest stworzenie warunków dla sprawnego, bezpiecznego i ekonomicznego przemieszczania się osób i towarów, przy ograniczaniu konfliktów z otoczeniem przyrodniczym, kulturowym oraz społeczno-gospodarczym.

Celami szczegółowymi są:

- zapewnienie sprawności funkcjonowania transportu;
- zapewnienie powiązań z ponadlokalnymi systemami transportowymi oraz terenami sąsiednimi;
- zaspokojenie potrzeb przewozowych mieszkańców, gospodarki oraz dotarcia pomocy;
- poprawa standardów i bezpieczeństwa ruchu;
- poprawa warunków ruchu pieszego i rowerowego;
- racjonalizacja kosztów rozwoju i eksploatacji poprzez maksymalne wykorzystanie istniejących urządzeń transportowych;
- kształtowanie racjonalnych zachowań komunikacyjnych poprzez ułatwienie korzystania z komunikacji zbiorowej oraz zapewnienie warunków dla ruchu pieszego i rowerowego;
- stymulowanie rozwoju przestrzennego i gospodarczego, współtworzenie ładu przestrzennego;
- ograniczenie negatywnego wpływu transportu na środowisko naturalne i kulturowe oraz warunki życia mieszkańców.

II.6.1.2. Rekomendowany podział zadań przewozowych pomiędzy komunikację indywidualną i zbiorową

Ze względu na strukturę przestrzenną gminy Łaskarzew oraz przewidywaną intensywność zagospodarowania, za właściwe uznaje się:

- umożliwienie pełnej swobody korzystania z samochodu osobowego;
- tworzenie warunków dla bezpiecznego ruchu pieszego i rowerowego.
- tworzenie warunków dla rozwoju komunikacji zbiorowej;

II.6.2. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMU DROGOWEGO

II.6.2.1. Rozwój komunikacji drogowej¹

Głównymi celami rozwoju układu drogowego miasta i gminy Łaskarzew są:

- rozproszczenie ruchu docelowo-źródłowego oraz przeprowadzenie ruchu tranzytowego;
- zapewnienie dostępności celów podróży komunikacją indywidualną i zbiorową;
- uwzględnienie zróżnicowanych funkcji pełnionych przez poszczególne drogi w układzie transportowym, w tym ochronę dróg powiatowych szczególnie klasy głównej przed nadmierną dostępnością.

Przy określaniu kierunków rozwoju układu drogowego, w szczególności wzięto pod uwagę ustalenia *Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego*, obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy*, a także uwarunkowania wynikającego z dotychczasowego rozwoju systemu transportowego i warunków jego funkcjonowania.

Układ drogowy gminy będzie stanowił zhierarchizowany system, tworzony przez:

¹ Klasy dróg powiatowych zostały ustalone na podstawie Uchwały Nr IV/26/2007 Rady Powiatu Garwolińskiego z dnia 25 stycznia 2007 r. w sprawie ustalenia przebiegu dróg zaliczonych do kategorii dróg powiatowych na terenie Powiatu Garwolińskiego.

- układ podstawowy, składający się z dróg mających znaczenie ponadlokalne i zapewniających powiązania zewnętrzne i najważniejsze wewnętrzne w gminie, tj. dróg powiatowych klasy głównej:
 - nr 1325W (Garwolin – Ruda Talubska – Łaskarzew – Polik – Maciejowice) i
 - nr 1345W (droga krajowa nr 17 – Pilczyn – Łaskarzew – Krupa – Tarnów), przy czym na odcinku na wschód od skrzyżowania z drogą 1326W, dopuszcza się możliwość obniżenia klasy tego odcinka drogi do zbiorczej, po rozbudowie drogi krajowej nr 17 do parametrów drogi ekspresowej i likwidacji istniejącego powiązania (skrzyżowania) z tą drogą.
- oraz zbiorczej:
- nr 1306W (Wola Łaskarzewska /Krupa/ - Trzcianka),
 - nr 1323W (Rębków – Uścieniec),
 - nr 1324W (Budel – Izdebno),
 - nr 1326W (Wola Rowska – Nowy Pilczyn), podniesienie klasy tej drogi z lokalnej do zbiorczej jest uzasadnione wzrostem jej znaczenia w powiązaniach zewnętrznych gminy, jako drogi wyprowadzającej ruch z gminy w kierunku planowanego węzła „Górzno” na drodze ekspresowej S-17,
 - nr 1327W (Ruda Talubska – Taluba – Kobyła Wola – droga krajowa nr 17 /planowany węzeł „Górzno”),
 - nr 1346W (Korytnica – Sokół – Nowy Pilczyn),
- układ obsługujący, służący miejscowym potrzebom komunikacyjnym, tworzony przez drogę powiatową klasy lokalnej nr 1348W (Wola Łaskarzewska – Budy Krępskie – Sobolew) oraz drogi gminne, klasy lokalnej i dojazdowej.

Układ podstawowy będzie wypełniał nadrzędne funkcje, wynikające z kierunków rozwoju systemu transportowego województwa i powiatu, służąc powiązaniom ponadlokalnym, a także powiązaniom zewnętrznym i częściowo wewnętrznym gminy. Zadaniem tego układu będzie przede wszystkim prowadzenie ruchu. Obsługa zagospodarowania przy pomocy dróg układu podstawowego powinna odbywać się w zakresie, wynikającym z kategorii i klas dróg i dopuszczonym przepisami w zakresie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne. W podstawowym układzie drogowym przewiduje się utrzymanie możliwości przestrzennych dla rozbudowy i przebudowy dróg powiatowych do standardów, wynikających z ich klas. Postuluje się budowę bezkolizyjnego skrzyżowania drogi powiatowej nr 1345W z linią kolejową.

Zadaniem układu obsługującego będzie zapewnienie bezpośredniego dojazdu i obsługa zagospodarowania, wyprowadzenie ruchu na układ podstawowy oraz zapewnienie powiązań zewnętrznych i wewnętrznych, nie obsługiwanych przez układ podstawowy.

W zakresie układu obsługującego przewiduje się utrzymanie możliwości przestrzennych dla przebudowy i rozbudowy drogi powiatowej nr 1348W oraz przebudowę i rozbudowę istniejących dróg gminnych lokalnych i dojazdowych oraz budowę nowych, przede wszystkim na terenach planowanego zagospodarowania.

Kierunki rozwoju podstawowego układu drogowego przedstawiono na mapie „*Kierunki i polityka przestrzenna*”. Przedstawione na rysunku drogi gminne nie wyczerpują możliwości ich rozwoju. W szczególności w planach miejscowych mogą być wyznaczane dalsze drogi gminne oraz uszczegółowiane przebiegi planowanych dróg wskazanych w *Studium*.

II.6.2.2. Rozwój komunikacji kolejowej

Dla poprawy standardu powiązań kolejowych z Warszawą, przewiduje się utrzymanie możliwości przestrzennych dla rozbudowy i przebudowy linii kolejowej nr 7, jako części postulowanego europejskiego korytarza transportowego, łączącego Polskę z Ukrainą i Bałkanami, wraz z przystankami osobowymi Leokadia, Łaskarzew Przystanek i Wola Rowska.

Przy przystanku w Łaskarzewie, postuluje się wytworzenie lokalnego węzła przesiadkowego, z przystankami autobusowymi oraz parkingami dla samochodów i rowerów typu „Parkuj i jedź”. W miarę potrzeb i możliwości przystanki i parkingi powinny powstać też przy pozostałych przystankach.

II.6.2.3. Rozwój komunikacji autobusowej

Komunikacja autobusowa powinna zapewniać możliwość korzystania z niej wszystkim mieszkańcom gminy.

Podstawowymi kierunkiem przewozów będzie Garwolin, ponadto Łaskarzew oraz przystanki kolejowe. Trasy autobusów i lokalizacje przystanków powinny zapewniać dojście piesze w granicach 500 – 1000m dla większości obszaru gminy. Układ linii autobusowych zależeć będzie od rozwoju układu drogowego i będzie ulegał zmianom w miarę jego rozbudowy. Dla potrzeb funkcjonowania komunikacji autobusowej, w planach miejscowych oraz projektach budowlanych należy przewidywać lokalizację przystanków z zatokami i wiatami oraz w miarę potrzeb możliwość lokalizacji pętli końcowych.

II.6.2.4. Polityka parkingowa

Zasady polityki parkingowej wynikają z założonego dopuszczalnego wysokiego udziału komunikacji indywidualnej w podróżach. Oznacza to dobre udostępnienie samochodem całej gminy, włącznie z zapewnieniem właściwej liczby i organizacji miejsc do parkowania, dostosowujących ich podaż do popytu.

Przy programowaniu inwestycji należy stosować następujące wskaźniki postojowe

- dla zabudowy jednorodzinnej minimum 2 miejsca postojowe (lub garażowego) / 1 mieszkanie, dom lub segment;
- dla obiektów administracji minimum 25 miejsc postojowych / 1000 m² powierzchni użytkowej;
- dla handlu i usług minimum 30 miejsc postojowych / 1000 m² powierzchni użytkowej;
- dla obiektów produkcyjnych, magazynowych, składowych i innych zakładów pracy minimum 30 miejsc postojowych / 100 zatrudnionych;
- dla obiektów oświaty minimum 30 miejsc postojowych / 100 zatrudnionych;
- dla obiektów sportu i rekreacji minimum 25 miejsc postojowych / 100 użytkowników jednocześnie;
- dla agroturystyki minimum 35 miejsc postojowych / 100 łóżek i nie mniej niż 1 miejsce postojowe / 1 pokój;
- dla kaplicy minimum 10 miejsc postojowych / 100 użytkowników jednocześnie;
- dla działek letniskowych minimum 2 miejsca / domek lub działkę letniskową.

Parkingi należy realizować na terenie własnym inwestycji. Miejsca związane z handlem, usługami, administracją itp. obiektami, do których należy spodziewać się dojazdu użytkowników, klientów i interesantów, powinny mieć charakter ogólnodostępny. Na parkingach liczących 10 i więcej miejsc postojowych, co najmniej 3% miejsc i nie mniej niż jedno miejsce, należy przeznaczyć dla niepełnosprawnych.

Dodatkowo należy przewidywać miejsca dla przechowywania (postojów) rowerów w liczbie nie mniejszej niż 10% wyliczonej liczby miejsc dla samochodów osobowych.

Realizacja miejsc postojowych w liniach rozgraniczających ulic w formie zatok i pasów postojowych, dopuszczalna jest na warunkach określonych w rozporządzeniu MTiGM w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi i ich usytuowanie.

II.6.2.5. Obsługa transportu ładunków

Przewozy ładunków odbywać się będą przy pomocy transportu samochodowego. Podobnie jak obecnie główne źródła i cele ruchu towarowego znajdować się będą w Łaskarzewie.

II.6.2.6. Ruch pieszy

Należy dążyć do stworzenia dogodnych, krótkich i bezpiecznych powiązań dla pieszych.

W czasie budowy i modernizacji dróg należy je wyposażać w chodniki i przejścia dla pieszych.

II.6.2.7. Ruch rowerowy

Celem rozwoju dróg rowerowych jest zapewnienie każdemu chętnemu możliwości korzystania z roweru, poruszania się bezpiecznie w dogodnych warunkach środowiskowych, uczynienie z roweru środka lokomocji konkurencyjnego dla samochodu osobowego.

Czynnikami sprzyjającymi rozwojowi ruchu rowerowego są:

- obecność rozległych terenów leśnych i otwartych w gminie i obszarach sąsiednich, stanowiących atrakcyjny cel wycieczek rowerowych;
- możliwości przestrzenne budowy ścieżek rowerowych lub ciągów pieszo-rowerowych wzdłuż dróg publicznych;
- stosunkowo niski koszt budowy ścieżek rowerowych.

Czynnikami niesprzyjającymi dla rozwoju ruchu rowerowego są:

- niesprzyjające warunki klimatyczne przez znaczną część roku;
- świadomość obecnie niedogodnych warunków i bezpieczeństwa dla ruchu rowerowego oraz długiego procesu budowy sieci dróg i parkingów dla rowerów.

Przyjęto następujące zasady kształtowania sieci dróg rowerowych:

- zapewnienie powiązań między rejonami mieszkalnymi i miejscami pracy, szkołami, handlem i usługami;
- możliwość wyposażenia większości dróg powiatowych oraz wybranych dróg gminnych w ścieżki rowerowe lub pieszo-rowerowe oddzielone od pozostałego ruchu kołowego;
- dopuszczenie ruchu rowerowego na pozostałych drogach publicznych o mniejszym ruchu, oraz na drogach wewnętrznych na terenach rolnych i leśnych, wspólnie z ruchem pojazdów samochodowych.

Ponadto konieczne będzie tworzenie miejsc do przechowywania i parkowania rowerów, szczególnie przy szkołach, obiektach handlowych i usługowych oraz działania promujące i edukacyjne propagujące ruch rowerowy.

Proponowany przebieg ścieżek i szlaków rowerowych przedstawiono na mapie „*Kierunki i polityka przestrzenna*”.

Oprócz ścieżek rowerowych wskazanych na mapie, w miarę budowy nowych dróg i modernizacji istniejących, każdorazowo powinna być przeanalizowana możliwość i celowość budowy ścieżek rowerowych.

II.6.3. KOORDYNACJA POLITYKI ROZWOJU TRANSPORTU I POLITYKI ROZWOJU PRZESTRZENNEGO

Konieczne jest skoordynowanie polityki komunikacyjnej z polityką przestrzenną, dla zmniejszenia transportochłonności i kosztów rozwoju całego układu.

Głównymi działaniami powinny być:

- utrzymanie zwartości struktury przestrzennej terenów zabudowanych gminy, przeciwdziałanie przenoszenia się osadnictwa na obszary trudne do obsługi lub wymagające znacznych nakładów dla jej zapewnienia;
- kształtowanie zagospodarowania przyjaznego ruchowi pieszemu i rowerowemu oraz umożliwienie jego obsługi transportem zbiorowym;
- polityka lokalizacyjna, uwzględniająca istniejącą lub możliwą do osiągnięcia dostępność komunikacyjną;
- utrzymanie wysokiej intensywności wykorzystania terenów o dogodnej obsłudze transportowej.

Zabudowa przy drogach powinna być lokalizowana w sposób minimalizujący uciążliwość komunikacyjną, a przy drogach głównych i zbiorczych ograniczającą liczbę i częstość zjazdów

z drogi do przyległych nieruchomości, zgodnie z obowiązującymi przepisami Prawa ochrony środowiska oraz przepisami szczególnymi dotyczącymi dróg publicznych.

Nowe obiekty budowlane powinny być sytuowane w odległościach nie mniejszych niż wynika to z zasięgu uciążliwości, w razie potrzeby z zastosowaniem zabezpieczeń przeciwdziałających ponadnormatywnemu hałasowi oraz w odległościach od zewnętrznej krawędzi jezdni nie mniejszych niż:

- dla dróg powiatowych - 8 m na terenach zabudowy i 20 m poza nimi,
- dla dróg gminnych – 6 m na terenach zabudowy i 15 m poza nimi.

Zmniejszenie powyższych odległości możliwe jest na warunkach określonych w przepisach odrębnych.

Zabudowa przy liniach kolejowych powinna być lokalizowana w odległości nie mniejszej niż 10 m od granicy obszaru kolejowego, z tym, że odległość ta od osi skrajnego toru nie może być mniejsza niż 20 m.

II.6.4. KIERUNKI ROZWOJU TRANSPORTU – PRIORYTETY REALIZACYJNE

Działaniem priorytetowymi powinna być poprawa warunków ruchu na najważniejszych ciągach drogowych tj. na drogach powiatowych, zapewniających powiązania zewnętrzne, co należy do zadań samorządu powiatu. Konieczna jest ścisła współpraca z zarządcą tych dróg, szczególnie w ustalaniu zakresu działań modernizacyjnych, ich przebiegu i potrzeb terenowych w planach miejscowych oraz kształtowaniu otoczenia dróg, zgodnie z wymaganiami, wynikającymi z ich funkcji i klasy.

Wyposażanie istniejącego układu w nawierzchnie twarde, chodniki, ścieżki rowerowe i urządzenia dla komunikacji zbiorowej oraz budowa dróg dla obsługi zagospodarowania na nowych terenach powinno być działaniem ciągłym, zgodnie z lokalnymi programami rozwoju.

II.7. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Celem polityki rozwoju infrastruktury technicznej jest zagwarantowanie bezpieczeństwa funkcjonowania systemów tranzytowych oraz zasilających i obsługujących wszystkie tereny zabudowy (istniejące i przeznaczone pod zabudowę), a w pierwszej kolejności tereny zabudowy zwartej.

Przyjmuje się następujące wytyczne ogólne dotyczące polityki rozwoju infrastruktury technicznej na terenie gminy Łaskarzew:

- nie ogranicza się możliwości likwidacji, modernizacji lub rozbudowy istniejącej infrastruktury technicznej, pod warunkiem zapewnienia właściwej obsługi infrastrukturą techniczną obszarów i terenów funkcjonalnych zgodnie z pozostałymi kierunkami rozwoju infrastruktury technicznej;
- sieci infrastruktury technicznej powinny być prowadzone przez tereny przeznaczone na te cele. W zakresie infrastruktury technicznej, zasilającej i obsługującej tereny zabudowy sieci należy prowadzić, o ile to możliwe w pasach dróg publicznych;
- sieci infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym i regionalnym związane z tranzytowym przesyłem energii elektrycznej, gazu powinny być prowadzone w miarę możliwości przez tereny przeznaczone w planach miejscowych na te cele;
- przebiegi sieci infrastruktury technicznej w miarę możliwości powinny być niekolizyjne z istniejącym i planowanym zagospodarowaniem;
- wyznaczając nowe tereny pod inwestycje należy wyprzedzająco realizować na nich urządzenia infrastruktury technicznej;
- gmina powinna posiadać aktualne opracowania specjalistyczne, w oparciu o które realizowany będzie przebieg sieci infrastruktury technicznej na terenach przeznaczonych pod inwestycje.

II.7.1. ELEKTROENERGETYKA

Zasilanie gminy w energię elektryczną odbywa się i odbywać się będzie docelowo w oparciu o istniejące i rozbudowywane linie 15 kV. Z uwagi na brak własnej stacji 110/15kV gmina zasilana jest z dwóch Głównych Punktów Zasilania (GPZ) Garwolin i Sobolew.

Główne kierunki przebiegu linii SN na obszarze gminy to: Sobolew – Łaskarzew, Sobolew Gończyce, Garwolin Izdebnio, Garwolin – Pollena.

Rozwój systemów elektroenergetycznych gminy powinien zagwarantować dostarczenie odbiorcom komunalnym, instytucjonalnym, przemysłowym i rolnikom energii elektrycznej o odpowiednich parametrach ilościowych i jakościowych. Przewidywane spadki napięć – dla sieci średnich napięć – 2%, dla sieci niskich napięć 5%. W obrębie gminy zakłada się jednolity poziom napięcia średniego do poziomu 15 kV.

W nowoprojektowanych i remontowanych układach energetycznych należy liczyć się z koniecznością wprowadzenia na szeroką skalę nowych materiałów i technologii wykonawstwa pozwalających na:

- zmniejszenie uciążliwości w gospodarce terenami w pobliżu urządzeń i linii energetycznych,
- ograniczenie stref ochronnych i terenów przeznaczonych pod urządzenia energetyczne,
- poprawę bezpieczeństwa.

Zaleca się dążenie do nie rozpraszania zabudowy co skutkować musi nadmierną rozbudową linii elektroenergetycznych w gminie oraz wysokimi stratami przesyłowymi energii.

W studium zakłada się, że w miarę możliwości finansowych gestora sieci, wszystkie nowo budowane oraz modernizowane linie energetyczne niskiego napięcia wykonywane będą jako linie kablowe podziemne.

Na obszarze gminy dopuszcza się produkcję energii elektrycznej w oparciu o odnawialne źródła energii naturalnej (woda, słońce, wiatr, źródła geotermalne).

W zakresie przesyłu energii elektrycznej Studium zakłada adaptację przebiegu linii wysokiego napięcia 110kV Kozienice – Mińsk Mazowiecki.

W pobliżu linii elektroenergetycznych o napięciu 110 kV istnieją pewne ograniczenia dotyczące lokalizacji obiektów mieszkalnych oraz miejsc dostępnych dla ludności. Przepisy odrębne określają dopuszczalne poziomy pól elektrycznych i magnetycznych w środowisku, zróżnicowane dla terenów pod zabudowę mieszkaniową i dla innych miejsc dostępnych dla ludności. Ze względu na skomplikowany sposób ustalania bezpiecznych odległości od linii 110 kV, budowanych na różnych słupach, według różnych katalogów, przyjmuje się, w oparciu o obliczenia dokonane dla w/w linii, że bezpieczną odległością posadowienia budynków mieszkalnych od skrajnych przewodów linii napowietrznych jest:

- 14,5m dla linii 110 kV (ok. 19m od osi linii)

Wobec powyższego Studium postuluje o utrzymanie pasa technologicznego, wolnego od zabudowy o szerokości ok. 19 m dla istniejącej linii wysokiego napięcia 110kV.

Przebieg istniejącej linii wysokiego napięcia pokazano na mapie „*Kierunki i polityka przestrzenna*”.

II.7.2. GAZOWNICTWO

Przez teren gminy Łaskarzew przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia DN 100. Zasila on w gaz stację redukcyjno-pomiarową I^o, zlokalizowaną w miejscowości Kacprówku, o przepustowości Q=6000 m³/h. Studium adaptuje przebieg istniejącego gazociągu zaopatrującego gminę i miasto Łaskarzew.

Rozbiorną sieć gazową posiadają: Kacprówek, Melanów, Zygmunty, Stary Pilczyn, Nowy Pilczyn, Sośninka, Wola Łaskarzewska, Lipniki, Dąbrowa, Lewików/Wanaty.

Zakłada się, że wszystkie tereny mieszkaniowe o zwartej zabudowie oraz tereny aktywności gospodarczej w gminie Łaskarzew będą miały dostęp do rozbiorniczej sieci gazowej średniego ciśnienia. Rozwój istniejącej infrastruktury gazowej powinien opierać się na studiach programowych rozwoju gazyfikacji.

Gmina powinna przystąpić do opracowania „Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Łaskarzew”.

II.7.3. CIEPŁOWNICTWO

W zakresie ciepłownictwa Studium przyjmuje następujące zasady:

- zakłada się różnorodność rozwiązań w ogrzewaniu budownictwa na terenie gminy. Budownictwo jednorodzinne, gospodarstwa rolne, zakłady usługowe, przemysłowe oraz obiekty publiczne ogrzewane będą z kotłowni wbudowanych opalanych gazem ziemnym, płynnym, olejem lub paliwami stałymi, biomasą;
- źródła ciepła na terenie gminy Łaskarzew winny być systematycznie modernizowane, przez co zmniejszać się będzie stopień zanieczyszczenia środowiska, a sprawność kotłowni się zwiększy;
- promocje zachowań zmierzających do termomodernizacji budynków.

Na obszarze gminy nie wskazuje się terenów przeznaczonych pod uprawy roślin wykorzystywanych do przemysłowej produkcji biomasy, na potrzeby ciepłownictwa. Ewentualna produkcja biomasy na terenie gminy może być realizowana na wszystkich terenach rolniczych.

Gmina powinna przystąpić do opracowania „Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Łaskarzew”.

II.7.4. ZAOPATRZENIE W WODĘ

Wszystkie wsie w gminie Łaskarzew są podłączone do wodociągu gminnego. Poza jego zasięgiem znajdują się pojedyncze kolonie oraz rozproszone gospodarstwa.

Bilans zapotrzebowania na wodę obliczono w oparciu o następujące założenia dot. zużycia wody:

	gmina-wieś
na cele bytowo-gospodarcze	155 l/Mxd
na cele użyteczności publicznej	5
przemysł drobny, usługi	5
woda ppoż. oraz straty na sieci	10
razem	175

W oparciu o wskaźnik $q = 175 \text{ l/Mxd}$ obliczono potencjalne zapotrzebowanie na wodę dla gminy (bez dużych zakładów produkcyjnych).

Założono średnią stopę wzrostu liczby mieszkańców dla gminy o max 5%.

Gmina	2007	Projekcja 2020	Obliczeniowe zapotrzebowanie wody	Qmax d	Qmax h
			Qśrd (m3/d)		
Łaskarzew	5467	5740	1004	1406	75,3

Zastosowano współczynniki: $N_d=1,4$, $N_g=1,8$

Głównymi ujęciami wody dla gminy pozostaną SUW-y: Dąbrowa, Melanów, Izdebno Kolonia, Helenów Stary. Zasobność ujęć wody poszczególnych wodociągów gminnych, według posiadanych pozwoleń wodnoprawnych, jest następująca.

Dąbrowa – 55 m3/h.

Melanów - 56,25 m3/h.

Izdebno Kolonia - 29 m3/h.

Helenów Stary - 16,35 m3/h.

Razem - 156,6 m3/h. (-269 m3/h.)

Dalszy rozwój gminy, zgodnie z przyjętym kierunkiem nie będzie wymagał podjęcia działań mających na celu zbilansowanie niedoboru wody poprzez zakup wody poza obszarem gminy lub budowę nowego dużego ujęcia wody.

Niezbędna będzie systematyczna modernizacja (przebudowa niektórych odcinków magistrali wodociągowych) i rozbudowy rozdzielczej sieci wodociągowej (o odcinki na terenach wyznaczonych pod zabudowę, dotychczas nieuzbrojonych), w oparciu o już istniejące odcinki sieci.

W zakresie zaopatrzenia w wodę Studium przyjmuje następujące zasady:

- teren przeznaczony pod ujęcie wody powinien być zarezerwowany tylko do tego celu i uporządkowany;
- studnie wiercone znajdujące się na terenie gminy muszą mieć uporządkowany status prawny, tj. określone decyzjami strefy, wydajności eksploatacyjne, pozwolenia wodnoprawne i powinny pozostawać w ciągłej gotowości do awaryjnego zasilania ludności;
- jakość wody, którą uzyskuje odbiorca z istniejących stacji uzdatniania wody musi spełniać warunki określone w obowiązujących przepisach;
- projekt techniczny rozbudowy sieci wodociągowej powinien zostać wykonany w oparciu o aktualne programy sieci wodociągowej, w których gmina określi koncepcję rozwoju istniejących sieci w celu zwodociągowania terenów nowo przeznaczonych pod zabudowę;
- rozbudowa sieci wodociągowej będzie w miarę możliwości prowadzona w liniach rozgraniczających drogi.

II.7.5. GOSPODARKA ŚCIEKAMI

Bilans ścieków sanitarnych

Wskaźniki jednostkowe dotyczące prognozowanej produkcji ścieków przyjęto jak dla wody pitnej i wynoszą one dla gminy Łaskarzew – 175 l/Mxd.

Szacuje się, że łączna ilość ścieków sanitarnych wymagających oczyszczenia w roku 2020 wyniesie 1004 m³/d.

Dnia 28 października 2005 r. Wojewoda Mazowiecki wydał rozporządzenie nr 156 w sprawie wyznaczenia aglomeracji Łaskarzew (Dz. U. Woj. Maz. Nr 248, poz. 8117), w którym wyznaczona została aglomeracja Łaskarzew, położona na terenie gminy Łaskarzew, z oczyszczalnią ścieków komunalnych w Woli Łaskarzewskiej. Jednak dotychczas nie przystąpiono do realizacji tej oczyszczalni. Zasięg tej aglomeracji pokazano na mapie „*Kierunki i polityka przestrzenna*”.

Mimo obowiązującego rozporządzenia Wojewody Mazowieckiego wydano decyzję lokalizacji celu publicznego i rozpoczęto budowę oczyszczalni w Nowym Pilczynie.

Gmina Łaskarzew posiada opracowaną w 2005 r. koncepcję gospodarki ściekowej, która uwzględnia obecne potrzeby gminy oraz przyszłe zagospodarowanie. W związku z planowanym w Studium rozwojem gminy i ilością wyznaczonych terenów mieszkaniowych, wskazana jest budowa jednej nowej oczyszczalni ścieków Nowym Pilczynie, do której podłączona zostanie zwarta zabudowa wsi.

Zabudowa rozproszona, której z powodów ekonomicznych nie przewiduje się podłączyć do kanalizacji sanitarnej musi być wyposażona w szczelne zbiorniki bezodpływowe bądź przydomowe oczyszczalnie ścieków.

W zakresie gospodarki ściekowej Studium przyjmuje następujące zasady:

- należy zarezerwować teren pod oczyszczalnię ścieków, które zaspokołyby potrzeby rozwojowe gminy;
- obszar proponowanej lokalizacji oczyszczalni ścieków, wskazany na mapie „*Kierunki i polityka przestrzenna*” jest wiążący;
- rozbudowa sieci kanalizacyjnej powinna być dla gminy inwestycją priorytetową ze względu na konieczność ochrony wód powierzchniowych i podziemnych;
- rozwój kanalizacji sanitarnej winien pokrywać się z przebiegiem sieci wodociągowej, budowane odcinki kanalizacji sanitarnej powinny być w miarę możliwości prowadzone w liniach rozgraniczających drogi;
- dążenie do zminimalizowania obszarów gdzie ścieki odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych oraz osadników gnilnych; dla zabudowy rozproszonej, gdzie ze względów ekonomicznych budowa kanalizacji sanitarnej jest niemożliwa, lub jej się nie planuje należy realizować lokalne przydomowe lub grupowe oczyszczalnie albo systemy wywozu ścieków do oczyszczalni.

II.7.6. ODPADY KOMUNALNE I PRZEMYSŁOWE

Gmina Łaskarzew nie ma własnego składowiska odpadów komunalnych. W obowiązujących planach miejscowych nie rezerwuje się terenu dla tej funkcji. Również w Studium nie wskazuje się terenu pod budowę składowiska odpadów komunalnych.

Odpady komunalne z terenu gminy wywożone są na składowisko położone w obrębie miasta Łaskarzew. Wszystkie usługi związane z obsługą mieszkańców i zakładów produkcyjnych i usługowych wykonują firmy zewnętrzne, na podstawie uzyskanych zezwoleń i zawartych indywidualnych umów na wywóz odpadów.

Rada Gminy w Łaskarzewie w 2004 r. uchwaliła Plan gospodarki odpadami dla gminy Łaskarzew.

II.8. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

Zakres i rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym przyjmuje się zgodnie z określonymi w niniejszym *Studium* kierunkami rozwoju struktury przestrzennej, układu drogowego, komunikacji zbiorowej i ścieżek rowerowych oraz infrastruktury technicznej.

Do obszarów na których są bądź mogą być realizowane inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym, zalicza się przede wszystkim tereny:

- sieci dróg gminnych wraz ze ścieżkami rowerowymi;
- ogólnodostępnych parkingów;
- sieci elektroenergetycznej SN i nN wraz z transformatorami i obszarami niezbędnymi do ich modernizacji;
- stacji uzdatniania wody (Dąbrowa, Melanów, Izdebno Kolonia, Helenów Stary) wraz z całą siecią wodociagową;
- sieci gazociągu wraz ze stacją redukcyjno-pomiarową w Kacprówku;
- projektowanych oczyszczalni ścieków (Nowy Pilczyn, Wola Łaskarzewska) wraz z projektowaną siecią kanalizacyjną;
- publicznych szkół podstawowych, gimnazjów (Stary Pilczyn, Izdebno, Wola Łaskarzewska, Krzywda);
- pogotowia opiekuńczego (Izdebno);
- remiz OSP (Izdebno, Dąbrowa, Melanów, Uścieniec-Krzywda, Stary Pilczyn, Wola Rowska, i Łaskarzewka oraz Grabina);
- kaplicy rzymskokatolickiej (Budy Krępskie).

Wszelkie niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania gminy obiekty i urządzenia, a w szczególności: obiekty obsługi technicznej, urządzenia wodne i melioracji, drogi wewnętrzne, zielen parkową, ciągi pieszo-jezdne, ciągi piesze, ścieżki rowerowe można realizować na każdym terenie w sposób nie kolidujący z funkcją tych terenów i przepisami odrębnymi.

II.9. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM

Do obszarów na których są bądź mogą być realizowane inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zalicza się przede wszystkim tereny:

- istniejącej linii wysokiego napięcia 110 kV wraz z obszarem niezbędnym do jej modernizacji;
- rozbudowę i przebudowę dróg powiatowych, w tym postulowanego bezkolizyjnego skrzyżowania drogi nr 1345W z linią kolejową;
- przebudowę i rozbudowę linii kolejowej nr 7, wraz z przystankami osobowymi

II.10. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

II.10.1. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI

Wszystkie działki, położone na terenach budowlanych, których kształt uniemożliwia ich wykorzystanie zgodnie z przeznaczeniem powinny ulec scaleniu i wtórnemu podziałowi.

Na terenie gminy Łaskarzew nie wskazuje się obszarów do scaleń i podziałów.

II.10.2. OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 400 M²

Na terenie gminy Łaskarzew nie wskazuje się obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400m².

II.10.3. OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

Na terenie gminy Łaskarzew nie wskazuje się obszarów przestrzeni publicznych.

II.10.4. NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH

Dla terenów górniczych istnieje obowiązek opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych. Ich zasięg przestrzenny zostanie ustalony przez Radę Gminy po przedstawieniu przez inwestora badań geologicznych wskazujących na zasięg terenu górniczego. Orientacyjny zasięg terenów powierzchniowej eksploatacji surowców – PE, PE-1 (w sołectwach Dąbrowa Kolonia, Grabina, Krzywda) został przedstawiony na mapie „*Kierunki i polityka przestrzenna*”.

II.11. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

Na terenie gminy wyznaczono jeden obszar do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Wola Łaskarzewska, wskazany na mapie „*Kierunki i polityka przestrzenna*”.

Na obszarze gminy wskazano tereny wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne. Stanowią je niewielkie powierzchniowo obszary (oznaczone w ewidencji gruntów jako grunty rolne III klasy bonitacyjnej, grunty leśne, bądź grunty organiczne) położone pośród zwartej ukształtowanej zabudowy. Tereny te są rozproszone na obszarze całej gminy.

Dla wszystkich terenów budowlanych wskazanych w Studium, które leżą na gruntach rolnych klasy III, gruntach rolnych wytworzonych z gleb pochodzenia organicznego oraz gruntach leśnych, gmina w miarę potrzeb określi każdorazowo zasięg przestrzenny planu przy podejmowaniu uchwały o przystąpieniu do opracowania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W miarę zmieniających się potrzeb dopuszcza się sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na pozostałych terenach gminy. Zasięg przestrzenny planu zostanie każdorazowo określony przy podejmowaniu uchwały o przystąpieniu do opracowania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Przed sporządzeniem planu Wójt gminy Łaskarzew wykona analizę, o której mowa w przepisach odrębnych. W analizie tej należy położyć nacisk na:

- rozkład przestrzenny wniosków do planu

- zasięg przestrzenny gruntów podlegających prawnej ochronie.

W pierwszej kolejności, o ile to możliwe, należy zabudowywać grunty niższych klas bonitacyjnych. Nie powinno się tak kształtować zasięgu przestrzennego opracowywanego planu, aby celowo unikać uzyskiwania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

Łączna powierzchnia gruntów klasy III wskazanych do zmiany przeznaczenia na cele nierolnicze, wynosi 26,3076 ha. Natomiast łączna powierzchnia gruntów leśnych wskazanych do zmiany przeznaczenia na cele nieleśne, wynosi 22,2819 ha.

Obszary wymagające uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze i nieleśne zostały wskazane na mapie „*Kierunki i polityka przestrzenna*”.

II.12. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Priorytetowym kierunkiem rozwoju przestrzennego gminy pozostaje funkcja rolnicza. Utrzymanie jej jako podstawowej uzależnione jest przede wszystkim od opłacalności produkcji rolnej oraz gwarancji zbytu wytworzonych produktów. Aby zapewnić minimalny poziom opłacalności, kierunki zagospodarowania przestrzennego winny zapewniać racjonalne wykorzystanie terenów użytkowanych rolniczo oraz ochronę terenów o najwyższych walorach do rozwoju rolnictwa. W związku z powyższym przy gospodarowaniu terenami rolniczymi należy uwzględnić:

- zachowanie gruntów o najkorzystniejszych warunkach glebowych pod podstawowe użytkowanie rolnicze (ochrona gruntów rolnych III i IV klasy bonitacji ze szczególnym uwzględnieniem zwartych kompleksów, leżących poza terenami zurbanizowanymi), o ile w pobliżu znajdują się tereny, charakteryzujące się gorszymi warunkami glebowymi;
- ograniczenie do koniecznego minimum przeznaczenia gruntów rolnych na cele niezbędnej dla funkcjonowania gminy infrastruktury technicznej oraz komunikacji i stosowanie etapowego wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej;
- występowanie gruntów organicznych;
- występowanie oczek i zadrzewień śródpolnych;
- zachowanie w dotychczasowym użytkowaniu terenów łąk i pastwisk w dolinie rzeki Promnik oraz na terenach podmokłych.
- wyłączenie spod zabudowy obszarów okresowo zalewanych przez wody;
- przebieg urządzeń melioracyjnych i drenarskich.

Dla ochrony i racjonalnego wykorzystania rolniczej przestrzeni produkcyjnej wyznacza się obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, oznaczone na mapie „*Kierunki i polityka przestrzenna*” symbolem R1 – tereny rolne; R2 – tereny rolne z ograniczeniami oraz E – tereny rolno-krajobrazowe. Są to tereny zwartych kompleksów gruntów rolnych w części zmeliorowanych lub łąk i pastwisk. Dopuszcza się jednak na nich lokalizację elementów infrastruktury technicznej oraz dróg, a dopuszczenie takie jest niezbędne, z uwagi na konieczność zapewnienia optymalnych, technicznych rozwiązań dla tej infrastruktury.

Podstawowym przeznaczeniem terenów leśnej przestrzeni produkcyjnej są tereny lasów i zalesień. Obejmują one zwarte kompleksy leśne, rozproszone obszary leśne oraz grunty proponowane do zalesienia. Dla ochrony i racjonalnego wykorzystania leśnej przestrzeni produkcyjnej wyznacza się obszary leśnej przestrzeni produkcyjnej, oznaczone na mapie „*Kierunki i polityka przestrzenna*” symbolem ZL – tereny lasów, oraz L – tereny szczególnie predysponowane do wprowadzenia zalesień. Działania ochronne istniejących lasów i zalesienia dodatkowych terenów powinny być prowadzone zgodnie ze stosowanymi zasadami określonymi w przepisach odrębnych. Ponadto głównymi dokumentami determinującymi kierunki i politykę przestrzenną w zakresie leśnej przestrzeni produkcyjnej są plany urządzenia lasów, zgodnie z którymi należy prowadzić gospodarkę leśną.

Szczegółowe wskazania dotyczące zagospodarowywania terenów funkcjonalnych rolnych i leśnych znajdują się w rozdziale „II.3. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE

ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY”.

II.13. OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI I OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Na terenie gminy Łaskarzew nie wskazuje się obszarów narażonych na osuwanie się mas ziemnych.

Aktualne Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej – rzeka Promnik sporządzone przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w maju 2006 roku określa zasięg występowania terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi w obrębie doliny rzeki Promnik (obszary we wsiach Sośninka i Wola Łaskarzewska). Ich zasięg wskazano na mapie „*Kierunki i polityka przestrzenna*”. Na terenach tych obowiązuje zakaz wprowadzania nowej zabudowy. Ponadto zagospodarowywanie tych obszarów powinno odbywać się zgodnie z ograniczeniami zawartymi w przepisach odrębnych.

Dla obszarów zabudowanych we wsi Sośninka położonej w dolinie rzeki Promnik, Studium postuluje wprowadzenie biernej ochrony przeciwpowodziowej (budowę zbiorników retencyjnych, wałów przeciwpowodziowych).

II.14. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

Na terenie gminy Łaskarzew obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny nie występują.

II.15. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 7 MAJA 1999 R. O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY (DZ.U. NR 41, POZ. 412 ORAZ Z 2002 R. NR 113, POZ. 984 I NR 153, POZ. 1271)

Na terenie gminy Łaskarzew obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych nie występują.

II.16. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI

W Studium nie wyznacza się obszarów wymagających przekształceń lub rehabilitacji. Obszarami do rekultywacji są wszystkie tereny po eksploatacji surowców, z przeznaczeniem pod zalesienie lub naturalną sukcesję po całkowitym zakończeniu jego eksploatacji.

II.17. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

Tereny zamknięte w gminie Łaskarzew stanowią działki ewidencyjne o numerach: 250 obręb Izdebno Kolonia, 144 obręb Pilczyn Nowy, 325 obręb Leokadia, 895/1 obręb Wola Rowska – zgodnie z decyzją nr 62 Ministra Infrastruktury z dnia 26 września 2005 roku w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych (Dz. U. Min. Infr. nr 11 poz. 72 z dnia 14.10.2005 roku z późniejszymi zmianami). Zasięg terenów zamkniętych wskazano na mapie „*Kierunki i polityka przestrzenna*”.

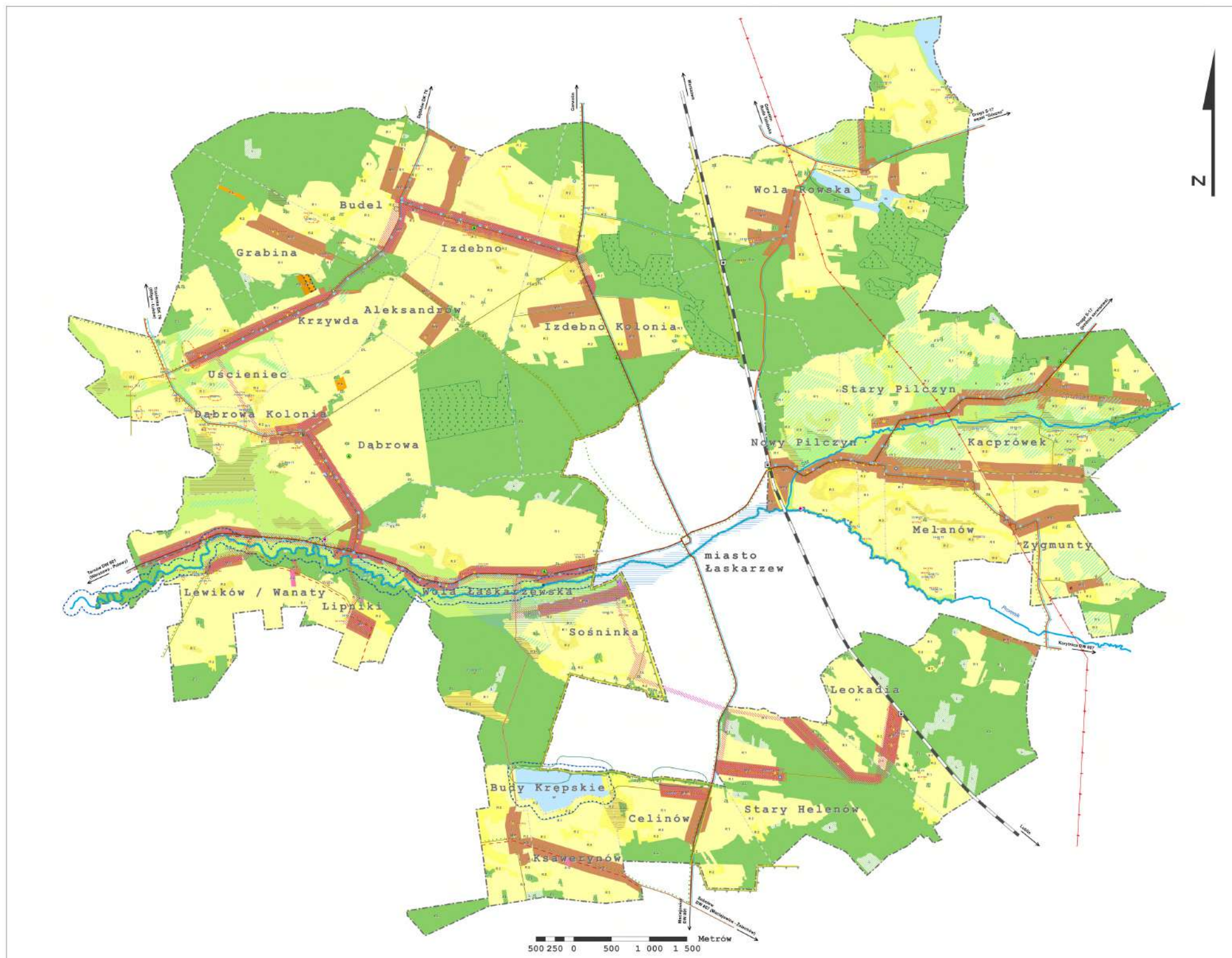
II.18. OBSZARY PROBLEMOWE

Na terenie gminy Łaskarzew obszary problemowe nie występują.

GMINA ŁASKARZEW

KIERUNKI I POLITYKA PRZESTRZENNA

SKALA 1:10 000

LEGENDA

- Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów**
- Obszary ochrony**
- W1 - Tereny rezerwy
 - W2 - Tereny rezerwy o znaczeniu krajoznawczym
 - W3 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W4 - Tereny rezerwy o znaczeniu historycznym
 - W5 - Tereny rezerwy o znaczeniu kulturowym
 - W6 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W7 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W8 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W9 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W10 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
- Obszary zabudowalne**
- U1 - Tereny zabudowalne
 - U2 - Tereny zabudowalne
 - U3 - Tereny zabudowalne
 - U4 - Tereny zabudowalne
 - U5 - Tereny zabudowalne
 - U6 - Tereny zabudowalne
 - U7 - Tereny zabudowalne
 - U8 - Tereny zabudowalne
 - U9 - Tereny zabudowalne
 - U10 - Tereny zabudowalne
- Pozostałe**
- W11 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W12 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W13 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W14 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W15 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W16 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W17 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W18 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W19 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W20 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym

Obiekty i obszary podlegające ochronie na podstawie przepisów odrębnych:

- O ochronie przyrody**
- W1 - Tereny rezerwy
 - W2 - Tereny rezerwy o znaczeniu krajoznawczym
 - W3 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W4 - Tereny rezerwy o znaczeniu historycznym
 - W5 - Tereny rezerwy o znaczeniu kulturowym
 - W6 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W7 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W8 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W9 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W10 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
- O ochronie dóbr kultury**
- W11 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W12 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W13 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W14 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W15 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W16 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W17 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W18 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W19 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W20 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
- Pozostałe**
- W21 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W22 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W23 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W24 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W25 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W26 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W27 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W28 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W29 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W30 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym

Kierunki rozwoju systemu komunikacji

- Komunikacja drogowa i kolejowa**
- W1 - Tereny rezerwy
 - W2 - Tereny rezerwy o znaczeniu krajoznawczym
 - W3 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W4 - Tereny rezerwy o znaczeniu historycznym
 - W5 - Tereny rezerwy o znaczeniu kulturowym
 - W6 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W7 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W8 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W9 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W10 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
- Komunikacja pieszka i rowerowa**
- W11 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W12 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W13 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W14 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W15 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W16 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W17 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W18 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W19 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W20 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym

Kierunki rozwoju systemu infrastruktury technicznej

- Kierunki rozwoju systemu infrastruktury technicznej**
- W1 - Tereny rezerwy
 - W2 - Tereny rezerwy o znaczeniu krajoznawczym
 - W3 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W4 - Tereny rezerwy o znaczeniu historycznym
 - W5 - Tereny rezerwy o znaczeniu kulturowym
 - W6 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W7 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W8 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W9 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W10 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
- Polityka planistyczna**
- W11 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W12 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W13 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W14 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W15 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W16 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W17 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W18 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W19 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W20 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym

Ograniczenia w zagospodarowaniu

- Ograniczenia w zagospodarowaniu**
- W1 - Tereny rezerwy
 - W2 - Tereny rezerwy o znaczeniu krajoznawczym
 - W3 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W4 - Tereny rezerwy o znaczeniu historycznym
 - W5 - Tereny rezerwy o znaczeniu kulturowym
 - W6 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W7 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W8 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W9 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W10 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
- Obszary wyłączone spod zabudowy**
- W11 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W12 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W13 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W14 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W15 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W16 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W17 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W18 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W19 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
 - W20 - Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym

Kierunki i polityka przestrzenna	
W1	Tereny rezerwy
W2	Tereny rezerwy o znaczeniu krajoznawczym
W3	Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
W4	Tereny rezerwy o znaczeniu historycznym
W5	Tereny rezerwy o znaczeniu kulturowym
W6	Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
W7	Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
W8	Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
W9	Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
W10	Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
W11	Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
W12	Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
W13	Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
W14	Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
W15	Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
W16	Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
W17	Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
W18	Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
W19	Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym
W20	Tereny rezerwy o znaczeniu przyrodniczym

Wójt Gminy Łaskarzew
Instytut Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY ŁASKARZEW**

**III. UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE
OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ
ORAZ SYNTEZĘ USTALEŃ STUDIUM**

*Załącznik nr do Uchwały Nr.....
Rady Gminy w Łaskarzewie
z dnia*

Warszawa, styczeń 2010

SPIS TREŚCI

III.1.	UZASADNIENIE ROZWIĄZAŃ PRZYJĘTYCH W PROJEKCIE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	4
III.2.	SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	5
III.2.1.	CELE POLITYKI PRZESTRZENNEJ	5
III.2.2.	STRUKTURA FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNA	5
III.2.3.	WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENU	6
III.2.4.	TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY	7
III.2.5.	TERENY OGRANICZEŃ W ZABUDOWIE	7
III.2.6.	ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	7
III.2.7.	ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	7
III.2.8.	KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI	8
III.2.9.	KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	8
III.2.10.	INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM I PONADLOKALNYM	9
III.2.11.	MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	9
III.2.11.1.	Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	9
III.2.11.2.	Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne	9
III.2.12.	KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	10
III.2.13.	OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI I OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH	10
III.2.14.	OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY	10
III.2.15.	OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 7 MAJA 1999 R. O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY (DZ.U. NR 41, POZ. 412 ORAZ Z 2002 R. NR 113, POZ. 984 I NR 153, POZ. 1271)	10
III.2.16.	OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCENIA, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI	11
III.2.17.	GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH	11
III.2.18.	OBSZARY PROBLEMOWE	11

III.1. UZASADNIENIE ROZWIĄZAŃ PRZYJĘTYCH W PROJEKCIE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem planistycznym określającym politykę zagospodarowania przestrzennego gminy sporządzonym dla jej całego obszaru. Pełni ono rolę koordynacyjną w programowaniu rozwoju gminy, a także przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i wieloletnich planów inwestycyjnych. Studium nie jest jednak przepisem prawa miejscowego, a zatem nie stanowi podstawy do podejmowania decyzji administracyjnych związanych z realizacją inwestycji w gminie.

Dotychczas obowiązujące studium z 1997 r. było opracowane według nieaktualnej na dzień dzisiejszy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym, wg której ranga studium była inna. Wstępne analizy, w tym ocena aktualności obowiązującego studium, wykazały konieczność wprowadzenia zasadniczych zmian merytorycznych. Opracowując zmianę studium uznano, że zmiany nie mogą dotyczyć poszczególnych ustaleń. Mają one uwzględniać zmieniające się potrzeby i możliwości rozwojowe gminy, jak również obejmować pełny zakres i formę studium określoną w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. oraz w rozporządzeniu w sprawie zakresu projektu studium w części tekstowej i graficznej (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28.04.2004 r. opublikowane w Dz. U. Nr 118, poz. 1233).

Wobec powyższego niniejsze Studium jest nowym opracowaniem w którym wykorzystano część zapisów ze Studium z 1997 roku.

Podsumowując, do konieczności zmiany studium przyczyniło się kilka okoliczności.

1) Do UG wpłynęła duża liczba wniosków dotyczących zmiany przeznaczenia terenu, od właścicieli działek praktycznie z terenu całej gminy.

2) Dodatkowym elementem wpływającym na podjęcie decyzji o zmianie studium była konieczność dostosowania treści tego dokumentu do wymagań narzuconych przez ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (Dz. U. Nr.80, poz. 717). Wspomniana tu ustawa w miejsce spójności nakłada na gminy opracowujące plany miejscowe obowiązek zachowania ich zgodności ze studium.

3) Ponadto od 1998 r. sporządzono i uchwalono szereg dokumentów określających politykę gminy i województwa, w zakresie związanym z gospodarowaniem przestrzenią. Należą do nich:

- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego (uchwalony 7 czerwca 2004 r. przez Sejmik Województwa Mazowieckiego),
- Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Łaskarzew (2004),
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łaskarzew (Warszawa 2004),
- Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Łaskarzew (Warszawa 2004),
- Koncepcja gospodarki ściekowej na terenie gminy Łaskarzew (Warszawa 2005),
- Plan reagowania kryzysowego (2008).

4) Ważnym powodem było również wstąpienie Polski do Unii Europejskiej. Niezbędne było zatem wprowadzenie do studium uaktualnień, które nie zablokują gminie możliwości korzystania z zewnętrznych środków pomocowych wskutek rozbieżności dokumentów planistycznych.

III.2. SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

III.2.1. CELE POLITYKI PRZESTRZENNEJ

Na podstawie wszechstronnej analizy powyższych uwarunkowań, zapisów polityki rozwoju przestrzennego gminy, określonych w Studium z 1997 r. oraz uwzględnieniu konstytucyjnej zasady zrównoważonego rozwoju oraz nadrzędnego celu planowania przestrzennego jakim jest ład przestrzenny ustala się, że nadrzędnym celem polityki przestrzennej gminy Łaskarzew jest:

Zrównoważony rozwój gminy wspierany przez rozsądną politykę przestrzenną uwzględniającą położenie geograficzne gminy, stan zagospodarowania, potrzeby i możliwości rozwojowe, interes społeczny i gospodarczy mieszkańców, sprawne funkcjonowanie systemu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej, wymogi ochrony przyrody, środowiska, krajobrazu i dziedzictwa kulturowego.

Ponadto ustalono cele zagospodarowania przestrzennego:

1) Stworzenie warunków do wykorzystania mało przydatnych rolniczo gruntów ornych do rozwoju funkcji nierolniczych w tym zwłaszcza: mieszkalnictwa, rekreacji, usług, rzemiosła i produkcji nieuciążliwej. Ilość takich terenów będzie adekwatna do prognozowanej liczby ludności i realnych możliwości rozwoju.

2) Rozwój terenów inwestycyjnych, w tym poprzez podniesienie standardów technicznych istniejącej zabudowy i zagospodarowania.

3) Uporządkowanie funkcjonalno-przestrzenne i estetyczne zabudowy, poprawa wizerunku wsi.

4) Utrzymanie zwartej lub dążenie do wytworzenia zwartej struktury przestrzennej terenów zabudowanych gminy.

5) Ochrona terenów o wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych.

6) Ochrona krajobrazu kulturowego m.in. poprzez: respektowanie historycznych układów ruralistycznych, projektowanie nowych obiektów w nawiązaniu do tradycyjnego charakteru zabudowy lub w innych formach harmonizujących z krajobrazem kulturowym.

7) Ochrona terenów o najwyższych walorach do rozwoju rolnictwa.

8) Powiększanie zasobów leśnych poprzez zalesianie gruntów o najniższej przydatności do rozwoju rolnictwa.

9) Poprawa stanu sieci dróg.

10) Stworzenie sieci ścieżek rowerowych wzdłuż dróg o dużym natężeniu ruchu.

11) Uzupełnienie braków infrastruktury technicznej na istniejących terenach zabudowanych i wyprzedzające przygotowanie techniczne obszarów wskazanych pod zabudowę.

Powyższe cele są podstawą do formułowania zasad i wyznaczenia kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

III.2.2. STRUKTURA FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNA

W ramach struktury przestrzennej gminy Łaskarzew wydzielono dwa obszary funkcjonalne. Podstawą ich wydzielenia jest zainwestowanie. Nie tworzą one zwartej strefy lecz wzajemnie przeplatają się. W ramach tych obszarów funkcjonalnych wydzielono tereny pełniące określone funkcje w przestrzeni, nazywane terenami funkcjonalnymi, przypisano im ogólne zasady i wskaźniki zagospodarowania.

Tereny te zostały wydzielone zgodnie z wytyczonym kierunkiem zmian, z uwzględnieniem istniejącego zainwestowania w zakresie mieszkalnictwa, usług publicznych i komercyjnych, turystyki oraz rekreacji, rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej oraz uwarunkowań wynikających z przepisów odrębnych.

Obszary funkcjonalne

- **Obszary otwarte**, na których utrzymuje się dotychczasowe przeznaczenie terenów związane z produkcją rolną i leśną, obszary wód i nieużytków, w tym cenne przyrodniczo.

- **Obszary zainwestowane**, w których przewiduje się utrzymanie istniejącej zabudowy i rozwój nowych inwestycji.

Tereny funkcjonalne

Tereny te zostały wydzielone w oparciu o:

1. wiodącą funkcję pełnioną przez dany obszar,

2. stopień jego oddziaływania na środowisko.

Wydzielono je uwzględniając istniejący stan zagospodarowania, prognozowane potrzeby rozwojowe gminy, uwarunkowania wynikające z przepisów odrębnych oraz walory środowiska przyrodniczego.

Ze względu na specyfikę zagospodarowania terenów zabudowanych gminy tj. przeplatanie się w obrębie obszarów funkcjonalnych: terenów zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług nieuciążliwych oraz niewielką dynamikę zmian przestrzennych wyróżniono w strukturze funkcjonalnej gminy tereny wielofunkcyjne.

Na obszarze gminy wśród obszarów otwartych wyodrębniono następujące tereny funkcjonalne:

- I. **Tereny rolne**, oznaczone na mapie symbolem **R 1** – obejmują zwarte obszary głównie użytkowane rolniczo.
- II. **Tereny rolne z ograniczeniami**, oznaczone na mapie symbolem **R 2** – obejmują obszary gruntów ornych o najwyższej jakości (III klasy bonitacyjnej) z niewielkimi enklawami użytków zielonych.
- III. **Tereny rolno-krajobrazowe**, oznaczone na mapie symbolem **E** – obejmują obszary położone wzdłuż obniżzeń dolinnych lub zagłębień bezodpływowych o okresowo lub stale wysokim poziomie wód gruntowych, na obszarach o podwyższonych walorach przyrodniczo-krajobrazowych stanowiących lokalne i regionalne korytarze ekologiczne i obszary węzłowe.
- IV. **Tereny lasów**, oznaczone na mapie symbolem **ZL** – obejmują zwarte i rozproszone obszary leśne.
- V. **Tereny szczególnie predysponowane do wprowadzenia zalesień**, oznaczone na mapie symbolem **L** – są to niewielkie powierzchniowo, rozproszone obszary, sąsiadujące z dużymi kompleksami leśnymi.
- VI. **Tereny wód powierzchniowych**, oznaczone na mapie symbolem **W** – obejmują tereny wód powierzchniowych płynących (rzeki Promnik i Śliz) oraz stojących (stawy w Budach Krępskich i Woli Rowskiej).

Na obszarze gminy wśród obszarów zainwestowanych wyodrębniono następujące tereny funkcjonalne wraz z ich kategoriami:

- VII. **Tereny wielofunkcyjne**, oznaczone na mapie symbolem **MR** oraz **MRr** – obejmują obszary istniejącej i planowanej (MR) oraz perspektywicznego rozwoju (MRr) zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usługi zapewniające obsługę mieszkańców oraz inne usługi nieuciążliwe, nie kolidujące z funkcją wiodącą.
- VIII. **Tereny aktywności gospodarczej**, oznaczone na mapie symbolem **AG** – obejmują obszary istniejącej aktywności gospodarczej. Podstawowe przeznaczenie terenów na działalność produkcyjną, przetwórczą, bazy, składy, usługi itp.
- IX. **Tereny powierzchniowej eksploatacji surowców**, oznaczone na mapie symbolem **PE, PE-1** – obejmują istniejące i planowane obszary powierzchniowej eksploatacji surowców. Przeznaczenie terenów pod eksploatację surowców.

III.2.3. WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENU

Wskazane w Studium obszary przeznaczone do rozwoju uwzględniają istniejący stan zagospodarowania oraz prognozowane potrzeby i zasady rozwoju gminy.

Dla terenów położonych pośród obszarów otwartych wskaźniki nie zostały wyznaczone. Natomiast dla terenów wśród obszarów zainwestowanych, Studium ustaliło następujące wskaźniki zagospodarowania:

- minimalny procentowy udział powierzchni biologicznie czynnej,
- wysokość zabudowy,
- maksymalną liczbę kondygnacji.

Wskaźniki te winny być doprecyzowywane i uszczegółowione na etapie opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z dopuszczeniem w uzasadnionych przypadkach odchylenia od wskaźników zapisanych w Studium.

III.2.4. TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY

Terenami wyłączonymi spod nowej zabudowy są:

- Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi.
- Obszary położone w obrębie Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek i innych zbiorników wodnych z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.
- Obszary występowania gleb organicznych.
- Obszary R 2 – rolne z ograniczeniami.
- Obszary E – rolno-krajobrazowe.
- Obszary ZL – lasów i zadrzewień.

III.2.5. TERENY OGRANICZEŃ W ZABUDOWIE

Terenami występowania ograniczeń dla zabudowy są:

- Obszary na których znajdują się podziemne urządzenia melioracyjne. W planie miejscowym niezbędne jest nakazanie ich ochrony w miejscach kolizji z nową zabudową.

III.2.6. ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

Przy określaniu celów polityki przestrzennej gminy przyjęto jako podstawową zasadę zrównoważonego rozwoju, podkreślając dodatkowo potrzebę zachowania trwałości procesów przyrodniczych i równowagi przyrodniczej. Stąd Studium w ramach polityki zagospodarowania przestrzennego gminy postuluje o:

- Ochronę wód powierzchniowych i podziemnych.
- Ochronę powietrza atmosferycznego.
- Zapobieganie nadmiernemu przekształcaniu gleb.
- Ochronę przed hałasem komunikacyjnym i przemysłowym.
- Wdrożenie nowoczesnego systemu gospodarowania odpadami.
- Ochronę walorów przyrody i krajobrazu.

W celu ochrony środowiska i jego zasobów w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym określa się:

- System obszarów otwartych (system przyrodniczy).
- Obszary i obiekty ochrony przyrody.
- Postulaty dotyczące ochrony powierzchni ziemi.
- Postulaty dotyczące ochrony powietrza atmosferycznego.
- Postulaty dotyczące ochrony zasobów wodnych i ich jakości.
- Postulaty dotyczące ochrony akustycznej.

III.2.7. ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Ochrona elementów dziedzictwa kulturowego, w tym zabytków polega na: ich zachowaniu, wyeksponowaniu i harmonijnej adaptacji w procesie rozwoju, jak również na powstrzymaniu procesu degradacji historycznej tkanki zabudowy poprzez podnoszenie standardów w ramach modernizacji technicznej poszczególnych obiektów oraz przywracaniu wartości estetycznych i użytkowych budynków i zagospodarowania terenu.

Obiekty znajdujące się w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków (o walorach historycznych lub architektonicznych), będące charakterystycznymi elementami historycznej zabudowy – należy przewidzieć do trwałej adaptacji, z zachowaniem tradycyjnych dla miejsca form i faktur.

Studium wskazuje się obiekty zabytkowe dotychczas nie zaewidencjonowane do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków.

Studium wskazuje obiekty i obszary wskazane do ochrony jako dobra kultury współczesnej.

III.2.8. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI

Celem generalnym polityki rozwoju transportu, opartej na strategii zrównoważonego rozwoju jest stworzenie warunków dla sprawnego, bezpiecznego i ekonomicznego przemieszczania się osób i towarów, przy ograniczaniu konfliktów z otoczeniem przyrodniczym, kulturowym oraz społeczno-gospodarczym.

Głównymi celami rozwoju układu drogowego miasta i gminy Łaskarzew są:

- rozproszczenie ruchu docelowo-źródłowego oraz przeprowadzenie ruchu tranzytowego;
- zapewnienie dostępności celów podróży komunikacją indywidualną i zbiorową;
- uwzględnienie zróżnicowanych funkcji pełnionych przez poszczególne drogi w układzie transportowym, w tym ochronę dróg powiatowych szczególnie klasy głównej przed nadmierną dostępnością.

Układ drogowy gminy będzie stanowił zhierarchizowany system, tworzony przez: układ podstawowy oraz układ obsługujący.

Układ podstawowy będzie wypełniał nadrzędne funkcje, wynikające z kierunków rozwoju systemu transportowego województwa i powiatu, służąc powiązaniom ponadlokalnym, a także powiązaniom zewnętrznym i częściowo wewnętrznym gminy. Zadaniem tego układu będzie przede wszystkim prowadzenie ruchu.

Zadaniem układu obsługującego będzie zapewnienie bezpośredniego dojazdu i obsługa zagospodarowania, wyprowadzenie ruchu na układ podstawowy oraz zapewnienie powiązań zewnętrznych i wewnętrznych, nie obsługiwanych przez układ podstawowy.

Postuluje się budowę bezkolizyjnego skrzyżowania drogi powiatowej nr 1345W z linią kolejową.

Przy przystanku w Łaskarzewie, postuluje się wytworzenie lokalnego węzła przesiadkowego, z przystankami autobusowymi oraz parkingami dla samochodów i rowerów typu „Parkuj i jedź”. W miarę potrzeb i możliwości przystanki i parkingi powinny powstać też przy pozostałych przystankach.

III.2.9. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

W zakresie energetyki - Zasilanie gminy w energię elektryczną odbywa się i odbywać się będzie docelowo w oparciu o istniejące i rozbudowywane linie 15 kV. Z uwagi na brak własnej stacji 110/15kV gmina zasilana jest z dwóch Głównych Punktów Zasilania (GPZ) Garwolin i Sobolew. Na obszarze gminy dopuszcza się produkcję energii elektrycznej w oparciu o odnawialne źródła energii naturalnej (woda, słońce, wiatr, źródła geotermalne). Studium postuluje o utrzymanie pasa technologicznego, wolnego od zabudowy o szerokości ok. 19 m dla istniejącej linii wysokiego napięcia 110kV.

W zakresie gazownictwa - Studium adaptuje przebieg istniejącego gazociągu zaopatrującego gminę i miasto Łaskarzew. Zakłada się, że wszystkie tereny mieszkaniowe o zwartej zabudowie oraz tereny aktywności gospodarczej w gminie Łaskarzew będą miały dostęp do rozbiorczej sieci gazowej średniego ciśnienia.

W zakresie ciepłownictwa – Studium zakłada różnorodność rozwiązań w ogrzewaniu budownictwa na terenie gminy. Na obszarze gminy nie wskazuje się terenów przeznaczonych pod uprawy roślin wykorzystywanych do przemysłowej produkcji biomasy, na potrzeby ciepłownictwa. Ewentualna produkcja biomasy na terenie gminy może być realizowana na wszystkich terenach rolniczych.

W zakresie zaopatrzenia w wodę - Studium przyjmuje następujące zasady:

- teren przeznaczony pod ujęcie wody powinien być zarezerwowany tylko do tego celu i uporządkowany;
- studnie wiercone znajdujące się na terenie gminy muszą mieć uporządkowany status prawny, tj. określone decyzjami strefy, wydajności eksploatacyjne, pozwolenia wodnoprawne i powinny pozostawać w ciągłej gotowości do awaryjnego zasilania ludności;
- jakość wody, którą uzyskuje odbiorca z istniejących stacji uzdatniania wody musi spełniać warunki określone w obowiązujących przepisach;
- projekt techniczny rozbudowy sieci wodociągowej powinien zostać wykonany w oparciu o aktualne programy sieci wodociągowej, w których gmina określi koncepcję rozwoju istniejących sieci w celu zwodociągowania terenów nowo przeznaczanych pod zabudowę;
- rozbudowa sieci wodociągowej będzie w miarę możliwości prowadzona w liniach rozgraniczających drogi.

W zakresie gospodarki ściekami - Studium przyjmuje następujące zasady:

- należy zarezerwować teren pod oczyszczalnię ścieków, które zaspokoilyby potrzeby rozwojowe gminy;
- obszar proponowanej lokalizacji oczyszczalni ścieków, wskazany na mapie „*Kierunki i polityka przestrzenna*” jest wiążący;
- rozbudowa sieci kanalizacyjnej powinna być dla gminy inwestycją priorytetową ze względu na konieczność ochrony wód powierzchniowych i podziemnych;
- rozwój kanalizacji sanitarnej winien pokrywać się z przebiegiem sieci wodociągowej, budowane odcinki kanalizacji sanitarnej powinny być w miarę możliwości prowadzone w liniach rozgraniczających drogi;
- dążenie do zminimalizowania obszarów gdzie ścieki odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych oraz osadników gnilnych; dla zabudowy rozproszonej, gdzie ze względów ekonomicznych budowa kanalizacji sanitarnej jest niemożliwa, lub jej się nie planuje należy realizować lokalne przydomowe lub grupowe oczyszczalnie albo systemy wywozu ścieków do oczyszczalni.

W zakresie gospodarki odpadami - Studium nie wskazuje się terenu pod budowę składowiska odpadów komunalnych. Odpady komunalne z terenu gminy wywożone są na składowisko położne w obrębie miasta Łaskarzew.

III.2.10. INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM I PONADLOKALNYM

Zakres i rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym przyjmuje się zgodnie z określonymi w niniejszym Studium kierunkami rozwoju struktury przestrzennej, układu drogowego, komunikacji zbiorowej i ścieżek rowerowych oraz infrastruktury technicznej.

Wszelkie niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania gminy obiekty i urządzenia, a w szczególności: obiekty obsługi technicznej, urządzenia wodne i melioracji, drogi wewnętrzne, zieleń parkową, ciągi pieszo-jezdne, ciągi piesze, ścieżki rowerowe można realizować na każdym terenie w sposób nie kolidujący z funkcją tych terenów i przepisami odrębnymi.

Do obszarów na których są bądź mogą być realizowane inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zalicza się przede wszystkim tereny:

- istniejącej linii wysokiego napięcia 110 kV wraz z obszarem niezbędnym do jej modernizacji;
- rozbudowę i przebudowę dróg powiatowych, w tym postulowanego bezkolizyjnego skrzyżowania drogi nr 1345W z linią kolejową;
- przebudowę i rozbudowę linii kolejowej nr 7, wraz z przystankami osobowymi.

III.2.11. MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

III.2.11.1. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

- Na terenie gminy Łaskarzew nie wskazuje się obszarów do scaleń i podziałów.
- Na terenie gminy Łaskarzew nie wskazuje się obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400m².
- Na terenie gminy Łaskarzew nie wskazuje się obszarów przestrzeni publicznych.
- Dla terenów górniczych istnieje obowiązek opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych. Ich zasięg przestrzenny zostanie ustalony przez Radę Gminy po przedstawieniu przez inwestora badań geologicznych wskazujących na zasięg terenu górniczego. Orientacyjny zasięg terenów powierzchniowej eksploatacji surowców – PE, PE-1 (w sołectwach Dąbrowa Kolonia, Grabina, Krzywda) został przedstawiony na mapie „*Kierunki i polityka przestrzenna*”.

III.2.11.2. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

Na terenie gminy wyznaczono jeden obszar do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Wola Łaskarzewska.

Na obszarze gminy wskazano tereny wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

W miarę zmieniających się potrzeb dopuszcza się sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na pozostałych terenach gminy. Zasięg przestrzenny planu zostanie każdorazowo określony przy podejmowaniu uchwały o przystąpieniu do opracowania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

III.2.12. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Przy gospodarowaniu terenami rolniczymi należy uwzględnić:

- zachowanie gruntów o najkorzystniejszych warunkach glebowych pod podstawowe użytkowanie rolnicze (ochrona gruntów rolnych III i IV klasy bonitacji ze szczególnym uwzględnieniem zwartych kompleksów, leżących poza terenami zurbanizowanymi), o ile w pobliżu znajdują się tereny, charakteryzujące się gorszymi warunkami glebowymi;
- ograniczenie do koniecznego minimum przeznaczenia gruntów rolnych na cele niezbędnej dla funkcjonowania gminy infrastruktury technicznej oraz komunikacji i stosowanie etapowego wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej;
- występowanie gruntów organicznych;
- występowanie oczek i zadrzewień śródpolnych;
- zachowanie w dotychczasowym użytkowaniu terenów łąk i pastwisk w dolinie rzeki Promnik oraz na terenach podmokłych.
- wyłączenie spod zabudowy obszarów okresowo zalewanych przez wody;

przebieg urządzeń melioracyjnych i drenażowych.

Działania ochronne istniejących lasów i zalesienia dodatkowych terenów powinny być prowadzone zgodnie ze stosowanymi zasadami określonymi w przepisach odrębnych. Ponadto głównymi dokumentami determinującymi kierunki i politykę przestrzenną w zakresie leśnej przestrzeni produkcyjnej są plany urządzenia lasów, zgodnie z którymi należy prowadzić gospodarkę leśną.

III.2.13. OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI I OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Na terenie gminy Łaskarzew nie wskazuje się obszarów narażonych na osuwanie się mas ziemnych. Aktualne Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej – rzeka Promnik sporządzone przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w maju 2006 roku określa zasięg występowania terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi w obrębie doliny rzeki Promnik (obszary we wsiach Sośninka i Wola Łaskarzewska).

Dla obszarów zabudowanych we wsi Sośninka położonej w dolinie rzeki Promnik, Studium postuluje wprowadzenie biernej ochrony przeciwpowodziowej (budowę zbiorników retencyjnych, wałów przeciwpowodziowych).

III.2.14. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

Na terenie gminy Łaskarzew obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny nie występują.

III.2.15. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 7 MAJA 1999 R. O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY (DZ.U. NR 41, POZ. 412 ORAZ Z 2002 R. NR 113, POZ. 984 I NR 153, POZ. 1271)

Na terenie gminy Łaskarzew obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych nie występują.

III.2.16. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCENÍ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI

W Studium nie wyznacza się obszarów wymagających przekształceń lub rehabilitacji. Obszarami do rekultywacji są wszystkie tereny po eksploatacji surowców, z przeznaczeniem pod zalesienie lub naturalną sukcesję po całkowitym zakończeniu jego eksploatacji.

III.2.17. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

Tereny zamknięte w gminie Łaskarzew stanowią działki ewidencyjne o numerach: 250 obręb Izdebnio Kolonia, 144 obręb Pilczyn Nowy, 325 obręb Leokadia, 895/1 obręb Wola Rowska – zgodnie z decyzją nr 62 Ministra Infrastruktury z dnia 26 września 2005 roku w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych (Dz. U. Min. Infr. nr 11 poz. 72 z dnia 14.10.2005 roku z późniejszymi zmianami).

III.2.18. OBSZARY PROBLEMOWE

Na terenie gminy Łaskarzew obszary problemowe nie występują.